

ПЪТЪ КЪМЪ ЖИВОТА

ЛЕКЦИИ ОТЪ УЧИТЕЛЯ
НА
МЛАДЕЖКИЯ ОКУЛГЕНЪ КЛАСЪ

ГОДИНА X (1930—1931)

ТОМЪ I

СОФИЯ
1941

ПЪТЪ КЪМЪ ЖИВОТА

— Само свѣтлиятъ пжтъ на мждростъта води къмъ истината.

— Въ истината е скритъ животътъ.

Тема за следния пжтъ: „Произходъ на правата линия“.

Какво се разбира подъ думитѣ „права мисль, или право мислене“, въ общъ и специаленъ смисль?

Представете си, че на две деца даватъ по единъ бонбонъ. Първото дете взима бонбона, туря го въ устата си, и на лицето му веднага се явява горчивъ изразъ. — Защо? Естеството на детето ли е таково? Второто дете взима бонбона, туря го въ устата си, и лицето му веднага се прояснява. — Защо? Естеството на второто дете ли е таково? Не, причината не се крие въ естеството на децата, но въ бонбона, който сте имъ дали. Бонбонътъ на първото дете е билъ горчивъ, затова и лицето му приема горчивъ изразъ. Бонбонътъ на второто дете билъ сладъкъ, затова лицето му приема свѣтълъ изразъ. Това, което става съ децата, става и съ възрастнитѣ хора. Ако нѣкой човѣкъ преживѣе нѣщо горчиво, на лицето му се явява недоволство. Обаче, ако пре-

живѣе нѣщо приятно, на лицето му се чете доволство. Който знае причинитѣ на нѣщата, разбира защо лицата на хората присматъ ту кисель, ту горчивъ изразъ, или се проясняватъ и свѣтятъ. Горчивитѣ и неприятни нѣща предизвикватъ единъ родъ свивания и разширявания на мускулитѣ на лицето, а приятнитѣ и радостни нѣща произвеждатъ другъ родъ свивания и разпущания на мускулитѣ. Който е дошълъ на земята да се учи, ще опита и сладкитѣ, и горчивитѣ бонбони. Тѣ леиствуватъ възпитателно върху човѣка. Отъ сладкия бонбонъ той изучава едно нѣщо, отъ горчивия — друго.

На кого даватъ сладкъ бонбонъ и на кого — горчивъ? — На здравия човѣкъ всѣкога даватъ сладкъ бонбонъ, а на болния — горчивъ. Следователно, ако ви давагъ сладкъ бонбонъ, ще знаете, че сте здравъ; ако ви даватъ горчивъ бонбонъ, болень сте. Горчивиятъ хапъ, горчивиятъ бонбонъ действуватъ лѣчно. Оттукъ вадимъ заключението: горчевинитѣ въ живота криватъ въ себе си лѣчни свойства. Тѣ организиратъ силитѣ на човѣшкото тѣло. Горчевината е специалистъ въ известна областъ. Има горчевини, които играятъ роля на учителъ, на лѣкаръ, на акордьоръ. Когато учителтъ види, че нѣкой отъ ученицитѣ му не е въ съгласие съ него, веднага изважда пръчицата и го нагласява Първоначално ученикътъ е недоволенъ отъ горчевината, която учителтъ му дава, но после благодари за нея, за-

щото разгласенитѣ тонове на цигулката му се нагласяватъ. Безъ горчевини ученикътъ не може да напредва. Безъ горчевини човѣкъ не може да се лѣкува. Докато не е приелъ нѣкаква горчевина, болниятъ е затворенъ за окръжаващитѣ. Щомъ дойде лѣкарътъ и сипе нѣколко капки отъ горчивото лѣкарство въ лѣжичка, болниятъ отваря устата си и същевременно се отваря и за близкитѣ си. — Защо? — Защото въ него се събужда вѣтра, че ще оздравѣе.

Като живѣе, човѣкъ трѣбва да се отваря и затваря на време, да приема и да дава на време. Ако платното на гемията не се отвори за вѣтъра, тя ще стои на едно и също мѣсто. Ако чувалтъ не се отвори за брашното, хората ще гладуватъ. Следователно, каквото става съ човѣка, това става и съ всички предмети. Ако човѣкъ се отваря и затваря на мѣсто и на време, той е доволенъ; ако не се отваря и затваря на време и на мѣсто, той не е доволенъ. Има процеси, които трѣбва да ставатъ на затворено. Запримѣръ, мозъкътъ, сърдцето, дробоветѣ, стомахътъ, червата работятъ на затворено. Изнесатъ ли се навънъ, да работятъ на открито, тѣхната дейностъ се прекратява. Обаче, има прояви, за които човѣкъ непремѣнно трѣбва да бжде отворенъ. Затвори ли се за тия прояви, той самъ нарушава хармонията на своя животъ.

По какво се познава, кога човѣкъ е отворенъ и кога — затворенъ? — По очитѣ.

— Какво става въ очитѣ на онзи, който е отворенъ, и какво става въ очитѣ на затворения човѣкъ? Какъ познавате, кой човѣкъ е доволенъ и кой не е доволенъ? Ако двама души тръгватъ заедно на екскурзия, какъ ще познаете доволния и какъ — недоволния? — Каквото и да е времето, доволниятъ ще намѣри нѣщо, което да хареса, а недоволниятъ нищо не харесва. Доволниятъ ще намѣри, че времето е хубаво, че слънцето грѣе приятно, а недоволниятъ ще види и най-малкия облакъ и ще каже, че времето е облачно. Тѣй щото, искате ли да различите доволния отъ недоволния, слушайте, какъ се произнасятъ за единъ и сѣщи фактъ. Отъ думитѣ имъ можете да водите заключение за тѣхнитѣ състояния.

Всички хора, които живѣятъ на земята, сж екскурзианти. Всички носятъ раници и пжтуватъ по широкия свѣтъ. Дето спрете, навсѣкжде чувате или оплаквания отъ живота, или доволство. Повечето хора сж недоволни и казватъ, че животътъ е лошъ. Подъ думата „животъ“ тѣ разбиратъ окръжаващитѣ. Значи, окръжаващитѣ хора сж лоши. Ако, наистина, окръжаващитѣ сж лоши, ще излѣзе, че само тѣ сж добри.—Защо сж лоши окръжаващитѣ? — Защото имъ даватъ горчиви бонбони. Значи, ако нѣкой човѣкъ ви освободи отъ горчивия бонбонъ, ще кажете, че той е добъръ. Какво ще каже болниятъ, ако му вземете горчивия бонбонъ и му дадете сладкъ? Болниятъ се нуждае отъ горчивъ бонбонъ, и

всѣки, който се осмѣли да му го вземе, минава за лошъ човѣкъ, който не му мисли доброто. Като опита сладкия бонбонъ, той казва: Залъгватъ ме тия хора! Казвамъ: На здравия човѣкъ давайте сладки бонбони, а на болния — горчиви. Само по този начинъ хората ще бждатъ доволни отъ васъ и ще кажатъ, че сте добри.

Доброто и злото сж относителни нѣща. Това, което при дадени условия е добро, при други условия не е добро. Значи, плюсътъ и минусътъ се мѣнятъ постоянно. Изобщо, всѣко нѣщо, поставено на своето мѣсто, е добро. Когато на болния дадете горчивъ бонбонъ, а на здравия — сладкъ, тѣ сж на мѣстото си. Щомъ сж на мѣстата си, и горчивиятъ, и сладкиятъ бонбонъ сж добри нѣща.— Не може ли безъ страдания? — Може.— Кога? — Когато си здравъ. Ако си боленъ, непременно ще страдашъ. Страданието е предпазителъ, който запазва живота на човѣка. За предпочитане е човѣкъ да страда, отколкото да загуби живота си — най-великото благо въ свѣта. Чрезъ страданията природата предупреждава човѣка, да бжде внимателенъ, да не падне въ пропастьта, да изгуби живота си. Като страда, човѣкъ става внимателенъ, вглежда се въ живота си и, като намѣри нѣщо криво, изправя го. Ако пъкъ търсите животъ безъ страдания, създайте си вие сами такъвъ животъ. Разумниятъ свѣтъ е опредѣлилъ най-голъмата премия въ свѣта за онзи човѣкъ, който може да даде планъ за животъ

безъ страдания. Намѣри ли се такъвъ планъ, веднага ще се приложи. Досега още никой не е изработилъ такъвъ планъ.

Коя е причината, задето хората сж недоволни отъ живота си? Докато вървятъ въ правия пѣтъ, всички сж доволни отъ живота си. Щомъ се отклонятъ отъ правата посока на движение, тѣ ставатъ недоволни. Тѣхниятъ пѣтъ се пресича съ Божественния и взима друго направление, подъ жгълъ. Следователно, докато две прави линии вървятъ успоредно, тѣ сж доволни отъ условията на живота. Щомъ се натъкнатъ на нѣкакво препятствие, което не могатъ да преодолеятъ, тѣ се отклоняватъ отъ пѣтя си, пресичатъ се и образуватъ жгълъ. Жгълъ се образува още, когато две успоредни линии стигнатъ крайния предѣлъ на своето движение. Тѣ се отклоняватъ отъ пѣтя си и се пресичатъ. Жглигѣ нѣкъ затварятъ плоскостъ. Значи, когато успореднитѣ линии измѣнятъ посоката на движението си и взематъ посока, перпендикулярна на първата, образува се плоскостъ. Правата линия подразбира разумно движение, което, обаче, не е вѣчно. Ще дойде моментъ, когато правата линия ще се пречупи, ще се огъне и ще вземе друго направление. Това е естественъ законъ въ природата. Тя си служи и съ прави, и съ криви линии.

Чувате нѣкой да казва: Не искамъ да пречупвамъ характера си. — Какво означава това? — Този човѣкъ иска да върви все по

права линия. Обаче, това е невъзможно. Ще дойде моментъ, когато трѣбва, не да пречупи характера си, но да го огъне, да образува крива линия. Каквото и да прави, човѣкъ не може да избѣгне кривитѣ и счупенитѣ линии. Какво правите, когато проточите ржката си да вземете единъ предметъ? Щомъ вземете предмета, веднага свивате ржката си въ лакета, образувате жгълъ и приближавате предмета къмъ себе си. Когато отправяте погледа си къмъ човѣка, когото обичате, щомъ го достигнете, погледътъ ви се пречупва. Погледътъ ви не отива по-далечъ отъ предмета, къмъ който е отправенъ. Следователно, жгълътъ показва че въ човѣка се явява желание да вземе известенъ предметъ и да го приближи до себе си. Ако върхътъ на едно човѣшко желание е обърнато къмъ изтокъ, а отворената му частъ — къмъ западъ, то ще се реализира правилно — и началото, и краятъ му ще бждатъ добри. Обратно: ако върхътъ на желанието е къмъ западъ, а отворената му частъ къмъ изтокъ, въ началото желанието ще се прояви добре, а краятъ му ще бжде лошъ.

Като не разбиратъ законитѣ за реализиране на желанията, мнозина се питатъ, защо едни желания и въ началото, и въ края се изявяватъ добре, а други не следватъ по същия пжтъ? На този въпросъ може да се отговори съ въпроса: Защо тѣлата падатъ? Ще кажете, че тѣлата падатъ подъ влияние на земната притегателна сила. Земята привлича

тѣлата къмъ себе си, и тѣ падатъ. Въ широкъ смисълъ на думата, тѣлата нито се привличатъ, нито се отблъскватъ. Ако нѣкаква външна сила удари двама души и ги застави да се срещнатъ, привличатъ ли се тѣ? Ако се привличаха, трѣбваше да останатъ на едно мѣсто. И обратно: ако двама души, които се обичатъ, се ударятъ така, че отскочатъ на голѣмо разстояние единъ отъ другъ, въ сжщностъ, раздѣлени ли сж тѣ? Значи, нито първитѣ двама се привличатъ, нито вторитѣ се отблъскватъ. — Защо? — Защото върху тѣхъ се указва известно налѣгане отвънъ. Когато външното налѣгане взема участие, никакво привличане не сжществува. Когато желанията не сж еднородни, никакво отблъскване не сжществува. Ако не можете да примирите две желания въ себе си, това показва, че тѣ сж чужди. Тѣ предизвикватъ налѣгане, напрежение, бълникане въ васъ, вследствие на което не можете да ги използвате. Освобождавайте се отъ чуждитѣ желания въ себе си.

Въ единъ отъ модернитѣ английски параходи се случило нѣщо особено. Отъ дветѣ страни на парахода били прикачени две голѣми огнестрѣлни орждия. Обаче, указало се, че тѣ били слабо прикачени къмъ кувертата на парахода, вследствие на което колелата имъ започнали да се движатъ. Капитанътъ и моряцитѣ се видѣли въ чудо, какво да направятъ, да спратъ движението на тѣзи орждия. Тѣ сж чуждо нѣщо, не сж съставни части на парахода,

вследствие на което му причиняватъ голѣми повреди. Такова нѣщо представятъ чуждитѣ желанія въ човѣка. За да не изпада въ изнепади, човѣкъ трѣбва да бжде внимателенъ къмъ чуждитѣ желанія въ себе си. Влѣзе ли нѣкое чуждо желание въ него, той трѣбва да го върже здраво, да не му даде възможность да се прояви. Човѣкъ трѣбва да бжде господарь и на своитѣ, и на чуждитѣ желанія въ себе си и да ги използува, когато му потрѣбватъ.

Много отъ желаніята на съвременнитѣ хора приличатъ на орждията, които се блѣскали въ парахода. Най-после успѣли да ги спратъ, но до това време тѣ изпочупили кувертата и причинили голѣми пакости на парахода. Пазете се отъ чужди желанія, които нѣматъ нищо общо съ системата, къмъ която се отнасятъ вашитѣ желанія. Запримѣрь, желанието на обикновения човѣкъ, да стане знаменитъ, виденъ ученъ, философъ, музикантъ, не е негово. Това желание принадлежи на нѣкое възвишено същество. То случайно се е докоснало до орбитата на вашитѣ желанія, а вие го приемате като свое. За да го реализирате, вие ще изгубите времето и силитѣ си и, въ края на краищата, пакъ обикновенъ човѣкъ ще останете. Другъ е въпросътъ, когато взимате участие въ работата на възвишеното същество и му помагате да стане знаменитъ човѣкъ. Обаче, ако вземете неговото желание за свое, усилията ви ще отидатъ напрасно. Колкото и да се надува жабата, никога нѣма да

стигне вола. Тя ще се пръсне, но волъ не може да стане. Жабата е опредѣлена да живѣе въ блатото, а волътъ — на сушата.

Човѣкъ трѣбва да разчита на своитѣ сили и съ тѣхъ да реализира желанията си. Това, което е ваше, никой не може да ви го вземе. На него разчитайте. Защо ви е чуждата слава? Защо ви е чуждото знание, чуждата красота и сила? Чуждото всѣки моментъ може да се вземе. Ще кажете, че не давате това, което сте взели вече. Има нѣща, които сте взели на заемъ и трѣбва да ги върнете. Доброволно, или насила, единъ день ще ги върнете. Че това е така, вие се увѣрявате отъ думитѣ, които чувате около себе си. Нѣкой казва: Едно време бѣхъ силенъ, красивъ и уменъ, но изгубихъ вече силата, красотата и разумността си. — Защо ги изгубилъ? — Защото не сж били негови. Разчитайте на собствения си капиталъ, който никой не може да ви отнеме. Разочарованията и обезсърденията, които хората преживѣватъ, показватъ, че сж изгубили капитала, на който сж разчитали. Щомъ сж го изгубили, той не е билъ тѣхенъ. Трѣбва ли да съжаляватъ за това, което не е тѣхно? Нѣкой съжалява, че изгубилъ мира си. Щомъ изгубилъ мира си, това показва, че не е билъ неговъ. Който му го е далъ, той си го взелъ. — Какво да правимъ, като изгубимъ ума си? — Ще отидете при Онзи, Който ви го е далъ, да се молите, пакъ да ви го даде.

Време е вече, хората да придобият ново разбиране, нова философия, да знаят, кои нѣща сж тѣхни и кои — чужди. Много отъ противоречията, радоститѣ и страданията на хората не сж тѣхни собствени, но чужди, дошли отвънъ нѣкъде. Съ чуждото човѣкъ лесно може да се справи. Щомъ се натъкватъ на страдания, свои или чужди, хората искатъ да се освободятъ отъ тѣхъ. Тѣ търсятъ нѣкой силенъ човѣкъ, да имъ ги отнеме. Значи, тѣ искатъ да натоварятъ другъ нѣкой да носи страданията имъ. Обаче, като дойдатъ до радоститѣ и до щастието, тамъ прилагатъ другъ методъ — не ги даватъ на никого, задържатъ ги за себе си. Въ природата сжществува законъ за компенсация: на всѣко страдание отговаря една радостъ; и обратно, на всѣка радостъ отговаря едно страдание.

Следователно, който иска да се освободи отъ страданието, трѣбва да е готовъ да се освободи и отъ радостта. Има страдания, които сж собствено произведение на човѣка. Никой изобретателъ на страданието не може да се освободи отъ него. На сжщото основание, той не може да се освободи и отъ радостта, която съответствува на това страдание. Като се движи между страдания и радости, като полюси на живота, човѣкъ изучава самия животъ. Искате ли да изучавате живота, ще приемете и страданията. Не е лесно да носи човѣкъ страдания, но страшенъ е жи-

вотътъ му безъ страдания, защото се лишава и отъ радости. При сегашнитѣ условия на живота, за предпочитане е животъ съ радости и страдания, отколкото безъ радости и безъ страдания. Това значи, да изпадне човѣкъ въ пълно безразличие. Другъ е въпросътъ, ако човѣкъ е заетъ съ нѣкаква висока идея, вследствие на което не обръща внимание на радоститѣ и на скърбитѣ. Той стои високо надъ тѣхъ, и тѣ не го занимаватъ. Това не е състояние на безразличие, но надрастване на нѣщата. Той не се смущава и вълнува отъ това, на което се подаватъ обикновенитѣ хора. Ония, които сж надраснали условията на обикновения животъ, сж готови на жертви.

Представете си, че една млада мома се влюбила въ младъ, красивъ момъкъ и желае да се ожени за него. Обаче, указва се, че той извършилъ нѣкакво престѣпление, за което го осъждатъ на обесване. По нѣкакво щастливо стечение на обстоятелствата, по това време, една княжеска дъщеря се влюбила въ този момъкъ. Тя му казала, че баща ѝ има властъ да спаси живота му, но това може да стане, ако той се съгласи да се ожени за нея. Само при това положение, тя е готова да помоли баща си да го освободи отъ бесилката. Момъкътъ се намира предъ дилема: ако отговори на княжеската дъщеря, ще спаси живота си, но ще изневѣри на своята възлюбена. И възлюбената му преживява голѣма борба: ако не го отстъпи на княжеската дъщеря, бесилка го чака.

Ако пожертвува своето лично благо, животътъ му ще се спаси. Какъ трѣбва да постъпи неговата възлюбена? Ще кажете, че тя трѣбва да се пожертвува. Наистина, ако се пожертвува за него, това показва, че тя е разбрала закона на жертвата. Тя предпочита, той да живѣе, макаръ че ще се ожени за друга. Достатъчно е отъ време на време да го срѣща и да се радва, че е живъ.

Всѣки човѣкъ преживява подобна борба въ себе си, която може да се реши само чрезъ закона на жертвата. За предпочитане е човѣкъ да страда, но да спаси нѣкое свое възвишено чувство или нѣкоя възвишена мисль отъ смъртъ, отколкото да избѣгне страданието и да лиши отъ животъ едно Божествено чувство или една Божествена мисль. Низшето всѣкога трѣбва да се жертвува за висшето.

Като ученици, вие трѣбва да прилагате закона на жертвата. Безъ жертви животътъ нѣма смисль. Какво сърдце се крие въ момата, която е готова за своето лично щастие да изложи момъка на смъртъ? Тя трѣбва да се справи съ своя егоизъмъ, съ своето жестоко сърдце. Ако момъкътъ бжде обесенъ, това говори за егоизма на неговата възлюбена. И Христосъ бѣше предаденъ на римлянитѣ, да го разпнатъ, но това не говори добре нито за еврейтѣ, нито за римския народъ. Следователно, ако човѣкъ, или единъ народъ не разбира закона на великата жертва и не го прилага, той не може да има великъ мо-

ралъ. Днесъ отъ всички хора се изисква великъ моралъ, който се обуславя отъ закона за жертвата. Само онзи човѣкъ може да влѣзе въ новия животъ, който прилага закона на великата жертва. Да разрешишъ правилно едно голѣмо противоречие въ себе си, това значи, да си приложилъ закона на жертвата. Запримѣръ, нѣкой се натъква на въпроса, на кого да служи: на Бога, на човѣчеството, или на себе си? Като не може да разреши този въпросъ, той се намира въ голѣмо противоречие, не знае, кой пътъ да хване. Въпросътъ се решава лесно. Достатъчно е да пожертвува своето лично „азъ“ заради Божественото въ себе си, за да може да служи едновременно и на Бога, и на човѣчеството, и на себе си. Като служи на Божественото въ себе си, той служи и на Бога, и на цѣлото човѣчество.

Да се върнемъ къмъ примѣра за момъка и неговата възлюбена. Момъкътъ представя Божественото въ човѣка а момата—човѣшкото. По известно стечение на обстоятелствата, Божественото се осжда на смъртъ. Отъ човѣка зависи, да спаси Божественото отъ бесилката, или да остави да го обесятъ. Като знаете това, не ставайте причина да осждятъ на смъртъ Божественото въ васъ. Ако княжеската дъщеря се е влюбила въ Божественото въ васъ, нека тя го вземе. Отстъпете го на нея, за да му се радвате, че живѣе. Щомъ Божественото е на разположение на княжеската дъщеря същевременно ще бжде и на ваше разположение.

Законъ е: благо на едного е благо на всички. Ако единъ човѣкъ изгуби благо на си, цѣлото човѣчество сжщо губи. Когато Адамъ изгуби живота си, и цѣлото човѣчество го изгуби. Когато внесемъ доброто въ една душа, ние го внасяме въ всички души. Не можемъ ли да внесемъ доброто въ една душа. не можемъ да го внесемъ и въ цѣлото човѣчество.

Този законъ има отношение и къмъ отдѣлния човѣкъ. Ако можете да внесете доброто въ една своя мисль или въ едно свое желание, вие го внасяте въ всичкитѣ си мисли и желания. Когато доброто, като динамическа сила, влѣзе въ една ваша мисль, въ едно ваше чувство и въ една ваша постѣпка, то влиза въ всичкитѣ ви мисли, чувства и постѣпки и спасява живота ви. Достатъчно е доброто да проникне само въ една ваша мисль, за да обхване всичкитѣ ви мисли. То лесно се размножава. Така работи умниятъ човѣкъ. Когато иска да събере желѣзнитѣ стѣрготини, прѣснати по земята, той взима магнитъ и го докосва до стѣрготинитѣ. Тѣ се полепватъ изведнѣжъ на магнита. Глупавиятъ, обаче, започва съ прѣсти да събира стѣрготинитѣ една по една. Кой отъ двата метода е по-добъръ? — Първиятъ, съ магнита. Следователно, турете доброто, като магнитъ, въ една своя мисль, и не се безпокойте — то ще събере около себе си всички останали мисли. Така се пести и време, и енергия.

И тѣй, основната мисль на днешната

лекция е, да внесемъ доброто поне въ една своя мисълъ, въ едно свое чувство и въ една своя постъпка. Доброто отваря пътъ къмъ Божественото въ човѣка. Намѣрите ли този пътъ, свържете ли се съ Божественото, застанете на негова страна и за нищо въ свѣта не го жертвувайте. Като постъпвате по този начинъ, никога нѣма да съжалявате и ще живѣете въ съгласие съ доброто, съ великото въ свѣта.

— Само свѣтлиятъ пътъ на мъдростъта води къмъ истината.

— Въ истината е скритъ животътъ.

х

1. Лекция отъ Учителя, държана на
5. септемврий, 1930 г. София. — Изгрѣвъ.

Свѣтъ на правата линия

— Само свѣтлиятъ пѣтъ на мждростѣта води къмъ истината.

— Въ истината е скритъ животътъ.

Чете се темата: „Произходъ на правата линия.“

Тема за следния пѣтъ: „Произходъ на сладкото“.

Съвременнитѣ хора се интересуватъ отъ произхода на нѣщата — всѣки въ своята областъ. Геометрикътъ се интересува отъ произхода на линиитѣ, на жглитѣ, на фигуритѣ, на тѣлата и т. н. Математикътъ се интересува отъ произхода на числата. Той иска да знае, какъ е произлѣзла единицата, двойката, тройката и т. н. Благодарение на това, единъ математикъ разглежда числата като количествени величини, другъ — като символи, трети — като характери и т. н. Следователно, като дойдемъ до произхода на правата линия, разглеждаме я като пѣтъ, който изминава точката. Ако точката не се движи, правата линия не може да съществува. При това, знае се, че точката нѣма измѣрение, не заема никакво пространство. Въпрѣки това, при движението си тя образува права линия, която има едно

измѣрение — дължина, и заема известно пространство. Въ този смисълъ, правата линия се разглежда още като начало на пространството.

Какво се разбира подъ понятието „крива линия“? Въ геометрията, запримеръ, окръжността е крива линия, която има центъръ. Всичкитѣ точки на окръжността сж еднакво отдалечени отъ нейния центъръ. Ние пъкъ казваме, че всѣка линия, която има центъръ, не е крива. Всѣка линия, която нѣма центъръ, е крива. Казвате, че две точки образуватъ права линия. — Защо? — Защото едната отъ тѣхъ е центъръ на другата, която се движи въ известна посока. Отъ това гледище, ако нѣкой се движи по крива линия, която има центъръ, казваме, че той е човѣкъ съ идея. Схващанията на обикновенитѣ хора сж тѣкмо обратни. Като видятъ, че нѣкой човѣкъ върви по крива линия, тѣ казватъ, че той е въ безпѣтица. Въ безпѣтица е, ако нѣма центъръ, къмъ който се стреми. Обаче, ако има центъръ, той не е въ безпѣтица. Тогава ще заключимъ, че слънцето, земята и другитѣ звезди и планети, които се движатъ по крива линия, сж въ безпѣтица. Не, тѣ иматъ центъръ, къмъ който се стремятъ. Въ сжщностъ, криви линии не сжществуватъ. Кривата линия е сборъ отъ множество прави линии, между които има известно съотношение. Значи, кривата линия не е нищо друго, освенъ разширение на правата линия. Безъ кривата линия правата не може да се разширява. Подъ думата „разши

рение“ на правата линия разбираме „продължение“.

И тъй, правата линия е единствената възможност за проява на точката. Отъ това гледище, плоскостъта е единствената възможност за проява на правата линия. Тѣлото пъкъ е единствената възможност за проява на плоскостъта. Следователно, ако човѣкъ иска да се прояви индивидуално, трѣбва да се движи по пѣтя на правата линия. Ако иска да се прояви колективно, трѣбва да се движи по пѣтя на плоскостъта. Мислете върху точката, правата линия, плоскостъта и тѣлото. Не се водете само отъ гледището на официалната геометрия, но и отъ гледището на живата геометрия, и я приложете въ живота си. Знание, което не може да се приложи въ физическия и въ психическия животъ на човѣка, остава безплодно.

Мнозина отъ васъ минаватъ за окултни ученици, изучаватъ окултнитѣ науки, безъ да ги прилагатъ. Това не е знание. Нѣкой минава за естественикъ, другъ — за математикъ, трети — за философъ, четвърти — за музикантъ, но не знаятъ, какъ и кжде да приложатъ знанието си. Това е неразбиране на науката. Какво знае хиромантътъ, ако не може да приложи хиромантията първо въ своя животъ? Какво ще направи войникътъ, ако отиде на бойното поле съ рѣждясала сабя или пушка? Не само че нищо нѣма да постигне, но ще се обремени отъ тежестъта имъ. Той носи товаръ, който не може да използува. Такъвъ товаръ

представя всѣко знание, което не може да се приложи.

Има учени хора въ свѣта, съ голѣми знания, но, въ края на краищата, като се намѣратъ предъ известна мъчнотия, тѣ казватъ: Не можемъ да разрешимъ тази мъчнотия, не знаемъ, какво да мислимъ вече. — Защо не знаятъ, какво да мислятъ? Нали иматъ знания? Защо не могатъ да разрешатъ мъчнотията си? Много знания иматъ, но неприложени. Такова е положението на ученика, който не учи. Първоначално той отива на училище съ празна торба. Всѣки день учителятъ туря въ торбата му по едно перце. Като се върне у дома си, ученикътъ извади перцето, погледне го и пакъ го туря въ торбата. Той казва: Еднообразни сж перцата, нѣма защо да ги преглеждамъ. Не, съ перцата ще пишешъ, нѣма само да ги гледашъ. Вземи едно отъ перцата въ ржка и започни да пишешъ. Всѣко перце пише различно. Какво би направилъ поетътъ, ако нѣмаше перо? Ако ученикътъ не пише съ перцата си, т. е. не прилага знанието, което учителятъ му дава, той ще ги използва само за украшение. Така пуйката е станала пуйка, рибата — риба, волтъ — волъ, коньтъ — конь. Като нѣмали желание да учатъ и да прилагатъ знанието, което имъ се преподава, пуйката се накичила съ перцата на знанието и станала пуйка; рибата се накичила съ перцата на знанието, наредила ги като люспи и станала риба; отъ перцата волтъ си направилъ

рога и станалъ волъ; коньтъ си направилъ копита и станалъ конь. Ние вземаме думата „перца“ въ символиченъ смисълъ. Тѣ представятъ човѣшката мисълъ, която трѣбва да вземе участие въ знанието, да го приложи въ живота.

Да се върнемъ пакъ къмъ правата мисълъ, като проява на точката. Следователно, ако човѣкъ не може да намѣри пжтъ за проява на една своя мисълъ, на едно свое чувство или на една своя постѣпка въ най-елементарния имъ видъ, той не разбира закона на правата линия. Съграждането на човѣшкия характеръ почива върху закона на правата линия. Възпитанието и самовъзпитанието на човѣка почиватъ върху сщия законъ. Когато се говори за моралния упадъкъ на личността, на семействата, на народитѣ, разбираме отклоняването имъ отъ посоката на правата линия. Хората се отклоняватъ отъ посоката на правата линия съзнателно или несъзнателно, понеже считатъ, че този пжтъ е мжченъ. Въ сщность, най-лесенъ е пжтътъ на правата линия, понеже тя е мѣрка за нѣщата. Има единъ свѣтъ вѣнъ отъ правата линия, но той е духовенъ, вѣнъ отъ времето и пространството, въ които се движатъ хората.

И тъй, точкитѣ сж основа на материалния свѣтъ, а линиитѣ — граници на този свѣтъ. Плоскостта може да се разложи на линии, а линията — на точки. Математицитѣ казватъ, че най-кжсото разстояние между две точки е

правата линия. Това твърдение е вѣрно, когато приемемъ, че едната точка е въ движение, а другата — въ покой. Правата линия подразбира, че нѣщо е реализирано вече. Значи, точката изминала известенъ пѣтъ, вследствие на което е образувала правата линия. Щомъ има права линия, има и постижение. Когато физиогномистътъ разглежда лицето на човѣка, той търси по него прави линии. Достатъчно е да намѣри поне една права линия на човѣшкото лице, за да каже, че този човѣкъ има нѣкакво постижение. Този човѣкъ има характеръ, защото само разумниятъ може да реализира възможнитѣ на правата линия.

Стремете се да разбирате закона на правитѣ линии и да го прилагате въ живота си. Който разбира този законъ, само той може да бѣде щастливъ. Каквито мжчнотии и противоречия да срѣща човѣкъ въ живота си, всичко това ще се стопи предъ закона на правитѣ линии. Който не разбира този законъ, ще бѣде нещастенъ, ще срѣща мжчнотии и противоречия, които ще смущаватъ духа му. Срещнете ли нѣкаква мжчнотия на пѣтя си, изправете линиитѣ на своя характеръ. Това се постига чрезъ изправяне на мисълта. Мисълта върви по законитѣ на правата линия, т. е. по законитѣ на Божествения пѣтъ. Ако влѣзете въ свѣта на правитѣ линии, ще видите, че отношенията между сжществата на този свѣтъ сж математически опредѣлени. Свѣтътъ на правата линия е единъ отъ най-красивитѣ свѣтове.

Наистина, красиво нѣщо е правата линия. Понѣкога правата линия се облича въ крива линия. Въ сжщностъ, криви линии нѣма. — Защо? — Ако разложите кривата линия на съставнитѣ ѳ части, ще видите, че тя представя сборъ отъ безброй малки, прави линии. Ако не разбиратъ така кривата линия, хората ще страдатъ, че сж попаднали въ кривъ пжтъ. Има криви линии въ свѣта, но тѣ сж лишени отъ центъръ. Дръжте се за правата линия въ живота си, за да бждете радостни и весели.

Следователно, радостъта е външенъ изразъ, чрезъ който човѣкъ показва, че е намѣрилъ пжтя на правата линия. Единствениятъ пжтъ къмъ Бога е пжтътъ на правата линия. Само по този пжтъ човѣкъ може да постигне своитѣ желаня. Който се отклони отъ него, причинява вреда на себе си, а полза на окръжаващитѣ. Запримѣръ, ако богатиятъ, на когото е дадено богатство, като благо въ живота, се отклони отъ правия пжтъ и започне да разпилява богатството си, въ скоро време ще осиромашее, но окръжаващитѣ ще се ползватъ отъ богатството му. Когато индивидътъ не може да благува, поне окръжаващитѣ да благуватъ. Съ това се обяснява, защо природата допуска отрицателнитѣ прояви въ живота — революции, войни, кражби и т. н.

И тъй, запомнете основната идея отъ лекцията, а именно: правата линия е единствениятъ пжтъ, по който можете да реализирате вашитѣ мисли и чувства. Законътъ за права-

та линия дава на човѣка сила да се справя съ мъчнотиитѣ си. Той има знания, разбира хората и всѣкога се отнася добре съ тѣхъ. Ако отиде при нѣкой банкеръ да иска пари, непременно ще има успѣхъ. Банкерътъ не може да откаже на молбата на човѣкъ, който се движи по права линия. Много естествено: двамата заедно образуватъ права линия. Тѣ сж дветѣ точки на правата. Ако по нѣкакъвъ начинъ банкерътъ не се приспособи къмъ човѣка, който се движи по права линия, за това той ще плати скжпо. Все ще се намѣри единъ банкеръ да послужи на разумния човѣкъ. Изобщо, разумниятъ човѣкъ разполага хората къмъ себе си. Любовта действува по пжтя на правитѣ линии. Ето защо, срещнете ли човѣкъ, който се движи по линиитѣ на любовта, вие сте готови да му услужите въ всичко. Ако нѣкой се движи по крива линия, вие затваряте сърдцето си за него. Като знаете това, изучавайте правитѣ линии, прилагайте ги въ живота си, за да реализирате всички добри мисли, желаня и постжпки.

Кжде е мѣстото на правата линия? — Въ самия човѣкъ. Достатъчно е човѣкъ да се вгльби въ себе си, за да намѣри правата линия и да я използва като методъ за реализиране на своитѣ мисли и чувства. Обаче, само онзи може да се вгльби въ себе си, който е миналъ презъ голѣми страдания и разумно ги използвалъ. Който нѣма вжтрешни опитности, търси постижения вѣнъ отъ правата линия.

Това е невъзможно. Ето, отъ осемъ хиляди години насамъ човѣчеството върви извънъ правата линия, но, каквото е постигнало, всичко е разрушено. Вънъ отъ правата линия животътъ е неустойчивъ. Тайната на добрия и устойчивъ животъ е въ правата линия, която носи радостъ и веселие за човѣшката душа. Искате ли да ликвидирате съ сиромашията, съ невежеството, съ мрака и ограниченията, влѣзте въ свѣта на правата линия. Търсите ли Бога, ще Го намѣрите въ свѣта на правата линия — въ хармоничния животъ. Богъ работи въ свѣта на правата линия.

Казано е въ Писанието: „Невъзможното за човѣка е възможно за Бога“. — Защо? — Защото Богъ работи въ свѣта на правитѣ линии. Ако езикътъ на човѣка се движи по правата линия, той никога не може да хапе. Измѣни ли на правата линия, всѣкога хапе. Ако мисълта на човѣка се движи по прави линии, всѣкога принася полза на човѣчеството. Ако се отклони отъ правитѣ линии, тя става вредна. Ако направите чукъ по закона на правата линия, всичко можете да постигнете съ него, безъ да причини най-малка пакостъ на окръжаващитѣ. При това, не е нужно много пѣти да се удря съ него. Единъ ударъ съ този чукъ е въ състояние да свърши работата, която желаете. Изобщо, всѣко нѣщо, което е направено по закона на правата линия, крие въ себе си магическа сила.

Има смисълъ човѣкъ да изучава пѣтя на правитѣ линии и да го следва!

Правата линия е пѣтъ на мждрецитѣ, а кривата — пѣтъ на глупцитѣ. Подъ „глупци“ разбираме ония, които изразходватъ енергия, време, сръдства, безъ да постигнатъ своитѣ желанія. Тѣй щото, два пѣтя сжществуватъ въ живота: пѣтъ на правата линия, дето се постигатъ всички желанія; пѣтъ на кривата линия, т. е. пѣтъ на непостигнати желанія. Тази е причината, поради която пѣтътъ на кривата линия е по-дълъгъ отъ този на правата линия. Ако искаге да имате постижения, правете опити по пѣтя на правата линия. Докато не получите резултати, не преставайте да правите опити.

Единъ беденъ и нещастенъ човѣкъ тръгналъ по свѣта да търси щастието си, но никжде не го намѣрилъ. Най-после, окжсанъ, обезсъреченъ и отчаянъ, той тръгналъ назадъ за родното си мѣсто. Единъ день той срещналъ на пѣтя си човѣкъ, богато облѣченъ, но куцъ съ двата си крака. — Кжде си тръгналъ, човѣче? — запиталъ го бедниятъ. — Търся добри хора по свѣта. Ето, уморихъ се много. не мога вече самъ да ходя. Ще седна тукъ да си почина и да си поприказвамъ съ тебе. Ти отде идешъ? — Ходихъ да търся щастието си, но не можахъ да го намѣря. Връщамъ се отчаянъ отъ неуспѣха си. — Твоето щастие е близо до тебе. — Какъ? Кжде е то? — Ако ме вземешъ на гърба си и ме занесешъ въ до-

ма ми, щастието ще ти се усмихне. — Не вървамъ вече. Колко хора сж ме яхали, но нищо не придобихъ. Гърбътъ ми знае, колко хора съмъ носилъ и какво съмъ постигналъ. — И това е възможно. Тия хора не сж знаели, какъ да те яхатъ. Пъкъ и ти не си разбиралъ, ко-го трѣбва да носишъ на гърба си и кого — не. Азъ съмъ човѣкъ, който знае, какъ да се качва на гърба на ближния си и какъ да му благодари. Твоето щастие е въ моитѣ рѣце: каквото пожелаешъ, ще го получишъ.

Следователно, влѣзте въ връзка съ свѣта на правата линия. Тамъ е вашето щастие. Намѣрите ли щастието си, турете го на гърба си и го носете, дето иска то. Не питайте, какъ ще го носите. Не се съмнявайте въ него. Оставете се на негово разположение. Нека то ви яхне, а вие го носете съ радостъ и благодарностъ въ душата си, че сте го намѣрили.

Правата линия е лжчъ, който освѣтява пжтя ви въ тъмна, бурна нощъ. Следвайте този лжчъ безъ страхъ и безъ съмнение.

— Само свѣтлиятъ пжтъ на мждростъта води къмъ истината.

— Въ истината е скритъ животътъ.

*

2. Лекция отъ Учителя, държана на
12. септемврий, 1930 г. София. — Изгрѣвъ.

Силата на доброто

— Само свѣтлиятъ пѣтъ на мъдростѣта води къмъ истината.

— Въ истината е скритъ животътъ.

Тема за следния пѣтъ: „Отличителнитѣ чѣрти на физическия и на духовния свѣтъ.“

Често се говори за права мисълъ, но за да се прояви тя, нуждни сѣ известни условия. Първото условие за проява на правата линия е пѣтъ безъ препятствия. Щомъ срещне нѣкакво препятствие на пѣтя си, тя веднага се изкривява. Същото твърдение се отнася и до правата линия. Щомъ срещне най-малкото препятствие, правата линия става крива. Какъ се доказва твърдението, че правата мисълъ, както и правата линия се движатъ по гладкъ пѣтъ, безъ препятствия? Казано е за точката, че не заема никакво пространство, че нѣма никакво измѣрение. Въпрѣки това тя образува правата линия, която има едно измѣрение и заема пространство. Какъ може безпространственото да образува нѣщо пространствено? Ние наричаме безпространствено всѣко нѣщо, което не срѣща никакво съпротивление на пѣтя си. Въ този смисълъ, точката не срѣща никакво съпротивление на пѣтя си. Всѣко нѣщо, което срѣ-

ща съпротивление на пътя си, е пространствено. Каквото и да се говори за правата линия, тя е интересна въ живота дотолкова, доколкото може да свърши известна работа. Когато работникът тури мотиката си на рамо и отиде на лозето да копае, ние се интересуваме отъ работата, която той ще свърши, а не отъ мотиката. Свѣтътъ е пълень съ мотики, т. е. съ прави линии. Ние се интересуваме отъ работата, която правитѣ линии могатъ да свършатъ.

Математицитѣ преди да изчислятъ работата, която правата линия върши, първо даватъ опредѣление за нея. Покрай другитѣ опредѣления за правата линия, тѣ казватъ: Права линия е тази, която се движи само въ една посока. Една права линия може да се движи само въ една посока. Когато безброй прави линии излизатъ отъ единъ центъръ и се движатъ въ много посоки, тѣ образуватъ крива линия. Въ този случай, правитѣ линии сж радиуси на кривата, която наричаме окръжностъ. Значи, само кривата линия има радиуси, а правата — нѣма. Ако можемъ да кажемъ, че и правата линия има радиусъ, приемаме, че нейниятъ радиусъ е безкрайно голѣмъ. Тази права линия се движи до безконечностъ. Чували сте да казватъ за нѣкого, че е правъ човѣкъ, т. е. добъръ, а за другъ — че е кривъ човѣкъ, т. е. лошъ. Какво показва това уподобяване? Правата линия се взема като символъ на доброто и правото въ свѣта, а кривата като символъ на злото.

Може ли правата линия да бжде безкрайно дълга? — Може. — А кривата? — Сжщо. — Значи, въ това отношение правата и кривата линия си приличатъ. Обаче, дветъ линии се различаватъ по резултатитъ, които произвеждатъ. Приятно е, когато човѣкъ върви въ правия пжтъ, а неприятно, когато върви въ кривия пжтъ. Правата линия може да се уподоби на сладкитъ нѣща въ живота, а кривата — на горчивитъ. Защо е така, не може да се отговори. И вие не можете да си отговорите, но можете да мислите по този въпросъ. И най-голѣмитъ математици не могатъ да отговорятъ на този въпросъ.

Ние разглеждаме математицитъ като хора, които сж най-близо до Божествения езикъ. Езикътъ на математиката е първиятъ и най-близкъкъ преводъ на Божествения езикъ. — Защо? — Защото и природата работи съ числа, както математиката. Всѣки органъ въ човѣшкото тѣло се изразява чрезъ числа. Измѣни ли се числото на даденъ органъ, въ смисълъ, да се намали или увеличи, измѣня се и правилното отношение между останалитъ органи. Увеличаването или намаляването на органитъ не е произволно, но не е нормално. Запримѣръ, чрезмѣрно голѣмитъ очи на човѣка показватъ, че отъ далечното минало до днесъ въ него сжществуватъ голѣми желанія, които той се стреми да постигне. Ако устата или ржцетъ на човѣка сж чрезмѣрно голѣми, и това е нѣкаква аномалия. Който има голѣма уста, много говори

Който има дълги ржце, обича да взима чуждото. Той си проточва ржцетѣ тамъ, дето не трѣбва. Като знаете това, вие трѣбва да работите върху себе си, да станете господари на своитѣ сили и способности, да не развивате чрезмѣрно органитѣ си. Опасно е да се развиватъ едни способности за смѣтка на други. Ако придобие преждевременно много знания, човѣкъ става гордъ.

Не е добре да бжде човѣкъ крайно горделивъ. или крайно щеславенъ. Гордостъта върви по прави линии, а щеславието — по криви. Горделивиятъ има отношение главно къмъ себе си. Той мисли много за своето достоинство. Щеславниятъ има отношение повече къмъ окръжаващитѣ. Той е подобенъ на камбана. Достатъчно е малко да го докоснешъ, за да се чуе гласътъ му. Още отдалечъ ще чуете, че край васъ минава щеславенъ човѣкъ. Горделивиятъ е котелъ, пълненъ съ енергия. Отвѣнъ е мълчаливъ, но вътре постоянно буботи.

Гордостъта и щеславието сж две прояви на човѣка, които трѣбва да се изучаватъ. Като изучава себе си, човѣкъ дохожда до положение да различава нѣщата. Само по този начинъ той ще разбере, кои процеси сж естествени и кои — неестествени; кои се извършватъ доброволно и кои — не. Запримѣръ, доброволно ли влиза гвоздеятъ въ дъската? Доброволно ли пада камъкътъ въ кладенеца? Доброволно ли се качва на планината? Той

нито се качва доброволно, нито слиза доброволно. Значи, нѣкой го е качилъ на планината, или свалилъ въ долината. Въ кой случай човѣкъ изразходва повече енергия: когато сваля камъка въ долината, или когато го качва на планината? Отъ морално гледище ние казваме: Доброто е процесъ, при който човѣкъ разумно изразходва повече енергия. Злото е процесъ, при който човѣкъ изразходва по-малко енергия.

Ще приведа примѣри изъ живота, да видите, че, наистина, при доброто се изразходва повече енергия, а при злото — по-малко. Представете си, че работите десетина години неуморно въ областъта на изкуството, науката или на нѣкой занаятъ. Вие изразходвате енергия, мисль, време и едва следъ много години можете да спечелите стотина хиляди лева. Обаче, ако нѣкой апашъ намисли да вземе спечеленитѣ ви пари, въ една нощъ може да реализира желанието си. Той става богатъ въ нѣколко часа, безъ много трудъ и работа, безъ изразходване на много енергия. Въ богатство, спечелено по бръзъ начинъ, действуватъ силитѣ на злото. Въ богатство, придобито по честенъ и бавенъ начинъ, действуватъ силитѣ на доброто. За предпочитане е човѣкъ да работи съ силитѣ на доброто, отколкото съ силитѣ на злото. Ще кажете, че искате да бъдете силни, учени, богати хора. И това е добре, но преди да бжде силенъ, човѣкъ е билъ слабъ; преди да бжде ученъ, той е билъ невежа; преди да бжде богатъ, той е билъ си-

ромахъ. Като се упражнява, като учи и работи, като прилага силитѣ си, слабиятъ става силенъ, невежиятъ — ученъ, сиромахътъ — богать.

Като ученици, вие трѣбва да превеждате сегашния езикъ, съ който си служите. по отношение езика на живата математика и геометрия. Запримѣръ, какво означаватъ думитѣ „добро и зло“ отъ гледището на живата математика и геометрия? За да ги разберете, да проникнете въ тѣхния вжтрешенъ смисълъ, трѣбва да ги произнасяте така, че да станете господари на силитѣ, които се криватъ въ тѣхъ. Запримѣръ, ако сте неразположени, вие можете съ думата „добро“ да смѣните състоянието си. Направете опитъ, да произнесете думата „добро“ сто пѣти, по единъ пѣтъ въ секунда. За този опитъ ще ви трѣбватъ една минута и 40 секунди; после произнесете думата „добро“ сто пѣти, по единъ пѣтъ въ минутата; и най-после, произнесете я пакъ сто пѣти, по единъ пѣтъ въ часъ. Като направите опита, ще видите, че въ третѣ случая ще имате различни резултати. Добре е при даденъ случай да произнасяте думата „добро“ всѣка секунда, после — всѣка минута и най-после — всѣки часъ. Онѣзи отъ васъ, които искатъ да произнесатъ думата „добро“ по единъ пѣтъ на секундата, се намиратъ на физическия свѣтъ; вторитѣ, които ще произнасятъ думата по единъ пѣтъ въ минута, влизатъ въ духовния свѣтъ. И най-после, онѣзи, които ще

произнасятъ думата по единъ пътъ на часъ, влизатъ въ Божествения свѣтъ. Като произнасятъ думата добро, първитѣ ще мислятъ за физическия свѣтъ, вторитѣ — за духовния, а третитѣ — за Божествения свѣтъ. Първитѣ ще свършатъ работата си най-бързо, за една минута и 40 секунди, вторитѣ—за единъ часъ и 40 минути, а третитѣ —за четири дни и четири часа.

Направете опита съ произнасянето на думата „добро“ и следете за резултата, който ще получите. Когато започнете опита, забележете, какво е било времето. Когато свършите опита, пакъ обърнете внимание на времето. Това сж данни, които иматъ влияние върху опита. Същевременно, запишете точно часа, минутата и секундата, когато започвате и свършвате опита. Онѣзи, които ще произнасятъ думата „добро“ всѣки часъ, ще държатъ съзнанието си будно, защото и вечеръ, и презъ деня, въ сънъ или въ будно състояние, пакъ трѣбва да произнасятъ думата. Когато съзнанието на човѣка е будно, и като спи, той пакъ може да прави спита. Стремете се да бждете будни, да не прекъсвате съзнанието си. Дали ще имате резултатъ, или нѣма да имате, не се смущавайте. Най-малко въ 25⁰/₀ отъ опититѣ ще имате резултатъ, а 75⁰/₀ ще бждатъ изключения. Като свършите опита, сполучливо или несполучливо, пакъ ще продължавате да работите върху доброто и да го прилагате въ живота си.

Като ученици на живота, поставете си задачата да прилагате доброто въ тритѣ свѣ-

та, въ които се движите: въ умствения, въ сърдечния и въ волевия. Този е начинътъ, по който доброто може да се реализира.

— Само свѣтлиятъ пътъ на мъдростъта води къмъ истината.

— Въ истината е скритъ животътъ.

*

3. Лекция отъ Учителя, държана на
19. септемврий, 1930 г. София. — Изгрѣвъ.

Милосърдие и користолобие

— Само свѣтлиятъ пжтъ на мъдростѣта води къмъ истината.

— Въ истината е скритъ животътъ.

Чете се темата: „Отличителнитѣ чѣрти на физическия и на духовния свѣтъ.“

Тема за следния пжтъ: „Влиянието на сладкитѣ и кисели храни върху човѣшкия организъмъ“.

Сегашнитѣ хора трѣбва да поставятъ съзнанието си далечъ отъ житейското море. Както вълнитѣ на морето заличаватъ всичко написано на морския брѣгъ, така и житейското море заличава всичко написано въ човѣшкото съзнание. Казвате: Не трѣбва ли да ходимъ при морето? — Можете да ходите при морето, но не трѣбва да живѣете при него. Вълнитѣ на морето не трѣбва да се блѣска въ вашето съзнание. Като се блѣска въ съзнанието ви, тѣ заличаватъ всичко, което пишете. За да не става това, стойте далечъ отъ морето. Съ други думи казано: Не привличайте свѣта близо до сърдцето си. Всички хора, особено младитѣ, като мислятъ, че благата идатъ отъ свѣта, увличатъ се въ него, турятъ го близо до сърдцето и до съзнанието си, вслед-

ствие на което страдатъ. Много естествено! Тъ не познаватъ законитѣ на свѣта и не могатъ да се справятъ съ него.

Свѣтътъ е опитно училище. Който влѣзе въ него, трѣбва да познава законитѣ и елементитѣ, съ които той работи. Ако не ги познава, човѣкъ се натѣква на противоречия и мжчнотии. За да влѣзе въ свѣта и да излѣзе незасегнатъ отъ него, той трѣбва да е завършилъ своето развитие. Само съвършениятъ човѣкъ може да работи съ елементитѣ на свѣта и да се ползува отъ тѣхъ. Понеже хората влизатъ въ свѣта като несъвършени още, тѣ живѣятъ малко време и умиратъ. При сегашнитѣ условия на живота, човѣкъ не може да живѣе дълго време на земята. Ако той живѣе на земята хиляда години, нищо нѣма да остане отъ него. Той ще изопачи характера си толкова много, че въ края на краищата, вмѣсто да придобие нѣщо, всичко ще изгуби. Какво придобива детето, което влиза въ училище, безъ да знае нито програмата, нито законитѣ, които го управляватъ?

Мнозина казватъ, че свѣтътъ е мѣсто, дето се проявяватъ науката, изкуствата, религията и т. н. Ние отричаме това. — Защо? — Подъ думата „свѣтъ“ въ тѣсенъ смисълъ, разбираме външната страна на нѣщата, която мамии човѣка и го въвежда въ заблуждения и противоречия. Другъ е въпросътъ, ако разглеждаме свѣта въ широкъ смисълъ на думата, като проява на Битието, на Козмоса. Тамъ ве-

че спадатъ и науката, и религията, и изкуства-та. И външниятъ свѣтъ си служи съ тѣхъ, но като съ украшения, както младата мома се кичи и нарежда съ хубави дрехи, съ златни пръстени и гривни. Тя се кичи съ тѣхъ, но сама нищо не е изработила. Какво придаватъ копиренитѣ дрехи на момата? Съ тѣхъ става ли тя по-благородна? Какво печели човѣкъ, ако постоянно носи въ джоба си научни книги, безъ да ги чете? Какво придобива войникътъ, ако на гърдитѣ му закачатъ кръстове за храбростъ, безъ да е ходилъ на война? Човѣкъ придобива нѣщо само тогава, когато обработи нѣщата, и тѣ ставатъ негова плътъ и кръвь. Истински придобивки сж ония, съ които човѣкъ разполага на всѣко време и които измѣнятъ характера му, внасятъ въ него нѣщо благородно и устойчиво.

Какво става съ восъка, като го турите на огъня? Отъ огъня той се топи, става теченъ. Обаче, щомъ го отдѣлите отъ огъня, той отново се втвърдява. — Какво е придобилъ восъкътъ? — Нищо особено. По характеръ много хора сж подобни на воскъ. Докато сж въ огъня, тѣ сж меки, подвижни; щомъ излѣзатъ отъ огъня, отново се втвърдяватъ. Това сж неустойчивитѣ характери въ свѣта. Тѣ сж подобни още на гайдата, съ която българинътъ си служи. Докато има въздухъ, гайдата свири. Щомъ въздухътъ излѣзе, тя се свива и млъква. И свѣтътъ може да се уподоби на гайда. Докато разумността

е въ свѣта, той привлича хората. Щомъ разумността напусне свѣта, той губи своята красота, и всички бѣгатъ далечъ отъ него. Разумността е въздухътъ, който пълни свѣта и му дава възможностъ да свири. Гайдата е ценна, докато има въздухъ. Тѣй щото, ако свѣтътъ ви привлича заради разумността си, има смисълъ да се стремите къмъ него и да го изучавате. Но ако го търсите само за неговата външностъ, т. е. за кожата му, скоро ще се разочаровате. Ако кожата на гайдата не се свива и разпуска отъ въздуха, нищо нѣма да остане отъ нея. Това не значи, че трѣбва да напуснете свѣта и да бѣгате отъ него. Живѣйте въ свѣта, но заради разумността въ него. Изучавайте разумността и я прилагайте въ живота си. Съ други думи казано: Възприемайте само чиститѣ тонове, които излизатъ отъ свѣта. Разработвайте ухото си така, че да различава чиститѣ тонове отъ нечиститѣ, да възприема само чиститѣ и да ги отправя къмъ душата си. При това положение, живѣнето въ свѣта се осмисля.

Кжде е разумността въ човѣка: вънъ отъ него, или вътре въ него? Когато човѣкъ спи, разумността е вънъ отъ него. Когато се събуди, разумността е въ него. Тогава той започва своята истинска дейность. Сѣщото може да се каже и за семето. Докато е въ хамбара, то е въ спящо състояние, и съзнанието е вънъ отъ него. Щомъ се посѣе въ земята, при благоприятни условия за неговото покъл-

ване, съзнанието му се връща. Ние казваме, че семето проявява нѣкаква дейность. Привидно, условията на посѣтото семе сж неблагоприятни, но тѣ носятъ неговото благо. Житното зърно, или какво и да е семе, може да израсте и да даде плодъ, само ако го поставите въ прѣстѣта, подъ действието на влагата и на слънчевата свѣтлина и топлина. Сжщитѣ условия сж нужни за израстването на човѣшкитѣ мисли, чувства и постѣпки. Вие не можете да реализирате една мисль или едно свое желание, ако тѣ не хванатъ коренъ въ васъ. Да хванатъ коренъ, това значи, да сте ги посадили въ съответна за тѣхъ почва. Следъ това трѣбва да ги поливате, да ги излагате на слънчевата свѣтлина и топлина. Само при тѣзи условия можете да очаквате отъ тѣхъ плодъ. Който не разбира законитѣ на природата, мисли, че е достатъчно да хвърли семето на почвата и да го остави на Бога, Той да свърши останалата работа. Не, ти самъ ще разорешъ земята, ще посѣешъ семето, ще го загърлишъ и следъ това ще го оставишъ на Бога. Влагата, топлината и свѣтлината сж въ Негови ржце.

Човѣкъ е дошълъ на земята да се учи, а, въпрѣки това, се запитва, защо свѣтътъ е направенъ така, а не по другъ начинъ. Когато отивате на концертъ, да слушате нѣкой великъ цигуларъ, вие питате ли, защо държи цигулката и лжка си по този начинъ, защо свири така, или го слушате и се учите отъ него? За

васъ е важно да слушате, какъ свири и да се учите отъ него, а какъ държи цигулката и лжка си, това е второстепенна работа. Когато слушате лекцията на нѣкой виденъ професоръ, за васъ е важно първо съдържанието на лекцията, а после формата на изреченията, дикцията на говора му. Не е безъ значение и красотата на езика, съ който хората си служатъ, но на първо мѣсто е съдържанието и смисъла на речта имъ. Не е достатъчно човѣкъ да знае само максимитѣ на живота, но той трѣбва да знае методитѣ на приложението имъ. Чувате да се говори, че трѣбва да бждемъ добри, благородни. Обаче, добротата и благородството придобиватъ ли се, или човѣкъ се ражда съ тѣхъ? Човѣкъ се ражда добъръ и благороденъ, но той трѣбва да прояви добротата и благородството си, които сж вложени въ душата му. Въ помощъ на това му идатъ условията. Казвамъ на едного: Развържи кесията си. Има смисълъ човѣкъ да развърже пълната си кесия, но ако тя е празна, колкото и да желае да я развърже, това е безпредметно; безпредметно е сжщо да му се казва да я развърже.

Следователно, когато се казва на хората, че трѣбва да бждатъ добри, благородни, справедливи, това подразбира, че тѣ сж пълни кесии. Природата е вложила въ тѣхъ доброто, което всѣки моментъ могатъ да проявятъ. Като знаете това, прилагайте следнитѣ правила въ живота си: ако хамбарътъ ви е празенъ,

отваряйте го, само когато искате да турите нѣщо въ него; ако хамбарътъ ви е пълень, отваряйте го, само когато искате да извадите нѣщо отъ него, а не да притуряте още нѣщо. Ако хамбарътъ ви е пълень, нѣма защо да го препълвате; ако е празень, трѣбва да го пълните, не си правете илюзии, че може да извадите нѣщо отъ него. Пълния хамбаръ ще отваряте, за да вадите нѣщо отъ него; празния ще отваряте, за да туряте нѣщо въ него. Ако постѣпвате обратно, вие сами се излагате на опасности и на противоречия. Когато шишето ви е пълно, наливайте отъ него и на другитѣ. Желаете ли само да прибавяте, безъ да давате на другитѣ, шишето ви ще се прѣсне.

И тъй, щомъ ви се даватъ известни условия, вие трѣбва да знаете, какъ да се справяте съ тѣхъ. Ако трѣбва да вземете нѣщо, ще вземете; ако трѣбва да турите, да дадете нѣщо отъ себе си, ще дадете. Ако не можете да използвате условията, които ви сж дадени, вие не сте за тѣхъ. Запримѣръ, дойде ви нѣкоя болестъ. Тя е условие, задача, която трѣбва да решите правилно. — Ама защо ми дойде тази болестъ? — Това не е важно. Важно е, какъ ще се справите съ нея. Преди всичко, трѣбва да намѣрите причината на болестъта. Всѣка болестъ се предшествува отъ известно неразположение физическо или психическо. Като намѣрите неразположението, ще намѣрите и причината, която го предизвиква. По този начинъ лесно ще се справите съ болестъта. Ще

кажете, че сте учени хора, свършили сте естественитѣ науки, математика, философия и т. н. Щомъ имате знания, трѣбва да ги прилагате.

Мнозина изучаватъ математика, работятъ съ числата, но ги разглеждатъ само като количествени величини. Освенъ количество, числата съдържатъ въ себе си още и енергия. Запримѣръ, повече работници свършватъ повече работа, не само защото сж повече на брой, но защото енергията имъ е повече. Ако две тѣла сж нагрѣти до различна температура, онова, което има по-висока температура, може да свърши повече работа. То е по-активно. Когато двама души иматъ различна температура, по-интелигентенъ е онзи, който има по-висока температура. Вибрациитѣ на неговата мисль сж по-високи и по-многобройни. Човѣкъ представя съвокупность отъ числа, всѣко отъ които има опредѣленъ брой вибрации. Въ това отношение, всѣка мисль, всѣко чувство и всѣка постъпка е число, съ опредѣленъ брой трептения и съ опредѣлено количество енергия. Като знаете това, изучавайте мислитѣ и чувствата си въ количествено отношение на топлина, свѣтлина и сила, за да можете да ги прилагате на съответното мѣсто. Ако искате да разтопите нѣкой мжчнотопимъ металъ, ще употребите висока температура. Приложете ли къмъ него низка температура, нищо нѣма да свършите. Следователно, ако искате да свършите нѣкаква важна работа, ще при-

ложите мисълъ, която има висока температура, т. е. голѣма свѣтлина и топлина.

Когато изучавате хората, виждате, че всѣки човѣкъ отговаря на известно число. Запримѣръ, срѣщате едного и виждате, че е бръзъ въ проявитѣ си. Той не е способенъ за научни изследвания, които изискватъ бавна, планомерна работа. Като го измѣрите, виждате, че той е високъ 1·90 см., а широчината на гърдитѣ му е 35 см. Този човѣкъ има тѣсно сърдце; каквато работа започне, той иска да я свърши часъ по-скоро. Това не е правиленъ методъ. Важно е човѣкъ да свърши започнатата работа, а кога ще стане това, не е важно. Нѣкой гради кѣща, иска да я свърши по-скоро. Той има предъ видъ материалнитѣ блага. Като свърши кѣщата си по-скоро, ще може веднага да я даде подъ наемъ и да се ползува отъ нея. Следователно, въ всѣка бърза работа се крие нѣщо користо, нѣкакъвъ материаленъ интересъ. Въ духовния свѣтъ обръщатъ внимание на качеството на работата, а не на количеството, затова тамъ не бързатъ. Желанието на човѣка да бжде ученъ е свързано съ придобиването на много знания. Въ този смисълъ, учениятъ представя натоварена кола. Съ какво е натоварена колата — съ знание, съ жито, или съ скжпоценности, не е важно. Срѣщатъ двама души: единиятъ носи сто килограма жито, а другиятъ — едно зрънце. Който носи стотѣ килограма, той има предъ видъ яденето. Който носи само едно зръно, той мисли да

го посѣе. Той знае да яде, но знае и да сѣе.

Какво означава яденето? Да ядешъ, това значи, да мислишъ. Нѣкои хора могатъ само да мислятъ, но не и да творятъ, т. е. да сѣятъ. Като посѣете едно житно зърно, вие изучавате процеситѣ на покълването, на растенето, на цвѣтенето, на връзването на плода и на узрѣването му. Като изучавате тия процеси, вие придобивате постоянство и търпение. Само по този начинъ взимате участие въ процеситѣ, презъ които минава житното зърно. Не е достатъчно човѣкъ да отваря само хамбаритѣ и да вади оттукъ-оттамъ по нѣколко килограма жито, но той трѣбва да се научи да сѣе. Сегашнитѣ хора повече взиматъ наготово нѣщата, отколкото сами да творятъ. Взимате книгата на единъ авторъ, на втори, на трети и я четете. И това е добре, но сжщевременно и вие трѣбва да творите. Всѣки човѣкъ трѣбва да има поне една малка нива, която самъ да обработва и засѣва. Всѣко знание или изкуство, което човѣкъ придобива, както и всѣка работа, която върши, не е нищо друго, освенъ сѣене.

Да се върнемъ пакъ къмъ числата, като живи величини. Запримѣрь, всѣка мисълъ, всѣко чувство представя опредѣлено число и линия. Ако произнесете думата милосърдие правилно, вие веднага си представяте известно число и линия. Милосърдието представя правилна крива линия, съ голѣма височина, като кубе. Думата користолюбие е сжщо крива ли-

ния, но вдлъбната, като чиния. Въ това отношение, милосърдието и користолюбието иматъ точно противоположни направления. Милосърдниятъ човѣкъ представя пълна чаша, която всѣки моментъ се обръща съ устата надолу, готова да дава. Користолюбивиятъ е чаша, обърната съ устата нагоре, готова да взима, да се пълни. Милосърдниятъ се бележи съ знака плюсъ, а користолюбивиятъ — съ минусъ. Обаче, следъ време користолюбието става положително. Всѣка користолюбива мисълъ, въ края на краищата се превръща въ положителна.

Какъ се превръща користолюбието въ милосърдие? Когато чашага на користолюбивия се препълни, той не може вече самъ да я носи и търси нѣкой, да му помогне. Щомъ нѣкой човѣкъ му се притече на помощъ, той е длъженъ да му даде нѣщо отъ изобилието си. Тѣй щото, първоначално човѣкъ дава по необходимостъ, докато придобие навика, естествено и доброволно да дава. Щомъ развие милосърдието си, той не се стреми повече къмъ взимане. Дето влѣзе, той е готовъ да помага: оглежда се, кжде може да предложи услугитѣ си. Като види, че нѣкой пѣшка подъ тежестта на пълната си чаша, веднага отива да му помогне. Ако помогне на десетъ души презъ деня, той спечелва повече, отколкото ако очаква на хората да пълнятъ чашата му. Това значи, че той е научилъ вече урока си. Следователно, когато чашата на користолюбието се напълни, следъ време тя започва да се празни

вследствие на което се превръща въ чаша на милосърдието. Въ този смисъл, мъжнотиитѣ и страданията не сж нищо друго, освенъ условия за превръщане на користолюбieto въ милосърдие, т. е. превръщане на отрицателнитѣ сили въ положителни. Иска, или не иска, природата заставя човѣка да дава. Ако доброволно не дава, той ще се намѣри на дъното на кладенеца, отдето ще се принуди да даде всичко, каквото има, само да дойде нѣкой да го извади оттамъ.

Задачата на природата е да застави хората да работятъ и да мислятъ. Мисълта, като процесъ, е свързана съ яденето. Както при яденето човѣкъ трѣбва да дѣвче добре храната си, така трѣбва да асимилира и мислитѣ си, да се ползува разумно отъ тѣхъ. Отъ мислитѣ на човѣка зависи неговото бждеще. Мисленето е единствениятъ процесъ, който човѣкъ върши изключително за себе си. Той яде за стомаха си, диша за дробоветѣ си, а мисли — за себе си. Като мисли, човѣкъ плаща труда и работата на стомаха и на дробоветѣ си. Каквото задържи той отъ своитѣ мисли, това е неговата заплата. Нѣкои ще възразятъ, че иматъ право да ядатъ и да дишатъ. Ако дадатъ на стомаха да яде, той ще яде; ако дадатъ на дробоветѣ да дишатъ, ще дишатъ. Обаче, човѣкъ има право и да мисли. Мисленето е единствениятъ процесъ, който продължава и следъ смъртта. Като замине за другия свѣтъ, човѣкъ нито яде, нито диша, но мисли.

И тъй, същественото нѣщо въ живота е мисълта. — Ама трѣбва да ядемъ! — Съгласенъ съмъ. — Трѣбва да дишаме. — И съ това съмъ съгласенъ. Същественото, обаче, е мисълта. Правата мисълъ е вѣчна. Тя следва човѣка навсѣкжде. Щомъ е така, мислете право, за да имате ясна представа за живота и да се ползвате отъ него. Не е достатъчно само да усѣщашъ свѣтлината на ума и топлината на сърдцето, но трѣбва да ги възприемашъ и обработвашъ въ себе си, за да се ползувашъ отъ тѣхъ. Ето защо, правата мисълъ е ценна за човѣка доголкова, доколкото да му разкрие живота въ всичкитѣ негови вътрешни и външни прояви.

Задача за всички хора на земята е да изучаватъ живота въ сегашното му проявление. Какъвъ е билъ животътъ въ миналото, не е важно; какъвъ ще бжде въ далечното бждеще, сжщо не е важно. Важенъ е настоящиятъ животъ. За да го разбере и проучи, човѣкъ се нуждае отъ чиста и права мисълъ, която изключва страха, подозрението, съмнението и т. н. На какво се дължи страхътъ? — На несполучливитѣ опити въ миналото на човѣка. Като носи въ себе си далеченъ, смжтенъ споменъ за неуспѣхитѣ си, човѣкъ се е наплашилъ толкова много, че мжчно се решава да пристъпи къмъ нови опити. Само справедливостта е въ състояние да премахне страха отъ човѣка. Ако отидете въ държава, въ която нѣма редъ и порядъкъ, нито справедли-

востъ, ще видите, че поданицитѣ на тази държава сж крайно страхливи. Тамъ, дето владѣе пълень редъ и порядкъ и справедливостъ, страхътъ отсجتствува. — Защо? — Хората разчитатъ на устойчивитѣ нѣща. Кой не разчита на здравия параходъ? Кой не разчита на силния конь? За да не се страхувате, уповавайте на Бога. Той е най-силниятъ, най-разумниятъ, най-мъдриятъ. Следователно, който се страхува, той е слабъ въ мисълта си и не уповава на Бога. Слабата мисълъ и колебливата вѣра внасятъ страха въ човѣка. Ще кажете, че се страхувате, защото условията и хората сж лоши. Това сж второстепенни работи. Ще знаете, че вѣрата ви е слаба. Работете върху себе си, да усилите вѣрата си, да изправите погрѣшкитѣ си. Не е лесно да изправи човѣкъ погрѣшкитѣ си. Тѣ се дължатъ на хиляди оплитания въ миналото. Днесъ всѣки трѣбва да вземе при себе си вжжето на своето минало и да започне нишка по нишка да го разплита. За това се изисква дълъгъ периодъ на работа върху себе си.

Съвременнитѣ хора се нуждаятъ отъ новъ начинъ на възпитание; тѣ трѣбва да се изучаватъ, да знаятъ, презъ какви епохи сж минали. Въ характера и въ проявитѣ си човѣкъ носи отпечатъцитѣ на епохитѣ, презъ които е миналъ. Като изучавате себе си, както и ближнитѣ си, виждате, че сегашниятъ човѣкъ живѣе още въ своето минало. Ето защо, докато не се освободи отъ миналото си, той

не може да приложи новото. Миналото крие въ себе си стари, отживѣли времето си форми, вследствие на което човѣкъ трѣбва да ги остави настрана. Нѣкой казва за себе си, че е сериозенъ човѣкъ, справилъ се е вече съ миналото. — По какво познавате сериозния човѣкъ? — По мислитѣ, които го интересуватъ. — Какви сж мислитѣ му? — Не зная, какви сж мислитѣ му, но все надолу гледа и постоянно е замисленъ. — Не, мислещиятъ човѣкъ не гледа нито надолу, нито нагоре. Мислещиятъ човѣкъ е вгълбенъ въ себе си. Мисълта му е всѣкога права. Отъ центъра на слънцето къмъ горната частъ на главата му е отправенъ единъ перпендикуляръ. Това показва, че неговата мисъл е свързана съ центъра на слънцето. Ако отъ главата на даденъ човѣкъ не е издигнатъ перпендикуляръ къмъ слънцето, ние казваме, че мисълта му не е нито права, нито дълбока. Правата мисъл обновява и весели човѣка.

Искате ли да бжде мисълта ви всѣкога права, съ отвесъ къмъ слънцето, направете следното: вземете една тънка дъсчица, дълга около 40—45 см. и леко я прикрепете на източната страна въ стаята си. Въ срѣдата на дъсчицата да виси коприненъ конецъ, на края на който закачете малка тежестъ — камъче, сребъренъ левъ, или малка златна монета. Така прикрепенъ, конецътъ ще ви дава идея за отвеса на мисълта. Щомъ погледнете къмъ него, ще кажете: Искамъ да имамъ права ми-

сълъ, т. е. отвесъ къмъ слънцето. Съ други думи казано: искамъ да имамъ прави отношения къмъ Бога. Който има правилни отношения къмъ Бога, мисли за Него и Го обича. Щомъ Го обича, той Го разбира. Ако нѣма правилни отношения къмъ Бога, човѣкъ се страхува отъ Него, вследствие на което не Го разбира. Който не познава Бога и не Го разбира, той не може да мисли право.

Този законъ е вѣренъ и по отношение на работата, и на ученето. Каквато работа започне, човѣкъ винаги трѣбва да работи съ любовъ. Каквато наука изучава, трѣбва да вложи любовъ. Дето е любовта, тамъ е успѣхътъ. Безъ любовъ нѣма успѣхъ. Ако изучавате числата съ любовъ, вие ще дойдете до известни открития. Днесъ вие си служите съ числата като съ символи, безъ да знаете тѣхния произходъ. Освенъ количествени величини, числата представятъ още и силово съдържание. Освенъ това, тѣ криятъ въ себе си дълбокъ, вжтрешенъ смисълъ. Който разбира смисъла на числата, може да се ползува отъ тѣхъ. Запримѣръ, ако разбирате числото шестъ, вие можете да произведете всички числа, които сж произлѣзли отъ него; ако не го разбирате, ще попаднете въ числото шестъ, като число на илюзии, и нищо нѣма да постигнете. Съ числото шестъ се изразява Соломоновиятъ знакъ — два преплетени трижгълника, единиятъ съ върха нагоре, а другиятъ — съ върха надолу. Ако попадне въ трижгълника, съ вър-

ха нагоре, човѣкъ ще се ползува отъ условията на живота; попадне ли въ тригълника, съ върха надолу, ще се натъкне на голѣми нещастия. Ако раздѣлите числата отъ 1 — 10 въ три категории, ще имате следната табличка:

1, 2, 3 — отъ Божествения свѣтъ.
 4, 5, 6 — отъ ангелския свѣтъ.
 7, 8, 9 — отъ физическия свѣтъ.

Това трѣбва да се докаже и разбере. Нѣщата се разбиратъ само при правата мисль. Безъ нея нѣма животъ. Тя е външна проява на Божествения свѣтъ. Стремете се къмъ правата и чиста мисль, за да проникнете въ Великия свѣтъ.

Като ученици на Великата Школа на живота, всѣкога започвайте живота си съ правата мисль, а не съ доброто и злото. Бждете художници въ работата си, да виждате предметѣ ясно, за да можете правилно да нахвърляте красивитѣ линии, т. е. да ги поставите така, както сж въ природата. Следъ това всички ще кажатъ за васъ, че сте великъ художникъ.

Въ заключение казвамъ: Мисльта сжествува въ живота, като външна проява на Божествения свѣтъ. Следователно, вие трѣбва да нанесете мисльта върху себе си, както художникътъ нанася красивитѣ линии на природата върху платното си. Колкото по-върно е нанесена мисльта, толкова по-ясна представа имате за нея. Ако я нанесете несполучливо и вложите въ нея несжществени нѣща, вие влизате

въ крива посока на живота и се натъкват на мжнотии и нещастия. И тъй, както добрият художникъ сема вѣрно линиитѣ на природата, така и човѣкътъ на правата мисълъ трѣбва да се държи за отвеса, т. е. за перпендикуляра отправенъ отъ главата му къмъ центъра на слънцето.

— Само свѣтлиятъ пътъ на мждростъта води къмъ истината.

— Въ истината е скритъ животътъ.

х

4. Лекция отъ Учителя, държана на
26. септемврий, 1930 г. София. — Изгрѣвъ.

Новъ мирогледъ

— Само свѣтлиятъ пжть на мждростъта води къмъ истината.

— Въ истината е скритъ животътъ.

Чете се темата: „Влиянието на сладкитѣ и кисели храни върху човѣшкия организъмъ“.

Тема за следния пжть: „Предназначение то на ноктитѣ.“

Какво означава думата „мирогледъ“? — Начинътъ, по който човѣкъ разглежда и схваща цѣлостта на вселената и неговото положение въ нея.

Представете си, че имате единъ жгълъ. Какво можете да кажете за него? Ще кажете, че жгълътъ се образува отъ пресичането на две прави въ една точка. Ние пъкъ прибавяме, че жгълътъ се образува и отъ известни течения въ природата. Запримѣръ, ако раменетѣ на жгъла представятъ рѣки, които се спусчатъ отъ известна височина, тѣ се срѣщатъ въ точка, която образува връхъ на жгъла. Ще се запитате, коя е причината, че тѣзи рѣки се пресичатъ? Онѣзи, които не разсждаватъ, казватъ, че сливането на дветѣ рѣки е случайно. Обаче онѣзи, които разсждаватъ, търсятъ причината на това явление и я намиратъ. Тѣзи хора

иматъ новъ мирогледъ. Тѣ търсятъ разумността въ природата и казватъ, че между силитѣ на природата има известно координиране. Когато хората се движатъ по улицитѣ, пресичатъ пѣтищата си. Привидно, движението на даденъ човѣкъ е независимо отъ движението на другъ нѣкой. Въ сжщностъ, между движенията на хората има известно съотношение. Въ разумната природа има закони, които регулиратъ всички движения.

Като търсите причината за сливането на дветѣ рѣки, ще дойдете до заключение, че слънцето ги движи. Първоначално тѣ сж били голѣми снѣжни прѣспи, които постепенно се стопявали, докато се превърнали въ малки рѣкички. Колкото по-голѣма е топлината на слънцето, толкова по-лесно се топятъ снѣговетѣ. Ние казваме, че слънцето се движи отъ югъ къмъ северъ. Следователно, между движението на слънцето, неговата топлина и образуването на рѣката има известно съотношение. Колкото по-голѣма е топлината на слънцето, толкова по-силно е течението на рѣката.

Какво е значението на жгѣла въ природата? За невежитѣ жгѣлтътъ е нѣщо обикновено, безъ никакво значение. Обаче, за учения жгѣлтътъ играе важна роля въ човѣшкия животъ. Не е безразлично, дали човѣкъ се натѣква на правъ пѣтъ въ живота си, или на кръстопѣтъ, подъ жгѣлъ. Ако пѣтътъ му е правъ, той върви по него спокойно. Ако е на кръстопѣтъ, той се спира да мисли, коя посока да

хване. Човѣкъ трѣбва да бжде разуменъ, да знае, коя отъ дветѣ посоки да избере. Ако се качва на планина и срещне два пѣтя, той трѣбва да избере този пѣтъ, който изисква помалко изразходване на енергия. Ако слиза отъ планината, той трѣбва да знае, какъ да слиза — по права, или крива линия. Ако избере кривата линия, той слиза безопасно; ако избере правата линия, той самъ се излага на опасностъ. Това слизане наричаме падане отъ височина. При качване или слизане отъ планината, кривитѣ линии сж безопасни, а правитѣ — опасни. Слизането и качването по правитѣ пѣтеки на планината е само за разумни хора, т. е. за хора съ будно съзнание. Електричеството се движи по права линия, а магнетизмътъ — по крива. Обаче, ако застанете на пѣтя на електричеството, ще се намѣрите на земята. Ако застанете на пѣтя на магнетизма, никаква опасностъ не ви застрашава. Опасно е, ако сте попаднали въ единъ магнетиченъ поясъ. Той ще ви привлѣче къмъ себе си. За да се освободите отъ този поясъ, трѣбва да излѣзете отъ сферата на неговото влияние.

Привличането на човѣка отъ електрични и магнетични центрове сж механични прояви на живота. Тѣзи центрове представятъ механични идеи, къмъ които човѣкъ се привръзва несъзнателно. Запримѣръ, вие се интересувате отъ единъ учител по музика и се привличате къмъ него, не заради добродетелитѣ му, а заради неговото знание. Знанието му пред-

ставя магнетично поле, отъ което вие се привличате. Щомъ вземете частъ отъ знанието му, вие не се интересувате повече отъ него. Често и учителътъ има отношение къмъ ученика си дотолкова, доколкото може да се ползува отъ паричното му възнаграждение. Ако ученикътъ не може да плаща, учителътъ отказва да го учи. Такива отношения съществуватъ и въ религиозния животъ на хората. Нѣкой проповѣдникъ поучава богатия човѣкъ, не за душата му, а за неговитѣ пари. Изобщо, нетрайнитѣ и неустойчиви отношения между хората наричаме „механически“.

Задачата на всички хора е да разбиратъ своитѣ вжтрешни похвати, своитѣ вжтрешни побуждения, да знаятъ, въ каква областъ действува съзнанието имъ: на физическия свѣтъ, въ духовния свѣтъ — при чувствата му, или въ умствения свѣтъ — при неговитѣ мисли. Разсжжденията на човѣка се опредѣлятъ отъ областъта, въ която се движи съзнанието му. Запримѣръ, ако сте въ областъта на физическия свѣтъ, въпроситѣ лесно се решаватъ. Трѣбва ли да мислите много, колко правятъ две и три крини жито? Събирате числата две и три и получавате петъ крини. Другъ е въпросътъ, когато се натъквате на чувствата и на мислитѣ си. Тѣ не се събиратъ, както величинитѣ на физическия свѣтъ. Тѣзи задачи изискватъ други разсжждения. Запримѣръ, ако нѣкой човѣкъ има две дъщери и трима синове, за да ги отгледа, възпита и

изучи, нуждни сж много срѣдства. Тукъ не можемъ да съберемъ две и три и да получимъ резултатъ. Ако нѣкой проповѣдникъ отиде да проповѣдва на езичниците, той не може да реши задачата си лесно. Той има предъ видъ да ги освободи отъ заблужденията, въ които се намиратъ, а това не е лесна задача. Освобождаването подразбира даване работа на човѣка. Да освободишъ нѣкого отъ пленъ, това значи, да му дадешъ нѣкаква работа. Като се топи, снѣгътъ се освобождава отъ пленъ. Той започва да се стича надолу, т. е. върши работа. Отъ една страна водата принася полза на растенията, на воденицитѣ, но отъ друга страна руши брѣгове, кърти дървета и т. н. Ще излѣзе, че освобождаването на едного причинява вреда на другото. Така е при неразумнитѣ сжщества. Обаче, свободата на разумнитѣ хора носи свобода на всички живи сжщества.

Ние говоримъ за числата две и три като разумни и неразумни величини. Ако събирате два и три лева, ще получите петъ лева, но тѣ нѣматъ съзнание за това, което става съ тѣхъ. Обаче, ако двама ученика отъ една гимназия се събератъ съ трима ученика отъ друга гимназия, тѣ съзнаватъ положението си като ученици и знаятъ, защо се събиратъ. На сжщото основание казваме, че и връзките между сжществата могатъ да бждатъ съзнателни и несъзнателни, дълбоки и повърхностни, разумни и неразумни. Колкото по-дълбоки, съзнателни

и разумни сж връзкитѣ между две същества, толкова по-голъма е възможността за развитие на съзнанията имѣ. Тѣ иматъ по-богатъ психически животъ. За да разберете тѣхнитѣ прояви, трѣбва да разберете цѣлокупния животъ на природата. Въпрѣки това, колкото по-разумни сж проявитѣ на човѣка, толкова по-разбрани сж тѣ. Не е лесно да разберете проявитѣ на глупавия човѣкъ. — Защо? — Защото неговиятъ животъ е неорганизиранъ.

При единъ американски френологъ отишли десетъ души, да измѣри главитѣ имѣ и да имѣ каже нѣщо. Тѣ влѣзли единъ следъ другъ въ стаята на френолога. Деветтѣ души останали доволни отъ казаното, но десетиятъ билъ недоволенъ. — Защо? — Защото френологътъ не му казалъ нищо. Той го запиталъ, защо и на него не каже нѣщо. Френологътъ отговорилъ: Писмото, което е написано на твоята глава, е много ситно, не мога да го прочета. Съ това той искалъ да каже, че на главата на този човѣкъ нѣма нищо особено. Значи, този човѣкъ билъ доста простъ. Той не е работилъ върху себе си, вследствие на което не могълъ да напише нѣщо важно на главата си.

Ценна е главата на човѣка, когато е богата по съдържание. Не е ли съдържателна, тя мъчно се разгадава, мъчно се чете по нея. Нѣкои мислятъ, че, ако не можете да четете по главата имѣ, сж велики хора. И това е възможно. Великитѣ хора могатъ да се разбиратъ лесно,

но могат да останатъ и неразбрани. Добре е да бждете отъ тѣзи велики и мждри хора, които рано или късно ще бждатъ разбрани. Не се стремете да бждете отъ онѣзи велики хора, които презъ цѣлата вѣчностъ ще останатъ неразбрани. Върхътъ Евересъ е неразбранъ още за хората. Той е толкова високъ, че е недостъпенъ за изследване. Ще дойде день, когато хората ще го постигнатъ и ще знаятъ, какво представя той.

Като ученици, вие трѣбва да знаете, въ коя областъ се намираге всѣки даденъ моментъ. Запримѣрь, ако въ даденъ случай вие имате разположение да работите физически, въ сжщия моментъ не можете да учите, още повече не можете да изследвате причинитѣ и последиствията на нѣщата. Може ли физически силниятъ да бжде едновременно и умствено силенъ? Ако той е употребилъ всичкото си време за развиване на мускулитѣ си, невъзможно е да бжде еднакво силенъ и способенъ въ умствения свѣтъ. И обратно: умствено способниятъ не може да бжде и физически силенъ. Правилно е човѣкъ да се развива еднакво и въ тритѣ свѣта — физическия, духовния и умствения. Пренебрегне ли единъ отъ тѣзи свѣтове за смѣтка на другитѣ, той нарушава хармонията между силитѣ на своя организъмъ. Развитието на ума не зависи отъ развитието на физическото тѣло. Ако земеделецътъ произвежда грамадни количества жито, това не показва, че той е много интелигентенъ. Него-

вата алчност го заставя да работи много, да изкара повече жито, да се осигури. Умственият работник не произвежда много жито. Той се задоволява съ малко. Ще кажете, че онзи, който произвежда много жито, си служи съ модерни сръдства, а сщевременно има предъ видъ благого на другитъ хора. Важно е, какъ услужва на хората: даромъ, или съ пари. Ако имъ услужва съ пари, това всички правятъ. Изкуство е човѣкъ да има предъ видъ благого на своитъ ближни като свое благо.

Съвременнитъ хора, главно материалистичитъ, се радватъ на голѣмитъ производства, на многобройнитъ фабрики. Тѣ се радватъ, че умътъ работи. Вѣрно е, че умътъ работи, но какво придобива човѣкъ въ морално отношение? Ако умътъ се развива, а моралътъ отпада, какво придобива човѣкъ? Въ природата сществува единъ законъ, споредъ който благата се разпредѣлятъ равномѣрно. Ако единъ човѣкъ е богатъ, всички трѣбва да бждатъ богати. Разликата е въ степенъта на изобилието. Запримѣръ, когато снѣгътъ на върховетъ се топи, и долинитъ се ползватъ отъ тѣхното богатство. Щомъ снѣгътъ изчезне, и долинитъ обедняватъ. Като знаете това, не се радвайте на богатството си, не мислете, че сами сте го придобили. Други сж работили за васъ. Ако тѣ престанатъ да работятъ, вашето богатство ще изчезне. Каквото става въ видимия свѣтъ, сщщото става и въ невидимия. Както рѣкитѣ и изворитѣ на земята пресъхватъ, премѣст-

ватъ се и отново се явяватъ, така и въ духовния, и въ умствения свѣтъ рѣкитѣ и извори-тѣ се отдръпватъ отъ едно мѣсто и започватъ да извираатъ на друго. Тази е причината, поради която често ученитѣ казватъ, че нѣкъде е настаналъ духовенъ и умственъ гладъ. Този гладъ води къмъ израждане—физическо, духовно и умствено. Снѣговетѣ спасяватъ хората отъ израждане. Щомъ паднатъ голѣми снѣгове, тѣ се скриватъ по домоветѣ си, но се радватъ, защото се създаватъ нови условия за забогатяване.

И тъй, страданията не сж нищо друго, освенъ снѣгове, навалѣли по върховетѣ на човѣшкото сърдце и на човѣшкия умъ. Тѣзи снѣгове носятъ богатство за човѣка. Ако нѣма снѣгове, т. е. ако нѣма страдания, човѣкъ е осъденъ на крайна сиромашия, на фалиране. Страданията сж причина за прииждане на нови енергии въ живота. Ако нѣма страдания, никакво прииждане на енергия нѣмаше да съществува. Хората не обичатъ страданията, защото не сж дошли до ония методи, чрезъ които да трансформиратъ придобититѣ енергии, вследствие на което изпитватъ неприятни състояния. Приятно ви е, когато се ржквате съ приятеля си. Колкото силно да стисне ржката ви, вие сте доволни. — Защо? — Защото съ стискането на ржката ви, той предава частъ отъ своята енергия и доказва, че ви обича. Понеже и вие имате разположение къмъ него, приемате енергиитѣ му и

лесно се справяте съ тях. Колкото по-здраво стисне ржката ви, толкова повече ви обича. Когато дърводълецът постави дъскитъ между менгемето и ги стисне здраво, да се слепятъ, казвате за него, че е добъръ майсторъ. Ето защо, както обичате приятеля си и се справяте съ неговитъ енергии, така обикнете и страданиято, за да се справяте лесно съ енергиитъ, които излизатъ отъ него. Разчитайте на енергиитъ, които идатъ чрезъ страданията. Тъ внасятъ нѣщо добро въ човѣка. Разчитайте на онзи, който хваща здраво. Ако е вашъ приятель, той ще ви помага въ всички случаи на живота. Ако ви е неприятель, мжно можете да се освободите отъ ржката му. Какво прави силниятъ стражаръ? Като хване апаша, той го държи здраво въ ржцетъ си. На такива стражари обществото може да разчита, да се чувствува защитено отъ тяхъ. Само онзи човѣкъ може да държи нѣщата здраво, който има излишъкъ отъ енергия въ себе си.

Като говоримъ за физическата енергия, ние я разглеждаме като резултатъ на умственния животъ отъ миналитъ поколѣния. Ако не можете да опредѣлите, какъвъ е билъ центърътъ на умствената дейность на човѣка въ неговото минало, не можете да опредѣлите нито настоящето, нито бждещето му. Ако знаете настоящето положение на човѣка, ще знаете и неговото минало и бждеще. Да разгадаете нѣщо, да решите една задача, това не значи, че трѣбва да проникнете въ всички тайни на при-

родата. За решаването на една задача се иска поне едно условие. Нѣкои мислятъ, че като влѣзатъ въ духовния свѣтъ, ще придобиятъ изведенъжъ много знания. Човѣкъ може да влѣзе въ духовния свѣтъ, безъ да придобие нѣкакво знание. Какъвто е влѣзълъ, такъвъ ще излѣзе. Нѣкой се хвали, че е ходилъ въ духовния свѣтъ, а знае за него голкова, колкого и онзи, който не е ходилъ. За да придобие нѣщо отъ духовния свѣтъ, човѣкъ грѣбва да има разбираня — да знае, какъ да използва неговитѣ блага. Запримѣръ, ако влѣзе неподготвенъ въ една библиотека, той ще види само полици, пълни съ книги; ако влѣзе въ единъ магазинъ, ще види много стока безъ да може да си купи нѣщо; ако влѣзе въ една гимназия и посети единъ класъ, ще види, че ученицитѣ седатъ мирно на чиноветѣ си и слушатъ, какъ учителътъ преподава. Ако влѣзе въ двора на гимназията, когато ученицитѣ сж въ междучасие, ще види, че тѣ играятъ, пѣятъ, скачатъ. Ако не разбира нѣщата, той ще извади криво заключение за тѣхъ, ще каже, че библиотеката е мѣсто, пълно съ полици; магазинътъ е мѣсто, пълно съ стока; гимназията — мѣсто, дето влизатъ ученици и т. н. Обаче, защо сж полицитѣ въ библиотеката, защо е стоката въ магазина, защо ученицитѣ посещаватъ училището, той не знае. Ако не разбира съотношенията на нѣщата, като влѣзе въ духовния свѣтъ, човѣкъ ще си състави за него такова мнение, каквото и за физическия.

Той ще каже, че и духовният свѣтъ е така неорганизиранъ, както физическиятъ. Той не познава нито физическия свѣтъ, нито духовния. При сегашното си съзнание, човѣкъ не може да отиде въ духовния свѣтъ. И да влѣзе гамъ, той не може да задържи нито едно впечатление отъ него въ съзнанието си. Следователно, когато човѣкъ не може да запази никакъвъ отпечаткъ въ съзнанието си за това, което е видѣлъ, все едно, че нищо не е видѣлъ.

Като ученици на живота, вие трѣбва да се изучавате, да познавате органитѣ си, отъ най-малкитѣ до най-големитѣ. Запримѣръ, като погледнете показалеца си, вие трѣбва да знаете, защо формата му е заострена, или тѣпа. Ако показалецътъ ви при основата си е дебелъ, а на върха заостренъ, причината се крие въ теченията, които излизатъ отъ организма. Пръстътъ може да се уподоби на рѣка която въ основата си има притоци, които я правятъ пълноводна. Колкото отива къмъ края си, тя намалява. Човѣкъ съ остри прѣсти изразхоля много енергия, понеже става голѣмо изтичане. Колкото по-тѣпи сж върховетѣ на прѣстигѣ, толкова по-малко енергия изтича презъ тѣхъ. Хора съ заострени прѣсти сж нервни, енергични. Нервниятъ човѣкъ е като огънь. Понеже иска да се прояви, енергията предизвиква голѣмо напрежение въ него. Нервниятъ човѣкъ е крайно активенъ, но не болезненъ. Умътъ му е подвиженъ, бързо схваща

идеитѣ. Той е бързъ и въ мислитѣ, и въ чувствата, и въ действията си. Каквото предприема, добре го обмисля. Като се намѣри предъ нѣкаква мжчнотия, не я отлага, но веднага пристѣпва къмъ решаването ѝ. Който не разбира, какво представя нервниятъ човѣкъ, страхува се да не стане нервенъ. Подъ понятието „нервностъ“ разбиратъ нѣкакво болезнено състояние. Нѣма по-хубаво нѣщо отъ това, да бжде човѣкъ нервенъ, т. е. активенъ. Най-съвършената система въ човѣка е нервната. Следователно, добре е, когато нервната система е въ действие. Докато тя се проявява правилно, човѣкъ мисли, чувствува и действува добре. Когато срещнете такъвъ човѣкъ, не казвайте, че е нервенъ, но кажете, че нервната система въ него работи правилно. Оплаква ли се нѣкой, че е нервенъ, ние разбираме, че той не е нервенъ въ правия смисълъ на думата, но е човѣкъ съ разслабена нервна система. Такъвъ човѣкъ иска да се прояви, но не може, затова е неспокоенъ. Той трѣбва да каже: Азъ се безпокоя, че не мога да се проявя, както трѣбва, т. е. не мога да проявя нервната си система.

Нервната система е съставена отъ безброй влакнѣца, които възприематъ впечатления отъ външния свѣтъ и ги предаватъ навънъ чрезъ мисълта. Осакатятъ ли се тия влакнѣца, осакатява се и нервната система. Влакнѣцата не сж нищо друго, освенъ антени, т. е. възприематели и предаватели. Слабата паметъ се дължи на осакатяване на нервнитѣ

влакна. Щомъ се подобри състоянието имъ, паметта се усилюва. Това става по много начини. Единъ отъ тѣхъ е храната, която човѣкъ възприема. Запримѣръ, за усилюване на мозъчната енергия се препоръчватъ орѣхи, но трѣбва да се знае, какъ да се ядатъ. Сжщо така се препоръчватъ различни растения. Ученитъ хора се занимаватъ съ растенията и търсятъ между тѣхъ такива, които могатъ да въздействуватъ на нервната система. Както идеитѣ въздействуватъ върху психическия животъ на хората, така растенията въздействуватъ върху нервната система. Алхимицитѣ сж търсили жизнения еликсиръ, за да направятъ човѣка безсмъртенъ. Той сжществува и като идея. Важно е човѣкъ да намѣри такава идея, която да го направи безсмъртенъ. Както храната опредѣля здравословното състояние на човѣка, така и идеитѣ обуславятъ нормалното развитие на неговия психически животъ. Адамъ, който живѣлъ въ рая и се хранилъ съ найинтелигентнитѣ растения и плодове, се отличавалъ съ голѣма ученость. Той далъ на всички животни имена, съответни на характера имъ. Това може да направи само онзи, който има знания. Ученъ човѣкъ билъ Адамъ, но като напусналъ рая, изгубилъ знанията си. — Защо? — Защото билъ лишенъ отъ онази храна, която ималъ въ рая. Храната го правѣла ученъ. Не може човѣкъ да се храни съ свинско, съ козе месо и да стане великъ. Йоанъ Кръстителъ се хранилъ съ медъ и акриди. Медътъ

смекчавалъ малко характера му. Той билъ много енергиченъ. Акридитъ пъкъ му придавали веселостъ и добро разположение. Това сж твърдения, които трѣбва да се докажатъ научно. Правете опити, да видите, какво въздействие указватъ върху човѣка различнитѣ храни. Наблюдавайте нѣщата, изучавайте ги, да видите, какви знания ще придобие.

Изучавайте явленията въ живота и въ природата, безъ да вадите бързи заключения. Съ бързана работитѣ не се уреждатъ. Запримѣръ, ако пипнете ржката на нѣкого и усѣтите, че е студена, казвате, че кръвообръщението на този човѣкъ не става правилно. Ако цвѣтътъ на ржката е жълтеникавъ и венитѣ силно издути, вие веднага се произнасяте, че ржката е на старъ човѣкъ. Това не е наука. Важно е да опредѣлите, колко енергия изтича отъ тази ржка и колко се възприема. Какво показватъ издутитѣ вени? Който има издути вени на ржцетѣ си, той се намира подъ голѣмо напрежение, очаква нѣщо. Ако е старъ, той очаква да дойде при него нѣкой младъ, да му предаде службата си. Издутитѣ вени на ржката показватъ, че човѣкъ иска да даде нѣщо. Ако венитѣ сж хлътнали навжтре, човѣкъ нѣма какво да дава.

Съвременнитѣ хора трѣбва да изучаватъ нѣщата всестранно. Не е достатъчно да кажатъ, че $2 + 3 = 5$. Тѣ трѣбва да отидатъ подалечъ, да проникнатъ въ съдържанието на числата. Тѣ събиратъ, изваждатъ, умножаватъ

и дѣлятъ. безъ да знаятъ подбудителнитѣ причини на тия действия. Лесно е да извадишъ 2 отъ 3, да умножишъ 2 на 3, или да раздѣлишъ 3 на две. Външната страна на тия действия има отношение къмъ физическия свѣтъ. Ако иска да разгледа тия действия въ чувствения свѣтъ, човѣкъ трѣбва да спре вниманието си върху тѣхното съдържание. И най-после, като дойде до умствения свѣтъ, той трѣбва да проникне въ смисъла на тия действия. Оттукъ вадимъ заключението: физическиятъ свѣтъ се занимава съ формитѣ на нѣщата, чувствениятъ — съ съдържанието имъ, а умствениятъ — съ тѣхния смисълъ.

Мнозина се питатъ, какъвъ е смисълътъ на живота. Нѣкои казватъ, че смисълътъ на живота се крие въ яденето. Ако това е така, научилъ ли е човѣкъ, какво съдържание и какъвъ смисълъ има всѣка храна? Нѣкой изяде една ябълка, безъ да си отговори, какви елементи съдържа тя, отде е дошла, подъ влиянието на коя планета се намира и т. н. Това трѣбва да се изучава всѣка година, понеже миналогодишнитѣ ябълки не приличатъ на тазгодишнитѣ нито по съставъ, нито по влияние на планетитѣ. Това днесъ не ви интересува, защото не можете да го използвате. Днесъ съзнанието ви се приготвя, за да можете въ бъдеще да се ползвате отъ храната, която употребявате. Всѣки плодъ крие въ себе си лечебна сила, която трѣбва да се използва. Ако сте нервно възбуденъ, изяжте три петровки

ябълки, и неразположението ви ще изчезне. — Възможно ли е това? — Направете опитъ и ще се увърите. Ако неразположението ви изчезне, думитѣ ми сж върни. Не питайте, кое е върно и кое не, но прилагайте.

Задръжете въ ума си следната мисль: между всички явления въ свѣта има известно съотношение, известна връзка, която не е произволна, но разумна и съзнателна. Тъй щото, ще знаете, че всѣко физическо явление има отраженіе въ духовния и въ умствения свѣтъ. Както между формата, съдържанието и смисъла има известно съотношение, така и между всичкитѣ свѣтове сжествува известна връзка. Запримѣрь, нѣкой човѣкъ тежи 75 килограма. Това тегло отговаря на неговото съдържаніе, както и на неговия умственъ животъ. Дойдете ли до теглото на другъ човѣкъ, за него се изискватъ съвършено други числа. Изобщо, за всѣки даденъ случай е опредѣлено специфично число. Запримѣрь, като наблюдавате хората, виждате, че носътъ на всички хора е различенъ. Нѣкои хора иматъ дълги носове, а други — къси. Споредъ физиогномиститѣ, дългиятъ носъ е признакъ на интелигентность. Устата, носътъ, очитѣ, веждитѣ сж главнитѣ антени на човѣшкото лице. Тънкитѣ вежди възприематъ пофини чувства, а дебелитѣ — по-груби, т. е. чувства отъ физически характеръ. Хора, които иматъ тънки вежди, минаватъ за духовни. Тѣ иматъ добре развита интуиция. По характеръ

сж меки. Мекотата не подразбира слаба воля. Ако такъв човѣкъ срещне мечка на пътя си, той ще я поглади малко, и тя ще клекне на земята. Тогава той може да се разговаря съ нея. Ако човѣкъ съ дебели вежди срещне мечка, той ще я хване за ушитѣ, ще я търколи на земята и ще каже: Ще знаешъ, че съ мене не може да се играе. И двамата сж юнаци, но единиятъ се справя съ мечката по мекъ начинъ и се разговаря съ нея, а другиятъ я събаря на земята, стѣпва съ кракъ върху гърба ѝ и се заканва срещу нея. Единиятъ изразходва повече енергия, а другиятъ — по-малко.

Следователно, който изразходва най-много енергия, живѣе на физическия свѣтъ; който изразходва по-малко енергия, живѣе въ духовния свѣтъ; който изразходва най-малко енергия, т. е. колкото е нужна въ даденъ случай, той живѣе въ Божествения свѣтъ. Тамъ всичката енергия се използва разумно. Физическиятъ свѣтъ разполага съ много енергия, вследствие на което малко се използва, а повече се разпилява. Ако едно същество отъ духовния свѣтъ слѣзе на земята, то ще се ползува отъ физическата енергия нѣколко хиляди години и пакъ ще остане частъ отъ енергията неизползувана. Физическиятъ човѣкъ, обаче, едва изкарва 50 — 60 години съ енергията, която му е дадена, и като я свърши, заминава за другия свѣтъ. Заминаването на човѣка за другия свѣтъ не е нищо

друго, освенъ запасяване съ нова енергия. Човѣкъ умира, за да вземе ново количество енергия и пакъ да се върне на земята. Скъпо струва тази енергия. Десетки години човѣкъ трѣбва да пжтува отъ този до онзи свѣтъ докато си набави нуждната енергия.

— Само свѣтлиятъ пжтъ на мждростъта води къмъ истината.

— Въ истината е скритъ животътъ.

*

5. Лекция отъ Учителя, държана на 10. октомврий, 1930 г. София. — Изгрѣвъ

Единица мѣрка

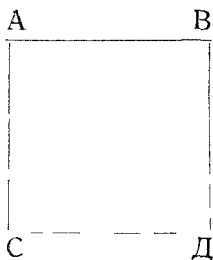
— Само свѣтлиятъ пѣтъ на мѣдростѣта води къмъ истината.

— Въ истината е скритъ животътъ.

Тема за следния пѣтъ: „Отношение между цѣли и дробни числа.“

Представете си, че имате квадрата ABCD. (фиг. 1). Отношението на съседнитѣ върхове е: A:B, A:C, C:D и D:B,

а на срещуположнитѣ е A:D и B:C. — Какво представя квадратътъ? — Единица мѣрка. Ако стане промѣна въ странитѣ AB и AC, ще се измѣни жгълтъ A; същевременно ще се измѣни и противоположниятъ жгълъ D. Следователно, ако жгълтъ A се увеличи съ 10^0 , ще бжде равенъ на 100^0 ; жгълтъ D също ще бжде равенъ на 100^0 . Другитѣ два жгли B и C ще се намалятъ по 10^0 . Щомъ жглитѣ не сж прави, квадратътъ се превръща въ ромбъ. Жглитѣ A и D могатъ да се увеличаватъ до 179^0 , следъ което ще се превърнатъ въ прави линии. Това измѣня вече отношението между жглитѣ и върховетѣ на квадрата.

фиг. 1.

Какво представя жгълътъ? Жгълътъ не е нищо друго, освенъ джга, взета отъ окръжността. Когато се увеличаватъ жглитѣ на квадрата, тѣ се приближаватъ; когато се намаляватъ, тѣ се отдалечаватъ. Това се отнася до всички тѣла и предмети. Изобщо, когато единъ предметъ се увеличава, това показва, че той се приближава до насъ; когато се намалява, той се отдалечава. Сжщиятъ законъ има отношение и къмъ интелигентността на човѣка. Колкото жгълътъ на челото е по-голямъ, толкова по-интелигентенъ е човѣкъ. Ако челото легне надолу, жгълътъ става малкъ. При това положение интелигентността се намалява. Ако носътъ изпъква много навънъ, интелигентността на човѣка е слаба. Тя зависи отъ дължината на перпендикуляра, спуснатъ отъ челото надолу, а не отъ дължината на носа. За да се увеличи интелигентността на човѣка, трѣбва да стане вътрешна, органическа промѣна въ него. Колкото по-силно е развита стомашната система на човѣка, толкова по-слаба е неговата интелигентностъ. Такъвъ човѣкъ мисли повече за ядене и не му остава време да работи умствено. Той прилича на воденица, която постоянно мели житото и продава брашното. Воденичарътъ печели отъ брашното, но воденицата и воденичните камъни нищо не печелятъ. Следъ време тѣ ще се изтриятъ.

Като изучавате сравнителната зоология, виждате, че колкото повече линията на челото лѣга, т. е. се наклонява, интелигентността

се губи. Това виждаме особено ясно въ змията. Тя нѣма лице, вследствие на което нѣма никакъвъ моралъ. Змията е много жестока. Започне ли жгълтътъ на челото да се увеличава, имаме начало на интелигентностъ. Като дойдемъ до кучето, жгълтътъ е равенъ на 45° , въ слона — на 90° , а въ човѣка — на 180° . Челото му е изправено, образува права линия, каквито сж странитѣ на квадрата, които, отъ своя страна, пѣкъ представятъ радиуси на разумни природни сили.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате линиитѣ на човѣшкото лице и да четете по тѣхъ. Забелязано е, че въ хора, които иматъ устойчиви чувства, както и устойчива воля, брадата не е права, но малко вдлъбната и издадена навънъ. Това показва известна интелигентностъ. Ако брадата не излиза напредъ, интелигентността се намалява. Сжщото е и съ челото. Ако челото е право, човѣкъ е интелигентенъ, разуменъ; започне ли челото да лѣга назадъ, интелигентността постепенно намалява. Съ носа е точно обратно. Когато носътъ изпѣква напредъ, интелигентността се намалява. — Защо вдлъбнатината на брадата показва устойчивостъ на чувствата? — Защото тя представя центъръ, т. е. равнодействаща линия, въ която силитѣ се уравновесяватъ.

Съвременнитѣ хора говорятъ за устойчиви чувства, за силна воля, но не знаятъ, какъ да си въздействуватъ. Само съ желание нѣщата не се постигатъ. За да имате постиже-

ния, трѣбва да работите съзнателно върху себе си, за да образувате вдлъбнатина на брадата си. Често поставяйте прѣста си на това мѣсто на брадата, и мислете върху устойчивостта на чувствата. Ако искате да увеличите интелигентността си, мислете за носа си, да вземе добро направление, да не изпъква навънъ. Когато чистите носа си съ кърпа, не го дърпайте навънъ, но надолу. Ако теглите носа си навънъ, вие нарушавате хармонията на умственитѣ сили, а съ това измѣняте и посоката на силитѣ, които действуватъ въ него.

И тъй, изучавайте квадрата като единица мѣрка въ неговото динамическо състояние, както на физическия свѣтъ, така и въ духовния. Когато двата жгла на квадрата се увеличаватъ, срещуположнитѣ се намалѣватъ. Квадратътъ става ромбъ. Увеличаването на жглитѣ показва забогатяване, а намалѣването — осиромашаване. Значи, когато едно сщество забогатява, друго нѣкое осиромашава. Това става въ самия човѣкъ. Нѣкои негови способности забогатяватъ, а други — осиромашаватъ. Невъзможно е, въ единъ и сщщ моментъ човѣкъ да бжде богатъ въ всички направления. Ако си богатъ на физическия свѣтъ, въ духовния свѣтъ ще бждеш беденъ. Затова е казано, че богатиятъ нѣма да влѣзе въ Царството Божие.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате квадрата въ неговото динамическо състояние, защото всѣки човѣкъ има отношение къмъ

него. Вие изучавате квадрата вънъ отъ себе си, като резултатъ. Това е недостатъчно, защото, като резултатъ, квадратътъ има едно отношение къмъ васъ, а, като разумно действащи сили, той има друго отношение. Ако заградите човѣшката глава съ четири линии, ще получите квадратъ. Всѣка страна на квадрата представя свѣтъ, въ който човѣкъ живѣе. Четиритѣ страни на квадрата сж четиритѣ свѣта: физически, астраленъ, умственъ и причиненъ.

Човѣкъ има отношние къмъ тия свѣтове, като представители на различни видове материя: физическиятъ свѣтъ е свързанъ съ твърдата материя, астралниятъ — съ течната, умствениятъ — съ въздухообразната, причинниятъ — съ свѣтлинната. За да се ползува отъ тия свѣтове, човѣкъ трѣбва да знае законитѣ за превръщането на материята отъ твърда въ течна, отъ течна въ въздухообразна, отъ въздухообразна въ свѣтлинна. Не може ли да превръща материята отъ едно състояние въ друго, той не може да изправи линиитѣ на лицето си. Запримѣръ, ако се натъквате на твърди чувства, които могатъ да осакатятъ сърдцето ви, трѣбва да знаете начинъ да ги смекчавате. Ако се намирате дълго време подъ тѣхното влияние, ще изкривите линиитѣ на лицето си. Като знаете това, пазете се отъ корави чувства и упорити мисли. Малко хора могатъ да се справятъ съ своитѣ корави чувства и упорити мисли и желаня, защото не знаятъ, че между физическия и духовния

свѣтъ има тѣсна връзка. Понеже явленията на физическия свѣтъ сж отражение на тия отъ духовния свѣтъ, човѣкъ може да си служи съ духовни методи така, както и съ физически. По този начинъ той може да въздействува на отрицателнитѣ си мисли и чувства, да ги превърне въ положителни.

Ще ви дамъ единъ методъ, по който можете да постигнете желанията си. Нѣкой иска да стане богатъ, ученъ, силенъ. Сами по себе си, тия качества сж нули, съ които не може да постигнете нищо. Добродетельта пѣкъ представя единицата въ живота. Следователно, ако къмъ единицата прибавяте последователно една, две и повече нули, тѣ вече се осмислятъ. Запримѣръ, искате да станете богатъ. Прибавете нулата къмъ единицата и ще получите числото десетъ. Ако искате да станете и ученъ, ще прибавите втора нула и ще получите числото 100. Искате ли да станете силенъ, къмъ единицата ще прибавите още една нула — ще получите числото 1000. Обаче, ако изтриете единицата, нулитѣ отново се обезсмислятъ и обезценяватъ.

И тѣй, добродетельта, като единица, е единствената величина, която дава цена на нулитѣ. Много обещания сж дадени на човѣка, но едно му е нуджно — единицата, т. е. добродетельта. Физическиятъ свѣтъ крие въ себе си условия и възможности за развиване на душата на човѣка. Математиката, геометрията сжщо сж условия за развиване на човѣшката душа,

Обаче, ако човѣкъ не разполага съ единицата, съ която започва всѣка работа, нулитѣ губятъ цената си.

Както нулитѣ, безъ единицата предъ тѣхъ, нѣматъ никаква стойность, така и човѣкъ, безъ положителното знание, е като лодка безъ кормило. Запримѣрь, човѣкъ вдига ржцетѣ си нагоре, изнася ги настрана, безъ да знае, защо върши това. Много естествено! Когато вдига ржцетѣ си нагоре, човѣкъ иска да свали нѣщо; когато ги изнася напредъ, той иска да вземе нѣщо. Ако нѣма тия елементарни знания, човѣкъ пада по-долу и отъ животнитѣ. Жеравтъ, запримѣрь, знае, че иде лошо време и напуска родното си мѣсто. Човѣкъ не знае, кога ще настѣпи лошо време, отъ което често се изненадва. Тръгва съ нови дрехи за планината, безъ кибритъ, но времето скоро се разваля, и той започва да трепери отъ студъ. Като се поправи времето, той си казва: Лошо бѣше времето, изненада ме, но поне единъ урокъ научихъ. Научилъ си единъ урокъ, но се простуди и осакати единъ отъ удоветѣ на своя организъмъ. Каква полза има човѣкъ отъ живота, ако изгуби най-хубавото и най-ценното въ себе си? Опитноститѣ и уроцитѣ, които животътъ дава на човѣка, иматъ смисълъ, когато го направятъ по-здравъ, отколкото е билъ по-рано. И презъ най-опасното мѣсто да мине човѣкъ, кракътъ му трѣбва да остане здравъ. Това значи, да минешъ презъ опитности и да излѣзешъ неповреденъ.

Като ученици, вие трѣбва да бждете разумни, да познавате проявитѣ на Божественото и само въ него да вѣрвате. Човѣшкото е неустойчиво и преходно, на него не може да се вѣрва. Ако сте гладенъ, три деня не сте ялъ, и срѣщате единъ човѣкъ, който ви дава съветъ, да влѣзете въ близката градина и да си наберете ябълки и круши, колкото искате, трѣбва ли да го послушате? Той ще ви каже, че е тъмно вече, никой нѣма да ви види, но вие не можете да бждете спокоенъ. Много естествено! Градината е чужда, не можете да влѣзете вжтре безъ позволениято на господаря ѝ. Ако изпълните съвета на този човѣкъ, вие ще се намѣрите въ по-трудно положение, отколкото сте били по-рано. За предпочитане е да гладува човѣкъ, отколкото да краде плодове отъ чужда градина.

Следователно, когато казваме, че човѣкъ трѣбва да вѣрва въ Божественото, а не въ човѣшкото, имаме предъ видъ, че Божественото въ всички хора си прилича, а човѣшкото се различава. Запримѣръ, единъ човѣкъ минава съ 10 — 12,000 лева годишно, а другъ има на разположение 200 — 300.000 лева и пакъ е недоволенъ. Човѣшката лакомия нѣма край. Тя представя тѣпъ жгълъ, който все повече расте, докато дойде до 180° , т. е. до правата линия. Когато жгълтъ дойде до 180° , човѣкъ лѣга на гърба си, превръща се въ права линия и заминава за другия свѣтъ. Значи, човѣкъ може да грѣши до 180° ; щомъ се пре-

върне въ права линия, той престава да грѣши. Казваме, че този човѣкъ е напусналъ земята. За онзи, който не разбира законитѣ на живота и на смъртта, правата линия е смъртъ. За онзи, който разбира тия закони, правата линия е продължение, т. е. непреривно движение.

Какво трѣбва да прави човѣкъ съ погрѣшкитѣ си? — Да ги изправя. Представете си, че нѣкой ученикъ решава задачи по математика, или чѣртае геометрически фигури. Тукъ направи погрѣшка въ изчисленията, тамъ въ точността на фигуритѣ и казва: Не излѣзе добре, но нищо, и така ще мине. Днесъ пропусне една погрѣшка, на другия день — друга, докато най после съвсемъ се обърка и не може да се оправи. Ето защо, турете за основа на живота си правилото: щомъ направите една погрѣшка, колкото малка и да е тя, спрете се, не отивайте напредъ. Изправете погрѣшката си и тогава продължете работата си. — Защо хората не могатъ да изправятъ погрѣшкитѣ си? — Защото се страхуватъ отъ окръжаващитѣ, да не разбератъ, че сж направили нѣкаква погрѣшка. Въ сжщностъ, важно е човѣкъ да изправи погрѣшката си, а не да я закрие по нѣкакъвъ начинъ, за да не се изложи предъ хората. Всѣка изправена погрѣшка внася нѣщо добро въ характера на човѣка, т. е. въ неговия органически животъ.

Казано е въ Евангелието: „За всѣка праздна дума ще давате отчетъ“. Като не знаятъ силата на думитѣ, на числата, като

носители на динамическа енергия въ себе си, хората си служатъ съ тѣхъ, както имъ попадне, безъ да подозиратъ, че тѣ произвеждатъ известна реакция върху човѣка. По този начинъ хората спѣватъ себе си, а на близкитѣ си произвеждатъ болка и страдания. Вие не трѣбва да си служите нито съ праздни думи, нито съ праздни числа. Запримѣръ, шестъ е число на илюзии. То представя мъртавъ капиталъ, туренъ въ хамбаръ. За да използвате енергията на този капиталъ, извадете го отъ хамбара и го посѣйте на нивата, да покълне, да израсте и плодъ да даде. Шестъ е число и на търпение. Човѣкъ трѣбва да търпи, да чака известно време, докато посѣтото семе поникне, израсте, цѣвне и върже. Когато плодътъ узрѣе, шесторката се превръща въ деветорка — въ узрѣлъ плодъ.

Числата съдържатъ положителни и отрицателни енергии. Положителитѣ енергии се изявяватъ въ положителния, т. е. въ добрия, въ нормалния животъ, а отрицателнитѣ — въ неправилния. Запримѣръ, за добрия човѣкъ числото шестъ означава растене, развитие, а за лошия — смъртъ; за добрия човѣкъ числото деветъ означава узрѣлъ плодъ, а за лошия — затворъ. Ако на числото шестъ турите знаменателъ единица, то означава праведенъ човѣкъ, който има идея въ живота си; обаче, ако знаменателътъ е нула, резултатътъ е пакъ нула.

Когато изучавате човѣка, като сборъ отъ числа, вие се домогвате до нѣкои отъ него-

витъ минали съществувания и разбирате, какви идеи сж го вълнували, какви схващания ималъ за живота. Следователно, отъ сегашния животъ на човѣка сждите за миналото му; отъ идеитъ и чувствата, които днесъ го вълнуватъ, можете да разберете, какъ ще се изяви въ бждеще. Като знае това, човѣкъ трѣбва да се изучава, да види, кои отъ желанията му сж отъ миналото и кои — отъ сегашния му животъ. Запримѣрь, стремежътъ на човѣка да бжде богатъ, силенъ, ученъ е отъ миналото. Този потикъ не се създава въ единъ животъ. Желанието на човѣка да изпълнява волята Божия е вложено въ него още отъ началото, но е събудено въ настоящия му животъ. Всѣки човѣкъ има дълбоко желание въ себе си да изпълни волята Божия. Това негово желание е свързано съ усилване на волята му, съ оформяване на неговата брада. За да изправи брадата си, човѣкъ трѣбва да люби; за да изправи ума си, той трѣбва да бжде добъръ. Значи, изпълнението на волята Божия укрепва човѣшката воля. Любовта изправя сърдцето на човѣка, а добротата неговия умъ. Доброто е Божествена сила, която подтиква ума къмъ дейностъ. Нѣма сила, подобна на доброто, която да помага за развиване и усилване на човѣшката интелигентностъ. Ако изгуби доброто, като единица мѣрка въ живота си, човѣкъ постепенно започва да се изражда, докато и животътъ му се обезсмисли.

Следователно, всички дарби и способности

на човѣка се дължатъ на развиването на известни добродетели въ миналото. Щомъ тѣзи добродетели се атрофиратъ, съ тѣхъ заедно ще се атрофиратъ и неговитѣ дарби и способности. Лицето на човѣка не е нищо друго, освенъ сборъ отъ числа и геометрически фигури, които показватъ неговото минало. Колкото по-правилни сж линиитѣ на лицето, толкова по-правиленъ и добъръ е билъ животътъ му въ миналото. Всѣко отклоняване отъ правия пѣтъ измѣня хармонията между линиитѣ. Когато напусне кривитѣ пѣтища, човѣкъ постепенно изправя линиитѣ на лицето си. Запримѣръ, ако нѣкой, преди да е станалъ добродетеленъ, иска да стане богатъ и силенъ, той е на кривъ пѣтъ въ живота си. Преди всичко, човѣкъ трѣбва да стане добродетеленъ. Изгуби ли доброто въ себе си, всички други придобивки се равняватъ на нула. Човѣкъ трѣбва да постави доброто като единица мѣрка въ живота си, и следъ това може да бжде и богатъ, и ученъ, и силенъ, и щастливъ.

Млади и стари, всички трѣбва да поставятъ добродетельта като основа на живота си. Които не разбиратъ значението на доброто, мислятъ, че и безъ него може. Тѣ искатъ да прекаратъ живота си, както и да е, безъ солидна основа, и казватъ: Като вѣрваме въ Бога, всичко можемъ да придобиемъ. — Не е така. Вѣра безъ добродетель нищо не струва. Знание безъ добродетель нищо не струва. Доброто осмисля всичко — и знание, и сила, и

богатство. Какво знание е това, да разрѣжешъ умрѣлия човѣкъ и да го изучавашъ? Истинското знание се придобива при изучаване на живия човѣшки организъмъ. Само добродетелниятъ може да се учи отъ живитѣ организми. Той вижда, какъ ставатъ процеситѣ въ самитѣ тѣхъ.

Едно се иска отъ човѣка — да бжде добъръ. Добродетельта е магическата пръчица, която магитѣ въ древността още сж носѣли въ ржката си. Магическата прижчица въ ржката на човѣка струва повече отъ всички богатства на свѣта. Тя е живата единица, подиръ която нулитѣ се нареждатъ. На тази пръчица се подчиняватъ всички сили въ природата. Добриятъ човѣкъ, въ правъ смисълъ на думата, съ едно вдигане на ржката си, може да разсѣе облацитѣ и да поправи времето. Нѣма ли магическата сила въ себе си, вмѣсто да оправи времето, той го разваля. Добриятъ човѣкъ помирява хората, а лошиятъ разваля отгшешенията между тѣхъ.

Като ученици, правете опити, да видите, доколко доброто живѣе въ васъ. Когато не сте разположени, вдигнете показалеца си нагоре и следете, какво ще стане съ васъ. Ако състоянието ви се подобри, вие сте дали пжтъ на доброто въ себе си. Ако състсянието ви не се подобри, затворили сте вратата на сърдцето си за доброто. Търсете доброто въ себе си, а не отвънъ. Ако искате да прсаявите доброто, което е вложено въ васъ, отворете сърдцето

си за Бога. Той е изворъ на всички добрини. Ако сте изгубили магическата си тояжка, идете при Онзи, Който ви е създалъ, и помолете Го да ви я върне. Чрезъ нея вие можете да придобиеите всичко, което ви е нужно. Който носи магическата тояжка въ ржката си, знае, какъ да постъпва съ хората, и какъ да се справя съ мжчнотиитѣ.

И тъй, да живѣете съ доброто, това е най-лесниятъ пжтъ. Безъ доброто мжчно се живѣе. Когато нѣкой казва, че животътъ е тежъкъ, това подразбира, че той е изгубилъ магическата пржчица, т. е. доброто. Доброто е свѣтлина, която оправя пжтищата на човѣка. Мойсей имаше магическата тояжка въ себе си. Достатъчно бѣше да влигне жезъла си, за да постигне всичко, каквото желае. Съ помощта на жезъла си той изведе евреитѣ отъ Египетъ. Съ него той раздѣли Червеното море на две, и евреитѣ можаха да минатъ по суша. Съ тояжката си Мойсей направи чудеса предъ евреитѣ. Така тѣ разбраха силата на доброто. Мощна сила е доброто! Който е придобилъ магическата пржчица, той може и да учи, и на бойното поле да отиде, но всичко ще върви добре. Като срещне неприятеля си, ще го удари, ще го повали на земята. Следъ това ще се приближи при него и, ако е раненъ, ще превърже ранитѣ му; ако е убитъ, ще го възкреси. Неприятельтъ му ще тръгне съ него и ще му стане приятелъ. Така той ще му покаже силата, която доброто крие въ себе си.

Помнете: доброто е единица мѣрка на физическия свѣтъ. На земята безъ доброто не можете да направите крачка напредъ. Щомъ носите доброто въ себе си, разумнитѣ и свѣтли сжщества ще бждатъ на ваша страна. Отъ тѣхъ ще придобивате знание, сила, богатство. Какво по-велико нѣщо може да очаква човѣкъ отъ това, да има на своя страна свѣтли и разумни сжщества? Ако влѣзете въ Божествения свѣтъ, тамъ любовта е мѣрка на нѣщата. Щомъ придобиете любовта и доброто, като плодъ на любовта, вие притежавате богатството на цѣлия свѣтъ.

Задача. Цѣлъ месецъ мислете върху доброто, като основа и единица мѣрка на нѣщата, като начало на живота. Щомъ помислите за доброто, кажете си: Азъ съмъ добъръ, защото Богъ ме е направилъ добъръ. Не питайте, вѣрно ли е това, или не. По естество човѣкъ е добъръ. На земята доброто господарува. И злото се подчинява на доброто, защото живѣе въ него. Работете съзнателно за проявяване на доброто въ себе си и следъ единъ месецъ ще видите, какъвъ е резултатътъ на вашата работа.

Ще кажете, че тази работа е мъчна. Каква мъчнотия има въ възприемане на свѣтлината, на въздуха и на храната? Отвори очитѣ си, и свѣтлината сама ще мине презъ тѣхъ. Разшири дробоветѣ си, и въздухътъ самъ ще си направи пътъ. Отвори устата си, и храната сама ще влѣзе въ нея. Малко се иска отъ чо-

вѣка. Освободете се, за да се прояви доброто въ васъ. То е вложено въ васъ отъ самото начало. Безъ доброто нѣма развитие. Доброто осмисля нѣщата. Всичко може да изчезне на земята, но доброто остава за вѣчни времена.

Доброто е основа на живота.

Т. м.

*

6. Лекция отъ Учителя, държана на 17. октомврий, 1930 г. София. — Изгрѣвъ.

Движение на силитѣ

— Само свѣтлиятъ пжтъ на мждростъта води къмъ истината.

— Въ истината е скритъ животътъ.

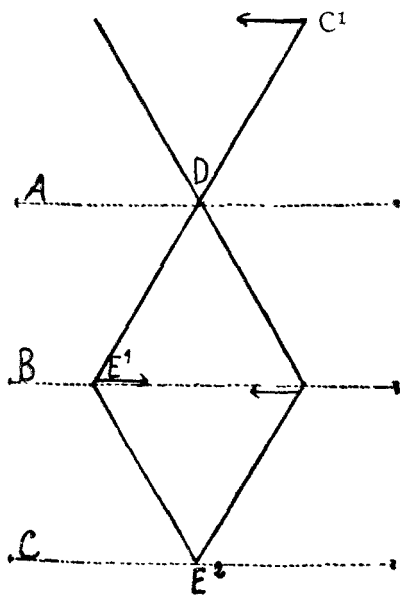
Размишление.

Тема за следния пжтъ: „Основнитѣ принципи на съвременната математика“.

Какво се разбира подѣ думата „зависимостъ“? Може ли двама души да се намиратъ въ известна зависимостъ и при какви условия сществува тази зависимостъ? Казватъ, че човѣкъ зависи отъ своя умъ, отъ своето сърдце и отъ своята воля. По какво познаваме, че даденъ човѣкъ зависи отъ ума, отъ сърдцето или отъ волята си?—Какъ можете да изразите ума, сърдцето и волята на човѣка геометрически? — Съ помощта на трижгълникъ, за основа на който приемаме волята.

Представете си, че имате три полета — А, В, С, въ които действуватъ различни сили — (фиг. 1). Полетата — А, В, С представятъ тритѣ свѣта — Божественъ, духовенъ и физически. Въ полето А действуватъ сили отъ Божествения, т. е. отъ разумния свѣтъ, въ В — сили отъ духовния свѣтъ, а въ С — сили

отъ физическия свѣтъ. Силитѣ на третѣ свѣ-
та се намиратъ въ зависимостъ едни отъ дру-

фиг. 1

ги. Запримѣръ, ако се измѣни посоката на си-
лата C^1D , ще се измѣни посоката и на силата
 DE^1 , като зависи отъ първата. Ако се измѣни
посоката на силата DE^1 , ще се измѣни и посо-
ката на силата E^1E^2 . И обратно: ако тръгнете

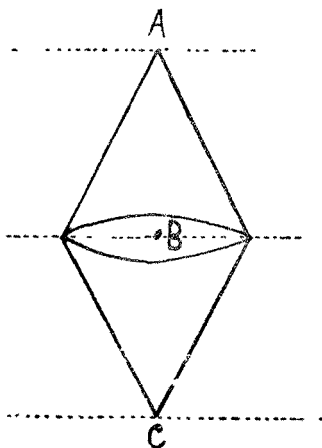
отъ физическия свѣтъ нагоре, ще забележите, че всѣка промѣна въ посоката на силитѣ отъ този свѣтъ се отразява и въ посоката на силитѣ отъ другитѣ два свѣта, понеже тѣ се намиратъ въ зависимостъ единъ отъ другъ.

Колкото по нагоре се качвате, толкова по-голямъ е броятъ на измѣренията. Ако се движите по права линия само, вие сте въ свѣта на първото измѣрение. Ако се движите по плоскостъ, влизате въ свѣта на дветѣ измѣрения — дължина и широчина. Щомъ влѣзете въ свѣта на третото измѣрение, имате три посоки — дължина, широчина и дълбочина. Въ четвъртото измѣрение тѣлата започватъ да растатъ. Когато линията се продължава, плоскостта се разширява; когато плоскостта се разширява, тѣлото увеличава дълбочината си. Когато дължината, широчината и дълбочината се увеличаватъ, тѣлото започва да расте, т. е. влиза въ областта на четвъртото измѣрение. Първото измѣрение се представя съ права линия, второто — съ плоскостъ, третото — съ тѣло.

Като знаете това, вие можете да си представите човѣшкия носъ въ четири измѣрения последователно. Запримѣрь, като права линия — въ първото измѣрение; като плоскостъ — въ второто измѣрение; като тѣло — въ третото измѣрение и като тѣло, което е подложено на постоянно растене, носътъ представя величина отъ четвъртото измѣрение. Колкото повече сили сж работили върху човѣшкия носъ, толкова повече измѣрения обхваща той. За да

разберете, коя линия на носа отговаря на четвъртото измѣрение, трѣбва да наблюдавате нервната система на човѣка подъ силно увеличение. Така ще видите, какъ работи природата.

Ако изучавате човѣка геометрически, можете да си го представите въ видъ на два

фиг. 2

конуса, които иматъ обща основа — (фиг. 2). Върхътъ А представя възвишения, т. е. разумния свѣтъ въ човѣка. Точката В е центъръ, въ който се събиратъ силитѣ отъ духовния свѣтъ. Върхътъ С пъкъ представя поле, въ което действуватъ силитѣ на физическия свѣтъ.

Когато ставатъ промѣни въ полето А, едновременно ставатъ промѣни и въ полето В и С. Това показва, че между всички свѣтове съществува известна зависимостъ.

Зависимостъ съществува и между скаченитъ сждове, а именно: на каквато височина се намира водата въ единъ отъ скаченитъ сждове, на такава височина се намира въ всички останали сждове, независимо тѣхната форма. Всички хора помежду си се намиратъ въ положението на скачени сждове, вследствие на което, колкото повече се издига или понижава водата въ единъ отъ сждоветѣ, съ които тѣ сж свързани, толкова повече се повдига или понижава водата и въ тѣхъ. Ако изучавате човѣка споредъ неговия съставъ, ще видите, че нѣкои хора съдържатъ повече кислородъ, други — повече водородъ, трети — повече азотъ, а четвърти — повече въглеродъ. Който съдържа повече кислородъ, той се отличава съ голѣма активностъ. Който съдържа повече водородъ, чувствата му взиматъ напмощие. Дето има повече вода, тамъ растителността е богата. Дето растителността е богата, тамъ има повече животъ. Ако растителността е слаба, животнитѣ не могатъ да се развиватъ. Ако въ нѣкой човѣкъ преобладава азотътъ, това показва, че въ него се проявява разумното начало.

Като ученици, вие трѣбва да прониквате въ дълбочината на нѣщата, за да имате по-голъми постижения. Мнозина изучаватъ гео-

метрия, но малцина проникватъ въ дълбочината на формитѣ. Старитѣ египтяни изучаваха геометрията, но спрѣха вниманието си върху линиитѣ, плоскоститѣ и тѣлата, безъ да проникнатъ въ дълбочината на тѣлата. Едва индуситѣ започнаха да проникватъ въ дълбочината на тѣлата, но и тѣ не сж постигнали много въ тази областъ. И на индуситѣ липсва още дълбочина въ схващанията. Има области, дето тѣ сж силни, но не навсѣкжде. Като дойдатъ до философията на нѣщата, тѣ се натъкватъ на голѣми празднини. Запримѣръ, нѣкои индуси твърдятъ, че никакво движение въ свѣта не сжществува. Въ сжщностъ не е така. Всички тѣла се движатъ, но съ такава бързина, че движението имъ не се забелязва. Това не значи, че движение не сжществува. Ако тѣлата, както и частицитѣ имъ, не се движатъ, свѣтътъ би изчезналъ, т. е. би се превърналъ на нула.

Какво означаватъ нулата и единицата? Нулата подразбира процесъ, при който нѣщата се намаляватъ. Единицата подразбира процесъ, при който нѣщата се увеличаватъ. При нулата човѣкъ се запознава съ закона на намаляването, на израждане на нѣщата. При единицата той се запознава съ закона на растенето. При нулата човѣкъ губи, а при единицата печели. Болниятъ губи, а здравиятъ печели. — Защо боледува човѣкъ? — Защото се е натоварилъ много. Когато природата види, че нѣкой човѣкъ се е натоварилъ много, тя

му изпраша нѣкаква болестъ, да отнеме частъ отъ материята му. Като отслабне, човѣкъ е доволенъ и намира, че е станалъ по-здравъ отъ по-рано. Какво трѣбва да прави болниятъ въ болницата? — Да проповѣдва на хората, да ги обърне къмъ Бога. Здравиятъ лесно проповѣдва, но болниятъ — мъчно. За да проповѣдва, преди всичко, болниятъ трѣбва да знае причината на заболяването си и да е готовъ да се изповѣда. Всѣка болестъ се дължи на нѣкаква духовна причина. Неправилнитѣ отношения между близкитѣ хора — майка и деца, братя и сестри, мъжъ и жена причиняватъ различни болести. Щомъ се изправятъ отношенията, болестта изчезва.

Болеститѣ иматъ различенъ произходъ: физически сърдеченъ и умственъ. Когато студентъ или ученикъ пропадне на изпититѣ си, той пада духомъ и се намира въ положението на боленъ. — Защо е пропадналъ? — Много причини има за пропадането на ученика. Той може да не е училъ достатъчно, но може да е училъ и да пропадне; може да е неспособенъ, но може да е способенъ и пакъ да пропадне. Човѣкъ може да вади вода отъ кладенеца съ тънко вѣже, безъ да се скъса вѣжето; вѣжето може да е дебело и пакъ да се скъса. Вѣжето представя разумността на човѣка. Значи, ученикътъ може да е способенъ, но да не е разуменъ. Тогава, ако разумността отсъствува, ученикътъ може да пропадне. Обаче, случва се, че способенъ ученикъ пропада на

изпититѣ си. — Защо? — Времето, както и действащитѣ сили въ природата сж указали влияние върху професора, или върху ученика, и последниятъ пропада. Нѣкой ученикъ е много самонадеянъ и казва, че никой учител не може да го скжса. Той се самозаблуждава. Силното всѣкога може да спре движението на слабото. Професорътъ е силниятъ, а ученикътъ — слабиятъ. Следователно, професорътъ всѣкога може да скжса студента или ученика.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате срѣдата и условията, при които живѣете. Безъ това знание не можете да се хармонизирате. Въ този смисълъ, професорътъ е срѣда, съ която студентътъ трѣбва да се хармонизира. Не може ли да се хармонизира, колкото и да е училъ, ще стане нѣщо неочаквано, и той ще пропадне на изпита. — Какво може да стане? — Или паметта му ще изневѣри, или съзнанието му ще потъмнѣе. Ученикътъ трѣбва да бжде разуменъ. Ако единъ камъкъ се търкаля отъ планината, трѣбва ли да вървите срещу него? Вие ще се отбиете отъ пѣтя си, за да не падне камъкътъ върху васъ. Въ дадения случай професорътъ е камъкътъ, който слиза отвисоко, а студентътъ е пѣтникътъ, който се качва на планината. За да не падне камъкътъ върху него и го удари, той трѣбва да бжде разуменъ, да се отбие отъ пѣтя си. Ако студентътъ или ученикътъ не прояви своята разумностъ, професорътъ ще го смачка. — Кой ще носи отговорността за това злополучие?

— Студентътъ. Той трѣбваше да бжде разуменъ, да отстѣпи на професора си. Когато професорътъ мине по своя пѣть, студентътъ ще продължи движението си нагоре.

Когато изучавате природата, вие се натъквате на два вида процеси: механически и съзнателни. Тѣ се различаватъ по мѣстото на разумността. Въ механическитѣ процеси разумността е отвънъ, а въ съзнателнитѣ—вътре. Следователно, ако се натъкнете на единъ механически процесъ, не се борете съ него, нито го корегирайте. Запримѣрь, гнѣвътъ е механически процесъ. Колкото и да се борите съ него, нѣма да го победите. Ще кажете, че искате да намѣрите причината на гнѣва, да се освободите отъ него. Каквито усилия да правите, не можете да намѣрите причината на гнѣва. Тя не е нито вънъ отъ васъ, нито вътре въ васъ. Причината на гнѣва се крие въ козмоса.

Гнѣвътъ е козмическа сила, срещу която човѣкъ не може да се бори. Той не се подава на нашата воля. Обектътъ на гнѣва е вънъ отъ човѣка. Следователно, човѣкъ трѣбва да има знания, да гледа на предмета така, че да не се дразни отъ него. Наистина, докато гледа на нѣщата широко, човѣкъ никога нѣма да се гнѣви. Когато знае нѣщата, той не се гнѣви, не се и смущава. Запримѣрь, дойде нѣкой при васъ и ви казва, че апашъ влѣзълъ въ дома ви. Вие оставате тихъ и спокоенъ — Защо? — Знаете, че къщата ви е праздна

апаштът нѣма какво да вземе. Ако пъкъ има нѣщо за крадене, ще знаете, че сте направили нѣкакво опущение, заради което ще понесете последствията си. За да не се гнѣви, човѣкъ трѣбва да гледа философски на живота. Срѣщате единъ вашъ приятелъ, който бърза нѣкъде, но вие го спирате. Той веднага кипва. — Защо се гнѣви? — Гладенъ е, отива на фурната да си купи хлѣбъ, страхува се, че хлѣбътъ ще се свърши. Напраздно се гнѣви. Вие изваждате отъ торбата си единъ топълъ хлѣбъ и му го предлагате. Щомъ вземе хлѣба, състоянието му се измѣня.

Това, което става съ приятеля ви, става съ всички хора. Всички бързатъ, часъ по-скоро да стигнатъ до фурната, да си купятъ хлѣбъ. Ако се осмѣлите да спрете нѣкого на пътя му, той непременно ще се разгнѣви. Обаче, дадете ли му топълъ, хубавъ хлѣбъ, той го взима, благодари за него, и неразположението му изчезва.

За да се справяте съ енергиитѣ, които рушатъ, вие трѣбва да се ползвате отъ всичко, което учите. Много нѣща учи човѣкъ на земята, но повечето отъ тѣхъ забравя. Въ края на краищата той ще остане съ малкъ капиталъ въ себе си, и то съ този, който е приложилъ при самовѣзпитанието си. Щомъ е така, работете съзнателно върху себе си и прилагайте всичко, което сте придобили. Въ много полета се движи човѣкъ, но отъ тѣхъ три сж най-важни: физическото, сърдечното и умстве-

ното. Каквото придобие и приложи въ тия полета, това ще занесе съ себе си.

Какво се разбира подъ думата „поле“? Полето е областъ, въ която живѣятъ и работятъ хиляди същества едновременно. Съзнателно или несъзнателно, тѣ се намиратъ въ известно отношение помежду си. Запримѣръ, всички хора, които работятъ на физическия свѣтъ, сж свързани помежду си. Сжщо така сж свързани и тия, които живѣятъ въ сърдечния и въ умствения свѣтъ. Колкото по-съзнателна е връзката между хората, толкова по-голѣми придобивки иматъ. Нѣкой казва, че живѣе за себе си. Това е неразбиране на живота. Никой не може да живѣе за себе си. Да живѣешъ за себе си, това значи, да живѣешъ въ затворъ. Да излѣзешъ отъ себе си и да живѣешъ за другитѣ, това значи свобода. Когато се разочарова отъ живота, човѣкъ иска да се уедини, да остане самъ. Много калугери се уединяватъ но скоро напушатъ уединението. — Защо? — Защото разрешаватъ само единъ въпросъ. Ученикитѣ се уединява да учи. Той взима петъ-шестъ книги съ себе си и мисли, че е самъ. И въ този случай не е самъ. Чрезъ книгитѣ той е свързанъ съ умоветѣ на ученитѣ. Нѣма мѣсто, дето човѣкъ може да бжде самъ. Радвайте се, че е така, защото самотията е най-голѣмото нещастие, въ което човѣкъ може да изпадне. Докато е свързанъ съ хората по умъ, по сърдце и по воля, човѣкъ никога не може да бжде самъ. Колкото и

да се уединява, той не може да остане самъ.

Съвременнитѣ хора се нуждаятъ отъ нови възгледи за живота и за природата. Тѣ се радватъ и страдатъ, безъ да знаятъ защо; забогатяватъ и осиромашаватъ, безъ да знаятъ защо; грѣшатъ и правятъ добрини, безъ да знаятъ защо. Нѣкой е сиромасъ, нѣма петъ пари въ джоба си, но мисли за автомобили, за голѣми къщи, за богати трапези. Този човѣкъ не може да се освободи лесно отъ сиромашията. Другъ е въпросътъ, ако сиромасътъ мисли за възвишени работи. Ако и богатиятъ иска да прави добрини, за да се спаси, и той е на кривъ пѣтъ. Какво ще придобие богатиятъ, ако задоволи желанията на сиромаса, който мечтае за автомобилъ, за къщи, за ядене и пиене? Въмѣсто да му помогне, той ще опорочи душата му. Богатиятъ трѣбва да знае, какъ и на кого да прави добро. И сиромасътъ трѣбва да знае, какво да желае.

Единъ светия минавалъ често покрай единъ беденъ каменаръ, който цѣлъ день чукалъ камъни. Каменарътъ се отнасялъ добре съ светията. Щомъ го виждалъ, ставалъ на крака и му давалъ чаша студена вода, да се разхлади. Възхитенъ отъ този благочестивъ каменаръ, светията често се молѣлъ за него, да го освободи Богъ отъ сиромашията. Най-после молитвата му била приета. Каменарътъ забогатѣлъ и започналъ да живѣе нашироко. Така той загубилъ своето благочестие, изопачилъ характера си. Единъ день ангелътъ

ржководителъ на каменаря срещналъ светията и му казалъ: Знаешъ ли, какво направи съ каменаря? Съ желанието си да го освободишъ отъ сиромашията, ти погуби душата му. Сега ще ти дамъ единъ урокъ, да знаешъ втори пжтъ, какъ да постъпвашъ. Той го набилъ добре и продължилъ пжтя си. Следъ това ангелътъ поставилъ забогатѣлия каменарь на голѣми изпитания, за да загуби богатството си. Като осиромашалъ, каменарьтъ се заелъ отново съ стария си занаятъ. Като виждалъ светията да минава по сжщия пжтъ, той му казалъ: Моля ти се, помогни ми по нѣкакъвъ начинъ, отново да забогатѣя. — Не се наемамъ втори пжтъ да правя такава добро. Научихъ вече урока си, не искамъ да повтора сжщата грѣшка.

Като млади, ползвайте се отъ този примеръ, да не правите погрѣшки като тази на светията. Когато правите добро, бждете внимателни. Доброто, което правите, трѣбва да ползува първо душата на човѣка. Нѣкой иска да напише една книга, за да се прослави. Може да се прослави, но може и да го биятъ за тази книга. Другъ нѣкой иска да реформира свѣта. Нѣма по голѣмо добро отъ това, да обърнешъ една душа къмъ Бога. Това добро стои надъ всѣкаква човѣшка слава. Хората нѣма да ви славятъ, но Богъ ще ви слави. Турете въ ума си мисълта, каквото придобивате — знание, добродетели, изкуства, всичко да е за благо на вашата душа, както и за бла-

гото на вашия ближенъ. Който се стреми къмъ това благо, той знае, какъ да го придобие. Който не мисли по този начинъ, той търси благо по външенъ, механиченъ пжтъ. Не, отворете прозореца на своя умъ, и свѣтлината ще влѣзе въ него. — Кога трѣбва да отваряте този прозорецъ? — Когато слънцето грѣе. Отворете прозореца на своето сърдце, и топлината ще влѣзе. Отворете прозорцитѣ на своето тѣло, и силата ще влѣзе.

И тъй, вие трѣбва да учите, да превръщате соковетѣ на знанието въ свѣтлина. топлина и сила да се ползвате отъ тѣхъ. Така постѣпватъ съвременнитѣ хора съ водата, да използватъ енергията ѝ като свѣтлинна и топлинна. Така постѣпватъ растенията съ въздуха отъ който отнематъ необходимитѣ елементи за хранене.

Да се върнемъ къмъ основната мисълъ — за движението на силитѣ въ различнитѣ свѣтове. Ако въ Божествения свѣтъ силитѣ се движатъ отдѣсно къмъ лѣво, въ духовния свѣтъ се движатъ отлѣво къмъ дѣсно. Въ физическия свѣтъ пъкъ силитѣ се движатъ въ обратна посока на духовния свѣтъ, но въ една и сѣща посока съ Божествения. Това показва, че човѣкъ се намира въ правилни отношения къмъ тритѣ свѣта. Значи, посоката на силитѣ отъ физическия свѣтъ съответствуватъ на тия отъ разумния свѣтъ. Когато линията на челото се изправя, т. е. челото излиза навънъ, и брадата трѣбва да излѣзе навънъ. Линията

на носа пъкъ трѣбва да се оттегля навжтре, но въ никой случай да не мине задъ своя перпендикуляръ. Колкото по-наклонна е линията на носа, толкова по-слаба е интелигентността на човѣка.

— Само свѣтлиятъ пжтъ на мждростъта води къмъ истината.

— Въ истината е скритъ животътъ.

*

7. Лекция отъ Учителя, държана на
24. септемврий, 1930 г. София. — Изгрѣвъ.

Правилни отношения

Размишление.

Тема за следния път: „Органическата сила на човѣка.“

Често се говори за отношения между живи същества. Запримѣръ, какво е отношението на единъ човѣкъ къмъ другъ, на едно млѣкопитаещо къмъ друго, на една птица къмъ друга, или на една риба къмъ друга? Отношението на тия същества може да се изрази съ числата 1:1. Какво означава думата „отношение“? Какви биватъ отношенията? Има съзнателни и несъзнателни отношения. Съзнателни отношения съществуватъ само между същества съ пробудени съзнания. Могатъ ли отношенията да се усилватъ или отслабватъ?

Какво означава отношението 1:1? — Отношение къмъ самия себе. Ако това отношение е правилно, човѣкъ расте и се развива правилно. Той има добро разположение на духа, защото храносмилането въ него става правилно. Когато стомахътъ работи добре, човѣкъ има условия да забогатява. Ако стомахътъ не работи добре, човѣкъ постепенно отслабва, изсъхва и осиромашава. Стомахътъ на такъвъ човѣкъ се намира между две криви линии. Благодарение на това, животътъ му се усложнява. Кри-

вата линия подразбира осложненъ животъ, а правата — простъ животъ. Правата линия определя най-късото разстояние между две точки. Дветъ точки представятъ отношението 1:1, т. е. отношение на човѣка къмъ самия себе. Значи, правата линия е отношение на човѣка къмъ себе си.

Какво означава отношението 1:2? — Излизане на човѣка вънъ отъ себе си. Значи, единицата е намѣрила едно същество — двойката, къмъ което има отношение. Въ отношението 2:3 двойката пъкъ излиза вънъ отъ себе си. Всички числа могатъ да се намиратъ въ отношения помежду си, но всички отношения не даватъ еднакви резултати. Запримѣръ, отношението 1:1 дава единъ резултатъ, 2:2 — другъ, 3:3 — трети и т. н. Даже единицата, като влиза въ различни действия сама съ себе си, дава различни резултати: $1 \cdot 1 = 1$, $1 : 1 = 1$; $1 + 1 = 2$; $1 - 1 = 0$. Докато има нѣкаква единица въ себе си, единъ левъ, единъ хлѣбъ или друго нѣщо, човѣкъ е доволенъ, уповава на нѣщо. Щомъ изгуби единицата и остане нулата въ него, той започва да се безпокои. Наистина, не е все едно за пѣтника, дали има хлѣбъ въ торбата си, или нѣма.

Като ученици, вие сте изучавали и изучавате математика. Тамъ лесно се работи съ числата, но като дойде до приложението имъ въ живота, както и въ вашия психически животъ, вие се натъквате на голѣми мъчнотии. И ако нѣмате ясна представа за числата, като сили,

които действуватъ въ вашия умственъ, сърдеченъ и волевъ животъ, можете да се натъкнете на голѣми противоречия. Невежеството на нѣщата води къмъ катастрофи. Запримѣрь, какво ще стане съ невежия и съ окръжаващитѣ, ако дадете въ рѣцетѣ му едно шише, пълно съ взривна течность? Учениятъ ще носи шишето внимателно, ще го пази и отъ най-малкото сътресение. Невежиятъ, като не знае свойствата на това вещество, ще го движи на една и на друга страна и ще причини голѣма катастрофа, както за себе си, така и за околнитѣ. Единъ килограмъ е тази течность, но тя съдържа грамадна динамическа сила. Единицата, като енергия, представя творчески принципъ. Съ тази енергия човѣкъ твори. Лесно се пише единица на хартия, но ако въ умствения свѣтъ напишете единица не на време, вие ще причините голѣмо сътресение въ своя умъ. Следователно, дойдете ли до единицата, като творческа сила въ умствения свѣтъ, ще бъдете много внимателни. — Какво трѣбва да прави човѣкъ, за да не причинява катастрофи въ никой свѣтъ? — Той трѣбва да пази законитѣ, които управляватъ материята. Спазва ли тия закони, той пази равновесие между частицитѣ на материята. Може ли бомбата да избухне, ако равновесието между частицитѣ ѝ е запазено? Обаче, най-малкото нарушаване на равновесието между частицитѣ на веществото, съ което е пълна бомбата, причинява експлозия и катастрофи.

Ние засѣгаме въпроса за бомбитѣ въ връз-

ка съ експлозиитѣ, които човѣкъ несъзнателно произвежда въ своя умственъ и сърдеченъ свѣтъ. Що се отнася до физическитѣ бомби, ние не се интересуваме отъ тѣхъ. Тѣ иматъ приложение главно въ войната. Веднѣжъ направени, тѣ трѣбва да се употрѣбятъ. Ако не се употрѣбятъ въ времето, когато се правятъ, следъ години, сами по себе си, тѣ ще експлодиратъ. Такова е естеството на взривнитѣ вещества. Като знаете тѣхното естество, не си служете съ бомби нито въ физическия свѣтъ, нито въ умствения или сърдечния, защото, ако не днесъ, следъ години тѣ ще произведатъ своето нежелано действие. Ще се чудите тогава, отде произлѣзе известна експлозия. Понѣкога и паритѣ експлодиратъ. Ако човѣкъ държи паритѣ си 10—15 години въ каса и постоянно мисли за тѣхъ, единъ день тѣ ще експлодиратъ. — Какъ? — Ще привлѣкатъ къмъ себе си нѣкой престъпенъ човѣкъ, който ще разбие касата, ще убие господаря на паритѣ и ще избѣга. За да не експлодиратъ по този начинъ, паритѣ трѣбва да влѣзатъ въ обръщение. Сжщиятъ законъ има отношение и къмъ човѣшкитѣ мисли и чувства. Ако човѣкъ задържа дълго време известни мисли и чувства въ себе си безъ приложение, въ края на краищата тѣ ще експлодиратъ и ще произведатъ неочаквани резултати.

Трѣбва да знаете, че между силитѣ въ природата сжществува известно съотношение. Това не е отъ днесъ. То е сжществувало отъ

какъ вселената сжществува. Ония сили, които си хармониратъ, се събиратъ на едно мѣсто; ония, които не си хармониратъ, се раздѣлятъ и между тѣхъ се явяватъ противоречия, раздори и войни. Това се забелязва не само между хората, но и въ самата природа. Това се вижда и между животнитѣ и растенията. Войната не спира тукъ. Тя продължава и по-нагоре, между ангелитѣ. Тази е причината, поради която и ангелитѣ сж раздѣлени на лагери. Тѣ иматъ различни възгледи за създаването на вселената. Не само ангелитѣ, но и боговетѣ се раздѣлиха на лагери. Като четете гръцката митология, виждате, какво дѣление сжществува между боговетѣ. Ще кажете, че това сж митове. Митове сж, но въ тѣхъ се крие велика истина.

Като говоря за противоречията, които сжществуваатъ въ самата природа, имамъ желание да ви ориентирамъ. Вие живѣте въ природата, следователно, имате отношение къмъ силитѣ, които действуватъ въ нея. Това, което става въ природата, става и въ васъ. Тази е причината, поради която нѣкои ваши добри мисли и желания не могатъ да се реализиратъ. Вие правите усилия да ги реализирате, но нѣщо вънъ отъ васъ ви противодействува. Има начинъ, по който можете да ги реализирате, но трѣбва да се домогнете до него. За това се изисква работа и учене. Като учите, ще дойдете до разбиране характера на своитѣ мисли и желания. Щомъ ги познавате, вие сами ще решавате, кои отъ тѣхъ трѣбва да реализи-

рате, и кои не трѣбва. Това зависи и отъ развитието на вашето съзнание. Когато съзнанието на човѣка е високо, той реализира само ония мисли и желаня, които иматъ отношение къмъ съзнателния животъ. Тѣ увеличаватъ свѣтлината, както на неговото съзнание, така и на съзнанието на неговитѣ ближни. Тия мисли и желаня наричаме добри, свѣтли. Всѣка мисълъ и всѣко желане, които отнематъ свѣтлината на човѣшкото съзнание, наричаме лоши, тъмни. Тѣ не трѣбва да се реализиратъ.

Ученикътъ трѣбва да знае това, защото между свѣтлината и силата има известно съотношение. Когато се увеличава свѣтлината въ човѣка, заедно съ това се увеличава и силата му; когато се намалява свѣтлината, намалява се и силата му. Сжщото отношение намираме и между свѣтлината и топлината. Когато свѣтлината се увеличава, и топлината се увеличава. И обратно: когато топлината се увеличава, и свѣтлината се увеличава. Това сж правилнитѣ отношения между свѣтлината, топлината и силата. Ако има изключения, тѣ се отнасятъ до неправилноститѣ. Изключенията се дължатъ на гжстотата на материята.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате законитѣ на хармонията, която се обуславя отъ правилнитѣ отношения между частитѣ на материята. Ако частицитѣ на материята, отъ които е съставенъ човѣшкиятъ организъмъ, се намиратъ въ правилни отношения помежду си, всички негови органи ще бждатъ въ хармония.

Щомъ тѣ сж въ хармония, и мислитѣ, чувства-та и постѣпкитѣ на човѣка ще бждатъ хармонични. Всѣка клетка, всѣки органъ отъ човѣшкото тѣло представятъ числа, които съдържатъ известенъ родъ енергии. Тѣзи енергии трѣбва да си хармониратъ. Щомъ се наруши хармонията между тѣхъ, организъмътъ заболява.

Човѣкъ трѣбва да знае, какъ да борави съ числата. Не можете на всѣко време да пишете едно или друго число. Запримѣръ, не е позволено на човѣка да пише безразборно единица. Като число, което съдържа творческа енергия, то трѣбва да се пише на време. Какво е положението на ония учители, които безразборно пишатъ на ученицитѣ си единици? Ученицитѣ имъ не ги обичатъ. Ако години наредъ тѣ пишатъ единици, въ края на краищата ученицитѣ имъ ще ги биятъ. Ученицитѣ обичатъ ония учители, които пишатъ шесторки. Много естествено! Шесторката означава постѣто семе, което е израсло нагоре. Единицата представя сухо дърво, което нищо не ражда. Само гениалнитѣ хора могатъ да работятъ съ единицата. Единицата е опашка на шесторката. Ученицитѣ не се нуждаятъ само отъ опашката, тѣ искатъ цѣлата шесторка. Единицата представя още шията на човѣка, а нулата — неговата глава. Ученицитѣ нѣматъ нужда отъ шията на човѣка, тѣ искатъ и главата му. Нулата съ единицата заедно образуватъ числото деветъ. Днесъ най-висока бележка въ училищата

е шесторка. Би могла да бжде и деветката, но засега шесторката е приета като най-висока бележка на земята.

Законътъ за единицата и шесторката има отношение не само къмъ учители и ученици, но и въ живота на всички хора. Запримѣрь, ако милионерътъ години наредъ дава на просяцитѣ по едно петаче, непремѣнно ще бжде битъ. Ако дава щедро, просяцигѣ ще го обичатъ. Който дава изобилно, получава изобилно; който дава оскъдно, получава оскъдно. Нѣкои учители пишатъ на ученицитѣ си единици, за да ги стреснатъ. Добѣрь е този методъ, но всѣкога не дава добри резултати. Има много начини, чрезъ които учителятъ може да застави ученицитѣ си да работятъ. Единицата представя магическа тояжка. Тя дава сила на ученика, прави го активенъ. Обаче, въ ржцетѣ на глупавия ученикъ, магическата тояжка допринася зло, вмѣсто добро. Той става активенъ, но понеже е простъ и неспособенъ, не може да използува тази сила за добро. Другъ е въпросътъ, ако магическата тояжка, т. е. единицата, попадне въ ржцетѣ на способния и уменъ ученикъ. Не повѣрявайте единицата на глупави и неспособни ученици. Давайте единицата въ ржцетѣ на способни и свети хора. Тѣ знаятъ, какъ да постѣпватъ съ нея. Следователно, ако на способнитѣ ученици поставяте единици, а на неспособнитѣ шесторки, ще имате по-добѣрь резултатъ, отколкото, ако постѣпвате обратно. Кога трѣбва да постѣпвате така?

Когато искате да направите способния ученикъ активенъ и да поощрите неспособния, но трудолюбивъ ученикъ. Способниятъ ученикъ ще се стресне отъ единицата и ще превърне ленивостта си въ дейностъ. Отъ шесторката неспособниятъ ученикъ ще се поощри и ще удвои трудолюбието си, съ което ще постигне добри резултати.

Задачата на всѣки човѣкъ е да разбира своитѣ мисли и чувства, да знае, какво отношение сжествува между тѣхъ, за да може разумно да се ползува отъ енергията, която тѣ съдържатъ. Една лоша и една добра мисълъ могатъ да уравничатъ енергиитѣ си. Следователно, ако една лоша мисълъ влѣзе въ ума ви, не се борете съ нея, да я изхвърлите навънъ, но веднага поставете срещу нея една добра мисълъ. Ако употребите насилие или зло срещу нея, тя ще удвои енергиитѣ си и ще причини по-голѣми пакости. На лошото и на злото отговаряйте съ добро. Това подразбира стихътъ, който Христосъ е казалъ: „Не противи се на злото.“ Каквито промѣни да ставатъ съ васъ, търсете съответенъ методъ, чрезъ който да си въздействувате. Нѣкой се оплаква, че паметъта му отслабнала и, вмѣсто да си помогне по нѣкакъвъ начинъ, той си казва, че е остарѣлъ и нищо не прави за усиление на паметъта си. Той мисли, че нѣма начини за усиление на паметъта. Отслабването на паметъта показва, че канализацията, по която тече тази енергия, е пукната нѣкъде, вследствие на ко-

ето частъ отъ нея изтича навънъ. За да се възстанови силата на паметъта, канализацията трѣбва да се поправи. Понѣкога и разсждѣкътъ на човѣка отслабва. Причината е сжщата — пропукване на канализацията, по която тече енергията на разсждѣка. Сегашнитѣ хора се оплакватъ отъ нервно разстройство. Цѣрътъ е сжщиятъ. Направете прегледъ на канализацията на нервната система и смѣнете пукнатитѣ тржби съ здрави. Това не значи да ги залепите, както нѣкои лепятъ счупенитѣ стомни съ воскъкъ. Не, воскъкътъ лесно се топи. Нови тржби, нови канализации сж нуждни на хората. Какво ще стане съ боба, ако го турите да се вари въ пукнато гърне, на което дупката е залепена съ воскъкъ? Щомъ засилите огъня, воскъкътъ ще се стопи, водата ще изтече, и огъньтъ ще изгасне. Какво ще излѣзе отъ една идея, на която тржбитѣ сж били нѣкога пукнати и впоследствие запушени съ воскъкъ?

Като ученици, вие трѣбва да работите върху самовъзпитанието си. Да се възпитава човѣкъ, това значи, да хармонира своитѣ мисли, чувства и постжпки. Като се хармонира вътрешно, той трѣбва да се хармонира съ окръжаващитѣ. За да постигне това, той не трѣбва да се спира върху злото. Като козмическа сила, злото е неизбѣжно. Не се борете съ злото. Щомъ се намѣрите предъ него, поздравете го и си заминете. Не се ли отнасяте добре съ него, то ще ви търколи на земята. — Защо? — Защото и злото работи върху чо-

вѣка, както доброто. Благодарение на злото, човѣкъ се предпазва отъ голѣмитѣ нещастия. Щомъ се натъкнете на злото, приложете метода, който е посоченъ въ Писанието. Казано е: „Побеждавайте злото съ доброто, омразата съ любовта, лъжата съ истината.“ Когато злото влѣзе въ съприкосновение съ доброто, то приема отъ него това, което му липсва, и казва: Намѣри се едно същество, което ме обича и разбира. Омразата приема нѣщо отъ любовта, лъжата — отъ истината. Само по този начинъ злото, омразата и лъжата могатъ да се задоволятъ.

Едно малко дяволче отишло при единъ голѣмъ дяволъ, съ намѣрение да го излъже. Голѣмиятъ дяволъ разбралъ мисълта на дяволчето и му казалъ: Слушай, не искамъ да ме лъжешъ. Лъжата е моя стока, на мене нѣма да я продавашъ. Иди въ свѣта, тамъ да продавашъ стоката ми. Щомъ дойдешъ при мене, ще ми говоришъ истината. — Какво показва това? — Че хората на крайното отрицание въ живота търсятъ винаги положителното. Наистина, хора, които лъжатъ, търсятъ такива, които говорятъ истината.

Съвременнитѣ хора търсятъ начини, чрезъ които да регулиратъ силитѣ на своя организъмъ. Много методи сж дадени за това, но най-правилни сж методитѣ на природата. Свържете се съ нея и работете споредъ нейнитѣ методи и закони. Ако сте неразположени, потърсете методъ въ природата, какъ да смѣ-

ните неразположението си въ разположение. Спомнете си, че въ този моментъ хиляди същества сж неразположени — нѣкои повече, нѣкои — по-малко. Който е най-много неразположенъ, той минава за глава на неразположението. Свържете се съ него и започнете да се разговаряте. Следъ известно време неразположението ви ще изчезне. Когато сте разположени, свържете се съ главата на разположението. Така разположението ви ще се удвои. Това показва, че човѣкъ е свързанъ съ хора отъ различни общества, съ различни съзнания, вследствие на което се намира подъ тѣхно влияние. Едни го теглятъ нагоре, други — надолу, трети — надѣсно, четвърти — надлъво.

Какво означаватъ думитѣ „горе, долу, дѣсно, лѣво“? Думата „горе“ подразбира рѣдка срѣда, „долу“ — гжста срѣда, „дѣсно и лѣво“ — интензивни срѣди, въ които действуватъ различни сили. Дѣсната страна подразбира по-широко поле на дейность отъ лѣвата, понеже тамъ повече се работи. Въ миналото човѣкъ е работилъ повече съ лѣвата ржка, а днесъ работи повече съ дѣсната. По отношение на мозъка е обратно: днесъ лѣвото полушарие на мозъка работи повече отъ дѣсното. Въ бъдеще дѣсното полушарие ще работи, а лѣвото ще почива. Днесъ човѣкъ тръгва първо съ дѣсния кракъ, а после съ лѣвия. Направете опитъ за една седмица, да тръгвате първо съ дѣсния си кракъ. Втората сед-

мица тръгвайте съ лѣвия кракъ напредъ. Въ това време следете, кога ще имате по-добро разположение на духа — когато тръгвате съ дѣсния или съ лѣвия кракъ напредъ. Следете, какво ще ви се случи първата и втората седмица. Така ще видите, че не е безразлично, съ кой кракъ тръгва човѣкъ — съ дѣсния, или съ лѣвия.

Какво се изисква отъ съвременния човѣкъ? — Правилни отношения къмъ себе се и къмъ окръжаващитѣ. Това значи, да има той свобода на мисълта, да не се ограничава самъ, както се ограничава ученикътъ, който получава единица. Трѣбва ли човѣкъ да мисли, че е неспособенъ, че нищо нѣма да излѣзе отъ него? — Тази мисль ограничава човѣка. Той самъ си пише единици и си внушава, че е неспособенъ. Човѣкъ самъ трѣбва да се насърдчава. Още съ ставането си отъ сънь, кажете си: Азъ съмъ добъръ и способенъ човѣкъ. Не съмъ проявилъ още способноститѣ си, но единъ день ще ги проявя. Днесъ съмъ неизлупено яйце, но когато намѣря квачката, която е опредѣлена да ме измѣти, отъ мене ще излѣзе човѣкъ, съ дарби и способности. Ако сами не се насърдчавате, отвѣнъ никой не може да ви насърдчи. Това е единъ отъ методитѣ на самовъзпитанието.

И тъй, ако искате да се самовъзпитавате, дръжете въ ума си положителни мисли и въ сърдцето си положителни чувства, както за себе си, така и за своитѣ ближни. Всичко отри-

цателно турете настрана, далечъ отъ себе си. Природата е положителна, и ние трѣбва да бждемъ положителни. Тя е вложила въ човѣка релъ дарби и способности. Той трѣбва да работи, да прояви своитѣ дарби и да се убеди, че е способенъ и даровитъ. Защо да не мисли, че нѣкога ще стане гениаленъ? Мислете върху това, безъ да разправяте на хората, че ще станете гений. Мислете и работете върху себе си. За онзи, който се учи и работи, всичко е постижимо: и талантливъ, и гениаленъ може да стане. Ще кажете, че не сте щастливи. Мислете, че сте щастливи. Ако въ даденъ моментъ сте нещастенъ, въ сжщия моментъ другъ нѣкой е щастливъ. Радвайте се на неговото щастие, за да бждете единъ денъ и вие щастливи. Щомъ сте нещастенъ, свържете се мислено съ щастливия. По този начинъ ще можете да се развивате правилно. Когато гладниятъ се свърже съ сития, последниятъ получава потикъ за работа. Той съзнава, че безъ работа нѣма хлѣбъ и удвоява своята активностъ. Значи, гладътъ внася потикъ за работа въ свѣта. Ситиятъ има капитали, а гладниятъ — идеи. Гладътъ въ човѣка нѣма отношение само къмъ хлѣба, но и къмъ известни мисли и чувства. Човѣкъ изпитва гладъ къмъ науката, къмъ музиката, къмъ изкуството и т. н. Този гладъ наричаме „стремежъ“.

Отъ всичко казано днесъ, помнете следното: стремете се къмъ правилни и хармонични отношения, както къмъ себе си, така и къмъ

своитѣ ближни. Ако отношенията ви сж правилни, всички ще ви пишатъ шесторки; ако не сж правилни, ще ви пишатъ единици, но отгоре на това ще има и бой.

Единъ пжтникъ минавалъ край единъ бостанъ. Той се огледалъ натукъ-натамъ, не видѣлъ никого. Помислилъ си, че може да влѣзе въ бостана, да си откъсне една диня и набързо да излѣзе, безъ да го види пждарьтъ. Планьтъ му пропадналъ: пждарьтъ изкочилъ отнѣкъжде, сграбчилъ динята отъ ржцетѣ му и право въ неговата глава. Пжтникьтъ се ужасилъ: динята се счупила, и парчета нападали на земята. Пжтникьтъ събралъ парчетата, турилъ ги въ една торбичка и продължилъ пжтя си, като си мислѣлъ: Скъпо ми излѣзе тази диня! — Защо? — Защото не постжпихъ правилно. И пждарьтъ е постжпилъ жестоко съ пжтника. Човѣкъ трѣбва да бжде разуменъ: първо, къмъ себе си, а после къмъ другитѣ. Ако нѣма добро мнение за себе си, той не може да има добро мнение и за ближнитѣ си. Ето защо, казвамъ: Мисли добре за себе си, да мислятъ добре и хората за тебъ. Мисли добре за себе си, но мисли добре и за другитѣ.

— Само свѣтлиятъ пжтъ на мждростьта води къмъ истината.

— Въ истината е скритъ животьтъ.

х

8. Лекция отъ Учителя, държана на
30. октомврий, 1930 г. София. — Изгрѣвъ.

Постижими и непостижими нѣща

— Само свѣтлиятъ пѣтъ на мъдростѣта води къмъ истината.

— Въ истината е скритъ животътъ.

Чете се темата: „Органическата сила на човѣка.“

Тема за следния пѣтъ: „Силата на човѣшката мисълъ.“

Въ природата сжществуватъ главно два вида процеси: органически и неорганически. Какъ мислите: органическиѣ процеси ли произтичатъ отъ неорганическиѣ, или неорганическиѣ отъ органическиѣ? Кои процеси наричаме органически и кои — неорганически? Въ органическиѣ процеси действуватъ сили отъ висока организация, а въ неорганическиѣ — сили отъ по-низка организация. Обаче, и еднитѣ, и другитѣ сили се подчиняватъ на едни и сжщи закони. Тази е причината, поради която между всички явления въ природата сжществува тѣсна връзка. Явленията сж неразривно свързани едно съ друго, вследствие на което произтичатъ едно отъ друго. Задъ органическиѣ процеси, като по високи отъ неор-

ганическитѣ, се крие нѣкаква жива, разумна сила, която регулира отношенията, както между най-малкитѣ величини, така и между цѣлитѣ единици. Тя създава формитѣ, преобразява ги, докато ги направи съвършени. Като несъвършени още, тѣ се отличаватъ съ неустойчивостъ. Ето защо, ако искате да знаете причината за неустойчивостъта на формитѣ, търсете я въ тѣхното несъвършенство. Съвършенитѣ форми се отличаватъ съ устойчивостъ. Силитѣ, които действуватъ за тѣхното изграждане, сж организирани.

Като ученици на Великия животъ, вие трѣбва да се пазите отъ нѣкои навици на миналото, които могатъ да ви спѣватъ. Запримѣръ, като мислите да направите нѣщо, вие веднага казвате: Тази работа е невъзможна, нищо нѣма да излѣзе отъ нея. Или казвате още: Това нѣщо е непостижимо.—Този методъ на работа е старъ, остатъкъ отъ миналото. Така сами се спѣвате. После казвате: Всичко е възможно, всичко е постижимо, защото само възможнитѣ и постижимитѣ нѣща сж реални. — И това още не е истината. И това е старъ възгледъ. Има постижими нѣща реални, но всички постижими нѣща не сж реални. — Защо? — Защото, следъ като ги постигнете, пакъ не сте доволни.

Реалнитѣ нѣща правятъ човѣка доволенъ. Тогава, какъ е възможно, да постигнешъ нѣщо реално, и да не си доволенъ? Обаче, има случаи, когато човѣкъ мисли за непостижими

нѣща и се чувствува доволенъ, радостенъ и въодушевенъ. Значи, макаръ и непостижими, тия нѣща криятъ въ себе си известна реалностъ. Запримѣръ, нѣкой човѣкъ мечтае да стане царь. Това желание днесъ е непостижимо, но той е радостенъ и веселъ. — Защо? — Намира, че има нѣщо реално въ неговото желание. Той си мисли, че нѣкога, въ далечното бждеще, има възможностъ да стане царь. Възможнитѣ и постижими нѣща сж предметъ на миналото. Тѣ сж реализирани вече, затова днесъ сж реални. Невъзможнитѣ и непостижими нѣща сж предметъ на бждещето, затова изглеждатъ невъзможни. Единъ день бждещето ще стане настояще и тогава невъзможнитѣ нѣща ще станатъ възможни.

Всички хора трѣбва да се проникнатъ отъ желанието да измѣнятъ мисълта си, да мислятъ по новъ начинъ. Като мислятъ по новъ начинъ, ще турятъ въ ума си мисълта че непостижимитѣ нѣща сж абсолютно реални, а постижимитѣ сж относително реални. Сжщото можемъ да кажемъ даже и за онѣзи науки, които днесъ минаватъ за положителни, а именно: математика, физика, химия, естествена история, геометрия и астрономия. Тѣзи науки поставяме къмъ относително реалнитѣ, а метаматематика, метафизика, метохимия, метагеометрия, метаастрономия сж абсолютно реални. За да се домогнете до абсолютнитѣ науки, вие трѣбва да бждете въ единство съ явленията на цѣлокупния животъ. При това положение вие

ще бждете вънъ отъ мъчнотиитѣ и страданията на живота. — Какво представятъ мъчнотиитѣ и страданията? — Нищо друго, освенъ граница между възможното и невъзможното. Човѣкъ страда и се мъчи, защото мисли, че нѣщо е възможно и може да го постигне, а въ сжщность не успѣва. Като мисли така, той страда, мъчи се, прави усилия да го постигне. Нѣкой иска да обере, да измами своя приятелъ, но започва да страда. Той вижда, че има възможность да извърши това, което е намислилъ, но не може и се мъчи. Ако се убеди въ себе си, че е невъзможно да обере, да измами, да убие човѣка, той нѣма да страда. Какъ ще оберете човѣка, когато богатството му е въ него? Какъ ще го измамите, когато истината е вложена въ него? Какъ ще го убиеете, когато животътъ не е въ тѣлото му?

И тъй, страданията и мъчнотиитѣ сж предвестници за идване на непостижимото. Всички дарби и способности се дължатъ на стремежа на човѣка къмъ невъзможното. Човѣкъ се стреми къмъ познаване на Бога, като велика реалность. Значи, Богъ, Който минава за непостижимъ, е абсолютно реаленъ. Отде идатъ благата въ живота? Отъ Онзи, Който е непостижимъ, неизвестенъ, далеченъ. Мнозина мислятъ, че благата идатъ отъ постижимитѣ нѣща. Въ сжщность, благата идатъ отъ непостижимитѣ нѣща. Всички хора страдатъ все отъ постигнати желанія. Вижете, какво е поло-

жението на младия момъкъ, който се е влюбилъ въ нѣкоя мома. Докато не я постигналъ, той мисли за нея, мечтае си, рисува златни палати въ въображението си. Щомъ я постигне, той става нещастенъ. Значи, нещастieto иде следъ постигане на човѣшкитѣ желанія.

Следователно, дръжте въ ума си мисльта, че щастieto и силата на човѣка се криятъ въ невъзможното и непостижимото, а не въ възможното и постижимото. За мнозина това е парадоксъ, но въ него се крие истината. Човѣкъ трѣбва да се научи да мисли право. Запримѣръ, нѣкои казватъ, че нещастieto на човѣка е въ невежеството. Други казватъ, че упадъкътъ на човѣчеството е въ невежеството. Това не е вѣрно всѣкога. — Защо? — Защото невежиятъ е подобенъ на мъртвия човѣкъ. Като него, той не може да краде, да яде и да пие, да върши престѣпления. Учениятъ, обаче, е живъ човѣкъ. Той може да яде и да пие, да върши погрѣшки. Тѣй щото, човѣкъ трѣбва да познава точно нѣщата. Нещастие е за човѣка да бжде невежа за истината, за доброто, за любовта. Обаче, ако човѣкъ е невежа за злото, за лъжата, за омразата, това е щастие. Нещастие е за човѣка да познава злото и грѣха и да минава за ученъ. Щастие е за човѣка да познава доброто и положителното въ свѣта. Значи, има едно невежество, което носи благословение за човѣчеството. Има невежество, което носи нещастие. Има една ученость, която просвѣщава

умоветѣ на хората, но има ученостъ, която по-мрачава съзнанията имъ.

Като ученици, вие трѣбва да се освободите отъ стария начинъ на мислене, който сте наследили отъ миналото. Дайте нова насока на мисълта си и вѣрвайте въ невъзможнитѣ и непостижими нѣща. — Възможно ли е това? — Възможно е. Идете на гробищата, да видите, колко хора сж станали жертва на вѣрата си въ възможнитѣ и постижими нѣща. Като мине презъ гроба, т. е. презъ смъртѣта, човѣкъ се освобождава отъ тази вѣра. Той започва да вѣрва въ невъзможното и непостижимото. Казвате: Какъ ще вѣрвамъ, запримѣръ, че следъ смъртѣта си ще живѣя? — Отдето е дошълъ човѣкъ, оттамъ пакъ ще дойде. Човѣкъ трѣбва да мисли по новъ начинъ. Днесъ хората страдатъ, мжчатъ се, бедствуватъ, защото вѣрватъ въ страданията, въ мжнотиитѣ, въ беднотиата. Направете опитъ да отречете страданията, мжнотиитѣ и сиромашията и ще видите, че сте свободни отъ тѣхъ. Какъ можете, отъ една страна, да се наричате синове Божии, а отъ друга, да казвате, че сте сиромаси? Може ли синътъ Божи да бжде беденъ? Може ли богатиятъ баща да остави сина си да бедствува? — Боленъ съмъ, невъзможно е да оздравѣя. — Повѣрвай въ невъзможното и ще бждешъ здравъ. Ще кажете, че това е метафизическа идея. — Никаква метафизика не е това. Човѣкъ трѣбва да отрече лжжата, за да възприеме истината. Трѣбва да отрече омразата,

за да възприеме любовта. Вървайте въ непостижимото, за да бъдете радостни и доволни.

Ще кажете, че въ разсжденията за постижимото и непостижимото има нѣщо метафизично. Споредъ васъ, метафизичното не е реално. Въ сжщностъ, не е така. Вие трѣбва да разсждавате правилно, за да опредѣлите, кои нѣща сж реални и кои не сж. Взимате парче ледъ и казвате, че той е твърдъ. Обаче, ако поставите леда при температура, по-висока отъ нула градуса, той започва да се топи. Дойде ли до 100° , той се превръща въ пари, нищо не остава отъ него. Каква твърдостъ е тази, която не може да издържа и на най-слаба температура? Подъ понятието „твърдостъ“ ние разбираме нѣщо реално, неизмѣнно. Запримѣръ, реалността на Битието се заключава, именно, въ неговата твърдостъ. Следователно, това, което при никакви условия не се мѣни, нито се дѣли и на което може всѣкога да се разчита, е твърдо. Казватъ за нѣкой човѣкъ, че е твърдъ по характеръ. Какъ познавате твърдостъта на характера? Турили ли сте на гърба му сто килограма злато, да опитате неговата твърдостъ? Ако при това положение гърбътъ му издържи, безъ да се огъне, казваме, че е твърдъ. Отъ тежестъта на златото човѣкъ може да се огъне, а може и да се стопи. — Защо? — Между частицитѣ на златото става такова триене, че тѣлата могатъ да изгорятъ отъ образуваната топлина. Какъвъ характеръ е този, който се огъва предъ паритѣ? Стрaш-

но е положението на човѣка, който се влияе отъ паритѣ. Отъ свободенъ той става робъ, отъ господарь — слуга. Не сж страшни паритѣ като външенъ обектъ, но като идея, която прониква въ съзнанието на човѣка и го ограничава.

Съвременнитѣ хора се нуждаятъ отъ ново вѣрую, отъ нови разбирания за живота и за природата. Целта на природата не е само да създава форми, но и да ги усвѣршенствува. Тя ги води въ новъ пътъ — къмъ вѣра въ непостижимото и невъзможното. — Кое е непостижимото и невъзможното? — Богъ. Тѣй щото, ако нѣкой ви пита, вѣрвате ли въ Бога, въ духовния свѣтъ, вие можете да отговорите: Вѣрвамъ само въ непостижимото и невъзможното. Съ други думи казано: Азъ вѣрвамъ въ нѣща, които не сжществуватъ. — Кои нѣща не сжществуватъ? — Които не сж се проявили. Мислите ли, че непроявилитѣ се още нѣща не указватъ влияние върху проявения свѣтъ? Ще кажете, че проявилитѣ се нѣща не сж реални. Тѣ не сж реални за единъ свѣтъ, но сж реални за другъ. Отъ нереалнитѣ нѣща произлизатъ реалнитѣ, отъ реалнитѣ — временнитѣ, отъ временнитѣ — сѣнкитѣ, отъ сѣнкитѣ — развлѣченията, а отъ развлѣченията — скръбитѣ и страданията.

И тѣй, сжществуватъ две учения въ свѣта: учение за реалнитѣ нѣща и учение за нереалнитѣ нѣща. Първото учение е за здрави хора, а второто — за болни. Болниятъ вѣрва

въ лѣкарствата, въ леглото си, въ външната помощъ. Окръжаващитѣ правятъ всичко около него съ единствената целъ, да не накърнятъ вѣрата му. Какво допринася тази вѣра? Той вѣрва въ леглото, което утре може да изчезне; вѣрва на лѣкарствата, които следъ нѣколко часа ще изхвърли вънъ отъ организма си; вѣрва на милосърдни братя и сестри, които на другия день могатъ да го изоставятъ. Здравиятъ човѣкъ носи всичко въ себе си и на него вѣрва. Христосъ казва: „Азъ съмъ живиятъ хлѣбъ и живата вода“. Защо човѣкъ да не вѣрва въ абсолютната реалность, която внася въ него живия хлѣбъ и живата вода? Истински богати хора сж тѣзи, които никога не осиромашаватъ. Това сж хора, които никога не умиратъ. Тѣ носятъ въ себе си вѣчния животъ.

Ще кажете, че е невъзможно човѣкъ да не умре. Щомъ е дошълъ на земята, той ще живѣе известно време и следъ това ще умре. Има хора, които никога не умиратъ. Това сж ония, които вѣрватъ въ непостижимото и невъзможното. Ония, които умиратъ, вѣрватъ въ постижимото и възможното. Отъ научна гледна точка, кои тѣла се изтриватъ по-лесно: които се търкатъ помежду си, или които не се търкатъ? Когато едно тѣло се движи въ срѣда, въ която срѣща голѣмо съпротивление и триене, то лесно се изтърква. Ако тѣлото се движи въ срѣда безъ никакви съпротивления, то не се изтърква. Докато живѣе въ свѣтъ на

страдания и мъчности, човѣкъ постоянно ще се изтърква. Той минава презъ гжста срѣда, дето търкането е неизбѣжно. За да се освободи отъ мъчнотиитѣ и страданията, човѣкъ трѣбва да се отрече. — Отъ какво? — Отъ всичко нереално, отъ всичко възможно и постижимо. Христосъ изказва сжщата идея въ следната форма: „Ако не се отречешъ отъ майка си и отъ баща си, отъ брата си и отъ сестра си, отъ приятеля си и най-после отъ себе си, отъ своя животъ, ти не можешъ да разберешъ реалността въ живота.“ Съзнава или не, всѣки човѣкъ търси реалността въ живота, т. е. непостижимото и невъзможното.

Каква е идеята на сегашнитѣ хора за непостижимото? Постижимъ ли е вѣчниятъ животъ споредъ тѣхъ? — Не е постижимъ. — Въпрѣки това, всички се стремятъ къмъ вѣчния животъ. Никой не иска да умре. — Какво означава смъртта? — Дезорганизиране на материята. Обаче, следъ дезорганизирането на материята настѣпва ново организиране. Това сж два процеса, неразривно свързани. При смъртта материята минава отъ една форма въ друга, силитѣ — отъ едно състояние въ друго, а съзнанието — отъ една областъ въ друга. Както човѣкъ минава презъ своитѣ мисли, чувства и желаня, така той минава и презъ смъртта. Много отъ неговитѣ желаня му носятъ страдания и изпитаня, но той не се отказва отъ тѣхъ. Запримѣрь, чувате, че нѣкой иска да стане министъръ, да управлява

държавата. Ще стане министъръ, но ще мине презъ голѣми страдания. И волътъ има желаниа, реализирането на които го водятъ къмъ страдания. Той иска да бжде свободенъ, да отиде въ гората, да се напаса добре, да си пийне чиста водица и да се изтегне на сѣнка да почива. Обаче, ако мине покрай него нѣкой селянинъ, ще го върже за рогата и ще го заведе въ своя домъ, одето сутринъта рано ще отиде съ него на нивата да оре. Такова е положението и на човѣка. И той оре въ живота си на общо основание. Скърбитъ и страданията не сж нищо друго, освенъ браздитъ на живота, по които човѣкъ тегли своето рало. Докато човѣкъ вѣрва въ възможното и постижимото, дълго време ще оре земята. Щомъ повѣрва въ непостижимото, той ще престане да оре, т. е. да страда. Любовта е непостижимото въ свѣта, но въпрѣки това вѣрватъ въ нея. Тя е реалното въ живота, а човѣкъ не може да не вѣрва въ реалността.

Новъ пжтъ, нова мисль, нови разбиракия сж нуждни на хората. Досега тѣ сж вѣрвали по отъпканъ пжтъ, по който има само прахъ. Хората вдигатъ такъвъ прахъ около себе си, че единъ другъ не могатъ да се видятъ. И това наричатъ тѣ „реаленъ животъ“ или „животъ на възможното и постижимото“ Освенъ дждъ, прахътъ нищо не допринася. И дждътъ носи благословение за цвѣтията, за животнитѣ и за хората, но въ праха на живота нѣма никаква реалность. Нѣма защо човѣкъ да

се движи още по отъпкания път. Той е далъ вече своето, и вие повече не може да се ползвате отъ него. Той се е изтрилъ вече. Стрелете се къмъ пътя на непостижимото, дето не е влѣзълъ обикновенъ човѣшки кракъ.

Задача. За десетъ деня мислете върху непостижимото и невъзможното въ живота, като ново вѣрую, което трѣбва да възприемете и приложите. Всѣка сутринъ ще взимате по една бучка захаръ и ще си казвате: Тази бучка е въ състояние да подслади моя животъ. Вие мислите, че това е невъзможно, глупаво, безсмислено. Въ невъзможното се крие възможното, въ глупавото — мъдростта, а въ безсилието — смисъла на нѣщата. Научете се да превеждате нѣщата, да ги разглеждате въ обратната имъ страна, да видите, какво се крие въ тѣхъ. Старостта, запримѣръ, носи условия за младостта. Стариятъ човѣкъ е кандидатъ за младъ, а младиятъ — кандидатъ за старъ. Обаче, и дветѣ състояния сж преходни. Задъ тѣхъ се крие нѣщо постоянно, неизмѣнно. Човѣкъ трѣбва да дойде до едно трето състояние: нито да се подмладява, нито да остарява. Това е въпросъ на съзнанието. Човѣкъ може да постигне това състояние, когато се освободи отъ мисълта за младостъ и старостъ. Какъвъ смисълъ има младостта, ако младиятъ не е разрешилъ задачитѣ си? — Какъвъ смисълъ има старостта, ако стариятъ не е разрешилъ задачитѣ си? При неразрешени задачи, и младиятъ, и стариятъ не сж раз-

брали смисъла на живота. Младиятъ мисли, че ще разбере живота, като остарѣе. Стариятъ мисли, че изпусналъ условията, не може вече да разбере живота. И двамата сж прави, защото се стремятъ къмъ невъзможното.

Като решавате задачата си, нѣма да изядете бучката захарь, но ще я погледнете само като носителка на всички условия за реализиране на невъзможното. Ще си кажете: Днесъ не съмъ ученъ, но въ бждеще мога да бжда ученъ. Днесъ не съмъ щастливъ, но въ бждеще мога да бжда щастливъ. Човѣкъ носи въ себе си щастието, силата, ученостъта, но гемъ и седло има върху себе си, не е свободенъ. Гемътъ, седлото представятъ неговитѣ стари възгледи, отъ които той трѣбва да се освободи, както войникътъ хвърля войнишкитѣ си дрехи и се облича съ граждански.

Ще ви дамъ едно правило, което да прилагате въ живота си. То е следното: Това, което не желаетъ за себе си, не трѣбва да желаетъ и за другитѣ. Това, което желаетъ за себе си, желай го и за другитѣ. Човѣкъ желае нѣкои нѣща за себе си, а не ги желае за другитѣ. — Защо? — По силата на закона за противоположноститѣ. Запримѣрь, даденъ човѣкъ се намира въ известно положение и желае нѣщо за себе си. Приятельтъ му, обаче, се намира въ друго положение, вследствие на което първиятъ не може да желае за приятеля си сжщото, което желае за себе си. Когато двамата приятели се намиратъ въ едно и сжщо

положение, желанието на единия може да бъде желание и на другия. Това се случва рѣдко. Обикновено природата поляризира своитѣ сили така, че между тѣхъ да става правилна обмѣна. Забелязано е, че когато единъ човѣкъ се ражда, другъ умира; когато единъ страда, другъ се радва; когато единъ осиромашава, другъ забогатява; когато единъ пада, другъ се повдига. Тия процеси показватъ, че между силитѣ на природата сжществува вѣчно равновесие. Тѣй щото, когато кажешъ, че си нещастенъ, обърни се на противоположната страна и ще видишъ, че нѣкой е щастливъ.

Като ученици, вие трѣбва да използвате условията на земния животъ, като велико училище, въ което душитѣ сж дошли да се учатъ, да намѣрятъ пътя къмъ Великата Истина. Христосъ казва: „Искай и ще ти се даде; търси и ще намѣришъ; хлопай и ще ти се отвори.“ Азъ превеждамъ тия мисли: Искай любовта, търси мъдростта, хлопай за истината. Ходи тамъ, дето е истината; мисли за това, което носи свѣтлината на мъдростта; живѣй тамъ, дето е любовта. Радвай се на най-малкитѣ си придобивки, за да видишъ, че тамъ е скрито Великото. Радвай се на малкото, което има условия да расте, да цвѣти и да зрѣе.

Вѣрвай въ непостижимото и невъзможното, за да разберешъ реалността на живота. Богъ е въ непостижимото и невъзможното. Който търси възможното, той иска да бъде

въ общение съ хората; който търси невъзможното, той иска да бжде въ общение съ Бога. Въ това се крие смисълътъ на живота. Реални блага сж тия, които идатъ по пътя на невъзможното и непостижитото. Това е пътятъ на Единия; това е пътятъ на Съвършения. Това е пътятъ на любовта, която ражда живота. Това е пътятъ на мъдростта, която носи виде-лината. Това е пътятъ на истината, която носи свободата.

И тъй, любовта е за непостижимия животъ, мъдростта — за непостижимата виде-лина, а истината — за необятната свобода. Стрданията и мъчнотиитѣ сж граница между постижимото и непостижимото. Радоститѣ и дарбитѣ сж плодове на непостижимото и невъзможното. Къмъ това се стремятъ великитѣ души, чийто идеалъ е служене на Господа на великата Любовь, на великата Мъдростъ и на великата Истина.

— Само свѣтлиятъ пътъ на мъдростта води къмъ истината.

— Въ истината е скритъ животътъ.

*

9. Лекция отъ Учителя, държана на 7. ноемврий 1930 г. София.—Изгрѣвъ.

Разумни промѣни

— Само свѣтлиятъ пжтъ на мждростъта води къмъ истината.

— Въ истината е скритъ животътъ.

Най-голѣмото благо, дадено на всички сжщества, е животътъ. Какво представя животътъ? Ако го разгледате геометрически, като сборъ отъ действащи сили, донѣкжде ще имате представа за живота. Запримѣрь, буквата „Ж“ представя сборъ отъ сили, които иматъ една равнодействаща. Значи, всѣки човѣкъ трѣбва да намѣри равнодействащата сила въ живота. Буквата „И“ представя две успоредни линии, свързани съ една обща линия, която показва направлението на силитѣ. Буквата „В“ показва, че семето е посѣто. Значи, силитѣ на живота трѣбва да се посѣятъ въ земята. Буквата „О“ представя завършенъ процесъ. Буквата „Т“ показва, че силитѣ, вложени въ живота, търсятъ пжтъ за излизане. Мжчнотиитѣ въ живота сж въ буквата Т. Щомъ силитѣ на живота си пробиятъ пжтъ и възлѣзатъ нагоре, човѣкъ е доволенъ, радва се на свободата си. Ето защо, когато чувате нѣкой да казва, че иска да живѣе, това подразбира желание да се освободи отъ ограничи-

телнитѣ условия на живота и да възлѣзе нагоре. Мнозина казватъ, че животътъ е борба. Подъ думата „борба“ разбираме преодоляване на мъчнотиитѣ, въ които човѣкъ е поставенъ. Нѣкои пъкъ казвагъ, че животътъ е жертва. Наистина, човѣкъ не може да използва добритѣ условия на живота, ако не се пожертвува, т. е. ако не се отрече отъ всичко лично, което го спѣва. Докато човѣкъ не обърне пълната кофа надолу, да изтече съдържанието ѝ, не може да очаква облекчение. Следователно, докато човѣкъ не обърне кофата на своя личенъ животъ надолу, да се освободи отъ излишния товаръ, животътъ му всѣкога ще бжде тежъкъ.

Представете си, че сте младежъ, свършилъ гимназия. Искате да следвате въ университета, но нѣмате срдства и се мъчите при мисълта, че не можете да постигнете целта си. Дето отидете, все тази мисълъ носите и пълните кофата си съ излишенъ товаръ. Обърнете кофата надолу, откажете се отъ мисълта за следване. Щомъ изпразните кофата, животътъ ви ще стане по-лекъ. Кажете си: Благодаря на Бога, че ме изпратилъ на земята, въ Великия университетъ на живота. Ще живѣя и ще следвамъ този университетъ. Ще кажете, че искате да учите, докато сте младъ, да използвате разумно живота. Това не е желание само на едного. Всички сжщества искатъ да живѣятъ.

Всички хора искатъ да използватъ жи-

вота, докато сж млади, а въпрѣки това, не постигатъ желанието си. Думата „младъ“ започва съ буквата „М“, 12-та буква отъ азбуката. Сумата отъ цифритѣ на числото 12 е 3. Тройката представя два полукръга. За да образуватъ кръгъ, двата полукръга трѣбва да се съединятъ така, че да иматъ една централна точка. Значи, задачата на младия човѣкъ е да намѣри центъра на кръга, въ който се движи. Щомъ намѣри центъра на кръга, въ който действуватъ неговитѣ сили, той ще ги впрегне на работа. Ако младиятъ не може да намѣри центъра на своитѣ мисли, чувства и желаня, нищо нѣма да постигне. Щомъ намѣри центъра на мислитѣ, чувствата и желанята си, той трѣбва да намѣри посоката, къмъ която тѣ се движатъ. Сжщевременно младиятъ трѣбва да знае, кои мисли, чувства и желаня сж негови и кои — чужди. Чуждитѣ ще върне на притежателя имъ а съ своитѣ ще работи, като съ свой капиталъ. Ако нѣкой си отговори, че желанието му да служи на Бога е негово, той трѣбва да се запита, какъ ще служи. Докато не намѣри начинъ, какъ да служи на Бога, желанието му остава нереализирано. — Какъ служи ученикътъ на учителя си по музика? — Като изпълнява всички дадени отъ него правила при свиренето и изучава редовно упражненята си. На сжщото основание казваме, че Онзи, Който е далъ животъ на човѣка и го пратилъ на земята да се учи, далъ му е правила, които трѣбва да

спазва, и упражнения, които трѣбва да изучава.

Като не могатъ да изпълнятъ задачитѣ на своя животъ, мнозина се оправдаватъ съ неблагоприятнитѣ условия, при които се намиратъ. Външно двама души могатъ да бждатъ поставени при еднакви условия, но единиятъ има по голѣми вътрешни препятствия отъ другия, поради което не успѣва въ живота си. Запримѣръ, единиятъ се движи въ затворенъ кръгъ, въ който лжчитѣ на слънцето мъчно проникватъ. Трѣбва да дойде нѣкой отвън, да отвори кръга му, за да влѣзе свѣтлината на живота въ него Други двама души могатъ да се намиратъ при еднакви условия, съ единствената разлика, че единиятъ приема севернитѣ лжчи на слънцето, а другиятъ — южнитѣ. За да подобри условията на живота си, първиятъ трѣбва да измѣни посоката на движението си, да се обърне съ лице къмъ югъ, да използува южнитѣ слънчеви лжчи.

Задача на всѣки човѣкъ е самъ да премахва препятствията на пътя си и да върви напредъ. Разумниятъ човѣкъ може да си достави всичко, което му липсва. Ако пъкъ има излишно количество прахъ въ себе си, трѣбва да го пусне въ пространството, да произведе отъ него дъждъ, който да полѣе изсъхналата му почва. Прахътъ въ човѣка представя дребнавоститѣ въ живота, които занимаватъ неговия умъ. Мъчнотиитѣ, на които човѣкъ се натѣква въ физическо, сърдечно и умствено

отношение, се дължатъ на полето, въ което се движи. Ако полето е въ хоризонтално положение и въ пълнъ покой, силитѣ, които регулиратъ живота на човѣка, сж толкова уравновесени, че ограничаватъ всѣко негово действие. Той се намира въ безизходно положение. Това равновесие на силитѣ го прави пасивенъ. Той иска да излѣзе отъ статическото положение на своя животъ, но не знае какъ. Обаче, ако промѣни начина на мисленето и на чувствуването си, полето на действащитѣ сили въ него ще се наклони на една или на друга страна, и той ще стане активенъ. Така, постепенно той става господарь на своитѣ сили и влиза въ новъ животъ.

Всѣка промѣна, която става въ психическия живогъ на човѣка, се дължи на новитѣ условия, които разумниятъ свѣтъ му създава. Ако не разбирате законитѣ на живота, вие не можете да използвате новитѣ условия и оставате въ стария животъ. Новитѣ условия, които ви се даватъ, могатъ да произведатъ микроскопическа промѣна, но тя води къмъ голѣми постижения. Представете си, че отивате да видите една хубава, мраморна чешма, съ красива форма въ класически стилъ. Гледате чешмата, любувате ѝ се, но следъ това я напуцате и не мислите втори пжть да я посетите. — Защо? — Суха чешма е, нѣма въ нея вода. Такова нѣщо представя статическия животъ, въ който силитѣ сж уравновесени и не се внася нищо ново отвънъ. Обаче, ако при

сухата чешма дойде нѣкой виденъ инженеръ, който знае посоката на течащата вода и направи единъ малъкъ отворъ, водата веднага ще протече. Тази чешма започва да се посещава повече, и въ скоро време около нея се развива интензивенъ животъ: цвѣтя растатъ, птички пѣятъ, деца играятъ. Животътъ, който се влива въ чешмата, привлича хората. Тя става ценна и по-красива отъ по-рано.

Цельта на човѣка е да се преобрази, да създаде въ себе си и около себе си животъ. Какво се разбира подъ думата „цель“? Цельта е сила, която тече въ човѣка и се стреми да вземе известна посока. Цельта има предъ видъ постигане на известно желание или реализиране на нѣкоя мисълъ. Всѣки човѣкъ иска да бжде чешма, която да тече изобилно. Ако е пресъхнала чешма, колкото и да е хубава, нищо не се ползува. Обаче, ако красивата мраморна чешма дава изобилно вода, между посетителитѣ и нея става правилна обмѣна. Тя ще дава, но и посетителитѣ ще даватъ нѣщо отъ себе си. Следователно, всѣко желание, всѣка мисълъ въ човѣка сж важни дотолкова, доколкото иматъ известна посока на движение. Ако нѣматъ импулсъ и посока на движение, тѣ сж сухи чешми; ако иматъ импулсъ и посока на движение, тѣ сж течащи чешми, които носятъ животъ въ себе си. Човѣкъ е цененъ дотолкова, доколкото може да даде нѣщо отъ себе си. Въ който моментъ престане да дава, всички го изоставятъ, никой не се интересува

отъ него. — Отъ какво се интересува пчелата? — Отъ меда. Значи, докато вашитѣ мисли, чувства и желанія иматъ медъ въ себе си, пчелитѣ всѣкога ще ви търсятъ. Щомъ се свърши медътъ, пчелитѣ преставатъ да ви търсятъ. Ония мисли и чувства, които носятъ медъ въ себе си, наричаме вѣчни, постоянни. Ония, които не носятъ медъ, наричаме временни, преходни. Ето защо, вие трѣбва да различавате естеството на своитѣ мисли и чувства, да знаете какъ да се справяте съ тѣхъ. Въ това отношение мислитѣ, чувствата и желаніята на човѣка могатъ да бждатъ рационални и ирационални числа.

И тѣй, като ученици, вие трѣбва да си задавате въпроса, рационални ли сж вашитѣ мисли и чувства, и дали въ дадения моментъ сж постижими или непостижими. Ако сж постижими, направете всичко нужно да ги постигнете. Ако не сж постижими, не правете излишни усилия. Чакайте известно време, докато дойде момента за тѣхното постигане. Това е наука, къмъ която всѣки трѣбва да се стреми. Ще кажете, че и безъ наука човѣкъ може да живѣе. Зависи, за каква наука говорите. Има една наука, безъ която човѣкъ временно поне може да живѣе. Обаче, дойдете ли до науката на живота, безъ нея никой не може да живѣе. Колкото по-малко познава човѣкъ тази наука, толкова по-голѣми страдания ще има. Който разполага съ науката на живота, лесно се справя съ мжчнотиитѣ, съ

Беднотията, съ болеститѣ. Какво означава думата „беденъ“ и какъ човѣкъ може да се справи съ беднотията? Буквата „Б“ подразбира познаване на Първия източникъ на живота. Беденъ ли си, не Го познавашъ; богатъ ли си, познавашъ Го. Буквата „Е“ означава законъ на размножаване. Който мисли право, може да увеличи мислитѣ и чувствата си, т. е. да обогати своя вътрешенъ животъ. Бедниятъ не мисли право, затова се оплаква отъ положението си. Буквата „Д“ е законъ на равновесие. Буквата „Д“ е законъ на противоречие. За да се справи съ мжнотиитѣ и противоречията си, човѣкъ трѣбва да тури мостъ между тѣхъ и така да ги премине. Значи, беденъ човѣкъ е онзи, който не познава Първия Принципъ на живота; не работи върху себе си, да се обогатява вътрешно; не уравнисява мисълта си, не мисли право и не туря мостъ между противоречията си. — Какво трѣбва да направи, за да излѣзе отъ беднотията? — Трѣбва да стане богатъ. Буквата „Г“ въ думата богатъ показва, че богатиятъ е намѣрилъ пѣтя, по който може да постигне желанията си. За да реши задачата на живота си, бедниятъ трѣбва да дружи съ богати хора, да научи отъ тѣхъ, какъ използватъ условията, какъ се справятъ съ мжнотиитѣ. Бедниятъ е простъ, невежъ. Той носи книги въ рѣцетѣ си, но не знае да чете. Богатиятъ е ученъ човѣкъ. Ето защо, ако си беденъ, търси богатия, а не бедния, отъ когото нищо не можешъ да придобиешъ. Бедниятъ

има условия да стане ученъ, да забогатѣе, но трѣбва да дружи съ хора, отъ които да се поучава. Не гледайте съ лошо око и съ недоволство на богатия. но учете се отъ него. Бедниятъ е ученикъ, който трѣбва да се учи. Богатиятъ е неговиятъ учител. Както гладниятъ отива на фурната да си купи хлѣбъ, жадниятъ — на извора, така бедниятъ трѣбва да отива при богатия, да се ползува отъ неговото знание.

Каго ученици, вие трѣбва да се учите да превеждате нѣщата. Всѣка отрицателна мисль или всѣко отрицателно състояние трѣбва да се превръща въ положително. Запримѣръ, нѣкой казва, че е неразположенъ, или обезсърденъ, или недоволенъ и т. н. Той трѣбва да знае опредѣлено, на какво се дължи неразположението му. Човѣкъ не може да бжде абсолютно неразположенъ. Ако нѣщо внася нѣкакво неразположение, друго нѣщо може да го разположи добре. Ако е обезсърденъ или недоволенъ отъ нѣщо, друго нѣщо може да го насърдчи и задоволи. Нѣкой ученикъ е недоволенъ, че пропадналъ по геометрия. Той казва: Скжсанъ съмъ по геометрия. — Какво трѣбва да правишь? Какво правятъ съ скжсанитъ дрехи? — Закърпватъ ги Следователно, ако си скжсанъ на изпитъ, ще се закърпишь. — Какъ става това закърпване? — Ще поставишь лодката на своя животъ въ хоризонтално положение. Буквата „К“ представя лодката на живота. Тя не може да бжде насочена ни-

то къмъ центъра на земята, нито къмъ центъра на слънцето. Лодката на живота трѣбва да се движи хоризонтално по вълнитѣ на водата. За да не ви кжсатъ на изпититѣ, трѣбва да поставите лодката си въ хоризонтално положение. Това значи, да отправяте къмъ учителитѣ си добри, свѣтли мисли и чувства. Между учителя и ученика трѣбва да сществува правилна обмѣна, т. е. хармонично преливане на чувствата и на мислитѣ. Това е възможно, когато ученикътъ не се поставя погоре отъ учителя си, нито наравно съ него. За да може да излива нѣщо отъ себе си, учителътъ трѣбва да стои по високо отъ ученика си. При това положение, и да падне ученикътъ, учителътъ всѣкога може да го повдигне. Невъзможно е между учителя и ученика да сществува равенство. Изобщо, на земята равенство не сществува. Равенството прѣчи за правилното развитие на хората. При известни условия равенството е благословение за човѣка, а при други — нещастие

Представете си, че нѣкой ви завърже презъ кръста и подъ мишцитѣ съ вжже и ви закачи на едно дърво, да висите известно време. Вънъ е тихо, спокойно, никакъвъ вѣтъръ не духа. Вие висите въ въздуха въ пълно равновесие, отъ нищо не смущавани, но положението ви е тежко. Какво трѣбва да правите, за да се освободите отъ вжжето? Ако не можете самъ да си помогнете, вие очаквате, да дойде нѣкой отвънъ да ви освободи отъ вжжето. Ако се

яви силен вѣгъръ и ви залюлѣе, вжето може да се скжса и да ви освободи отъ мъчнотията, въ която се намирате. Въ този случай равновесието ще се наруши, но освобождение ще дойде. Отъ гледището на обикновеното разбиране, вѣгърътъ създава малка психическа катастрофа. Безъ катастрофа човѣкъ не би могълъ да попадне при новитѣ условия на живота. Докато не влѣзе въ тия условия, човѣкъ не би могълъ да разреши задачитѣ на своя животъ. Обаче, за това се изисква учение и работа.

Мнозина мислятъ, че, като изучаватъ окултнитѣ науки, сж постигнали много нѣщо. Не е лесно да стане човѣкъ окултистъ въ пълния смисълъ на думата. Не е лесно да познавате човѣка въ геометрическо и психическо отношение. Да познавате човѣка геометрически, това значи, да намѣрите тритѣ допирни точки въ него, дето се срѣщатъ сѣченіята на плоскоститѣ, въ които действуватъ слънцето, луната и земята. Формитѣ и организирането имъ въ човѣка се опредѣлятъ отъ влиянието на слънцето върху него. Луната указва влияние върху идеитѣ и религията на човѣка. Затова казваме, че луната е майка на въображението, на идейния свѣтъ въ човѣка. А материята, въ която сж облѣчени формитѣ, е взета отъ земята. Значи, слънцето се занимава съ ума на човѣка, луната—съ сърдцето му, а земята—съ неговото тѣло. Ако кръвоносната и дихателната системи въ човѣка функциониратъ правилно,

той ще има весель, жизнерадостенъ, оптимистиченъ характеръ. Такъвъ човѣкъ се намира подъ влиянието на слънцето. Луната ражда идеитѣ но не имъ дава насока. Слънцето дава насока на идеитѣ. Земята пъкъ е подобна на бирникъ. Тя държи точна смѣтка, колко е дала и колко трѣбва да получи.

Като знаете влиянието на планетитѣ върху човѣка, специално на слънцето, вие трѣбва да имате правилни отношения къмъ него. Отъ това зависятъ и правилнитѣ отношния на луната и на земята къмъ васъ. Ако човѣкъ е въ хармония съ слънцето, ще бжде въ хармония и съ луната и земята. Доброто влияние на слънцето върху човѣка подобрява състоянието на артериалната кръвъ. Връзката между влиянието на слънцето върху артериалната кръвъ се крие въ хармонията между мислитѣ и чувствата на човѣка. Слънцето повдига човѣшкитѣ мисли и чувства, съ което и кръвьта на човѣка се пречиства. И обратно: хармоничнитѣ мисли, чувства и постѣпки на човѣка хармониратъ съ енергиитѣ на слънцето, луната и земята. вследствие на което човѣкъ се радва на живота и се ползува отъ неговитѣ блага. Това значи, да бжде човѣкъ окултистъ, да прилага окултната наука въ живота си. Ще каже нѣкой, че е окултистъ, защото ималъ идея за Бога. Това не е окултизъмъ. Истинскиятъ окултистъ поставя Бога на мѣстото на слънцето, ближнитѣ си — на мѣстото на луната, а себе си — на мѣстото на земята. Въ семейството си пъкъ,

бащата ще поставите на мѣстото на слънцето, майката — на мѣстото на луната, а себе си — на мѣстото на земята. Значи, положението на детето зависи отъ отношенията, които иматъ слънцето и луната къмъ него.

Ако бащата не благоволи къмъ детето, майката сама нищо не може да направи. Отношенията на детето къмъ бащата трѣбва да бждатъ разумни, а къмъ майката — любовни. Като знае това, човѣкъ трѣбва да има разумни отношения къмъ Божиитѣ закони, които действуватъ въ козмоса. Само при това положение енергиитѣ въ козмоса ще потекатъ правилно въ човѣшкия организъмъ, и той ще се чувствува здравъ, енергиченъ и готовъ за работа.

И тъй, ако ученикътъ не иска да пропадне на изпита, трѣбва винаги да държи учителя си по-високо отъ себе си. За да бжде синътъ добре поставенъ между родителитѣ си, той трѣбва да поставя майка си и баща си на първо мѣсто, а себе си следъ тѣхъ. Ако постави себе си на първо мѣсто, той непременно ще бжде битъ. За да не бждете кжсани на изпититѣ си, да не бждете бити и да не страдате, трѣбва да бждете разумни, да превръщате правилно енергиитѣ въ своя животъ, да не изпадате въ статическо равновесие. За да бждете щастливи, влѣзте въ динамическото равновесие на силитѣ въ природата.

— Само свѣтлиятъ пътъ на мж-дростъта води къмъ истината.

— Въ истината е скритъ животътъ.

*

10. Лекция отъ Учителя, държана на
14. ноемврий, 1930 г. София. — Изгрѣвъ.

Влизане и излизане

— Само свѣтлиятъ път на мъдростта води къмъ истината.

— Въ истината е скритъ животътъ.

Въ миналата лекция казахме, че за да бжде човѣкъ щастливъ, непременно трѣбва да се наруши статическото равновесие на силитѣ въ неговия организъмъ. Съ други думи казано: потенциалната енергия трѣбва да се превърне въ кинетическа. Това превръщане трѣбва да става планомѣрно, подъ влиянието на разумни сили. Запримѣръ, човѣкъ има желание да стане ученъ, силенъ, богатъ. Това сж желанія, които се намиратъ въ потенциално състояние. Той има възможность да постигне желаніята си но енергиитѣ имъ трѣбва да се превърнатъ въ динамически, да дадатъ тласкъ на неговитѣ мозъчни центрове, за да започне умътъ да работи. Това значи прокопаване на каналитѣ, по които текатъ умственитѣ енергии.

Забелязано е, че колкото по-тѣсни сж тржбитѣ на канализицията, презъ които минаватъ енергиитѣ, толкова по-голѣмо е напрежението върху стенитѣ имъ. По-голѣмото напрежение прави човѣка по-активенъ. Този законъ има отношение и къмъ нервната система

въ човѣка. Ако тръбицитѣ на нервната мрежа сж тѣсни, а теченията, които минаватъ презъ тѣхъ, сж бързи, напрежението върху стенитѣ ще бжде голѣмо. За да не се пропукатъ тѣ, силата на енергията трѣбва да се намали. Ако стенитѣ на тръбицитѣ сж здрави, тѣ издържатъ голѣми напрежения. Човѣкъ трѣбва да знае, доколко е издържлива неговата нервна система. Иначе, ще ставатъ голѣми пропуквания въ нея. Тази е причината, поради която става изтичане на нервна енергия. За да не става това, тръбицитѣ на нервната система трѣбва да се намиратъ подъ известенъ наклонъ, да се намалява напрежението на енергията. Колкото по-малкъ е наклонътъ, толкова по-лесно се уравниаватъ нервнитѣ енергии. При това положение, ние казваме, че човѣкъ има уравновесенъ характеръ.

Голѣмитѣ напрежения на нервната енергия сж изключителни явления въ живота. Запримѣръ, когато ученикътъ държи изпити, напрежението на нервната му система е голѣмо. Щомъ свърши изпититѣ си, напрежението намалява, нервнитѣ влакна се отпускатъ, и цѣлиятъ организъмъ се успокоява. За да се възстанови спокойствието на нервната система, трѣбва да дойдатъ на помощъ разумнитѣ сили въ човѣшкия организъмъ. Запримѣръ, ржката обтѣга лжка на цигулката или ловджийската стрела, и сжщата ржка ги разслабва. Въ случая, ржката е разумната сила, която освобождава лжка и стрелата отъ голѣмото напрежение.

И тъй, когато дойде до голѣмо нервно напрежение, човѣкъ трѣбва да приложи разумността си, да излѣзе отъ това положение. Щомъ се намѣри въ ограничения, той трѣбва да смѣни състоянието си, да излѣзе внѣ отъ тѣхъ. Представете си, че нѣкой човѣкъ се намира предъ единъ замъкъ. Той вижда единъ бутонъ отвнѣ, хваща го и веднага вратата на замъка се отваря. Влиза вжтре, но тъмно е навсѣкжде. Напипва другъ бутонъ, натиска го, и предъ него се явява свѣтлина — прозорець се отваря. Той се разхожда изъ замъка и вижда трети бутонъ. Хваща бутона — цѣлиятъ покривъ се отваря; той се намира подъ открито небе. Като прекара известно време въ замъка той започва да го изследва и вижда още единъ бутонъ, който не е пипалъ. Натиска бутона, но положението му се затруднява — дветѣ срещуположни стени се приближаватъ една къмъ друга. Ако остане въ замъка ще бжде притиснатъ. — Какво трѣбва да прави? — Да излѣзе навнѣ. — Какъ ще излѣзе? — Както е влѣзълъ. Следователно, когато човѣкъ дойде до най-високата точка на живота си, трѣбва да бжде крайно внимателенъ, да запази равновесието на силитѣ си. Най-малкото нарушаване на равновесието ще стане причина да падне на земята, или да излѣзе отъ релситѣ на своя животъ. Щомъ дойде до числото четири, човѣкъ трѣбва да слѣзе отъ голѣмата височина, да напусне замъка, или да смѣни състоянието, въ което се намира.

Какво представя замъкът? — Човѣшкото тѣло. Човѣкъ се ражда, т. е. влиза въ замъка, живѣе известно време и следъ това умира — излиза отъ замъка. — Трѣбва ли човѣкъ да се ражда и умира? — Трѣбва. Чрезъ раждането и смъртта човѣкъ минава презъ голѣми опитности. Той самъ влиза въ замъка, т. е. въ тѣлото си, и самъ излиза отъ него. Когато единъ умира, другъ се ражда; когато единъ се ражда, другъ умира. Това показва, че замъкътъ никога не остава празенъ. Въ този смисълъ, раждането и смъртта сж многократни, а не еднократни процеси. Съ други думи казано: физическата енергия минава отъ едно състояние въ друго, но никога не се губи. Потенциалната енергия минава въ кинетическа, а кинетическата — въ потенциална.

Сега, като слушате лекцията, нѣкои казватъ, че нищо не разбиратъ. — Кога човѣкъ не разбира въпроситѣ? — Когато спи или когато е пиянъ. Човѣкъ може да бжде пиянъ и на физическия свѣтъ, и въ свѣта на чувствата и мислитѣ. Значи, има чувства и мисли, които опияняватъ. Астрологически пияниятъ човѣкъ е на спасителния брѣгъ. Той има възможность да изтрезнѣе и да стане уменъ. Буквата „П“ показва, че плодътъ е узрѣлъ. Буквата „И“ показва, че човѣкъ има разбирания за живота. Буквата „Я“ показва състояние на бременность. Човѣкъ е бремененъ съ нѣкаква идея, която трѣбва да роди. За да роди, той ще мине презъ голѣми мъчности и противоречия. Това

се вижда въ буквата „Н“. Най-после „Ъ“ на края на думата показва, че пияниятъ е миналъ презъ голѣми опитности, отъ които е поумнѣлъ. Следъ това той тръгва по свѣта да проповѣдва, да държи лекции противъ пиянството. Както виждате, думата „пиянъ“ съдържа добри условия за поумняване на човѣка.

Да се върнемъ къмъ въпроса за влизането и излизането отъ замъка. „Влизане и излизане“ сж два процеса, две състояния, които трѣбва да ставатъ съзнателно. Когато влиза нѣкъде съзнателно и доброволно, човѣкъ трѣбва да излѣзе оттамъ по сжщия начинъ. Когато се натъква на известно състояние съзнателно, той трѣбва и да излѣзе отъ него съзнателно. Обаче, има случаи, когато човѣкъ влиза нѣкъде несъзнателно, или съ насилие и следъ това не може да излѣзе самъ. Такова е положението на рибата, която несъзнателно влиза въ мрежата и не може да излѣзе сама навънъ. Човѣкъ влиза въ затворъ, въ участъкъ насилствено, безъ негово желание. Обаче, въ хотелъ той влиза самъ, доброволно. Следователно, всѣка идея, която човѣкъ не може да разреши самъ, го поставя въ затворъ или въ участъкъ. Той се блъска на една и на друга страна и казва: Тъмно ми е, не мога да разреши този въпросъ, не мога да намѣря изходъ отъ това положение. Всѣка идея, която човѣкъ лесно решава, показва, че той самъ е влѣзълъ въ замъка или въ нѣкой хотелъ, и самъ може да излѣзе отъ него.

Сега се явява другъ въпросъ : какво трѣбва да направите, ако, при влизането или излизането си отъ замъка, виждате единъ голѣмъ камъкъ, който ви препятствува? Камъкътъ е туренъ точно предъ вратата на замъка, тъй щото не можете да направите крачка напредъ. Ще кажете, че лесно се маха това препятствие. Обаче, писано е на камъка, никой да не го бута. Вие се спирате предъ него и размишлявате : да го помѣстя, или не? Надписътъ може да е поставенъ отъ нѣкой философъ, но може и отъ нѣкой глупакъ. — Какъ ще постъпите съ камъка? — Ще го премѣстимъ. После ще се яви мисълта: не сгрѣшихъ ли, като премѣстихъ камъка? Не извършихъ ли нѣкакво престъпление? Всѣко действие, което внася дисхармония въ цѣлото, наричаме престъпление. Обаче, всѣко действие, което засѣга личния интересъ или личното благо на човѣка, е погрѣшка.

Ако апашъ нападне богатъ човѣкъ и го обере, това се счита за престъпление. Но, ако апашътъ види, че богатиятъ се дави, и той веднага се хвърли въ водата да го спасява, взима торбата съ паритѣ отъ ржката му, изважда го на брѣга и бѣга съ паритѣ, това не е престъпление. — Защо? — Ако не бѣше взелъ торбата съ паритѣ отъ ржката на богатия и я хвърли на брѣга, богатиятъ щѣше да се удави. Престъплението не е въ това, че го освободилъ отъ тежката торба, но въ задигането на торбата съ паритѣ. Апашътъ,

обаче, разсждава по другъ начинъ. Той казва: Ако не бѣхъ сграбчилъ торбата отъ ржката на давещия и не бѣхъ я хвърлилъ на брѣга, той щѣше да се удави. Азъ спасихъ живота му, който струва не една торба, а много повече. При това, въ дадения случай, само азъ можахъ да спася богатия човѣкъ. Азъ взимамъ торбата съ паритѣ, като възнаграждение за своя трудъ. Безъ мене и човѣкътъ, и торбата щѣха да бждатъ на дъното на морето. Ще кажете, че апаштъ трѣбваше да чака богатиятъ самъ да му благодари. Апаштъ не мисли така. Въ случая, той е господарь на положението и решава въпроса споредъ своето разбиране. Неговата постѣпка нарушава частенъ интересъ, безъ да внася дисхармония въ цѣлото.

Представете си, че единъ беденъ студентъ следва въ странство, но паритѣ му се свършватъ. и той се намира въ безизходно положение. Какво да прави? Търси работа. никжде не намира. Приятели, познати има, но всички сж бедни. Най-после дохожда до мисълта да краде. Тукъ той трѣбва да спре, да не реализира тази мисълъ. Щомъ е дошълъ до безизходно положение, той трѣбва да се разходи край рѣката, да види, дали нѣкой не се дави. Намѣри ли такъвъ, да се хвърли въ водата да спасява. Ще кажете, че това е невъзможно. Какъ може да попадне на нѣкой да вещь се? Рѣката, т. е. водата представя живота. Значи, влѣзте въ живота, между хората, и

вгледайте се въ това, което преживяватъ. Всѣкога ще намѣрите човѣкъ, който се дави, т. е. който е затъналъ нѣкъде и се нуждае отъ чужда помощъ. Помогнете на давящия, за да излѣзете отъ своето безизходно положение. Той ще ви възнагради щедро.

Като ученици на живота, вие трѣбва да бждете искрени, да не преувеличавате нѣщата. Ако сте гладували два-три деня, това още не е най-голѣмото нещастие. Вие не сте опитали всички пжтища да излѣзете отъ трудното си положение. Да крадете, това е най-лесниятъ, а сжщевременно и най-мжчниятъ пжтъ, който човѣкъ може да избере. Много ли е, да не яде човѣкъ три деня? Нѣкои хора пѣкъ иматъ голѣми мжчнотиини, а казватъ, че сж много добре. И това положение не е естествено. Ученикътъ трѣбва да бжде искренъ къмъ себе си, да не преувеличава, нито намалява нѣщата. Всѣко нѣщо трѣбва да се представи въ естествения му видъ.

Физиогномиститѣ изучаватъ чъртитѣ на лицето, формата и голѣмината на челото, на носа, на ушитѣ, на устата и въ зависимостъ отъ тѣхнитѣ размѣри тѣ разглеждатъ постжпкитѣ на хората. Запримѣръ, ако двама души иматъ еднакво високи чела—по 6 см., и различно дълги — по 12 и по 7 см., въ първо време тѣ ще вървятъ заедно, ще постжпватъ еднакво, но въ края на краищата ще се раздѣлятъ — Защо?—Различаватъ се въ проявитѣ си.—Кжде е причината за това?—Или въ окръжаващата

срѣда, или въ самитѣ тѣхъ. Тѣ сж различно построени, вследствие на което постѣпватъ различно. За да познаете човѣка, трѣбва да го поставите въ естествената му срѣда. Не падне ли въ срѣдата си, ще стане едно отъ дветѣ: или ще го насилатъ, или той самъ ще се насили. И въ двата случая човѣкъ ще се прояви такъвъ, какъвто не е. Първиятъ, който има чело 6 см. широко и 12 см. дълго, е широкогрѣдъ, обича да поетизира. Ако е студентъ и се намира при неблагоприятни материални условия, той ще напусне университета и ще се върне въ бащиния си домъ. Той ще каже, че университетътъ не е за него. Тази работа не му се подава. Вториятъ студентъ ще преодолѣе мъжнотиитѣ и ще свърши университета. Ако и двамата отидатъ на бойното поле, първиятъ пакъ нѣма да издържи, а вториятъ ще издържи. Това не значи, че единиятъ е лошъ, а другиятъ — добъръ. Ние имаме предъ видъ тѣхната издържливостъ. И двамата имагъ нѣщо добро въ себе си, но и на двамата липсва нѣщо. Онзи, който има чело, дълго 12 см., е крайно чувствителенъ. Той обича да преувеличава нѣщата, да ги вижда по страшни, отколкото сж въ действителность, вследствие на което лесно се обезсърдчава и не издържа.

Човѣкъ трѣбва да се изучава, да знае, какъ е построенъ, какво съчетание на сили и на числа представя, за да може самъ да си помага. Като изчислява и съпоставя силитѣ, които сж вложени въ него той трѣбва да бж-

де готовъ да понесе всички мъчнотии, на които се натъква. Никой не може да избѣгне мъчнотиятъ, но може да ги понесе разумно и да се ползува отъ тѣхъ. Дрехата, която се употребява, не може да се освободи отъ нечистотии, но може да се изпере и очисти. Ако не знае, какъ да я чисти, човѣкъ може да си причини много пакости. Той трѣбва да се научи, какъ да се чисти, какъ да изправя погрѣшките си. Не е страшно, че човѣкъ прави погрѣшки; страшно е, когато не изправя погрѣшките си. Какво е положението на апаша, който спасилъ давещия се, но задигналъ паритѣ му? Богатиятъ, който е спасенъ отъ смъртъ, иска да го види, да му благодари. Обаче, апаштъ бѣга отъ него, не иска да го срещне, защото задигналъ паритѣ му. Съ това той се лишава отъ възможността да срещне една признателна душа и да свърже съ нея приятелство. Той трѣбва да бжде готовъ, да изправи погрѣшката си.

Като се намѣрятъ предъ голѣми мъчнотии, мнозина казватъ, че Богъ ги е поставилъ въ това положение. Богъ ли постави давещия въ водата, да се удави? Той ли тури на гърба му торбата съ жълтици, да му тежи? Въ програмата на Божествения свѣтъ не стои мисълта да даде на богатия пари и да го прати да се дави. Ако човѣкъ носи въ ума си идея, която не е съгласна съ законитѣ на природата, той самъ е вложилъ тази идея въ главата си. Може и окръжаващитѣ да сж вложили тази

идея въ ума му, но въ никой случай тя не е поставена отъ Първата Причина на нѣщата. Ще каже нѣкой, че иска да бжде добъръ. Ако се стреми къмъ доброто, като Божествена мѣрка, желанието му е Божествено. Обаче, ако той иска да бжде добъръ само за моментъ, да се покаже предъ хората, това желание е човѣшко и преходно. Да бжде човѣкъ добъръ или лошъ, това се опредѣля отъ самия него. Само по себе си, доброто е вложено въ човѣка отъ самото начало, но отъ него зависи въ даденъ моментъ, да прояви ли злото, или не. Добриятъ човѣкъ трѣбва да бжде разуменъ, да не пълни ума и сърдцето си съ празни, блуждаещи мисли и чувства.

Кои числа сж щастливи, и кои не? Вие трѣбва да знаете това, да се ползвате отъ числата на всѣко време — Споредъ васъ, кои числа сж щастливи? — Шесторката и деветорката. — Защо? — Защото сж пълни числа, иматъ резервуаръ, въ който се съдържатъ известни блага. Числото шестъ подразбира работа. Ако си градинарь, ти трѣбва да работишъ на време, да използвашъ благоприятнитѣ условия. Ако не работишъ на време, и плодове нѣма да имашъ на време. Следователно, ако не работите на време, шесторката може да ви причини голѣми пакости. Опашката на деветорката показва, че потенциалната енергия се превръща въ кинетическа. Като свържемъ деветорката съ шесторката, енергията слиза въ шесторката и чрезъ единъ малкъ

фонтанъ се излива надолу, да полива градината.

И тъй, като ученици, вие ще търсите разумни методи, съ които да разрешавате задачите си. При това, ще знаете, че колкото и да сж разумни методитѣ ви, съ тѣхъ можете да решавате само вашитѣ задачи, само вашитѣ мъчнотии и страдания. Запримѣръ, въ общо-европейската война България изгуби много отъ своитѣ земи. Всички заедно страдахте, но самъ никой не можа да разреши този въпросъ. Всички българи заедно можете да страдате за България, когато се намира въ бедствие, или да се радвате, когато работитѣ ѝ вървятъ добре, но самъ никой не може да разреши задачите ѝ. Вашата задача е да опредѣлите, кои мисли и желанія сж ваши и кои — чужди, на окръжаващата срѣда. Има желанія и мисли, които принадлежатъ на Божествения свѣтъ. Човѣкъ се ползува главно отъ решаването на своитѣ мисли и желанія, както и отъ решаването на своитѣ мъчнотии и страдания. Що се отнася до чуждитѣ радости и страдания, ние казваме: Привилегия е за човѣка да участвува въ радоститѣ и страданията на своя народъ. Привилегия е за човѣка да участвува въ радоститѣ на разумния свѣтъ.

Сега не е достатъчно човѣкъ да отрича само нѣщата, да казва, че животътъ нѣма смисълъ. Това е частично схващане. Това е разбиране на единъ човѣкъ, а не на всички хора. Ако нѣкой философъ казва, че животътъ има смисълъ, това е негово мнение. Ако пъкъ каз-

ва, че животътъ нѣма смисълъ, и това е негово мнение. По какво сждите, дали животътъ има смисълъ? Ако съзнанието ви е будно, животътъ има смисълъ за васъ; ако съзнанието ви не е будно, животътъ нѣма никакъвъ смисълъ. Докато човѣкъ мисли, чувствува и постъпва право, животътъ има смисълъ; щомъ не може да мисли, чувствува и постъпва право, животътъ нѣма смисълъ. Ако мозъкътъ, дробоветѣ и стомахътъ на човѣка работятъ добре, животътъ има смисълъ за него; ако не работятъ добре, животътъ нѣма смисълъ. Ако човѣкъ има приятели, животътъ му има смисълъ; изгуби ли приятелитѣ си, животътъ му се обезсмисля. Значи, смисълътъ на живота се опредѣля отъ правилнитѣ отношения на човѣка къмъ самия себе и къмъ окръжаващитѣ. Следователно, ако човѣкъ става на време и се радва на изгрѣващото слънце, животътъ му има смисълъ.

И тъй, за да се осмисли животътъ ви, павете следнитѣ правила: Имайте характера на твърдата материя, безъ да се втвърдявате; имайте характера на водата, безъ да се изпарявате; имайте характера на въздуха, безъ да се люлѣете на различни страни; имайте характера на свѣтлината, безъ да се страхувате, че нѣкой може да ви помрачи. Дръжете съзнанието си всѣкога будно и отъ нищо не се страхувайте. Бждете свободни въ мисълта, въ чувствата и въ постъпкитѣ си, но не своенравни. Да бждешъ свободенъ, това значи, дето минешъ,

никого да не закачишъ, никого да не предизвикашъ. За да разберете, доколко сте свободни, изучавайте се въ всички положения: като ученъ и като простъ; като пръвъ богаташъ въ свѣта и каго последенъ беднякъ. Човѣкъ неизбежно минава презъ всички положения на живота, за да се изучава. Каквото помисли човѣкъ, това става. За това казваме, че мисълта на човѣка опредѣля положението и мѣстото му въ живота. Мисълта опредѣля, да бжде човѣкъ богатъ или беденъ. Затова, именно, човѣкъ не трѣбва да се страхува отъ нищо. Ако мисълта опредѣля богатството, тя опредѣля и сиромашията; ако мисълта опредѣля невежеството, тя опредѣля и знанието; ако мисълта опредѣля нещастieto, тя опредѣля и щастieto. Задъ мисълта седи разумната сила, която опредѣля човѣшкия животъ. Разумността е причина, да се подобри или влоши живота на човѣка; ако прилага разумността си, животътъ му ще бжде добъръ; ако не прилага разумността си, животътъ му се влошава.

Човѣкъ трѣбва да бжде искренъ, да не преувеличава или намалява нѣщата, но да ги представя въ тѣхната действителность, както сж. Запримѣръ, нѣкой казва: Бѣлъ день не съмъ видѣлъ въ живота си! — Той не говори истината. — Цѣлъ животъ гладувамъ. — И това не е истина. — Голѣми добрини съмъ направилъ. — Той преувеличава нѣщата. Две добрини направилъ и мисли, че много нѣщо е

направилъ. — Никакво зло не съмъ видѣлъ въ живота си. — Главата му е пукната на десетъ мѣста, а той казва, че не е видѣлъ зло въ живота си.

Като ученици, вие трѣбва да имате свободна мисълъ, да не се ограничавате сами. Свободата включва въ себе си търпение. Свободниятъ човѣкъ е търпеливъ. Когато иска нѣщо отъ природата, свободниятъ човѣкъ чакъ спокойно момента, когато природата му дава това, което е желалъ. Природата прави много опити съ човѣка, докато му даде необходимото. Вѣрвайте въ разумната природа и спокойно очаквайте благата, които тя е опредѣлила за васъ.

— Само свѣтлиятъ пжтъ на мъдростъта води къмъ истината.

— Въ истината е скритъ животътъ.

*

11. Лекция отъ Учителя, държана на
21. ноемврий 1930 г. София.—Изгрѣвъ.

Кржгово движение

— Само свѣтлиятъ пжтъ на мждростъта води къмъ истината.

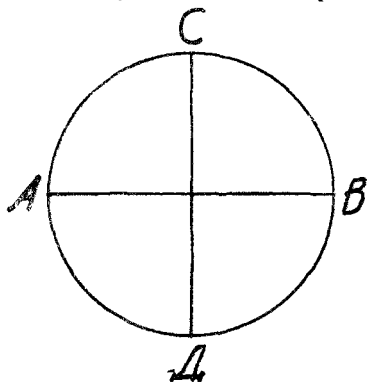
— Въ истината е скритъ животътъ.

Ще ви дамъ следната задача: 10 ученика за 6 дена прочитатъ 500 страници. Колко страници прочита единъ отъ тѣхъ на день, като се знае, че всички четатъ по еднакъвъ брой страници? — Всѣки ученикъ чете на день $\frac{500}{60} = 8\frac{1}{3}$

страници. Ако страницитѣ на прочетената книга сж малки, ученицитѣ не сж отъ много способнитѣ, не обичатъ да четатъ. Обаче, ако страницитѣ сж голѣми, а при това отъ нѣкоя математическа книга, съ формули и изчисления, осемъ страници не сж малко. Книги по литература и математика не се четатъ еднакво бързо. При математическитѣ книги ученикътъ се спира на много мѣста да пише, вадѣ си бележки, решава задачи. Сжщо така и мозъчнитѣ центрове, които взиматъ участие при четене на литературни и на математически книги, не се развиватъ еднакво. Центърътъ за литература е единъ, а за математика — другъ. Тѣ се намиратъ на различни мѣста въ мозъка.

Начъртайге на дѣската една окржжностъ.

Прекарайте двата диаметъра, които сж перпендикулярни единъ къмъ другъ. Представете си, че точка А е изтокъ, т. е. мѣсто, дето енергията се проявява. Ако се намирате на нѣкоя точка на окръжността и се стремите къмъ точка А, можете да минете по два пътя — отгоре и отдолу, но въ две противополож-

фиг. 1

ни посоки. Обаче, ако се намирате въ точка В на окръжността, можете да минете направо по диаметъра ВА, и веднага ще дойдете въ точка А. Представете си, че точка А е мѣсто-раждане на нѣкое дете. Като расте, детето се изкачва нагоре и дохожда до точка С—най-високото мѣсто на неговото развитие. Оттамъ то постепенно слиза и дохожда до точка В — неговото залѣзване. Когато човѣкъ залѣзе, казваме, че той умира.

Какво става съ енергията, която този човѣкъ съдържа? — Отива въ пространство-то. — Отъ пространството тази енергия се възприема отъ другъ проводникъ, дето претърпява известно превръщане. Ако се е сгъстила, тя остава на физическия свѣтъ; ако се е разширила и разредила, тя влиза или въ духовния, или въ умствения свѣтъ. Физическата енергия въ човѣка се превръща въ умствена, само ако той има силно и непреривно желание да учи. Това желание е толкова по-силно, колкото повече хора го подържатъ. Запримѣръ, ако майката и бащата, дѣдитѣ и бабитѣ на едно дете сж били ученолюбиви, и детето ще бжде ученолюбиво. То приема тази енергия отъ всички, които сж живѣли преди него, и се проявява като способно, активно, работно — главно въ умствения свѣтъ. И затова казваме, че е невъзможно детето да бжде способно, ако родителитѣ и дѣдитѣ му не сж били способни.

Следователно, ако едно дете има обичъ къмъ знанието, иска да стане ученъ човѣкъ, то работи въ областъта на ума и развива мозъка си. Ако пъкъ желае да стане добъръ човѣкъ, то работи въ областъта на сърдцето. Обаче, ако пожелае да стане силенъ, физически здравъ, то работи въ областъта на физическитѣ сили. Това дете расте бързо и въ скоро време ще развие силни мускули. То може да стане атлетъ, но за смѣтка на физиката му, слабо ще се развиватъ умътъ и сърдцето.

Човѣкъ трѣбва да работи едновременно въ тритѣ свѣта — физическия, сърдечения и въ умствения, да се развива правилно. Запримѣрь, когато яде, човѣкъ трѣбва да влага въ този процесъ и сърдцето си, и ума си едновременно. Устата дѣвче, изразходва физическа енергия; сърдцето изпитва приятността, т. е. влага чувства; умътъ пъкъ възприема вкуса, т. е. влага умствена енергия. Всѣка проява или всѣко действие е ценно, когато въ него взиматъ участие умътъ, сърдцето и волята едновременно. При това, човѣкъ трѣбва да анализира своитѣ прояви, да знае, докжде се простира дейността на ума, докжде — тази на сърдцето и докжде — волята. Само така той може да изучава себе си и своитѣ ближни. Ако не прави тѣнъкъ, психологически анализъ на своитѣ действия, човѣкъ не може да придобива знания. Като учи, човѣкъ често изпада въ съмнения. Ето едно състояние, което заслужава да се изучи. Нѣкой ученикъ е способенъ, излиза на дѣската да решава задачи, но се съмнява, дали ще реши задачата. — Защо се съмнява? Кой е причина да влѣзе съмнението въ него? — Или учителтъ, или ученицитѣ. Ученикътъ се съмнява, да не би учителтъ да му даде нѣкоя мжчна задача. Ако не се съмнява въ учителя си, той се съмнява въ съученицитѣ си, да не го смутятъ по нѣкакъвъ начинъ.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате всѣка своя мисль, всѣко свое чувство и действие, да знаете, кога и доколко може да се

увеличи или намали тѣхната интензивностъ. Запримѣръ, като изучавате кръга на своята дейностъ, вие можете да я раздѣлите на четири полета: умствена, сърдечна, волева и чисто физическа. Въ точка А се проявява умствената дейностъ, която постепенно се увеличава. Въ точка С тя е най-силна. Като слиза надолу, умствената енергия се превръща въ чувствена, която става най-силна въ точка В. Отъ тази точка енергията става волева. Тя действува най-много въ областта отъ В до Д. Отъ точка Д до А се проявява физическата енергия, и човѣкъ мисли главно за ядене и пиене. Отношението между тѣзи енергии се изразява математически съ общото отношение: $A : B = B : C = C : D = D : A$. Тѣзи енергии сж затворени въ кръга, който представя дейността на човѣка. Тѣ се намиратъ въ тѣсна зависимостъ помежду си: ако се усили умствената дейностъ, чувствената намалява И обратно: ако чувствената дейностъ се усилюва, умствената се намалява.

Ако кръгътъ е затворенъ и не дохожда никакъвъ приливъ на енергия отвънъ, тогава частъ отъ умствената и сърдечна енергия минава въ физическия свѣтъ, за да усили тѣлото. При това положение човѣкъ обеднява умствено и сърдечно. Ако пъкъ се усили дейността на ума, дейността на другитѣ области обеднява. Невъзможно е въ единъ и сжщъ моментъ дейността на човѣка въ всички полета да бжде еднакво силна. Ония области, въ кои-

то дейността се усилва, приематъ мъжки характеръ; тия пъкъ, на които дейността се намалява, приематъ женски характеръ. Първитѣ сж творчески и положителни енергии, а вторитѣ — пасивни и отрицателни.

Следователно ако иска да запази едно пасивно състояние на енергиитѣ си, човѣкъ трѣбва да даде нѣщо отъ себе си. Запримѣрь, за да се примири съ сждбата си, човѣкъ трѣбва да бжде пасивенъ, да даде нѣщо. Той не трѣбва да се бори съ сждбата. Обаче, ако ученикъ пропадне на изпититѣ си, трѣбва ли да се примири съ това положение? Ако се примири, той ще заглъхне, нѣма да стане ученъ човѣкъ. Ако иска да стане ученъ, той трѣбва да обиколи цѣлия свѣтъ но да издържи изпититѣ си. Това зависи отъ него. Другъ е въпросътъ, когато сждбата изпраща нѣкакво изпитание на човѣка, за да го смири. Тамъ той трѣбва да търпи, да се помири съ положението си. Способниятъ ученикъ и десетъ пѣти да го кжсатъ на изпитъ, въ края на краищата ще издържи изпититѣ си. Неспособниятъ лесно отстъпва. Като го скжсатъ единъ пѣтъ, повече не се решава да се яви на изпитъ. Той казва: Сждбата ми е такава, не искамъ да се боря съ нея. Значи, първиятъ ученикъ е волева натура; той е способенъ да се бори съ мъчнотиитѣ, да ги преодолява. Вториятъ не е волева натура; той не е способенъ да се справя съ мъчнотиитѣ си.

Да се върнемъ пакъ къмъ кръга, да го

разгледаме другояче Запримѣръ, областъта отъ А до С представя свѣтъ, въ който работи причинното тѣло на човѣка; въ областъта С до В работи умственото тѣло; въ областъта отъ В до Д — астралното тѣло и отъ Д до А — физическото. Като обиколи четиритѣ полета, казваме, че човѣкъ е миналъ презъ единъ кръгъ на развитие и влиза въ другъ — погоренъ Физическото тѣло представя почвата, въ която сж складирани капиталитѣ на миналитѣ вѣкове. Който иска да вземе частъ отъ тия магериали и да ги обработи, той трѣбва да слѣзе отъ полето, въ което се намира, въ физическото, да работи известно време тамъ. Като знаете това, не се чудете, защо човѣкъ трѣбва да слѣзе отъ умствения въ физическия свѣтъ. Много естествено! Физическиятъ свѣтъ е складъ, въ който се намиратъ съестнитѣ продукти. Като огладнѣе, човѣкъ слиза на физическия свѣтъ, да си хапне нѣщо. Неизбѣжно е слизането на духа въ материята.

Хората искатъ да знаятъ, като заминатъ за онзи свѣтъ, ще се върнатъ ли пакъ на земята. Ще се върнатъ, разбира се. — Кога? — Когато изядатъ храната, която носятъ съ себе си. Когато човѣкъ яде по вътрешна необходимостъ, това е едно нѣщо; когато яде за удоволствие, защото му е приятно да яде, това е другъ въпросъ. Нѣколко причини заставятъ човѣка да яде: той може да яде, за да има здраво тѣло, да бжде червенъ, външно да се харесва на хората; може да яде, за да бжде

силенъ; може да яде, за да се удовлетвува, да даде храна и на чувствата си; и най-после, той може да яде, за да се развива умствено, да бжде уменъ човѣкъ. За да се развива правилно, човѣкъ трѣбва да се храни съ огледъ на четиритѣ положения едновременно: да бжде здравъ, силенъ, добре разположенъ по чувства и уменъ. Здравиятъ и силенъ човѣкъ може да работи добре и въ умствено отношение. Затова е казано: „Здраво тѣло, здравъ и бодъръ духъ“.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате причинитѣ на вашитѣ прояви, дали сж вѣнъ отъ васъ, или вжтре въ васъ. Запримѣрь, нѣкой студентъ се съмнява въ професора си, гледа отрицателно на него. Обаче, като се яви на изпитъ, професорътъ му се усмихва, потупва го по рамото и му пише добра бележка. Студентътъ веднага измѣня мнението си за професора и става положителенъ къмъ него. Значи, става смѣна на енергиитѣ: отъ отрицателенъ студентътъ става положителенъ, а професорътъ — отъ положителенъ става отрицателенъ. Защо се съмняваше студентътъ въ професора си, и той не знае. Намиралъ се предъ неизвестностъ. Въ този случай, студентътъ има да решава задача съ две неизвестни. Вие знаете, какъ се решаватъ уравнения съ две неизвестни.

Човѣкъ трѣбва да изучава закона за смѣна на енергиитѣ и да бжде готовъ да минава отъ едно състояние въ друго. Който не разбира закона за смѣна на енергиитѣ, казва, че

умствената му дейност се намалила. Енергията не се е намалила, но се е смѣнила. Знаете, че въ природата нищо не се губи, нито създава, но само се видоизмѣня. Тѣй щото, не казвайте, че интелектуалната дейност на човѣка се е намалила, но кажете, че е станала смѣна на умствената енергия, отъ положителна въ отрицателна. Понѣкога пѣкъ енергията е била отрицателна и се превръща въ положителна. Тази е причината, поради която понѣкога човѣкъ изпада въ състояние на глупавъ, неспособенъ и се чуди, какво е станало съ него. Смѣна на енергиитѣ е станало — нищо повече. — Едно време бѣхъ по-добъръ, по-благороденъ. — Станало е смѣна на енергиитѣ. Ако не разбира този законъ, човѣкъ вади криви заключения за нѣщата. Нѣкой се оплаква, че изгубилъ вѣрата си, по-рано билъ вѣрващъ. — Станало е смѣна на енергията, отъ положителна въ отрицателна. Вѣрващиятъ е положителенъ, а безвѣрникътъ — отрицателенъ. Вѣрващиятъ нѣкога е жена, нѣкога мъжъ. И безвѣрникътъ нѣкога е жена, нѣкога мъжъ.

Какво разбирате подъ понятията „мъжъ и жена“? Това сж неопредѣлени идеи за човѣка. Когато говоримъ за мъжа и за жената, ние имаме предъ видъ кръгъ, раздѣленъ на две равни части. Обаче, когато кажемъ „човѣкъ“, имаме предъ видъ цѣлия кръгъ. Мъжътъ представя горната, освѣтена частъ на кръга. Жената представя долната, неосвѣтена частъ на кръга. Казвате: Защо жената е тъмна? Да

не е съгрѣшила нѣщо?—Такова е положението на кръга. Дветѣ му части не могатъ да бждатъ едновременно огрѣти отъ слънцето. По-неже въ свѣта всичко е въ движение, ще дойде день, когато и жената ще бжде освѣтена. Засега разликата между мъжа и жената се заключава въ начина, по който тѣ реализиратъ своитѣ идеи. При реализиране на нѣщата съ положителни енергии, имаме единъ резултатъ; при реализирането имъ съ отрицателни енергии, имаме другъ резултатъ. — Вѣрата не играе ли роля при реализиране на идеитѣ? — Играе, но зависи, каква е вѣрата ви, въ какво вѣрвате.

Човѣкъ може да вѣрва въ видимото, но може да вѣрва и въ невидимото. Който вѣрва въ невидимото, казва, че Богъ е всичко въ свѣта. Всичко останало е резултатъ на първото. Който вѣрва въ видимото, казва, че реално е само това, което човѣкъ може да възприеме съ сѣтивата си. Вънъ отъ тази реалность, всичко е нереално. Вѣрващиятъ въ нереалното е положителенъ къмъ видимото, а отрицателенъ къмъ невидимото; вѣрващиятъ въ видимото е положителенъ къмъ видимото, а отрицателенъ къмъ невидимото. Вѣрващиятъ въ невидимото е готовъ до край да го защитава и да се бори за него. Сжщото се отнася и до вѣрващия въ видимото. И той е готовъ да защитава видимото. — Сжществува ли връзка между видимото и невидимото? — Сжществува. Връзката се заключава въ това, че въ невидимото се крие Първата Причина на нѣ-

щата, а видимото представя последствие отъ дейността на Първата Причина.

Кой човѣкъ проявява по-голяма дейностъ: който вѣрва въ видимото, или който вѣрва въ невидимото? Представете си, че двама души сж поставени така, щото единиятъ отъ тѣхъ има възможность да гледа само вътрешността на единъ замѣкъ. Другиятъ пъкъ има възможность да гледа само вънъ отъ замѣка. Тѣ иматъ право да се разговарятъ помежду си, но безъ да се обръщатъ да гледатъ къмъ забранената страна. Кой отъ двамата ще има повече впечатления: който гледа вънъ отъ замѣка, къмъ външния свѣтъ, или онзи, който гледа въ замѣка, въ вътрешния свѣтъ? Който гледа къмъ външния свѣтъ е свѣтски човѣкъ, а другиятъ — религиозенъ, той вѣрва въ Бога. Свѣтскиятъ вѣрва въ видимия свѣтъ, а религиозниятъ — въ невидимия. Свѣтскиятъ има по-голяма дейностъ, отколкото религиозниятъ. Отъ философско гледище, кой отъ двамата е на правъ пътъ? Колкото по-широки сж възгледитѣ на човѣка, толкова по-голяма е вѣроятността да бжде на правъ пътъ. Широки възгледи има онзи човѣкъ, който гледа и вънъ отъ замѣка, и вътре въ замѣка. Какво прѣчи на човѣка, да изучава едновременно и външния, и вътрешния свѣтъ?

Ученикътъ трѣбва да бжде широкогрѣдъ, да не спира на едно мѣсто. Запримѣръ, ако тръгнете отъ точка А на кръга (фиг. 1), нѣма да спрете до С и да мислите, че тамъ всичко

свършва. Точките А и С ще продължатъ движението си до В, да видятъ, че дейността имъ може още да се разширява. Като стигне-то точка В, всички заедно — А, С и В ще продължите надолу, до точка Д и оттамъ — до точка А. Като извървите цѣлия кръгъ, тогава имате право да си починете и да кажете, че сте придобили голѣми опитности и знания. Това значи: човѣкъ трѣбва да развива своя умъ, своето сърдце, своитѣ физически сили и тѣлото си. Само така той извървява цѣлия кръгъ на своето развитие. Нѣкои религиозни пренебрегватъ тѣлото си, мислятъ, че не трѣбва да се занимаватъ съ него. Колкото сж важни умътъ и сърдцето, толкова е важно и тѣлото. То представя срѣда, почва, отъ която черпимъ силитѣ на живота.

Прилагайте закона за смѣна на енергиитѣ, да можете сами да си помагате. Запримѣрь, какъ ще си помогнете, ако влѣзе трънъ въ ржката ви? Ще вземете щипци, ще хванете върха на трънчето и веднага ще го изтеглите. Колкото по-бавно го теглите, толкова повече боли. Затова изтегляйте тръна изведнѣжъ. Следъ туй намажете мѣстото, дето е било трънчето, съ дървено масло. Така болката ще се смѣни съ приятностъ. Щипцитѣ и дървеното масло играятъ роля на трансформатори. Истински човѣкъ е онзи, който самъ трансформира състоянията си и лесно се справя съ тѣхъ. Какво печелите, ако тръгнете да търсите лѣкарь да извади трънчето отъ прѣста ви? Не

само че нищо не печелите, но ще изгубите много време. Ето защо, като дойдете до малкитѣ мжчнотии, помагайте си сами, не търсете чужда помощъ. Казвате, че условията на живота ви сж лоши. Това е трънчето въ прѣста ви. — Въ грѣхъ ме е родила майка ми. — Това е трънчето въ прѣста ви. — Пари нѣмамъ, не се живѣе лесно. — И това е трънчето въ прѣста ви. Извадете трънчето, и условията ви ще се подобрятъ, паритѣ ще дойдатъ, погрѣшкитѣ ви ще се изправятъ и т. н. Когато човѣкъ не може самъ да си помогне, това показва, че той има на разположение сто каси, сто ключа за отваряне на каситѣ, но не знае, какъ да отключва. Туря единъ ключъ — не се отваря съ него; туря втори, трети, десети, все не може да отвори.

Съвременнигѣ хора се намиратъ въ замъкъ, въ който има каси, пълни съ злато. Тѣ знаятъ мѣстата на каситѣ, ключоветѣ имъ сж въ ржцетѣ, но не могатъ да намѣрятъ съответнитѣ номера на ключоветѣ. Тѣ сж забравили, кой ключъ на коя каса отговаря, вследствие на което богатството имъ остава неизползувано. Ако знаете номера, а не можете, да отворите съ ключа, вие казвате, че работата не върви. — Какво представя замъкътъ? — Човѣшкото тѣло. — Каситѣ съ злато? — Това сж дарбитѣ и способноститѣ на човѣка. Значи, човѣкъ носи богатството въ себе си, но е изгубилъ ключа, съ който може да проникне въ него. Като не може да се ползува отъ вътрешното си бо-

гатство, човѣкъ търси външно богатство, но остава недоволенъ.

И тъй, като знаете закона за смѣна на енергиитѣ, не питайте, защо въ известенъ случай сте неразположени. Причината за неразположението ви се дължи на това, че частъ отъ вашата енергия е отишла въ друга областъ на съзнанието ви, запримѣръ, въ свръхсъзнанието ви, дето се твори нѣщо хубаво. За смѣтка на това, което се създава въ висшето ви съзнание, вие давате нѣщо, но ще получите два пжти повече. Нѣкой се оплаква, че падналъ. — Защо падналъ? — За да придобие нѣщо повече. Това се отнася и до физическото падане. Като падне на земята, човѣкъ дава нѣщо отъ себе си, но получава отъ земята два пжти повече енергия. Който е падалъ, придобива повече отъ онзи, който никога не е падалъ. Всѣко нещастие, което сполетява човѣка, носи две печалби. Едната печалба трѣбва да задържи за себе си, а другата — да продаде. Човѣкъ страда по единствената причина, че страданието му е голѣмо. На всѣки човѣкъ е дадено такава страдание, което може да носи. Ако намира, че страданието му е голѣмо, нека продаде частъ отъ него. Всѣка мисль, всѣко чувство и всѣка постѣпка, съ които човѣкъ не може да се справи, трѣбва да стоятъ далечъ отъ него. Единъ день той ще вземе тия страдания и ще се справи съ тѣхъ. Значи, това, което човѣкъ не може да направи при едни условия, при други може да направи.

Двама паралитици лежали нѣколко години въ една болница, въ Южна Америка нѣкъде. Лѣкаритѣ се произнасяли за тѣхъ, че сж неизлѣчимо-болни. Единъ день въ болницата влѣзла една боа. Като я видѣли, слугитѣ започнали да я гонятъ. Тя успѣла да се скрие въ стаята, дето лежали двамата паралитици. Като я видѣли, тѣ се уплашили толкова много, че забравили болестъта си и избѣгали вѣнъ отъ болницата. Тѣ едва сега се убедили, че могатъ да ходятъ, и си казали: Това, което лѣкаритѣ не можаха да направятъ, боата можа да го направи.

Следователно, когато въ ума на човѣка влѣзе нѣкаква отрицателна мисль, той се парализира и не може свободно да мисли. За да се освободи отъ отрицателното състояние, трѣбва да дойде нѣкоя боа отвѣнъ. Боата бѣга, защото я гонятъ, но съ това тя казва на човѣка: Бѣгайте и вие, като мене! Излѣзте на чистъ въздухъ, да спасите живота си.

Дръжете въ ума си мисльта, че въ природата и въ живота нищо не се губи и създава, но само се видоизмѣня. Всѣко нѣщо има своето предназначение. Това се отнася до ония, които разбиратъ нѣщата. Ония, които не ги разбиратъ, оставатъ гладни и при най-голѣмитѣ блага. Разумниятъ човѣкъ вижда богатата навсѣкжде, а неразумниятъ не ги вижда и тамъ, дето сж. Разумниятъ лесно изправя положението, въ което се намира.

— Само свѣтлиятъ пътъ на мъдростта води къмъ истината.

— Въ истината е скритъ животътъ.

*

12. Лекция отъ Учителя, държана на
28. ноемврий, 1930 г. София. — Изгрѣвъ.

Елементи на планетитѣ

Размишление.

Какво разбирате подъ думата „единство“? — Въ какво се заключава единството на водата? — Въ състава и формата на всѣка нейна капка. Ние говоримъ за единство въ живота, единство въ природата, единство въ мислитѣ, чувствата и постѣпкитѣ на човѣка. Когато говоримъ за единство между животѣ сѣщества, разбираме, че посоката на движението имъ е една и сѣща.

Какво означава думата „движение“? — Когато едно тѣло постоянно измѣня отношението си къмъ другитѣ тѣла, ние казваме, че то се движи — Коя е причината за движението на тѣлата? — Силитѣ, които действуватъ върху тѣхъ. Едни сили действуватъ въ самото тѣло — вътрешни сили, а други действуватъ отвънъ — външни или механически. Казваме, че земята и луната се движатъ. — Около какво се движатъ? — Земята се движи около слънцето, а луната — около земята. — Коя е причината за движението на земята около слънцето и на луната около земята? — Нѣкаква притегателна сила. Следователно, трѣбва да извадимъ заключение, че луната, земята и слънцето не сѣ

несъзнателни същества. Въ тѣхъ или задъ тѣхъ се крие нѣкакво съзнание, което управлява тѣзи движения. — Какъ гледатъ астрономитѣ на земята? — Като на тъмно, небесно тѣло, което се освѣтява отъ слънцето.

Представете си, че имате десетъ незапалени свѣщи и десетъ запалени. По същество запаленитѣ свѣщи не се различаватъ отъ незапаленитѣ. И незапаленитѣ свѣщи могатъ да горятъ. Тѣ очакватъ да дойде нѣкаква разумна причина отвънъ, да ги запали. Значи, и земята очаква да дойде нѣкаква разумна сила да я запали. Докато дойде тази сила, тя ще бжде тъмно тѣло. Ако предъ запаленитѣ свѣщи поставите дебелъ екранъ, ще кажете, че свѣщитѣ сж изгаснали. — Защо? — Не виждате свѣтлината имъ. Или, ако питате слѣпитѣ хора за свѣщитѣ, и тѣ ще кажатъ, че сж загаснали. Въ сжщность, свѣщитѣ горятъ и издаватъ свѣтлина. Сжщото можемъ да кажемъ и за земята. Представете си, че тя е обвита съ дебелъ тъменъ поясъ. Можете ли да видите свѣглината ѝ? — И да свѣти, поясътъ препятствува да се види свѣтлината ѝ. Значи, и земята може да свѣти, но очитѣ на хората не могатъ да възприематъ свѣтлината ѝ. Много научни заключения могатъ да бждатъ невѣрни, благодарение на несъвършенството на нашитѣ сътивя.

Това сж разсждения, съ които искамъ да обърна вниманието ви при изучаване на явленията, както въ природата, така и въ живо-

та. Запримѣрь, човѣкъ може да се постави въ магнетиченъ сънъ и съ помощта на друга воля, вѣнъ отъ него, да го заставятъ да вижда нѣща, които не сѣществуватъ. Сѣщо така могатъ да го заставятъ да прави нѣща, които по своя воля никога не би направилъ. Ето защо, задачата на науката е да се освобождава отъ чужди влияния, да прониква все по-дълбоко въ сѣщината на явленията, и да дава правилна преценка за тѣхъ.

Коя е причината, че умътъ не може всѣкога да схваща нѣщата правилно? — Кжде се крие причината: въ самия човѣкъ, или вѣнъ отъ него? — Причината може да бжде въ човѣка, а може да бжде вѣнъ отъ него. Значи, причинитѣ, като сили, като разумни принципи, указватъ влияние върху човѣка. Такова влияние указватъ и планетитѣ. Всѣка планета си има свой елементъ на земята, койго я представя. Запримѣрь, Марсъ се представя на земята отъ желѣзото. Той е търговецъ, който откупилъ всичкото желѣзо на земята и работи съ него. Отъ това гледище, човѣкъ трѣбва да познава свойствата на желѣзото, не само като химически елементъ, но и като астрологически.

Когато изучаваме влиянието на планетитѣ върху земята и върху човѣка, ние трѣбва да ги разглеждаме като принципи, които действуватъ върху човѣшкото съзнание. И тогава, ако разберете планетата Марсъ като принципъ, ще разберете, какво влияние указва той върху земята чрезъ желѣзото. Когато разберете желѣ-

зото като форма, която се намира въ тѣсна зависимостъ съ всички останали форми, вие ще можете да го превръщате отъ едно състояние въ друго, отъ една форма въ друга. Такава е била задачата на алхимицитѣ, да превръщатъ элементитѣ единъ въ другъ.

Като изучавате физиката, вие дохождате до закона за скаченитѣ сждове, за които знаете, че течността въ тѣхъ се намира на еднаква височина, независимо отъ тѣхнитѣ голѣмини и форми. Този законъ сществува и между хората. Всички хора, които мислятъ, чувствуватъ и постъпватъ по единъ и сщщъ начинъ, сж скачени сждове. Всички хора, които иматъ еднакви убеждения, сж скачени сждове. Всички обикновени хора представятъ система отъ скачени сждове; талантливитѣ представятъ друга система; гениалнитѣ — трета. Изобщо, хората представятъ системи отъ скачени сждове, въ зависимостъ отъ нивото на своя умственъ, сърдеченъ и волевъ животъ.

Задачата на човѣка е да разбере планетитѣ, като принципи, и тѣхното влияние, а после да дойде до закона за скаченитѣ сждове. Не е безразлично за човѣка, въ коя система скачени сждове трѣбва да влѣзе. Ако иска да стане гениаленъ, човѣкъ трѣбва мислено да си създаде форма на гениаленъ и така да влѣзе въ системата на гениалнитѣ. Като се свърже съ тѣхъ, той ще възприеме тѣхния импулъс и ще започне да работи усилено. Изведнѣжъ нѣма да стане гениаленъ, но постепенно, съ те-

чение на времето. Важно е да скачи своята форма съ формитѣ на гениалнитѣ. Може ли да направи това, той може да стане гениаленъ. Ако не може да направи това скачване, зави-
наги ще си остане обикновенъ човѣкъ.

Ще кажете, че човѣкъ може да стане гениаленъ и по еволюционенъ пжтъ. И това е възможно, но този пжтъ е много бавенъ. Днесъ има по бързи начини за развитие, които трѣбва да се използватъ. Съвременниятъ човѣкъ е слѣзълъ до дъното на своето падане и едва сега започва да се повдига. Той грѣбва да се върне къмъ онази първична форма на развитие, която ималъ нѣкога. Ние не говоримъ за първобитната, но за първичната форма, представителъ на която билъ първиятъ Адамъ. Човѣкъ трѣбва да се върне къмъ онази епоха, когато се намиралъ подъ благотворното влияние на слънцето.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате влиянието на планетитѣ върху човѣка като принципи, за да се ползвате отъ благотворното имъ въздействие. Всѣка планета има добро и лошо влияние. Човѣкъ трѣбва да бжде разуменъ, да се ползува отъ доброто имъ влияние. — Какво е влиянието на Марсъ върху човѣка? — Подъ влиянието на Марса човѣкъ развива физическа сила, здрава мускулатура, става енергиченъ въ всѣко отношение. За да уравни енергията на Марса, той трѣбва да приложи своята разумность, т. е. да тури спиралка на голѣмото напрежение. Буйни сж водитѣ на

Марса, голѣмо е напрежението имъ, но бентоветѣ трѣбва да бждатъ здрави, да спиратъ тия течения. Ако инженерътъ не предвижда това, водитѣ ще отнесатъ и него, и окръжаващитѣ. Ето защо, всѣки човѣкъ трѣбва да прилага разумността си, да се справя съ буйнитѣ течения и напрежения на силитѣ въ природата. Енергиитѣ на природата проникватъ не само въ човѣка, но и въ животнитѣ, и въ растенията. Благодарение на тѣхъ, всичко живо се движи. Обаче, разумниятъ се справя лесно съ тѣзи енергии. Той намалява наклона, по който тѣ слизатъ и ги използва рационално.

Да се върнемъ къмъ думата „единство“. Единство сѣществува само въ доброто, въ красивото, въ великото, въ положителното. Оттукъ произлиза поговорката: „Дето е текло, пакъ ще тече“. Дето е работило доброто, пакъ ще работи. Дето слънцето е грѣло, пакъ ще грѣе. Щомъ свѣщъта е горѣла, пакъ ще гори. Когато е нужно да свѣти, ще дойде нѣкое разумно сѣщество да я запали.— По какъвъ начинъ? — По какъвто и да е. Важно е човѣкъ да знае, на кое мѣсто да постави запалката. Ако знае това, той може да запали и земята. Който има знание и разбира законитѣ на Битието, колкото малъкъ да е, той може да направи това, което и голѣмиятъ, мощенъ човѣкъ може да направи. Нужно ли е днесъ да бжде запалена земята? Ще дойде день, когато земята ще бжде подложена на огънь, който чисти, безъ да изгаря. Хората ще минатъ

презъ този огънь, ще се пречистятъ, безъ да изгорятъ. Тогава земята ще свѣти съ нова свѣтлина, при която животътъ ще се развива правилно. Добритѣ хора ще се пречистятъ и ще свѣтятъ, а лошитѣ и грѣшнитѣ ще се стопятъ и ще останатъ за торъ на бждещето. Наближило е времето, когато земята трѣбва да се пречисти. Огънятъ, който ще чисти земята, ще бѣде много силенъ и много мекъ. Лошитѣ ще се стопятъ, а добритѣ ще се очистятъ и ще свѣтятъ. — Възможно ли е това? — Възможно е. Иде времето, когато хората ще живѣятъ въ нова свѣтлина и нова топлина и ще се радватъ на новия животъ.

Сегашнитѣ хора сж минали презъ тритѣ състояния на материята: презъ твърдата, презъ течната и презъ въздухообразната материя. Днесъ живѣятъ въ въздуха. Ще дойде день, когато ще живѣятъ въ огъня, като саламандритѣ. Значи, човѣкъ е миналъ презъ тритѣ срѣди — твърда, въ която живѣятъ духоветѣ на земята — гномитѣ; презъ вочата, дето живѣятъ ундитѣ; презъ въздуха, дето живѣятъ сулфитѣ. Най-после ще мине презъ огъня, дето живѣятъ саламандритѣ. Сжществата на въздуха сж голѣми шегаджии. Като задуха вѣтъръгъ, тѣ задигатъ всичко, каквото срещнатъ на пътя си: на едного шапка, на друго — дреха. Като видятъ, че нѣкой поетъ пише своитѣ стихотворения, тѣ задигатъ листата му, не искатъ да знаятъ за неговата поезия. Вие наричате това вѣтъръ, а въ сжщность духове-

тѣ на въздуха играятъ и се веселятъ. Тѣ казватъ: Ние обичаме реда и порядъка. Минемъ ли нѣкъде и намѣримъ безпорядкъ, всичко поставяме на мѣсто. Ние казваме, че вѣтърътъ дигналь голѣмъ прахъ; тѣ казватъ, че поставятъ всѣко нѣщо на мѣстото му. Хора, които иматъ сангвинично-въздухообразенъ темпераментъ, сж весели, подвижни, енергични, като вѣтъра.

Като говоримъ за четиритѣ срѣди, т. е. четиритѣ състояния на материята, ние ги свързваме съ планетитѣ, които разглеждаме като принципи. Планетитѣ, които действуватъ върху човѣка, сж главно седемъ. Въ последно време сж открити още две — Уранъ и Нептунъ. Въ бъдеще ще се откриятъ още три — и ще станатъ 12. Слънцето е главниятъ източникъ на енергия, вследствие на което се счита като баща на всички планети. Марсъ предава сила на мускулитѣ въ човѣшкия организъмъ. По отношение на идеитѣ, той прави хората стабилни. Венера прави формитѣ кржгли, заоблени, а сжщевременно внася мекота въ човѣшкия характеръ. Тя развива въ човѣка вкусъ къмъ красивото. Подъ влиянието на Венера, майката се отнася къмъ децата си меко, нѣжно. Марсъ пъкъ предава на майката воинственостъ, благодарение на което тя често ги потупва. Съ това тя имъ предава по-голѣма активностъ. Меркурий прави човѣка практиченъ. Той лесно се справя съ мжнотиитѣ въ живота. Меркурий е по-близо до Слънцето — главниятъ уни-

верситетъ, дето отива да се учи. Юпитеръ прави човѣка тактиченъ, благороденъ и щеславенъ. Той има предъ видъ личния животъ на човѣка. Сатурнъ прави човѣка разсѣдливъ, философъ. Той опредѣля неговитѣ отношения къмъ природата. Каквото и да направи човѣкъ, Сатурнъ казва: Не е на време направено. Ако нѣкой сатурновъ типъ се спъне нѣкъде и падне, казва: Пжтътъ е лошъ, никой не се погрижилъ за него.

Изобщо, Сатурнъ вижда всѣкога лошата, отрицателната страна на нѣщата. Той винаги застава на особено мнение. Пръстенитъ около Сатурна показватъ причинитѣ, по които човѣкъ се е отклонилъ. Човѣкъ не може да разреши едно противоречие, докато не разбере Сатурна. Въ Сатурна, като принципъ, се криятъ причинитѣ на доброто и на злото. Ето защо, като знаете този принципъ, ще можете да се освободите отъ злото и противоречията въ живота. Сатурнъ носи въ себе си високъ моралъ, който произтича отъ вътрешенъ страхъ. Той не се подкупва съ нищо, никой не може да го излъже. Дойдете ли до Юпитеръ, все още можете да го подкупите съ нѣщо — съ слава. Обаче, Сатурнъ не се подкупва съ никаква слава. Луната пкъ покровителствува семейния животъ, специално майката. Синъ или дъщеря, които се намиратъ подъ доброто влияние на луната, иматъ добри отношения къмъ майка си.

Планетитѣ иматъ отношение къмъ известни елементи, специално метали. Запримѣръ,

Луната има отношение къмъ среброто, Слънцето — къмъ златото. Марсъ — къмъ желъзото. Ако човѣкъ страда отъ недоимкъкъ на единъ отъ тия елементи въ кръвта си, той заболява. За да се подобри състоянието му, този елементъ трѣбва да се внесе въ кръвта му. Изобщо, всѣко разстройство въ физическото тѣло на човѣка, било въ симпатичната или нервната му система, показва липса на нѣкой елементъ въ кръвта му. Щомъ се набави нуждното количество отъ даления елементъ, организъмътъ се подобрява. Липсата на нѣкой елементъ въ кръвта се набавя не само чрезъ храната, но и чрезъ мислитѣ и чувства та му. Има случаи, когато организъмътъ чувствува нужда отъ известни мисли и чувства. Тѣ непременно трѣбва да влѣзатъ въ ума и въ сърдцето на човѣка. Като знаете това, вие трѣбва да прилагате астрологията и при самовъзпитанието си, както при съграждане на нервната система. После, чрезъ своитѣ мисли и чувства ще внасяте въ кръвта си всички елементи, отъ които се чувствува недоимкъкъ. Това е наука, която трѣбва да се изучава не само теоретически, но и практически. Тѣзи знания не се придобиватъ изведнѣжъ, но постепенно.

Въ какво се заключава практическото приложение на астрологията? — Въ познаване на животнитѣ, на растенията и на минералитѣ. Първитѣ човѣци, Адамъ и Ева, сж познавали зоологията и ботаниката. Адамъ е билъ

зоологъ, а Ева — ботаничка. Тѣ сж познавали влиянията на минералитѣ и на растенията върху човѣка и се ползували отъ тѣхъ. Ако и съвременнитѣ хора дойдатъ до това знание, тѣ ще се ползуватъ отъ лѣчебнитѣ сили на растенията, на минералитѣ и на кристалитѣ. Когато заболѣе, човѣкъ трѣбва да се свърже съ енергията на Слънцето и на Луната. Ако не може да се свърже направо съ тѣхъ, нека се ползува отъ ония растения и минерали, които сж свързани съ енергиитѣ на Слънцето и на Луната, и ги трансформиратъ правилно.

Като ученици на Великия животъ, вие трѣбва да изучавате природата, да се занимавате съ ботаника, минералогия, геология, зоология — съ естественитѣ науки. Безъ тѣзи познания нищо не можете да направите. Ева познаваше всички растения и плодни дървета, но пожела да опита и забранения плодъ. Опита го, но сгрѣши и следъ това трѣбваше да напусне рая. Тя се намираше при крайно неблагоприятно съчетание на планетитѣ Сатурнъ и Марсъ, и понеже не можа да се справи съ тѣхъ, направи първата погрѣшка. Сатурнъ внесе въ нея съмнението, и тя започна да разсждава: Защо да не ямъ отъ забранения плодъ? Какво лошо има въ това? Ако пъкъ, наистина, стана като Бога, толкова по-добре. Марсъ ѝ предаде смѣлостъ, и тя реши да се подаде на разсжденията си, да яде отъ забранения плодъ, да стане като Бога. Понеже всички планети очакваха да добиятъ нѣщо отъ

постъпката на Ева, взаимно дадоха съгласието си: Юпитеръ мислѣше, че ще се издигне повисоко, Венера се повлия отъ Юпитера, Меркурий — отъ Венера. Той очакваше голѣми богатства, затова и той даде съгласието си. Направо или косвено, почти всички планети взеха участие въ погрѣшката на Адамъ и Ева, заради което всички хора носятъ последствията на първата погрѣшка. Днесъ всѣки човѣкъ трѣбва да изправи погрѣшката на първитѣ човѣци въ себе си. Този е пътятъ за исправяне на цѣлото човѣчество. Като изправишъ себе си, ще се исправятъ и окръжаващитѣ.

— Само свѣтлиятъ пътъ на мъдростта води къмъ истината.

— Въ истината е скритъ животътъ.

*

13. Лекция отъ Учителя, държана на
5. декемврий, 1930 г. София. — Изгрѣвъ.

Две реалности

— Само свѣтлиятъ път на мъдростта води къмъ истината.

— Въ истината е скритъ животътъ.

Тема за следния път: „Кога работитѣ на човѣка вървятъ добре“?

Представете си, че предъ вратата на една къща стои едно разумно същество, което чака да му отворятъ, да влѣзе вътре. Същевременно друго разумно същество стои отвътре, задъ вратата. И то чака да се отвори вратата да излѣзе вънъ. — Защо чакатъ тия същества предъ и задъ вратата? — Тѣ иматъ нѣкаква идея. Съществото, което е отвътре, иска да излѣзе вънъ, да изнесе идеята си предъ хората. Съществото, което чака отвънъ, иска да влѣзе вътре, да каже идеята си. Така се смѣнятъ външниятъ и вътрешниятъ въздухъ: студениятъ въздухъ отвънъ иска да влѣзе въ топлата стая; топлиятъ въздухъ иска да излѣзе вънъ. — Кога става смѣна на въздуха? — Когато се отвори прозорецътъ или вратата на стаята.

Ще кажете, че тѣзи разсждения не сж важни. Тѣ изглеждатъ маловажни, но сж нуждни. Малкото чукче не е толкова важно, но

въ ржцетѣ на опитния ковачъ, то върши чудеса. Перото на писалката е малко, но въ ржката на добрия писателъ, то пише велики работи. Малкото колелце не може да кара кола, но ако е златно, то спира вниманието на всички хора. За гладния парченцето хлѣбъ струва повече отъ всѣкаква философия. Каквото и да му говорите, както и да го убеждавате да търпи, едно знае той: хлѣбъ иска. Като дойде до хлѣба, и обикновениятъ човѣкъ, и талантливиятъ, и гениятъ, и светията еднакво го търсятъ. Ако сж гладни, тѣ еднакво ще се нахвърлятъ върху него и еднакво ще дѣвчатъ.

Странно е, наистина, да видите, че талантливиятъ, гениятъ, светията, въ които висшето съзнание е пробудено, постѣпватъ при известни случаи като обикновени хора. Това показва, че когато висшето, т. е. Божественото съзнание въ човѣка се пробуди, той си остава такъвъ, какъвто е билъ по рано. Запримѣръ, ако е билъ спривавъ, пакъ спривавъ си остава, само че спривавостта му има по-благороденъ характеръ. Ако по-рано нагрубявалъ човѣка, изпжждалъ го отъ дома си, безъ да му даде нѣщо, като се пробуди съзнанието му, пакъ може да го нагруби, но непременно ще му даде нѣщо, да заглади постѣпката си. Ако по-рано се обиждалъ лесно, и следъ пробуждането си се обижда; въ първия случай реагира срещу обидата, а въ втория — се въздържа. Природата, когато възпитава човѣка, прилага и двата метода: нѣкога го набие доб-

ре, повали го на земята, безъ да му даде нѣщо. Нѣкога го набие, даде му нѣщо и го изпрати да си отиде. Въ първия случай човѣкъ е недоволенъ, че го набили, безъ да му дадатъ нѣщо. Обаче, когато разумната природа възпитава човѣка, и като му дава, и като не му дава нѣщо, той еднакво печели. — Ама голѣми противоречия имамъ! — Великитѣ работи ставатъ при голѣми противоречия.

На какво се дължатъ противоречията въ живота? — Когато се срещнатъ две противоположни мисли, чувства или желанія въ човѣка, тѣ произвеждатъ голѣми противоречия. Или, когато мислитѣ и чувствата не сж въ хармония помежду си, пакъ се създаватъ противоречия. Ако синътъ обича майка си, но иска да отиде въ странство да учи, въ първо време той се намира въ противоречие, не знае, какъ да постъпи. Противоречието се явява между две противоположни сили: отъ една страна желанието му да учи, а отъ друга — любовта къмъ майка му. Най-после той се решава да замине за странство, безъ да накърни съ това любовта къмъ майка си. Ще кажете: Трѣбва ли синътъ да се отдѣля отъ майка си? Питамъ: трѣбва ли болниятъ да напуща болницата? Трѣбва ли здравиятъ да влѣзе въ болницата и да заеме мѣстото на нѣкой боленъ? Докато има нужда отъ лѣкаръ, отъ милосърдни сестри, болниятъ не трѣбва да напуща болницата. Докато не се нуждае отъ лѣкари и отъ

милосърдни сестри, здравиятъ ще стои далеч от болницата.

Тъй щото, думитѣ „може“ и „не може“ сж относителни. Въ известенъ случай нѣщо може да стане, въ другъ случай — не може. Какво заключение ще извадите, ако чуете, че болниятъ излѣзълъ отъ болницата, а здравиятъ влѣзълъ? Болниятъ излиза отъ болницата, или защото е оздравѣлъ, или му се налага да излѣзе на чистъ въздухъ. Здравиятъ пъкъ влиза въ болницата, или защото е заболѣлъ, или за да помага на болнитѣ.

Да се върнемъ къмъ въпроса за дветѣ разумни сжщества, които стоятъ задъ и предъ вратата. Този, който иска да излѣзе внѣ, има нѣкакво силно желание въ себе си. Той иска да реализира желанието си, да го въплѣти. Той се намира въ положението на човѣкъ, който влиза въ гостилница, да задоволи глада си. Дето погледне, все за ядене мисли. — Може ли да задържи желанието си да не яде? — Не може.

Следователно, има желания, които не се подчиняватъ на никакви правила. Благодарение на тѣхъ, човѣкъ върши нѣща, за които не може да си даде отчетъ. Запримѣръ, дойде нѣкой гладенъ човѣкъ въ дома ви, и вие го накарате да направи нѣщо. Той се залавя за работа, но въ това време отъ кухнята се разнася миризма на вкусно ядене. Веднага той напуска работата си и започва да се движи—не-спокоенъ е. Като изчезне миризмата на яденето,

той пакъ се залавя за работа, но желанието му да яде е толкова силно, че не може да се владѣе. Колкото и да се движи, нищо не придобива, но не може да се въздържа. Човѣкъ се подава не само на желанието си да яде; много желанія могатъ да нарушатъ спокойствието му. Запримѣръ, нѣкой обича известни цвѣтя и непременно иска да ги види. Изобщо, всѣка мисль, всѣко чувство, всѣко желание криятъ въ себе си известно богатство за човѣка. Ако използува това богатство, богатъ ще бжде. Не може ли да го използува, той минава за бедень.

Едно време, когато Господъ създалъ животнитѣ, всички се изредили при Него, да Му се представятъ. Дошълъ редъ и на лъва. Той се въоръжилъ и тръгналъ на пѣтя. Като вървѣлъ, чулъ жално бръмчене. Погледналъ нагоре, видѣлъ високо нѣкъде, на едно дърво, пчеличка, здраво омотана въ паяжина. — Моля ти се, ти си единъ отъ голѣмитѣ юнаци — казала пчеличката — помогни ми да излѣза отъ тази мрежа. Може да дойде случай и азъ да ти помогна. Лъвътъ си помислилъ: Ако се отбия отъ пѣтя си, да помогна на пчеличката, ще изпусна опредѣленото време, да се представя на Господа. Въпрѣки това, той се отбилъ отъ пѣтя си, посегналъ съ лапата си къмъ паяжината и освободилъ пчеличката. Въ този моментъ въ лъва се създаде една чърта на благородство. Той пожертвувалъ своето благо, да се представи на Господа, за да спаси

пчелата. За тази жертва Богъ го възнаградилъ — произвелъ го царь на животнитѣ. Жертвата, която лъвътъ направилъ, за да спаси пчелата, го издигнала като царь надъ животнитѣ. По сила слонътъ държи първо мѣсто, но по благородство лъвътъ го превъзхожда. Сегашниятъ лъвъ е изопачилъ характера си. Той се е опетнилъ отъ кръвта на бозайницитѣ. Обаче, лъвътъ, създаденъ отъ Бога, се отличавалъ съ голѣмо благородство.

Какво се разбира подъ думата „царь“? Царь е онзи, който държи въ ржката си ключъ за постигане на своитѣ стремежи и желания. Царь е онзи, който се е справилъ съ мъжнотиитѣ и противоречията на своя умъ, съ слабоститѣ на своето сърдце. Царьтъ е богатъ, ученъ, силенъ, добъръ. Щомъ изгуби тия качества, царьтъ постепенно слиза отъ висотата си. Всѣки човѣкъ може да бжде царь на себе си, да се справя съ мъжнотиитѣ и противоречията си. За да не изгуби царското си положение, той трѣбва да бжде внимателенъ, да не прояви никаква слабостъ.

Страшно е положението на човѣка, когато започаа да губи добротата, силата, богатството, разумността си. Докато е добъръ, той прилича на цвѣтъ, който разнася надалечъ уханието си. Приятно е да срѣщате добри хора. То е все едно да влѣзете въ градина съ цвѣннали цвѣтя, чийто ароматъ отдалечъ се усѣща. Всѣки може да бжде цвѣнналъ цвѣтъ. Ако нѣкой не е цвѣнналъ още, причината е въ

слънцето. Той е пжпка, която още не се е разцвѣтѣла. Когато слънцето го напече добре, той ще се разтвори, ще цѣвне и ще започне да благоухае. Всѣки може да бжде добъръ, т. е. всѣки може да цѣвне и да благоухае. Велика е природата по своето разнообразие. Много цвѣтя има въ нейнитѣ градини, но всички се различаватъ. Въ различieto и разнообразieto на нѣщата се заключава смисълътъ на живота.

Красотата на живота пѣкъ ще намѣрите въ реализирането на малкитѣ мисли и желания. Дойде ли нѣкоя идея въ ума ви, колкото и да е малка, не я отхвърляйте. Ако не я реализирате, вие губите красотата на живота си и изпадате въ задънена улица. Вие ще познаете великия човѣкъ по това, че се отнася съ голѣмо внимание къмъ малкитѣ нѣща. Видниятъ поетъ се радва на малкото перце, защото съ него може да излѣе душата си. Видниятъ цигуларъ се радва на цигулката си, защото съ нея изразява хармонията и мелодията на живота. Цигулката не е голѣма, но се разговаря съ душитѣ на хората. Перото е човѣшкиятъ езикъ, чрезъ който се предава словото. Цигулката е душата на човѣка. Пазете перото и цигулката си, за да се разбирате съ ближнитѣ си и да си помагате.

Като ученици, вие трѣбва да се стремите къмъ такива блага, отъ които да се ползватъ всички хора. Представете си, че отивате при човѣкъ, който е осжденъ на смъртъ, и започвате да му разправяте за бждещето величие

на неговия народъ. Той ви слуша, но въздъхва дълбоко и си казва: Какво се ползувамъ азъ отъ бждешитѣ блага на моя народъ?

Следователно, истинско и вѣчно благо е това, отъ което се ползуватъ всички хора. Всѣко благо, отъ което не се ползуватъ всички, не е истинско и лесно се губи. Вѣчнитѣ и истински блага водятъ къмъ истината, която прави човѣка свободенъ. Запримѣръ, ония мжчотии, които природата създава на човѣка, сж малки задачи за него, но въ разрешаването имъ се крие истината. Страданията и радоститѣ сж блага за хората, защото всички участвуватъ въ тѣхъ. Да яде човѣкъ, това е едно отъ великитѣ блага, защото всички хора участвуватъ въ яденето. Докато яде, човѣкъ може да стане и талантливъ, и гениаленъ, и светия. Щомъ престане да яде, всички възможности за него изчезватъ. Като яде, той събира енергия въ себе си, която може да превърне въ работа.

Като ученици, вие трѣбва да изучавате себе си, а оттамъ и ближнитѣ си. Единъ отъ методитѣ за себепознаването се крие въ яденето. Наблюдавайте се, какъ ядете. Отъ начина, по който ядете, можете да познаете, какво ще излѣзе отъ васъ и какво можете да свършите. Много нѣща зависятъ отъ яденето. Знае ли, какъ да яде, човѣкъ е разрешилъ една отъ важнитѣ задачи на своя животъ. Сжщото може да се каже и за понасянето на страданията. Който знае да се справя съ

страданията, той е готовъ за живота. Който знае да страда, знае и да се радва. Който не може да се справя съ страданията, не може и да се радва. — Не може ли безъ страдания? — Да се задава такъвъ въпросъ, това е все едно, да се пита, не може ли да се живѣе безъ хлѣбъ. И безъ хлѣбъ може, но ще свършите живота си като магарето на Настрадайнъ Ходжа. Той казвалъ за магарето си: Чудно нѣщо! Тъкмо отвикнахъ магарето си да яде, и то умрѣ. — Какво представя смъртъта?— Лишаване на човѣка отъ възможноститѣ за придобиване на блага.

Какъ ще преведете примѣра съ дветѣ разумни същества, които стоятъ предъ и задъ вратата? Кой влиза вжтре, и кой излиза вънъ? — Свѣтлината влиза вжтре, а чувствата и мислитѣ излизатъ навънъ. Свѣтлината е свързана съ живота. Дето е животътъ, тамъ е и свѣтлината. Животътъ се облича съ свѣтлина. Значи, свѣтлината е външната дреха на живота. Затова казваме, че слънцето носи животъ.

Нова мисль, нови разбирания сж нуждни на човѣка. При старитѣ разбирания човѣкъ говори, философствува, но не може да се справи съ себе си. Той предприема нови работи, безъ да предвижда последиствията на нѣщата. — Защо е така? — Защото се поставя или като учителъ, или като ученикъ. Докато не съедини дветѣ положения и не се постави едновременно като учителъ и ученикъ въ себе си, да предава и да възприема, да учи

другитѣ и себе си, той нищо не може да постигне. Тази е причината, поради която човѣкъ нѣкога си мисли, че нищо не знае. Това сж състояния на учителя и на ученика въ човѣка. И едното, и другото състояние се дължатъ на сили, които действуватъ вѣнъ отъ човѣка. Човѣкъ е гайда, която ту се пълни съ въздухъ и свири, ту се изпразва и млѣква. — Кой е причина за надуването и изпразването на гайдата? — Гайдарджията. Щомъ разбере, че ще има хоро, той надува гайдата си и започва да свири. Когато човѣкъ съзнава, че е много ученъ, че знае много работи, той надува гайдата си, и хорото започва да се върти около него. Той си мисли: добре свирихъ, т. е. добре предадохъ урока си, и ученицитѣ ме слушаха внимателно. Когато помисли, че нищо не знае, човѣкъ свива гайдата си и се прибира въ себе си.

Човѣкъ е щастливъ, докато играе на хорото; щомъ престане да играе, щастието го напуска. Докато гайдата не писне, човѣкъ не става отъ сънъ. Гайдарджията е пѣтеть, който рано сутринъ кукурига. Щомъ пѣтетьтъ започне да кукурига, това показва, че учителтъ е влѣзълъ въ класъ, между ученицитѣ си, и започналъ да преподава. Въ кукуригането има нѣщо хубаво. То разпрѣсва тжгитѣ и скърбитѣ на хората. Това знае само онзи, който е опиталъ нѣщата и ги разбира. Въ разбирането е всичко; въ него се крие доброто, което предава смисълъ и съдържание

на нѣщата. Иначе, всичко става безсѣдържателно. Запримѣръ, изречението „Богъ е Любовь“ сѣдържа всичко въ себе си. То нищо не предава на онзи, който не го разбира, вследствие на което нѣма никакво отношение къмъ него. Ако имате нѣкакво отношение къмъ сѣдържанието и смисъла на тия думи, вие ще участвувате въ благата, които тѣ носятъ съ себе си. Ако учениятъ каже думата „наука“ и я разбере, ще се ползува отъ нейнитѣ блага.

И тѣй, дветѣ сжщества, които стоятъ предъ и задъ вратата, представятъ две реалности, които се срѣщатъ. Ако едната реалностъ е великото—голѣмо, а другата — великото — малко, тѣ непременно трѣбва да се срещнатъ. — Защо? — За да се яви онова, което се търси. Значи, когато душата стои вътре, а духътъ вънъ и чакатъ да се отвори вратата да се срещнатъ, човѣкъ ще намѣри истината, която търси. Когато сърдцето стои вътре, а умътъ — вънъ и очакватъ да се отвори вратата, човѣкъ ще намѣри свѣтлината, която ще осмисли живота му.

— Само свѣтлиятъ пжтъ на мждростъта води къмъ истината.

— Въ истината е скритъ животътъ.

14. Лекция отъ Учителя, държана на 12. декемврий, 1930 г. София. — Изгрѣвъ.

Езикътъ на природата

— Само свѣтлиятъ пжтъ на мждростъта води къмъ истината.

— Въ истината е скритъ животътъ.

Чете се темата: „Кога работитѣ на човѣка вървятъ най-добре“ ?

Тема за следния пжтъ: „Кога човѣкъ страда най-много“ ?

Животътъ на съвременнитѣ хора не е животъ на настоящето, но на миналото. Науката, съ която се занимаватъ днесъ, не е наука на настоящето, но на миналото. Религията, която изповѣдватъ, и тя е религия на миналото. Изобщо, всичко, което виждате около себе си, е пакъ минало. Хората не се занимаватъ още съ настоящето. Могатъ ли работитѣ на човѣка да вървятъ добре, докато се занимава само съ миналото? Могатъ ли работитѣ на търговеца да вървятъ добре, докато се занимава само съ събиране на стари дългове? Докато търговецътъ събира стари дългове, работитѣ му всѣкога ще оставатъ назадъ. Докато човѣкъ се занимава съ стари работи, никога не може да бжде здравъ. Когато изучаватъ душата на човѣка, психолозитѣ се интересуватъ отъ това, което става въ съзнанието му въ настоящия

моментъ, а не отъ това, което е ставало въ миналото. Той постоянно се връща къмъ младинитѣ си и казва: Какво бѣше едно време! — Какво е било едно време, не е важно. Днесъ какъвъ си, какво можешъ да направишъ, това е важно. — Имамъ високи идеали, разрешението на които е въ бъдещето. — Започни още днесъ да работишъ за реализирането имъ. Да работишъ за реализирането на бъдещитѣ си идеали, това наричаме ние настояще.

Каква е разликата между младия и стария? Младиятъ е оптимистъ, стариятъ — пессимистъ. Младиятъ има ясенъ погледъ върху нѣщата, а стариятъ — не вижда добре, вследствие на което се заблуждава. Младиятъ е лекъ, подвиженъ, лесно минава препятствията; стариятъ е тежъкъ, неподвиженъ, препъва се, пада и грѣши. Следователно, младъ или старъ, щомъ държи въ ума си мисли, които го спъватъ, непременно ще сгрѣши и ще падне. Тѣй щото, младостта и старостта не сж въ годинитѣ на човѣка, но въ съзнанието му. За да не остарявате, не дръжте въ ума си противоречиви мисли които се пресичатъ, нито въ сърдцето си противоречиви чувства, които се сблъскватъ. За да не се пресичатъ мислитѣ и да не се сблъскватъ чувствата, тѣ трѣбва да следватъ пѣтя на успореднитѣ линии. За успореднитѣ линии се знае, че не се пресичатъ, освенъ въ вѣчността, на безкрайно голѣмо разстояние. За да стане пресичане на две успоредни линии, това подразбира, че условията сж измѣнени.

Тѣ влизатъ въ нѣкакво ново измѣрение. Ако условията не се измѣнятъ, ако не се яви нѣкакво ново измѣрение, успореднитѣ линии не могатъ да се пресичатъ. Следователно, колкото е вѣрно твърдението, че успореднитѣ линии се пресичатъ въ вѣчността, толкова е вѣрно твърдението, че успореднитѣ линии не се пресичатъ даже и въ вѣчността, на безкрайно голѣмо разстояние.

Сега, колкото и да се говори за пресичането на успореднитѣ линии, това е отвлѣченъ въпросъ. — Защо? — Защото има отношение къмъ вѣчността, къмъ безкрайнитѣ величини. Другъ е въпросътъ, ако това пресичане става на близко разстояние. Ще кажете, че това е нѣкаква магія. — Защо е магія? — Защото е необяснимо. Споредъ мене, магията подразбира разумно обяснение и извършване на нѣщата. Въ магията нѣма никакъвъ произволъ. Магътъ е физикъ, химикъ, естественикъ, математикъ и т. н. Той работи съ природата, взима отъ нея и дава отъ себе си. Като влѣзе въ природата, той се чувствува така близко, като че е въ собствена банка: отваря книгата, пише, взима, колкото пари му трѣбватъ, и си отива. Въ това отношение, всички хора могатъ да бждатъ маги. Ако не успѣватъ, причината за това се крие въ нѣщо, което имъ липсва. Какво липсва на сегашнитѣ хора? Много нѣща можете да намѣрите, но конкретно трѣбва да опредѣлите, какво липсва на съвременния човѣкъ. Ако ви питатъ, какво липсва на сиро-

маха, веднага ще отговорите. Ще кажете, че пари му липсватъ. — Какво липсва на невежия? — Знание. — На болния? — Здраве.

Всѣка проява се нуждае отъ нѣщо конкретно. Запримѣрь, какво ще разберете, ако ви кажа, че, като пишете числата отъ 1—1000, състоянието ви ще се смѣни? Това не е достатъчно. За да ме разберете, азъ трѣбва да ви кажа следното: когато сте неразположени, сприхави, недоволни, трѣбва да четете бавно, спокойно отъ 1—1000. Какво ще ви ползува това? Другъ е въпросътъ обаче, ако следите, при изговарянето на кое число състоянието ви се смѣня. Като правите тия наблюдения, ще забележите, че при различнитѣ състояния действуватъ различни числа. Това упражнение могатъ да направятъ всички хора. Но върва имъ е нужна. Който не върва, нека да не прави опита. Върващиятъ се движи въ широкъ свѣтъ, вследствие на което нѣщата сж неясни. Той върва, че нѣщата сж разумно направени, макаръ самъ да не ги е провѣрилъ. Нѣкой ви разправя за онзи свѣтъ: за градинитѣ полетата, върховетѣ, водитѣ; вие вървате въ думитѣ му. Ако отидете на мѣстото и почнете да провѣрявате това, което сж ви говорили, казвате, че имате вече истинско знание. Какво ще кажете, ако отидете на опредѣленото мѣсто и не намѣрите нищо? Щомъ е така, описвайте нѣщата така, че да нѣма нужда нито да прибавяте нѣщо къмъ тѣхъ, нито да вадите. Значи, ще опис-

вате нѣщата въ тѣхната действителность. Вие не можете да вѣрвате на онзи, който описва нѣщата приблизително. Свободно можете да му кажете, че не вѣрвате.

Представете си, че нѣкой ви описва една планинска мѣстность презъ пролѣтѣта, или презъ зимата, а вие отивате презъ лѣтото и се чудите, защо това, което виждате, не се съгласява съ даденото описание. — Кжде е грѣшката? И въ двамата: и въ онзи който я описва, и въ онзи, който отива на мѣстото да провѣри. Пogrѣшката е въ несъответствието на времето. Който провѣрява нѣщата, трѣбва да отиде въ сжщото време, когато се прави описанието, или да се движи въ сжщата посока. Не е лошо, че двама души се движатъ въ противоположни посоки, но трѣбва да знаятъ, че ще иматъ различни резултати.

Идеалистътъ разглежда живота, запри-мѣръ, презъ пролѣтѣта, а материалистътъ — презъ зимата. Идеалистътъ е облѣченъ съ тънки, леки дрехи, съ лека шапка, а материалистътъ — съ дебели обувки, съ плътна, топла шапка. И двамата обичатъ живота, но материалистътъ казва: Студено е вѣнъ, не мога да се облѣка съ тънки дрехи. Материалистътъ е билъ на мѣстото на идеалиста, но е слѣзълъ да работи въ гжстата материя. Идеалистътъ още нѣма опитността на материалиста. Той се движи въ рѣдка материя, съ по-малко съпротивления, не е слѣзълъ още въ гжстата

материя. Значи, материалистътъ е материализиранъ, т. е. оформенъ идеалистъ.

Стариятъ човѣкъ е материалистъ, но е миналъ презъ идеализма. Какви ли картини не си е рисувалъ! Какви илюзии не си е правилъ! Като остарѣлъ, той напусналъ идеализма: направилъ си къща съ удобства, има слуги на разположение. Достатъчно е да дрънне на звънеца, за да му се притекатъ въ услуга. Той заповѣдва, а други вършатъ работата му. Идеалистътъ нѣма слуги, самъ върши работата си. Той е подобенъ на старитѣ евреи въ Египетъ, които сами правѣха тухлитѣ за строежъ. Материалиститѣ сж подобни на египтянитѣ, които очакваха наготово да имъ донасятъ тухлитѣ. Евреитѣ казваха, че не може безъ правене на тухли; египтянитѣ казваха, че други могатъ да правятъ тухли вмѣсто тѣхъ. Сиромаситѣ казва, че, поради сиромашията си, не може да направи всичко; богатиятъ казва, че всичко може да направи съ паритѣ си. Това, което невежиятъ не може да направи, учениятъ го прави; това, което грѣшникътъ не може да направи, праведниятъ го прави; това, което болниятъ не може да направи, здравиятъ го прави.

Следователно, за да се домогнете до истината, всѣкога дръжете въ ума си две противоположни мисли. Запримѣръ, ако искате да разберете, какво представлява злото, невежеството, омразата, изучавайте първо доброто, мъдростта, любовта. Отрицателнитѣ прояви на

живота сж отклонения. Занимавайте се първо съ положителнитѣ нѣща, а после съ отрицателнитѣ, т. е. съ отклоненията. Постъпвате ли обратно, скъпо ще платите. Само силниятъ, свободниятъ, учениятъ може да се занимава съ отрицателнитѣ сили въ живота. Чрезъ положителнитѣ енергии човѣкъ се калява, придобива сила, знание и свобода, за да може впоследствие да изучава и отрицателнитѣ.

Като млади, вие искате да бъдете щастливи. Основателно ли е това желание? Все едно е, богатиятъ да иска да стане богатъ, или онзи, който вижда добре, да каже, че иска да вижда. Той не може да има желанието на слѣпия. Ако има сжщото желание, това значи, че се страхува да не загуби нѣкога зрението си. Не туряйте въ ума си отрицателни мисли. Може ли здравиятъ да казва, че иска да бжде здравъ? Нѣма защо, той да желае по голѣмо здраве отъ това, което има. Тѣй щото, когато казваге, че искате да бъдете щастливи, ние подразбираме, че сте нещастни. Нещастниятъ може да търси щастието, но щастливиятъ?

Кой човѣкъ е щастливъ? Какво разбирате подъ думата щастие? Ако търсите думата „щастие“ въ речницитѣ, ще се доберете до много значения, но нито едно отъ тѣхъ не отговаря на истинското понятие. Щастието изключва смъртта. Условията, които определятъ щастието, трѣбва да вървятъ въ хармония съ човѣка, а не противъ него. При това, щастието трѣбва да търси човѣка, а не чо-

вѣкъ — щастието. Човѣкъ трѣбва да бѣде необходимостъ за щастието. Докато щастието ви търси, вие живѣете въ благоприятни условия. Започнете ли вие да го търсите, условията ви сж неблагоприятни. Колко хора знаете, които, като сж търсили щастието, сж го намѣрили? Щастието подразбира връзката на човѣшката душа съ Първата Причина на нѣщата. Дето е щастието, тамъ е вѣчниятъ животъ, тамъ е любовта, тамъ е изобилието, тамъ е и мждростта.

Щастливиятъ човѣкъ е въ връзка съ любещи и разумни същества. Каквото пожелае щастливиятъ, всѣкога се отговаря на желанията му. Неговитѣ желания сж разумни, а не като тия на хората, които търсятъ щастието. За последнитѣ можемъ да кажемъ, че тѣ нѣматъ свои собствени желания. Тѣ се стремятъ да реализиратъ чужди желания, остатъци отъ миналото. Запримѣръ, какво ще кажете за желанието на стария, стогодишенъ човѣкъ, да играе на хорото съ младитѣ момичи и момци? Това желание е отъ миналото му; днесъ той не може да играе, краката му не го държатъ. Ще му говорите следъ това, че чрезъ магията той може да се подмлади. — Това е другъ въпросъ. Той ще ви изслуша, ще каже, че е възможно, но никакви опити нѣма да направи за своето подмладяване.

Следователно, за много нѣща човѣкъ може да говори, но всичко не може да приложи. Всички хора казватъ, че човѣкъ може да се

подмлади, но малцина могат да направятъ този опитъ успѣшно. Подмладяване става и въ природата, но въ дълъгъ периодъ отъ време. Когато иска да подмлади човѣка, тя го приспива и презъ това време заличава отъ паметъта му всѣкакъвъ споменъ за старостъ. Човѣкъ става младъ, когато забрави, че нѣкога е билъ старъ. Човѣкъ се освобождава отъ известно състояние, само когато го забрави. Нѣкой боледува отъ тежка болестъ и казва: Нѣма да забравя тая болестъ. Обаче, щомъ оздравѣе, следъ време всичко се заличава отъ паметъта му. Другъ пъкъ падне нѣкъде, счупи крака си и мисли, че ще помни болкитѣ отъ счупения кракъ. Следъ време и той забравя всичко. Има тягостни състояния за човѣшката душа, които непремѣнно трѣбва да се заличатъ отъ съзнанието му и никога вече да не се повтарятъ. Какъвъ смисълъ има за човѣка да помни своитѣ страдания и мъчнотии? Трѣбва ли студентътъ да помни презъ цѣлия си животъ, че професоритѣ сж го кжсали на изпитъ? Опитността отъ скжсването на изпитъ трѣбва да остане, но тягостнитѣ състояния трѣбва да се заличатъ отъ съзнанието му. Въ повечето случаи причината за пропадането на студента на изпитъ е външна. Тя се дължи на нѣкакво спияняване: или е надценилъ способноститѣ си, вследствие на което не е училъ достатъчно, или се подалъ на влиянието на своитѣ другари, съ които ялъ и пилъ и пропусналъ времето за учене.

Единъ американски проповѣдникъ се качилъ на амвона да държи проповѣдъта си, която научилъ добре наизустъ. Той всѣкога носѣлъ бележкитѣ си и отъ време на време поглеждалъ въ тѣхъ, да не забрави нѣщо. Обаче, този день той забравилъ бележкитѣ си у дома, но въпрѣки това се чувствувалъ увѣренъ въ себе си, затова не изгубилъ присѣствие на духа. Той започналъ добре проповѣдъта си, помнѣлъ всичко. По едно време вратата се отворила, и въ стаята влѣзла една дама съ черни очила. Като погледналъ къмъ нея, проповѣдникътъ забравилъ всичко, не могълъ да си спомни, какво трѣбва да говори на слушателитѣ си. Спрѣлъ се за моментъ и решилъ да се извини, че не е разположенъ и не може да продължи проповѣдъта си. Въ това време, обаче, въ стаята влѣзълъ младъ, красивъ момъкъ. Проповѣдникътъ погледналъ къмъ него и, за чудо, проповѣдъта му изпъкнала въ съзнанието така ясно, като че била написана на книга. Зарадванъ отъ това щастливо стечение на обстоятелствата, той продължилъ проповѣдъта си. — Коя е причината за прекъсването и за възстановяването на проповѣдъта му? — Отъ научна гледна точка, това се обяснява съ хармоничното и дисхармонично влияние на силитѣ върху човѣка. Дамата съ чернитѣ очила указала дисхармонично влияние върху силитѣ въ организма на проповѣдника, и той се объркалъ, забравилъ всичко, което знаелъ. Младиятъ момъкъ му подействувалъ хармонично.

Като ученици, за васъ е важно да се научите да смѣнявате състоянията си и по този начинъ да се справяте съ мъжнотиитѣ си. Представете си, че сте попаднали въ една чужда страна, безъ петъ пари въ джоба си. Три деня не сте турили хлѣбъ въ устата си, ходите на-тукъ-нагамъ, нѣмате работа, нѣмате познати. Какъ ще си помогнете? — Съ мисълта. — Приложете мисълта и вѣрата си въ действие, за да си доставите по нѣкакъвъ начинъ хлѣбъ, да влѣзете въ връзка съ добри и учени хора, да използвате условията на страната, въ която сте попаднали. Вие живѣете всрѣдъ природата, но не можете да се ползвате отъ нея. — Защо? — Не познавате нейнитѣ закони. Вие изучавате законитѣ на физиката, химията, на различнитѣ граматики, но щомъ дойдете до езика на природата, отказвате се да го разбирате. Искате ли да влѣзете въ хармония съ нея, да се ползвате отъ нейнитѣ блага, започнете да изучавате езика ѝ. За да се домогнете до езика на природата, вие трѣбва да изучавате формитѣ на тѣлата, съдържанието и смисъла имъ. Само при това положение можете да научите азбуката на природата. Щомъ научите буквитѣ, постепенно ще ги съчетавате въ срички, въ думи, докато най-после образувате цѣли изречения. Ако знаете само една дума отъ езика на природата, вие ще бъдете единъ отъ ученитѣ, гениални хора. Чудно е, наистина, че само една дума отъ езика на природата може да направи човѣка богатъ. Колко злато трѣбва да има

човѣкъ, за да бѣде милионеръ? Достатъчно е да му дадете единъ диамантъ, голѣмъ като кокоше яйце, за да стане милионеръ. Такова нѣщо е знанието на езика на природата. То крие въ себе си мощна сила, чрезъ която човѣкъ става ученъ, добъръ, силенъ, богатъ.

Ние не говоримъ за обикновенитѣ учени, които преповтарятъ онова, което истинскитѣ учени сж създали; ние говоримъ за онѣзи учени, които носятъ въ себе си силата на знанието. Всѣки човѣкъ може да черпи тази сила отъ природата, както и отъ цѣлокупния животъ. Каквото може да придобие, това е неговото богатство, което носи въ себе си, и което никой не може да му го отнеме. На всички хора е дадено по малко отъ това богатство, но не го използватъ еднакво; единъ го използва повече, другъ — по-малко. Всѣки човѣкъ се ползува отъ богатата на природата споредъ степента на своето развитие. Нѣкой е способенъ, даровитъ, безъ да подозира това. Трѣбва да дойде човѣкъ отвънъ, да обърне внимание на неговата дарба, и едва тогава той започва да работи върху нея, да се прояви. Докато не съзнава силитѣ, които сж вложени въ него, човѣкъ не може да прояви нито знанието, нито добротата си. Щомъ ги съзнае, той се проявява като ученъ и добъръ човѣкъ. Често чувате нѣкой да казва: За нищо не ме бива — езици не мога да уча, музика — сжщо, наука — сжщо, и добъръ човѣкъ не съмъ — не зная, какво ще излѣзе отъ мене. Този чо-

вѣкъ не мисли право. Той трѣбва да знае и да вѣрва, че носи въ себе си сили, които, както пжпката, чакатъ да изгрѣе слънцето, да цвѣнатъ и да се проявятъ.

По какво се отличава човѣкъ отъ животнитѣ? — По своята мисль. — Като мисли и чувствува, човѣкъ се свързва съ всички същества надъ и подъ него и възприема тѣхнитѣ състояния. Така той се обогатява съ знания. Забелязано е, че колкото по чувствителенъ е човѣкъ, толкова по лесно възприема трептенията на околната срѣда, на окръжаващитѣ и, споредъ това, може да се настрои хармонично или дисхармонично. Достатъчно е да тури той дѣзната си ржка подъ лѣвата на нѣкой човѣкъ, за да възприеме състоянието му, мисльта му, дали е възходеща или низходеща; същевременно той може да опредѣли и възрастта му. Причината за това се дължи на факта, че всѣки човѣкъ, споредъ състоянието си, образува около себе си специфична атмосфера, специфични трептения, които чувствителниятъ веднага възприема. Ако трептенията на известенъ човѣкъ сж низходещи, хората постепенно започватъ да го избѣгватъ. Щомъ повдигне състоянието си, трептенията му сжщо се повдигатъ, и хората отново го обикалятъ. Песимиститѣ, мрачнитѣ и отчаяни хора обикновено сж самотни. Когато нѣкой студентъ пропадне на изпититѣ си състоянието му се понижава толкова много, че и близкитѣ му започватъ да го избѣгватъ. По сжщата причина

хората избѣгватъ болнитѣ; страхуватъ се да не се заразятъ, да не изпаднатъ въ тѣхното състояние. Всѣки търси здрави, жизнерадостни, силни хора, защото може да вземе нѣщо отъ тѣхъ. Всѣки търси планинския изворъ защото може да черпи отъ неговата чиста, кристална вода.

Първото нѣщо, къмъ което трѣбва да се стремите, е да увеличите своята магнетична сила, да се отворите за възприемане и предаване на доброто. Това значи, да забогатѣе човѣкъ Много начини има чрезъ които човѣкъ може да се отвори. Запримѣръ, той може да се отвори чрезъ науката, чрезъ религията, чрезъ изкуствата. За да не изпадне въ еднообразие, той трѣбва да смѣсва тия методи, да развива едновременно и умствениятѣ, и сърдечниятѣ, и приложниятѣ си сили. Ще кажете: Какво допринасятъ математиката, геометрията за отварянето на човѣка? Тѣ го разширяватъ, неговитѣ способности взиматъ голѣмъ просторъ. Запримѣръ, отъ геометрията знаете, че най-късото разстояние между две точки е правата линия. Това е формата на дадения въпросъ. Като се вдълбочава въ тази истина, човѣкъ я разглежда и въ друго отношение: по съдържание и по смисълъ. Следователно една истина е вѣчна, когато има разрешение едновременно на физическия, въ сърдечния и въ умствения свѣтъ, т. е. когато е решена по форма, по съдържание и по смисълъ.

И тъй, казваме, че по-късът пътят отъ правата линия нѣма. Това е вѣрно по отношение на пространствения свѣтъ. Въ безпространствения свѣтъ, обаче, по-дълъгъ пътят отъ правата линия нѣма. — Кога едно тѣло се намира въ безпространствения свѣтъ? — Когато е въ абсолютенъ покой. — Кога тѣлото е въ абсолютенъ покой? — Когато е господарь на положението, въ което се намира. Въ абсолютенъ покой, както и въ движение, могатъ да попадатъ само разумни същества, които иматъ съзнание. Една машина може да бжде въ абсолютенъ покой, може да бжде и въ движение, но това не става по нейна воля — нѣкое разумно същество, вънъ отъ нея, направлява нейното движение или я туря въ покой.

Сега се явява въпросъ: коя е причината да бжде разумното същество въ покой, или въ движение? — Този въпросъ не ни интересува. Той нѣма отношение къмъ настоящия моментъ. За всѣки човѣкъ е важенъ настоящиятъ моментъ, какво може той да разреши сега, днесъ. Каква задача ще разрешава въ бждеще, това е въпросъ на бждещето. Днесъ азъ трѣбва да се движа — нищо повече. Какво ще правя на другия день, това не ме занимава. Има една колективна, широка философия, която разрешава всички въпроси — и на настоящето, и на бждещето, но малцина сж дошли до нея. Повечето хора се занимаватъ съ личната философия. Тя, обаче, не разрешава въпроситѣ. Ние говоримъ за философията на настоящия

моментъ. Разрешавайте ония задачи, които сегашниятъ моментъ ви носи. Това е достатъчно за васъ. — Ама Кантъ казалъ това, Спенсеръ казалъ онова. — Каквото и да сж казали философитѣ, на всички липсва нѣщо. Когато намѣрятъ това, което имъ липсва, тѣ ще оправятъ свѣта. Ще кажете, че нѣщата сж непостижими. Колкото е вѣрно това твърдение, толкова е вѣрно и обратното, а именно, че нѣщата сж постижими. Това зависи отъ условията. При известни условия нѣщата сж непостижими, но при други — тѣ сж постижими. Запримѣрь, невъзможно е човѣкъ да умре. — Кога? — Когато е абсолютно праведенъ. Възможно е човѣкъ да умре. — Кога? — Когато е абсолютно грѣшенъ. Животътъ и смъртъта сж въ зависимостъ отъ спазването на великитѣ закони на природата. Ако спазва тия закони въ абсолютенъ смисълъ на думата, човѣкъ е дошълъ до безсмъртието. Не ги ли спазва, той живѣе въ областта на смъртъта.

Ние говоримъ за изучаването езика на природата въ връзка съ безсмъртието, но колко хора желаятъ да изучаватъ този езикъ? Нѣма по-красивъ езикъ отъ този на природата. Който се занимава съ изучаване езика на природата, трѣбва да спазва нейнитѣ правила и закони. Запримѣрь, забранено е на човѣка самъ да отключва и заключва вратитѣ на природата. Ако иска да влѣзе въ една отъ стаятъ ѝ, ще се спре предъ вратата и тихо, внимателно ще похлопа три пжти. Ако му отворятъ, ще влѣзе;

ако не му отворятъ, ще се върне назадъ — не е готовъ още. Когато се приготви, ще влѣзе и ще види богато наредена трапеза. Той нѣма да седне предъ трапезата, докато не почувствува, че всички присѣтствуващи сж съгласни да вземе участие въ общия обѣдъ. Ако се намѣри само единъ, който не е съгласенъ да присѣтствува на общата трапеза, той се връща назадъ. Въ обителта на природата сжествува пълна хармония и единство. Тамъ се допуща само онзи, който е въ състояние да подържа тази велика хармония и единство.

Какъ ще познаете, че нѣкой човѣкъ владѣе езика на природата? Той ще бжде забравенъ отъ всички. Не е ли добре да ви забравятъ вашитѣ кредитори? Това значи, да ви забравятъ като човѣкъ на старото, съ старитѣ дългове и недоразумения и да ви познаватъ като новъ човѣкъ, носител на любовъ и свѣтлина, на знание и свобода. Да изучавашъ езика на природата, това подразбира готовност да се изпразнишъ отъ всички стари теории и знания и да възприемешъ новото знание, което никой не е въ състояние да изопачи. Това значи, да възприемешъ правата мисълъ, която не търпи никакво отклоняване.

Идеалътъ на новия човѣкъ — човѣкътъ на шестата раса — е изучаване езика на природата. Това е идеалътъ на бждещето човѣчество — носителтъ на новата любовъ, на новата свѣтлина и свобода, на новия миръ.

— Само свѣтлиятъ пътъ на мъдростта води къмъ истината.

— Въ истината е скритъ животътъ.

*

15. Лекция отъ Учителя, държана на 19. декемврий, 1930 г. София. — Изгрѣвъ.

Любовь и милосърдие

— Само свѣтлиятъ пжть на м ж-дростъта води къмъ истината.

— Въ истината е скритъ живостътъ.

Тема за следния пжть: „Ползата отъ доброто храносмилане“.

Представете си, че имате три житни зърна отъ България, четири отъ Германия, петъ отъ Франция, шестъ отъ Англия и седемъ отъ Русия. Като съберете всички зърна, имате на разположение всичко 25 житни зърна. Това е простъ процесъ на събиране. Житнитѣ зърна представятъ обекти съ потенциална енергия. Ако посѣете тия зърна въ почвата, при благоприятни условия, ще имате различни резултати. — Отъ какво зависи различието? — Отъ числата. Числата 4, 5 и 7 ще дадатъ повече плодъ, а 3 и 6 — по-малко. Има законъ, споредъ който може да се опредѣли точно, всѣко число, колко плодъ ще даде.

Представете си, че числата 3, 4, 5, 6 и 7 не сж житни зърна, но хора съ различни специалности. Значи, имате трима земедѣлци, четири техници, петъ музиканти, шестъ мореплаватели и седемъ педагози. Ако съберете тѣзи хора на едно мѣсто, тѣ ще образуватъ обще-

ство, въ което всѣки ще приложи своитѣ знания. Ако условията, при които тия хора живѣятъ, сж благоприятни, за всички ще има работа. Земедѣлцитѣ ще оратъ, сѣятъ и жънатъ; техницитѣ ще подобряватъ условията имъ; музикантитѣ ще ги веселятъ; мореплавателитѣ ще съдействуватъ за износа на хранитѣ имъ, а педагозитѣ ще учатъ и възпитаватъ децата имъ.

Като изучавате външнитѣ отношения между хората, дохождате до заключение, че човѣкъ има нужда отъ различни специалисти въ себе си, които да съдействуватъ за неговото развитие. Запримѣръ, нѣкой човѣкъ има високо и широко чело. Това е земята, която той трѣбва да обработва. Ако нѣма земедѣлецъ въ себе си, който да разорава почвата, челото му ще остане необработено. Ако нѣма техникъ, който да подобрява условията, челото му бавно ще се обработва. Ако нѣма музикантъ, да пѣе и да свири, човѣкъ ще бжде лишенъ отъ музиката и поезията въ живота. Ако нѣма мореплавателъ, да разнося стокитѣ му като на производителъ, въ живота му ще настане застой. И най-после, ако нѣма педагогъ, да възпитава и организира силитѣ, човѣкъ не може да се ползува правилно отъ своитѣ дарби и способности. Земедѣлцитѣ, техницитѣ, музикантитѣ, мореплавателитѣ, педагозитѣ представятъ скачени сждове помежду си. Когато работитѣ на единъ отъ тѣхъ вървятъ добре, на всички останали е добре. Между всички органи на

човѣшкото тѣло сжществува известна зависимость. Въ това отношение и тѣ представятъ скачени сждове. Запримѣръ, ако очитѣ на човѣка пожълтяватъ, това показва, че черниятъ дробъ не действува добре. Черниятъ дробъ е свързанъ съ храносмилането; храносмилането пъкъ е свързано съ кръвообръщението. Ако храносмилателнитѣ органи действуватъ добре, кръвообръщението става правилно. Отъ правилното кръвообръщение зависи чистотата на кръвта. Ако кръвта е чиста, човѣкъ мисли и разсждава правилно. Нечистата кръвь помрачава съзнанието. Щомъ съзнанието не е ясно, и мисълта не е права. Значи, доброто храносмилане, дишане, кръвообръщение, мислене, чувствуване сж добритѣ условия, които човѣкъ трѣбва разумно да използува.

Мнозина гледатъ на земедѣлието като на долна, низка работа. Това е криво разбиране. За да оре, обработва и посѣва земята, земедѣлецътъ трѣбва да носи въ себе си качества на техника; техникътъ трѣбва да носи качества на музиканта; музикантътъ — на мореплавателя; мореплавателятъ — на педагога и т. н. Трѣбва да има допирни точки между хората, за да се разбиратъ. Техникътъ внася въ земедѣлеца похватъ въ работата, а музикантътъ — оптимизъмъ. Безъ музика човѣкъ не може да работи правилно. Музиката дава красота и поетикъ на човѣшката мисълъ. Изчезне ли музиката, мисълта не се развива правилно. Музиката е подобна на топлината. Каквото е дей-

ствието на топлината въ природата, такава нѣщо е музиката за човѣшката душа. Когато слънцето изпраща топлината си въ природата, тя изважда инструментитѣ и започва да твори. Подъ звуковетѣ на тази музика растенията се накичватъ като млади моми, и хорото се залюлява. Безъ музика нѣма растене. Културата, т. е. растенето и развиването сж резултатъ на музиката. Въ природата на първо мѣсто стоятъ техницитѣ. Тѣхната задача е да създаватъ формитѣ, да приготвятъ дрехитѣ имъ. Следъ това идатъ другитѣ условия — топлина, свѣтлина и влага. Тогава земедѣлцитѣ започватъ своята работа. Педагозитѣ пъкъ даватъ правила, какъ трѣбва да се облѣче човѣкъ, кои цвѣтове да носи, какъ да ги съчетава и т. н. Както виждате, развитието на човѣка е сложенъ процесъ, вследствие на което той се нуждае отъ земедѣлецъ, отъ техникъ, отъ музикантъ, отъ педагогъ и т. н. Той трѣбва да носи въ себе си специалисти отъ всички области и отрасли на живота.

Какво представя орането въ човѣка? — Храненето. Преди да яде, човѣкъ слага трапеза предъ себе си, разчупва хлѣба на парчета. Както земедѣлецътъ разбива земята съ ралото си, така човѣкъ разчупва хлѣба съ ржцетѣ си и го слага на трапезата. Следъ това той призовава силитѣ въ себе си и започва да яде. Силитѣ въ човѣка представятъ житнитѣ зрънца на земедѣлеца, които той посѣва въ добре разораната земя. Като културно сжщество, чо-

вѣкъ трѣбва да разбира реда и порядъка, който сжществува въ разумната природа. Той трѣбва да знае мѣстото, което заема въ природата. Когато намѣри мѣстото си въ природата като число, човѣкъ е наредилъ работитѣ си добре. Всѣко число има своето предназначение. Отъ числата 1—7 най-силна е седморката. Въ числото седемъ сж съединени два свѣта. Числото три съдържа въ себе си основнитѣ принципи за образуване на числото четирѣ, презъ което минава развитието на всички сжщества, отъ най-долнитѣ до най-горнитѣ. Числото седемъ е строго число. То изисква отъ човѣка правилно прилагане на основнитѣ принципи на живота. Който не ги прилага правилно, той се натѣква на голѣми нещастия и страдания. Тѣй щото, страданията, презъ които минава цѣлото човѣчество, не сж нищо друго, освенъ противодействия, които природата му поставя, за да го върне въ правия пѣтъ, отъ който се е отклонилъ. Разумнитѣ страдания смекчаватъ характера на човѣка, внасятъ нѣщо благо въ него.

Какви елементи се съдържатъ въ думата „благостъ“? Вижте, въ кой часъ, въ коя минута и секунда изговорихме думата „благостъ“. — Въ 6 ч., 25', 30", 56". Значи, тѣзи данни показватъ времето на раждането на благостъта. Ако направите хороскопъ на тази дума, ще видите, кои планети господствуватъ при раждането ѝ. При раждането на благостъта, Слънцето и Сатурнъ се намиратъ малко подъ хо-

оризонта, въ първия домъ, въ знака Стрелецъ. Когато пишете или изговаряте една дума, едновременно съ нея се раждатъ и буквитѣ, отъ които тя е съставена, като нейни елементи. Отъ благоприятното съчетание на условията, при които се раждатъ буквитѣ на думитѣ, зависи и благоприятното раждане на самата дума.

Сжщиятъ законъ има отношение къмъ раждането на идентѣ, на мислитѣ и на чувствата въ човѣка. Запримѣръ, раждането на една идея въ главата на човѣка е сложенъ процесъ. Че се родила една идея, това още не значи, че тя може да се реализира. — Защо? — Защото се намира въ зависимостъ отъ раждането на всички мисли и чувства, които иматъ отношение къмъ дадената идея. Ако отдѣлнитѣ мисли и чувства сж родени при благоприятни условия за идеята, последната може да се реализира. Отъ колко мисли е съставена една идея? Запримѣръ, колко мисли влизатъ въ идеята за доброто? Кои сж качества на добрия човѣкъ? Добриятъ човѣкъ има качества, каквито иматъ скжпоценниятъ камѣкъ и благороднитѣ метали. Скжпоценниятъ камѣкъ се отличава отъ обикновения по свойството си да пречупва лжчитѣ на свѣтлината. Благородниятъ металъ се отличава отъ неблагородния по това, че не се окислява лесно. Колкото по-мжчно се окислява единъ металъ, толкова е по-благороденъ. Освенъ това, скжпоценнитѣ камѣни и благороднитѣ метали указватъ добро влияние върху здравето на човѣка. Най-

добро влияние указва златото, понеже носи въ себе си магнетическа сила. Защо златото, което действува добре върху здравето, прави човѣка лошъ? Въ желанието си да придобие повече злато, човѣкъ става лошъ, жестокъ за окржавашитѣ. Причината за това се крие въ неправилното отношение на човѣка къмъ златото. Когато се стреми къмъ придобиване само на външно злато, човѣкъ става жестокъ. За да облагороди характера си, той трѣбва да придобива и вътрешно злато, т. е. да увеличава златото въ кръвта си. Когато човѣкъ има и външно, и вътрешно злато въ себе си, той става благороденъ, здравъ, ученъ и самостоятеленъ.

Да се върнемъ къмъ думата „благость“. — Кой човѣкъ може да бѣде благъ? — Любещиятъ. Думата „любовъ“ започва съ буквата „Л“, която показва, че силитѣ, които действуватъ въ нея, сж възходещи. Любовта изключва смъртта, обезсърдението, страданието. Тя има високъ идеалъ, вследствие на което не познава сълзитѣ, падането, мъжнотиитѣ. Любовта ражда живота. — Кои сж пеленитѣ на живота? — Милосърдието. Значи, животътъ се обвива въ милосърдието. Любовта и милосърдието иматъ две различни посоки на движение: любовта е възходещъ процесъ, поради което се занимава съ велики работи; милосърдието е низходещъ процесъ, т. е. процесъ на слизане, на жертва. Милосърдието включва съжалението, снизхождението къмъ малкитѣ и

слаби сжщества. Между любовта и милосърдието сжществува тѣсна връзка. Ако любовта не се прояви между майката и бащата, детето не може да се роди. Обаче, щомъ се роди детето, милосърдието слиза отгоре и започва да се грижи за него. Ако милосърдието не поеме детето въ пелечитѣ си, то ще умре. Много деца умиратъ по единствената причина, че милосърдието не е слѣзло при тѣхъ да ги завие въ своитѣ пелени и да ги отгледа.

Следователно, за да реализирате своя идеалъ, любовта трѣбва да се поляризира, да има слизане и възлизане на нейнитѣ сили. Тогава се образува буквата „М“, която започва съ възлизане и свършва съ слизане. Въ тази буква има две качвания и две слизания. Човѣкъ се качва, за да приеме нѣщо отъ възвишения свѣтъ. Следъ това той слиза, да даде условия на благото, което е взелъ, да се развива. Животътъ и благата, които той носи, се развиватъ въ долинитѣ. Нѣкои религиозни хора искатъ да живѣятъ само по върховетѣ, да прекарватъ въ постъ и молитва, въ постоянна чистота. Тѣ не искатъ да слизатъ въ долинитѣ, между хората, да не се опетнятъ. Щомъ искатъ да живѣятъ по върховетѣ, тѣ сами се лишаватъ отъ благата на живота. Човѣкъ трѣбва да слиза и да се качва, да влиза въ положението на окръжаващитѣ и да имъ помага. Само при това положение той ще се развива правилно. Нѣкой казва: Важно е да е добре на мене, на жената и на децата. За другитѣ хора не мисля.

Това е човѣкъ, който се качилъ на нѣкой планински връхъ и не мисли да слиза. Човѣкъ е членъ отъ голѣмата фамилия на човѣчеството. Той има стотици и хиляди приятели, познати, съ които е свързанъ. Неговото благосъстояние зависи отъ благосъстоянието на всички хора, съ които е свързанъ. Той се качилъ на единъ връхъ, нѣма отношение съ никого и желае да бжде щастливъ. Това е невъзможно. Хиляди и милиони хора живѣятъ въ долинитѣ. Тѣ страдатъ, мжчатъ се, чакатъ нѣкой да имъ помогне. Ти, който стоишъ на върха, трѣбва да слѣзешъ между тия хора, да работишъ рамо до рамо съ тѣхъ, да имъ помагашъ.

И тъй, да мисли човѣкъ, че отъ върха на планината може да разреши въпроситѣ на своя животъ, това е криво разбиране. Да мисли човѣкъ, че въ единъ моментъ може да стане ангелъ, да прехвъркне пространството, да покаже предъ хората, че всичко е постигналъ, това е заблуждение. Любовта трѣбва да роди милосърдието. Ако не роди милосърдието, тя нѣма правилни прояви. Ако любещиятъ не прояви милосърдие къмъ ближнитѣ си, любовта ще му създаде голѣми противоречия. Любовъ безъ милосърдие не е истинска любовъ. Хората не сж опитали любовта, а говорятъ за нея. Това, което тѣ наричатъ любовъ, е огънятъ на любовта, който ги поопърлилъ или поизгорилъ малко. Като усѣтятъ този огънь на кожата си, тѣ казватъ: Човѣкъ трѣбва да бѣга отъ любовта. Страшно нѣщо е любовта!—Това е кри-

во разбиране на любовта. — Кого опърля или изгаря любовта? — Онзи, на когото трептенията на организма сж по-слаби отъ тия на любовта. Ако трептенията на организма му сж по-силни отъ тия на любовта, огънятъ на любовта не го засѣга. За да не изгори отъ огъня на любовта, нито да се опърли, човѣкъ трѣбва да приложи милосърдието въ живота си, да смекчи коравината, която сбвива неговото сърдце. Любовта безъ милосърдието не може да се приложи. Тя е подобна на захарина, който е най-малко 500 пжтипо сладкъ отъ обикновената захарь. За да се ползува отъ захарина, човѣкъ трѣбва да разтвори малка часть отъ него въ голѣмо количество вода. Значи, милосърдието е срѣдата, въ която любовта се разрежда, да стане леснопоносима за човѣка. Сегашниятъ човѣкъ не е готовъ още да възприеме любовта направо, въ всичката ѝ сила и пълнота.

И тъй, искате ли да приемете захарина вжтрешно, трѣбва да го разтворите въ много вода. Приемете ли го въ естествения му видъ, той е толкова сладкъ, че граничи съ горчивия вкусъ. Значи, за да се ползувате отъ горчивитѣ и сладки нѣща, трѣбва да ги приемате въ разрежено състояние. Това правило се отнася и до горчивитѣ и сладки мисли и чувства. Ако една мисълъ или едно чувство сж много сладки или много горчиви, трѣбва да се приематъ въ разрежено състояние, за да може организмътъ да се ползува отъ тѣхъ. Запримѣрь,

нѣкой ви казва, че сте страшенъ нехранимайко. Ако сте чувствителенъ човѣкъ, тия думи произвеждатъ горчиви чувства. За да се освободите отъ тѣхнага горчиена, трѣбва да ги разредите. Разреждането подразбира анализиране. Вие ще отдѣлите сричката „стра“ отъ останалата сричка „шенъ“, която означава весель човѣкъ. Отъ думата „нехранимайко“ ще махнете частицата „не“ и ще остане „весель хранимайко“. Значи, докато мисли само за себе си, за своитѣ лични интереси, човѣкъ минава за нехранимайко. Той мисли само за голѣми предприятия, отъ които да печели. Обаче, като стане „весель хранимайко“, той разбира, че единственото мѣсто, отъ което иде богатството му, е майката. Щомъ се привърже къмъ нея, както кучето къмъ господаря си, той разрешава противоречията на своя животъ.

Като ученици, вие трѣбва да анализирате нѣщата, да видите доброто, което се крие въ тѣхъ. Дойде ли нѣкоя добра мисль въ ума ви, не я отхвърляйте, не казвайте, че не е дошла на време. Може би, чрезъ нея се изявява нѣкой вашъ приятель, който съ години не ви е виждалъ. Следъ всичко това вие казвате: Нѣмамъ време за тебе, не мога да те приема. Той ви носи една свѣтла мисль. Щомъ отхвърлите тази мисль, работитѣ ви се объркватъ. Всѣка добра, свѣтла мисль е единъ добъръ приятель. Ако знаете, какъ да приемете тази мисль и какъ да я реализирате, вие ще станете гениаленъ човѣкъ. Ако нѣкой царъ

минава покрай стотици гладни, бедни хора и съ една дума само може да имъ помогне, защо да не каже тази дума? Достатъчно е да каже на слугитѣ си: Дайте на тѣзи хора изобилно хлѣбъ! — той ще се благослови. Защо да не каже човѣкъ на ума и на сърдцето си думата „дай“? Въ всѣки човѣкъ има хиляди мисли и чувства, които чакатъ да дойде нѣкой да имъ даде условия да се развиватъ. Този народъ отъ мисли и чувства вика въ васъ. Дайте ходъ на вашето сърдце и на вашия умъ да се проявятъ!

И тѣй, когато попадне при неблагоприятни условия на живота, човѣкъ се намира въ положението на гладнитѣ, на просяцитѣ въ него, които викатъ за хлѣбъ. Защо трѣбва да викатъ? Ти си ученъ човѣкъ, свършилъ си университетъ, влѣзъ въ положението имъ и ги задоволи. — Какво ще кажатъ хората? — Къде сж тия хора? Ако е въпросъ за майка ти и баща ти, за братъ ти и сестра ти, тѣ сж твоитѣ ближии, които сж въ самия тебе. Ближнитѣ ви, това сж притоцитѣ на вашия животъ; тѣ не сж извънъ васъ. Следователно, като задоволите ближнитѣ си въ самитѣ васъ, вие ги задоволявате и извънъ васъ. Каквото е отношението на човѣка къмъ неговитѣ ближии, такова е отношението и на Бога къмъ насъ. Ние сжществуваме благодарение на Божията мисль. Богъ мисли за насъ и ни държи въ ума си. Ако Той престане да мисли за насъ, ние ще изчезнемъ. Божията мисль подържа свѣ-

та. Животътъ се крепи на Божията мисълъ, която се влива въ всѣко живо същество. Който се е опиталъ да прекъсне този потокъ на Божията мисълъ въ себе си, той самъ се е разрушилъ. Дайте пжть на тази свѣтла мисълъ въ себе си, да потече вѣчниятъ животъ презъ васъ, да се радвате на изобилието, което той носи. Това значи, да бжде човѣкъ изворъ, да носи въ себе си свѣтлата идея за Бога. Не носи ли тази идея въ ума си, той ще пресъхне. Ще кажете, че имате любовъ. — Каква е любовта ви? Мѣни ли се, или не? Ако любовта ви не се мѣни, наистина, имате любовъ.

Глаголътъ „имамаъ“, съ който хората често си служатъ, крие магическа сила въ себе си. Като знаете това, употрѣбвайте този глаголъ при всѣко обезсърдчаване, недоволство, страдание. Ако се обезсърдчишъ, че си сиромашъ, кажи въ себе си: Всичко имамаъ. — Какъ ще кажа така, като нѣмамаъ пари? — Обърни се къмъ слънцето и поискай отъ него злато. То ще ти даде, колкото искашъ. Ако си недоволенъ, че нѣмашъ възможность да постигнешъ нѣщо, кажи си: Имамаъ много възможности въ себе си за постигане на своитѣ желанія. — Наистина достатъчно е човѣкъ да се вгълби въ себе си, да види, какви голѣми богатства сж вложени въ него. Ако имашъ въ себе си всичко, отъ което се нуждаешъ, трѣбва ли да страдашъ? Достатъчно е човѣкъ да подържа въ ума си положителни мисли за постигане на нѣкаква своя цель, безъ никакво съмнение и

противоречие, за да я реализира, както е намислилъ. Каквото мисли човѣкъ, това става. Каквото пожелае човѣкъ, сбждва се, но гледайте да не се сбждне преждевременно. Всѣко желание, реализирано не на време, причинява повече нещастия, отколкото радости. За да не си причинявате сами нещастия, не пресилвайте нѣщата. Всѣко нѣщо трѣбва да стане на своето време. Когато българинътъ цѣка своето огниво на време, праханъта лесно се запалва. Ако го цѣка на време и безъ време, и праханъта ще изгори, и кремъкътъ ще се изхаби.

Пишете върху темата: „Какъ приготвя българинътъ своето огниво“? Вие знаете, че за огнивето е нужно праханъ и кремъкъ. Проучете въпроса, отде се взима праханъта, какъ се приготвя и какви свойства има. Колкото и да е суха, праханъта трѣбва да се пази въ кожена кесийка, на сухо. Праханъта представя човѣшката мисълъ, която лесно се възпламенява. За да не се запалва, тя трѣбва да се поставя при нейнитѣ естествени условия. И като мисли, и като чувствува, човѣкъ трѣбва да спазва правилата и законитѣ за проява на мислитѣ и на чувствата, както техникътъ и музикантътъ спазватъ законитѣ и правилата, които тѣхното изкуство изисква. Запримѣръ, днесъ и децата знаятъ да събиратъ числата, но въ това събиране още не се прилагатъ законитѣ на истинското събиране. Запримѣръ, да съберешъ три единици на едно мѣсто, това

значи, да съберешъ всичкото жито, което си посѣлъ; да съберешъ четири единици, това значи, да съберешъ всичкитѣ рала, съ които си работилъ; да съберешъ петъ единици, това значи, да съберешъ всичкитѣ музиканти на едно мѣсто; да съберешъ шестъ единици, това значи, да съберешъ моряцитѣ около себе си, да те разхождатъ съ лодка по морето; да съберешъ седемъ единици, това значи, да се домогнешъ до ония педагози въ себе си, които ще те възпитаватъ.

Следователно, искате ли да работите съ числата, трѣбва да разбирате тѣхния езикъ. Всѣко нѣщо има свой езикъ. Говорите ли езика на нѣщата, ще се ползвате отъ тѣхъ. Запримѣръ, ако говорите езика на земедѣльца, на техника, на музиканта, тѣ ще ви разбиратъ и ще ви отговарятъ. Не знаете ли езика имъ, никаква връзка не можете да създадете съ тѣхъ.

Човѣкъ трѣбва да се стреми къмъ онова вътрешно знание, което произтича отъ мисълта. За да придобие това знание, той трѣбва да има прави мисли и прави чувства, свободни отъ всѣкакви чужди влияния и примѣси.

— Само свѣтлиятъ пжтъ на мждростъта води къмъ истината.

— Въ истината е скритъ животътъ.

*

16. Лекция отъ Учителя, държана на 26. декемврий, 1930 г. София. — Изгрѣвъ.

Съединителнитѣ нишки на живота

— Само свѣтлиятъ пѣтъ на мѣдростѣта води къмъ истината.

— Въ истината е скритъ животътъ.

Тема за следния пѣтъ: „Условия на добрия животъ“.

Упражнение: рѣцетѣ напредѣ, съ длани обѣрнати нагоре; после, рѣцетѣ на гърдитѣ, на кръста и надолу. Направете това упражнение нѣколко пѣти.

Има положения въ живота, които забавляватъ човѣка. При известни случаи забавленията сж необходими. Запримѣрь, за децата забавленията сж на мѣсто, но възрастнитѣ нѣматъ нужда отъ забавления. Серioзната мисль изисква понѣкога забавление, но то иде повече като смѣна на работата. Учениятъ, който е работилъ усилено съ мисльта си, взима мотиката въ рѣка и копае. Той има нужда да смѣня работата си. Тази смѣна той нарича почивка или забавление. Въ този смисль, забавлението е необходимо за всички свѣтове. Запримѣрь, като работи умствено, човѣкъ се забавлява съ прочитането на нѣкоя

лека книжка; като работи сърдечно, той се забавлява съ нѣкоя игрива, весела пѣсенъ; като работи физически, той се забавлява съ една сладка, приятна закуска. Виждате нѣкой работникъ на нивата, какъ изважда сухия хлѣбъ отъ торбата си, надробява го, туря отгоре малко сирене и прѣсно масло, залива го съ вода и доволенъ отъ работата си, сѣда предъ сладката попара. — Какво прави този работникъ? — Забавлява се. — Защо наричаме попарата забавление? — Защото човѣкъ яде попара, само когато има сухъ хлѣбъ.

Следователно, когато се натъквате на нѣкоя суха мисль, или на нѣкое сухо чувство, за да ги използвате разумно, трѣбва да ги накиснете въ гореща вода, да направите отъ тѣхъ попара. На физическия свѣтъ лесно се прави попара, но въ умствения и въ сърдечния — мжно. Суха мисль, запримѣрь, е мисльта за квадратурата на кръга. Ученитѣ се занимаватъ съ този въпросъ, но и до днесъ не сж го разрешили. Когато се натъкватъ на мжно разрешими въпроси, хората ставатъ мжествени. Когато се натъкватъ на абсолютно неразрешими въпроси, тѣ се отчайватъ и губятъ смисъла на живота. Тѣ казватъ: Никой не може да разбере смисъла на живота. Наистина, смисълътъ на цѣлокупния животъ мжно може да се разреши, но частично той е разрешенъ. Въ далечното бждеще човѣкъ ще проникне въ смисъла на цѣлокупния животъ. Днесъ въпросътъ за квадратурата на кръга е нераз-

решимъ, но въ бъдеще може да се разреши. Днесъ е намѣрено лицето на кръга. То е равно на πR^2 , дето π е несъизмѣримо число, а R представя радиуса на кръга.

Въ математиката се говори за несъизмѣрими числа. Въ геометрията пъкъ се говори за несъизмѣрими отсѣчки, несъизмѣрими плоскости и т. н. Въ широкъ смисълъ думата „несъизмѣримъ“ подразбира незавършенъ процесъ. Запримѣръ, незрѣлиятъ плодъ представя незавършенъ процесъ. Още колко има да зрѣе, не знаете. Колко голѣмъ ще стане, пакъ не знаете. Диаметърътъ на окръжността се съдържа въ дължината ѝ 3.14 пѣти — несъизмѣримо число пѣти. Оттукъ следва, че кръгътъ е незавършенъ процесъ. Мислете върху несъизмѣримитѣ числа и незавършенитѣ процеси, да намѣрите разликата и сходството между тѣхъ.

Да се върнемъ къмъ понятията забавление и работа, да видимъ, каква разлика съществува между тѣхъ. Съществената разлика се заключава въ това, че забавлението свършва съ разходи, а работата — съ приходи. Само богатиятъ може да се забавлява, защото има какво да изразходва. Понеже децата се забавляватъ най-много, тѣ сж най-богатитѣ същества на земята. Първитѣ две-три години следъ раждането си децата сж като царе и князе, навсѣкжде се чува тѣхната воля. Тѣ заповѣдватъ, тѣ управляватъ. Следъ това тѣ загубватъ магнетичната си сила, ставатъ обикновени хора и се залавятъ за нѣкаква работа. Докато

свикне на тази промѣна въ положението си, детето страда дълго време. Има случаи, когато и възрастни хора не могатъ да привикнатъ на новото си положение. Чувате нѣкоя да казва: Чудно нѣщо! Не зная, какво става съ мене, но изгубихъ царското си положение. — Много естествено! Нѣкога ти си билъ царь, но си тръгналъ на дълъгъ пѣть самъ, безъ слуги и придворни. Презъ това време ти си изялъ приготвената храна, скжсалъ си дрехитѣ си и сега трѣбва да мислишь, какъ да си доставишь храна, какъ да се облѣчешъ. За всичко трѣбва самъ да мислишь. Вие сте тръгнали на екскурзия въ планината, да стигнете върха и да се върнете назадъ. Отъ васъ зависи, какъ ще вървите и кога ще се върнете. Върхътъ е далечъ, много време трѣбва да вървите, докато го стигнете. За да стигне благополучно до върха и да се върне на време, човѣкъ трѣбва да бжде разуменъ, да вземе въ съображение всички условия: съ колко време разполага, какви срѣдства му сж дадени — материални и духовни, какво ще бжде времето, какви сж силитѣ му и т. н. Като има предъвидъ всички необходими условия, той може да тръгне на пѣть, като знае предварително, докжде ще стигне.

Това, което сега ви казвамъ, се отнася до всички хора, учени и прости. И ученитѣ се изненадватъ отъ условията, както и прститѣ. Срѣщате единъ математикъ, тръгналъ на екскурзия при ясенъ, слънчевъ день. Той носи съ себе си една малка торбичка съ хлѣбъ и си-

рене — за нищо друго не мисли. Внезапно небето се заоблачава, и пада силенъ дъждъ. Той се връща у дома си измокренъ до кости. — Защо? — Не съобразилъ да си вземе мушама за дъждъ. Каква полза отъ неговото знание? Той е свършилъ университетъ, изучавалъ математика и физика, знае, какъ се образува дъждътъ, има познания по метеорология, но не може да приложи знанието си. Ако бѣше взелъ въ внимание всички атмосферни условия, щѣше да вземе мушамата си и да се върне дома си сухъ. Въ това отношение, безъ тѣзи знания, патицата отъ опитъ, се е нагодила на условията, при които живѣе, и не се изненадва. Макаръ, че живѣе въ вода, тя никога не е мокра. Патицата изпуска специална масъ отъ кожата си, съ която маже перата си и не позволява на водата да се докосва до кожата ѝ. Тя прилича на водолазъ, който влиза въ водата и плува надъ нея, безъ да се измокри. Следователно, учете се и вие отъ патицата. И при най-неблагоприятнитѣ условия да попаднете, не ги допускайте до сърдцето си.

И тѣй, забавлението е преходна стѣпка къмъ сериозенъ животъ, къмъ положителна мисль. Човѣкъ самъ ли се приготвя за сериозна работа, или други го готвятъ? Ако кажете, че други го готвятъ, ще излѣзе, че той е кукла, съ която всѣки може да си играе. Ако кажете, че човѣкъ самъ се приготвя за сериозна работа, ще излѣзе, че той е единствениятъ факторъ въ живота. Нито първото твърдение

е вѣрно, нито второто. Човѣкъ е свързанъ съ същества отъ по-висока и по низка степенъ на развитие отъ него, които представятъ условия за неговото повдигане. Дали човѣкъ е единственъ факторъ въ живота, или има и други фактори, това е наученъ въпросъ, който трѣбва да се докаже чрезъ опита и чрезъ правата мисль. За да се изучи и докаже този въпросъ, преди всичко той трѣбва да ви интересува. Запримѣръ, ако искате да изучавате слънцето, вие трѣбва да се интересувате отъ него. Ако се интересувате отъ нѣкой банкеръ, вие ще го изучавате. — Защо? — За да разберете, може ли да вземете пари отъ него, или не може. Същевременно и банкерътъ ви изучава. Въ първо време той отказва да ви отпусне кредитъ, докато разбере, какво е положението ви и дали можете да плащате. Следователно, дойдете ли до изучаване на нѣкой предметъ, между васъ и него трѣбва да съществува известна връзка, т. е. нѣкакъвъ интересъ. Съ това се обяснява, защо нѣкой човѣкъ изучава ботаника, другъ — зоология, трети — физика, химия и т. н. Съ интереса или връзката къмъ предмета се обяснява, защо нѣкои изучаватъ окултнитѣ науки. Да изучавашъ окултнитѣ науки, това не значи да ядешъ попара. И бабитѣ, и дѣдовцитѣ ядатъ попара. Обаче, окултната наука изисква жби, здравъ стомахъ, здрава храносмилателна система, за да може човѣкъ да смилда тази храна. Окултната наука е една отъ найизисканитѣ храни. Който се опитва да яде та-

зи храна, трѣбва да има права мисълъ, прави и благородни чувства и здравъ организъмъ. Правата мисълъ изключва всѣкаквъ страхъ.

Окултизмътъ билъ изучаванъ още отъ древни времена, но въ окултнитѣ школи допущали само възрастни и стари хора — млади не се допущали. — Защо? — Зашото не могатъ да дѣвчатъ сами храната си. Изобщо, младиятъ човѣкъ не може да бжде окултистъ, понеже не може да мисли право, т. е. не сж изникнали всичкитѣ му жби. Докато не може да съпоставя нѣщата правилно, човѣкъ не може да бжде окултенъ ученикъ. За да бжде окултенъ ученикъ, той трѣбва да сортира мислитѣ и чувствата си, да отдѣля правитѣ отъ кривитѣ, за да не изпада въ заблуждения и разочарования. Той трѣбва да работи съ чистъ капиталъ, на който всѣкога да разчита. Не е ти отдѣлилъ потребното отъ непотребното, човѣкъ не може да бжде щастливъ. — Кой човѣкъ може да бжде щастливъ? — Който е роденъ отъ здрави, добри и разумни родители; който живѣе въ добра срѣда и който приема чиста и здравословна храна. Значи, за да има добри резултати, земедѣлецътъ се нуждае отъ нѣколко условия: богата почва, разположена на добро мѣсто, добре напоявана, запазена отъ силни вѣтрове и течения. Който иска да стане добъръ градинарь, ще отиде въ умѣренния поясъ. Който иска да отглежда различни растения, ще избере най-доброто мѣсто въ тропическата зона.

Едно трѣбва да знаете: доброто се ражда при силнитѣ контрасти, при голѣмото зло. Колкото по-голѣмо е злото, толкова по-благоприятни сж условията за проява на доброто; колкото по малко е злото, толкова по-слабо се проявява доброто. Подъ думата „зло“ разбираме неблагоприятнитѣ условия за развиване на човѣшкитѣ мисли и чувства, както и за проява на добрия животъ. Доброто пъкъ носи благоприятни условия за проява на възвишения животъ. Окултистътъ се стреми, именно, къмъ възвишения животъ, който примирява злото съ доброто. Доброто и злото сж космически сили, които се преплитатъ и взаимно допълватъ. За обикновения човѣкъ тѣ сж относителни понятия. Запримѣръ, той счита богатството за добро, а сиромашията — за зло. Обаче, има случаи, когато богатството произвежда лоши резултати, а сиромашията — добри. Какво ще кажете за такова богатство и за такава сиромашия? Адамъ и Ева бѣха най-богатитѣ хора въ свѣта. Тѣ живѣха въ рая, но направиха една погрѣшка, за която ги изпъдиха вънъ, въ свѣта. Тѣ отидоха въ широкия свѣтъ, който, въ сравнение съ рая, е голѣмъ затворъ. И до днесъ още хората се намиратъ въ този затворъ — излежаватъ наказанието си. Малко време имъ остава да лежатъ въ този затворъ. Наближава времето, когато ще бждатъ пуснати на свобода. Щомъ платятъ последнитѣ полици на своитѣ прародители, тѣ ще по-

лучать свободата, за която копнѣятъ тѣхнитѣ души.

Като ученици, вие трѣбва да се изучавате, да знаете, какви сили се криятъ въ васъ. За да можете да се ползвате разумно отъ тѣхъ. Представете си, че дължите известна сума на нѣкой човѣкъ, и той излиза срещу васъ, маха съ юмруци и ви се заканва. Той иска да си изплатите дълга. Какво ще стане, ако и вие му отговорите съ сжщото? Ще се сбиете? За да не стане това, вие вдигате ржката си нагоре, съ дланъта къмъ него, и тихо му казвате: Братко, не се безпокой. Ще платя дълга си съ лихвитѣ заедно. Щомъ му отговорите така, той сваля юмруцитѣ си надолу и се успокоява. Значи, човѣкъ трѣбва да знае, кои части отъ своята машина, както и отъ машината на своя ближенъ, да маже съ масло, за да не скърцатъ. Сжщото става и при храненето. Като си хапне мазна госбичка, човѣкъ намазва стомаха си, а стомахътъ — главата. Тѣй щото, ако стомахътъ работи добре, главата мисли право. Между стомаха и главата има известна връзка.

И тѣй, искате ли да се развивате правилно, започнете първо съ видимия, проявления свѣтъ и постепенно вървете къмъ невидимия. Видимиятъ свѣтъ представя реалнитѣ числа, съ които трѣбва да работите. Ползвайте се първо отъ силитѣ, които сж вложени въ вашия организъмъ и после търсете помощъ отвънъ. Ако ви боли стомахъ, или коремъ, ту-

рете дѣсната си ржка на слънчевия вжзелъ. Като я подържите известно време, болката ще мине. Ако не можете да разрешите нѣкой мъченъ въпросъ, турете дѣсната си ржка на пжпа, като граница между животинския и разумния свѣтъ въ човѣка. Ако болката на стомаха още продължава, турете дѣсната си ржка на стомаха, а лѣвата --- на кръста. Стомахътъ се управлява отъ разумни същества, които знаятъ физика, химия, хигиена, затова, именно не можете да го излъжете. Той не приема храна, която може да го изложи предъ по-високитѣ учреждения. Затова, като ядете лоша и недоброкачествена храна, той я изхвърля навънъ. Храносмилателната система е велико предприятие, къмъ което трѣбва да се отнасяте съ уважение. Пренебрегнете ли го, ще понесете лошитѣ послѣдствия на поведението си.

Нѣкои смѣсватъ стомаха съ тѣрбуха и казватъ: Човѣкъ не трѣбва да яде много, да тѣпче тѣрбуха си. Тѣрбухътъ е едно нѣщо, а стомахътъ — друго. Не само, че трѣбва да яде човѣкъ, но да знае, какъ да яде. Хората едва сега сж започнали да мислятъ, какъ да ядатъ. Правилно хранене е това, въ което взиматъ участие и мисълта, и чувствата. При това, човѣкъ трѣбва да дѣвче храната си добре, частъ отъ нея да се всмуква и отъ езика. Не дѣвче ли храната си добре, човѣкъ се излага на голѣми опасности.

И тѣй, искате ли да разрешите доброто и злото като относителни и абсолютни сили,

трѣбва да изучавате окултнитѣ науки. Това, което считаме добро за възрастния, не е добро за новороденото дете. Запримѣръ, твърдата храна за новороденото дете е зло, а за възрастния — добро. Млѣкото е добро за малкото дете, а зло за възрастния. Ако възрастниятъ се храни дълго време съ млѣко, ще осакати храносмилателната си система. Добро и зло сж относителни понятия. Който дѣвче храната си, той мисли право. Сжщевременно, ако я дѣвче добре, той се учи на търпение. Вижте, какъ волѣтъ преживва храната си Той е спокоенъ, търпеливъ. Като приеме храната си, повторно я връща въ устата си и започва да преживва. Въ този процесъ има нѣщо ритмично. Който иска да развива търпение, нека отиде на полето, между крави и волове, да наблюдава, какъ преживватъ храната си. Достатъчно е да остане половинъ часъ между тѣхъ, за да се върне дома си успокоенъ и разположенъ. Въ този процесъ има нѣщо хармонично.

Като ученици, вие трѣбва да правите преводи, да се ползвате отъ всички явления. Когато сте нервни, неразположени, това показва, че сте натрупали излишна енергия въ нервната си система. За да се справите съ тази енергия, трѣбва да потърсите начинъ, да я асимилирате. Не можете ли да направите това, тя ще създаде силно нервно напрежение, което ще ви причини голѣми пакости. Това напрежение показва, че трѣбва да минете отъ едно състояние въ друго, да се справите съ

неблагоприятнитѣ условия на живота. Вижте, какъ волѣтъ се справя съ неблагоприятнитѣ условия на живота си. Като се натѣкне на такива условия, той започва да преживва храната си. Следъ известно време той се разтѣрса, раздвижва се и казва: Щомъ мога да преживвамъ, условията на живота ми ще се подобрятъ. И човѣкъ трѣбва да отдѣли потрѣбното отъ непотрѣбното, да има готовъ материалъ за работа.

Следователно, щомъ се натѣкнете на явление, което изглежда откъснато отъ другитѣ явления, потѣрсете между него и останалитѣ поне една съединителна нишка, чрезъ която да ги съпоставяте. Всѣко явление трѣбва да се постави на мѣстото си, да нѣма никакво разхвърляне. Запримѣръ, ако заболѣете отъ простуда, отъ хрема, потѣрсете причината на заболяването. Ще видите, че причината се крие въ надмощието на отрицателнитѣ енергии въ организма. И тогава, не остава нищо друго, освенъ да ги превърнете въ положителни. Значи, всѣка болестъ се дължи на излишѣкъ отъ отрицателни енергии. Ако не можете да ги превърнете въ положителни, намѣрете отдушникъ, отдето да изтече излишѣкътъ. Отрицателната енергия въ организма е неканенъ гостъ, отъ който трѣбва да се освободите.

Окултната наука предвижда различни методи за лѣкуване, за превръщане на отрицателнитѣ енергии въ положителни. Изучавайте тѣзи методи и правете опити съ тѣхъ, да знае-

те, кои отговарятъ на вашия организъмъ. Ако не попаднете на съответенъ методъ за васъ, вие можете да влошите състоянието си. Тази е причината, поради която нѣкои лѣкари не се оставятъ да ги лѣкуватъ колегитѣ имъ. Чувалъ съмъ лѣкаръ да казва: Страхувамъ се да извикамъ лѣкаръ, да не ми даде лѣкарство, което не подхожда на организма и на състоянието, въ което се намирамъ. Ето, азъ самъ зная, какви лѣкарства трѣбва да взимамъ, но не мога да предвидя, какъ ще се отразятъ на моя организъмъ. Значи, всѣко лѣкарство, макаръ и да е опредѣлено за специална болестъ, може да действува на организма по другъ начинъ. Най добриятъ методъ за лѣкуване е всѣки моментъ човѣкъ да се справя съ своитѣ мжчнотии и противоречия. Една мжчнотия може да причини известна болестъ, противоречието — сжщо. Махнете тогава мжчнотиитѣ и противоречията отъ ума си, за да се освободите и отъ болеститѣ, отъ които страдате.

Запишете си следното правило: Ако искате да разберете своя умственъ, чувственъ и волевъ животъ, правете връзки между отдѣлнитѣ мисли, чувства и постжпки. Връзкитѣ представятъ съединителни нишки въ живота. Безъ тѣхъ животътъ не може да се осмисли. Има нѣкои връзки, които не сж нуждни, обаче, ние говоримъ за тия връзки, които възстановяватъ цѣлостта на нѣщата. Каква наука е тази, между фактитѣ на която нѣма никаква връзка? Свързвайте научнитѣ факти въ едно цѣ-

ло, за да дойдете до обширната окултна наука, съ помощта на която можете да разрешавате всички мъчнотии и противоречия.

Съвременнитѣ хора се нуждаятъ отъ правилно разбиране на процеситѣ, които се извършватъ въ живота и въ природата. Правилното разбиране подразбира правилна връзка между явленията. Ето, вие се намирате въ началото на новата година и въ края на старата. Очаквате да си отиде старата, да дойде новата, а въ сжщностъ нито старата си отива, нито новата иде. Отиването и дохождането сж процеси, които ставатъ въ съзнанието на човѣка. Въ действителностъ, животътъ тече непрерывно, безъ никакво прекъсване. Въ този смисълъ, животътъ е непрерывно движение. Отъ това гледище, именно, вие трѣбва да изучавате явленията, да намѣрите съединителнитѣ нишки между физическия, духовния и умствения свѣтъ.

Като разсжждавате за доброто и злото, отъ гледището на цѣлокупния животъ, вие дохождате до въпроситѣ за живота и смъртъта. — Какво е смъртъта? — Излизане на пеперудата отъ пашкула. Като пеперуда, човѣкъ отива въ другия свѣтъ, дето каца отъ цвѣтъ на цвѣтъ, да събира медъ. Все едно, че той се намира въ гостилница. Като получи единъ хубавъ обѣдъ, добриятъ човѣкъ плаща за него и остава за дълго време въ този свѣтъ. Ако не е добъръ, човѣкъ не може да плати обѣда си. Тогава гостилничарътъ го изпжда вънъ

отъ гостилницата. Следователно, който не е разбралъ живота на земята и не го използувалъ, той се намира вънъ отъ гостилницата. За да не се намѣрите вънъ отъ физическия и духовния свѣтъ, не трѣбва да се пресилвате. При това, човѣкъ трѣбва да бжде свободенъ, безъ да се индивидуализира. Свободата се опредѣля отъ любовта. Само любещиятъ може да бжде свободенъ. По свободата, която човѣкъ ви дава, можете да познаете неговата любовъ. Който истински ви обича, той ви остава свободенъ. Когато вие обичате, сжщо го оставяте свободенъ.

Следователно, дръжете въ ума си мисълта, че свободата е мѣрка за любовта. И като обичашъ, и като те обичатъ, вие трѣбва да бждете свободни. Дайте пжтъ на Божественото въ себе си и въ всѣки човѣкъ търсете Божественото. Не се спирайте върху човѣшкитѣ прояви, но отправете всичкото си внимание къмъ Божествения животъ, къмъ проявитѣ на Божественото. Казано е въ Писанието: „Възлюбилъ си Истината въ човѣка“. Тя е Божественото начало въ човѣка. Човѣкъ става изворъ, когато пусне Божественото въ себе си да тече. Кой не обича извора? Всѣки обича извора, не заради мѣстото и голѣмината му, но за водата, която извира отъ него. Всѣки обича свѣщъта заради свѣтлината ѝ. Всѣки обича живота заради любовта, която го ражда.

Като ученици, стремете се да обичате, безъ да ограничавате; да обичате, безъ да

очаквате нѣкакво възнаграждение или отговоръ на любовта си. Като обичате безкористно, любовта ви сама по себе си ще събуди любовта на окръжаващитѣ. Когато окръжаващитѣ ви обичатъ, вие сте готови да дадете всичко, какво имате. Душата ви се отваря за тѣхъ, и вие сте готови да услужвате на всички. Когато окръжаващитѣ не ви обичатъ, вие се чувствувате самъ. изоставенъ и естествено пожелавате да напуснете земята. За да не заминавате преждевременно, вие трѣбва да работите, да отворите сърдцата и умоветѣ си за хората, да направите връзка съ тѣхъ. Задъ васъ стои миналото ви, съ което трѣбва да се справите. Предъ васъ стои бждещето ви, за което трѣбва да се пригответе. Обаче, вие сте въ настоящето, което трѣбва разумно да използвате. Като живѣете въ настоящето, гледайте да печелите нови приятели, а старитѣ да не губите. Нѣма по-голяма печалба отъ тази, да спечели човѣкъ единъ приятель. И нѣма по-голяма загуба за човѣка отъ тази, да изгуби единъ добъръ приятель.

Мнозина плачатъ за изгубенитѣ условия, а при това правятъ сжщата погрѣшка, т. е. всѣки моментъ губятъ добритѣ условия. Какъвъ смисълъ има въ това? Има смисълъ да плачатъ, но да не повтарятъ сжщата погрѣшка. Добре е понѣкога човѣкъ да плаче. Това показва, че той има условия да изправи погрѣшкитѣ си. Следъ плача въ човѣка настава вжтрешенъ миръ и спокойствие.

— Само свѣтлиятъ пжть на мж-дростъта води къмъ истината.

— Въ истината е скритъ животътъ.

*

17. Лекция отъ Учителя, държана на 2. януарий, 1931 г. София. — Изгрѣвъ.

Четиритѣ положения

— Само свѣтлиятъ пѣтъ на
мждростѣта води къмъ истината.

— Въ истината е скритъ жи-
вотѣтъ.

Чете се резюме на темата: „Кога човѣкъ
страда най-много“?

Сегашнитѣ хора се стремятъ къмъ при-
добиване на много знания. Защо имъ сж зна-
нията? Кжде ще ги използватъ? Знанието има
смыслъ, ако се приложи. Кжде ще се прило-
жи? Това сж въпроси, на които мжно може-
те да отговорите. Обаче, ако ви запитатъ, за-
що ви сж зрението, слухътъ, обонянието, вед-
нага можете да отговорите. Зрението е нужд-
но на всички живи сжщества, да намиратъ хра-
ната си. Преди да е било създадено зрението,
като органъ на гледането, животнитѣ сж нами-
рали храната си чрезъ пипане, чрезъ обоняние,
чрезъ слушане. Най-после тѣ сж дошли до
зрението, което всички считатъ като най-до-
бъръ и практиченъ методъ. Чрезъ зрението
животнитѣ намиратъ най-лесно храната си. И
човѣкъ, когато насочва зрението си въ извест-
на посока, непременно има предъ видъ нѣщо
близо до сърдцето или до ума си. Зрението
на съвременнитѣ хора, въ сравнение съ това

на първичния човѣкъ, е отслабнало, вследствие на което и мисълта му е по-слаба.

И тъй, причината за отслабването на зрението е, че сегашнитѣ хора нѣматъ дълбока философска мисълъ, каквато сж имали първитѣ човѣци, хората на древната мъдростъ. Днесъ хората живѣятъ, безъ да знаятъ, защо живѣятъ. Тѣ се смущаватъ, не знаятъ, какво имъ носи утрешниятъ день. — Какво ще отговорите на въпроса, защо живѣете? — Живѣемъ, за да се усъвършенствуваме, живѣемъ за Бога. — Ако ви поставятъ на изпитъ, ще издържите ли? Когато живѣе за една идея, човѣкъ е готовъ на всички жертви. Ето защо, идеята, за която човѣкъ е готовъ на всички жертви, трѣбва да заслужава това.

Да се върнемъ къмъ въпроса за зрението. — Отъ какво зависи силата на зрението? — Отъ яснотата и интензивността на мислитѣ. Колкото по-ясни и интензивни сж мислитѣ на човѣка, толкова по-силно е зрението му. Когато въ мисълта се вмъкнатъ безпокойни и криви чувства, зрението отслабва. Тѣзи чувства втвърдяватъ нервитѣ, вследствие на което тѣ губятъ своята пластичностъ. Колкото по-непластични сж нервитѣ на очитѣ, толкова по-мъчно реагиратъ тѣ на трептенията на свѣтлината. Който иска и на стари години да има добро зрение, трѣбва да има ясна и чиста мисълъ. Ето защо, чувствата не трѣбва да взиматъ участие въ зрението. За да не отслабва зрението, ви, пазете се отъ чувствени

вълнения. Срещнете мечка и веднага се уплашите. Защо се страхувате? Една лоша чърта на мечката е тази, че тя никога не забравя обидата, или пакостъта, която сте ѝ направили. Тя не забравя и доброто, което сте ѝ направили, но никогa не забравя и злото; тя го помни съ години. Мечката познава тази своя чърта и е доволна, че живѣе въ гората, като монахиня. да не се натѣква на нея. За да се изправи отъ своя недостатѣкъ, тя е станала вегетарианка. Въ рѣдки случаи тя хапва месо, повече обича кръвта на животното. Такава мечка наричатъ „стрѣвница“. И въ човѣка има чувства, подобни на тѣзи въ мечката. Той трѣбва да се справи съ тѣхъ по разуменъ начинъ. Като хванатъ мечката, хората ѝ турятъ халка на устнитѣ, да не хапе, и я учатъ да играе. Трѣбва ли човѣкъ по сѣщия начинъ да възпитава отрицателнитѣ си чувства? Има смисълъ човѣкъ да туря юларъ на чувствата си, но да имъ туря халка, както на устнитѣ на мечката, това не е на мѣсто. Следователно, когато възпитава чувствата си, човѣкъ трѣбва да има знания, да прилага разумни методи.

Сега ще ви задамъ въпроса: Отъ какво най-много се нуждае човѣкъ въ сегашния си животъ? — Отъ здраве. — За да бжде здравъ, човѣкъ се нуждае отъ чистъ въздухъ, отъ чиста вода и храна, отъ свѣтлина и топлина и отъ добро жилище. — На какво може да се уподоби чистиятъ въздухъ? — На чистата мисълъ. — Водата? — На чиститѣ чувства и на

живота. Значи, между водата и чувствата има известна връзка. Знаемъ, че водата може да мѣни състоянието си; отъ течна става твърда, като намалява топлината си. Въ течнo състояние тя има нормална топлина. Като се нагрѣе до възвиране, водата се превръща въ пара, въ въздухообразно състояние, при което топлината ѝ се увеличава. Каквито промѣни ставатъ съ водата, такива ставатъ и съ чувствата. Запримѣръ, едно чувство може да изгуби топлината си и да се втвърди; после то може да увеличи топлината си и да се разшири, но може да запази нормалната си топлина. Когато водата се втвърди, т. е. когато се превърне въ ледъ, лесно може да дойде въ първоначалното си състояние. Достатъчно е да се постави на огънь, и тя веднага се разтопява. Какъ ще превърнете твърдото чувство въ нормалното му състояние? Чувството „омраза“ е твърдо. Какъ ще го смекчите? Съ огънь ли? Това вече е алхимия. Намѣрете начинъ, чрезъ който да превръщате твърдитѣ чувства въ меки, т. е. да увеличавате топлината имъ.

Като изучавате живота на хората, ще намѣрите много примѣри, отъ които се вижда, какъ твърдитѣ чувства се превръщатъ въ меки. Ако приведемъ тѣзи примѣри, въ края на краищата въ съзнанието ви ще остане нѣщо отрицателно. За да не се втвърдяватъ чувствата на човѣка, нужно е той да бжде почитанъ отъ близкитѣ си. — Какво се иска отъ човѣка, за да го уважаватъ окръжаващитѣ? — Днесъ хо-

рата уважаватъ човѣка, ако е богатъ. Обаче, богатството не е единственото условие, за да бжде човѣкъ почитанъ. И друго нѣщо се иска. — Сила. — Още? — Разумность и доброта. — Значи, човѣкъ може да бжде уважаванъ, ако е богатъ, силенъ, разуменъ и добъръ. Значи, четиритѣ положения — богатство, сила, разумность и доброта представятъ знаменателъ на тази дробъ, която има за числителъ уважението и почитъта. Ако искате, можете да промѣните мѣстата на величинитѣ, които влизатъ въ знаменателя, но при днешнитѣ условия на първо мѣсто стои богатството. Отъ тѣзи четири елемента могатъ да се образуватъ 24 пермутации. Можете ли да познаете отвѣнъ, дали нѣкой човѣкъ е богатъ? — Кжде се отразява богатството му. въ лицето, или въ движенията му? — И въ лицето, и въ движенията. Ако спрете погледа си върху нѣкой свещеникъ, ще видите, че и той има нѣщо особено въ лицето си, което показва, че е работилъ много време въ една област. На лицето на всѣки човѣкъ има една отличителна чърта, по която познавате, какъвъ е и какво работи. Учениятъ, богатиятъ, силниятъ, добриятъ човѣкъ иматъ по една отличителна чърта въ себе си. Богатиятъ върви и носи въ себе си мисълта за богатството, което има. Тази мисълъ хвърля отпечатъкъ върху неговото лице. Красивата мома сжщо носи на лицето си мисълта, че е красива. Красива е тази мома, но достатъчно е да отнемете нѣщо отъ лицето ѝ, за да изгуби красотата си.

Отнемете носа ѝ и вижте, какво ще стане съ нея. Тя ще изгуби красотата си.

Какво представя носътъ? Външно, носътъ е единъ малъкъ удъ, но той дава изразъ на цѣлото лице. Понеже е свързанъ съ умствения свѣтъ на човѣка, носътъ чъртае линии на интелигентността върху човѣшкото лице. Махнете ли носа, тѣзи линии губятъ своята красота, и лицето се помрачава. Носътъ е центъръ, около който се групиратъ нѣкои линии на човѣшкото лице. Затова бждете внимателни къмъ своя носъ. Най-малката повреда на носа се отразява върху интелигентността на човѣка. Приятно е да видите едно лице съ правилни, спокойни чърти, дето всѣка линия е на мѣстото си.

Казахме, че отъ четиритѣ положения, при които човѣкъ може да бжде почитанъ и уважаванъ, сж възможни 24 пермутации. — Обаче, коя отъ тѣхъ е най-добра? — Най-добра пермутация е тази, въ която като пръвъ елементъ влиза добротата, после разумността, силата и най-после богатството. Ще каже нѣкой, че и безъ богатство може. Не е така. И безъ богатство не може. Самото тѣло, съ своитѣ външни и вътрешни органи, е богатство. Какво би направилъ човѣкъ безъ очи, безъ уши, безъ носъ, безъ уста? Не може безъ богатство, но човѣкъ трѣбва да търси начини, чрезъ които да пази своето богатство.

Сега да видимъ, кой човѣкъ е добъръ. Добъръ човѣкъ е онзи, който може да прило-

жи доброто въ даденъ моментъ. Добриятъ човѣкъ е безпристрастенъ. Той гледа еднакво на всички хора. Въ него нѣма лицепритие. Той дава правилна преценка на всички живи същества и опредѣля отношенията си къмъ всѣко същество, споредъ естеството му. Каквото е естеството на даленото същество, така и той постѣпва. Ако срещне нѣкой разбойникъ, той нѣма да го съди, защо е хваналъ такъвъ пѣтъ, нито ще го морализира, но ще го пита, отде е купилъ пушката си, каква работа е свършилъ съ нея, колко души е убилъ. Следъ това ще го погледне въ очитѣ и ще му каже: Добъръ човѣкъ си ти. Такъвъ разговоръ съ разбойника е страненъ за васъ, но какво ще кажете за такъвъ човѣкъ, който съ пушката си е убилъ десетъ разбойника, пострашнии отъ него, или е обралъ десетъ апаши, поголѣми майстори отъ него? Докато не знае вътрешната страна на нѣщата, човѣкъ не трѣбва да се произнася. Добриятъ човѣкъ е извънъ всѣкакви закони. Той самъ е законъ. Ако поставите добрия човѣкъ въ известни рамки, вие го ограничавате, и той губи добротата си. Доброто се развива само при свобода. Тази е причината, поради която човѣкъ се стреми да бѣде свободенъ. Когато добриятъ човѣкъ се разговаря съ разбойника, последниятъ започва да се изповѣдва: Ти ми говоришъ добре, но моята работа не е добра. Пушката ми е свѣтла, но много нещастия е създала на хората. Тежко ми е на душата. Никой не знае, какво

преживявамъ, когато убия единъ човѣкъ. Тогава добриятъ човѣкъ започва да му дава методи, какъ да излѣзе отъ това положение и да се върне въ правия пѣтъ.

Като изучавате челата на хората, ще видите, че на добрия, на разумния, на силния и на богатия челата се различаватъ едно отъ друго. Разумниятъ човѣкъ разсждава правилно. Той е поетъ, музикантъ, художникъ. Той носи всичитѣ изкуства въ себе си. Разумниятъ човѣкъ поставя нѣщата на мѣстото имъ и на време. Той никога не разбърква мѣстата на нѣщата. Ако вѣнъ е студено, минусъ 25 градуса, той ще облѣче дебели, топли дрехи. Ако денътъ е топълъ, слънчевъ, той ще излѣзе съ гънки, лѣтни дрехи. Той не се изненадва отъ нищо. Обаче, неразумниятъ размѣства нѣщата, вследствие на което може да излѣзе въ студенъ день съ тънки дрехи, а въ топълъ день — съ дебели дрехи. Много чувства не могатъ да се реализиратъ по единствената причина, че човѣкъ не знае, кога и при какви условия да ги изнесе.

Сжщиятъ законъ се отнася и къмъ идеитѣ. Човѣкъ трѣбва да познава идеитѣ си и да разбира, кога да ги изнесе предъ хората. Има случаи, когато човѣкъ може да изнесе само частъ отъ идеята си, и то само онази, която интересува хората. Запримѣръ, какъ бихте изнесли новитѣ идеи предъ хората? Ще кажете, че човѣкъ трѣбва да бжде добъръ. Кога човѣкътъ не е билъ добъръ? — Да бждемъ ра-

зумни. — Кога хората не сж били разумни? — Да бждемъ силни. — Кога хората не сж били силни? — Да бждемъ богати. — Кога хората не сж били богати? — Кой е силенъ човѣкъ? — Който може да носи на гърба си сто тона товаръ и да го подхвърли на единъ километъръ разстояние. — Кой е богатъ човѣкъ? — Който привлича хората къмъ себе си. Да отидете при богатия, това значи, да се привлѣчете отъ него така, че да не искате да се върнете назадъ. Не може ли да ви привлѣче, той не е истински богатъ. Да срѣщате богати хора, това е все едно. да влѣзете въ обществото на свѣтли, разумни сжщества, които ви разказватъ за своя животъ и за своитѣ отношения. Такова нѣщо представя разумниятъ свѣтъ. Тамъ всички сж богати. Попаднете ли между сжщества на разумния свѣтъ, тѣ ще ви обсыпаатъ съ подаръци. За да получите тѣхнитѣ подаръци, ще свалите старитѣ си дрехи и обувки. Тѣ ще ви облѣкатъ съ нови, свѣтли премѣни. Всички хора сж кандидати за новото, което иде вече въ свѣта.

Ще кажете, че тѣзи нѣща сж непостижими. За Бога всичко е постижимо. За онзи, който живѣе съ формулата Д. Р. С. Б., т. е. който е добъръ, разуменъ, силенъ и богатъ, непостижимитѣ нѣща ставатъ постижими. За онзи, който е изгубилъ тази формула, и постижимитѣ нѣща ставатъ непостижими. Той живѣе въ постоянни колебания. Дръжете въ ума си форму-

лата, че можете да бждете добъръ, разуменъ, силенъ и богатъ.

Като се говори за доброта, за разумность, за сила и за богатство, нѣкои се съмняватъ въ постижението на тия качества и казватъ: Мога ли да бжда азъ най-добъръ, най-разуменъ, най-силенъ и най-богатъ? — Можешъ, но не на земята. На земята, за да не става състезание между хората, само единъ може да бжде най-добъръ, най-разуменъ, най-силенъ и най-богатъ. Останалитѣ хора ще се разпредѣлятъ по другитѣ планети. Тѣй щото, ако не си най-богатъ на земята, ще бждешъ най-богатъ на Марсъ, на Венера, на Юпитеръ или на друга нѣкоя планета. Въ Божествения свѣтъ, обаче, нѣма никакво състезание. Тамъ всички могатъ да бждатъ и добри, и разумни, и силни, и богати.

И тѣй, дрѣжете въ ума си формулата — добъръ, разуменъ, силенъ и богатъ—Д. Р. С. Б— и решавайте съ нея всички мъчни задачи. Сегашнитѣ хора сж разбъркали мѣстата на тия качества, като сж изключили доброто. То остава на последенъ планъ. На първо мѣсто турятъ богатството, после силата и на трето мѣсто разумността. За доброто тѣ не мислятъ. Ако си спомнятъ нѣкога за него, тѣ го поставятъ на последно мѣсто, на края на формулата. Формулата на сегашнитѣ хора е следната: Б. С. Р. Д. Бѣлата раса работи върху развитието на мозъка, т. е. на ума. Бждещата раса, която иде, има предъ видъ развитието на чо-

вѣшкото сърдце. Тя ще работи и върху развиване на причинното тѣло, което се занимава съ прилагане на доброто.

Като се говори за четиритѣ качества на човѣка, вие казвате, че сте слаби, че нищо не можете да направите. Наистина, слаби сте, но не сте по-слаби отъ буквитѣ. Отдѣлно взета, всѣка буква е слаба, особено когато е въ безпорядъкъ, разхвърляна. Обаче, ако се постави на мѣстото си, въ пълень редъ и хармония, тя става силна. Въ това отношение, задачата ви е да понаднете на мѣстото си, като буква отъ нѣкоя азбука. Следователно, човѣкъ трѣбва да заема четири положения: да попада на мѣстото си като бува на своето добро, като буква на своята разумность, като буква на своята сила и като буква на своето богатство. За новата година ви давамъ формулата Д. Р. С. Б., съ която да решавате мъжнотиитѣ си. Щомъ се намѣриге въ затруднение, кажете си Д. Р. С. Б., за да изпъкне предъ васъ доброто, разумностьта, силата и богатството. Като имате този даръ, вие не трѣбва да се оплаквате, че сте сиромаси.

Доброто е плодъ на любовта, а любовта — плодъ на доброто. Разумностьта е плодъ на мъдростьта. Силата има отношение къмъ сърдцето, къмъ чувствата на човѣка. Само силниятъ може да обича. Сърдцето има нужда отъ сила, а не умътъ. Богатството пъкъ подразбира условията на живота. Най-голѣмото богатство, което човѣкъ има, е животътъ. Който

има животъ, всичко има. Щомъ изгуби живота, той губи всичко. Животътъ е господарь на всички земни богатства, той разполага съ тѣхъ.

И тъй, ако се обезсърдите, кажете си: Азъ трѣбва да бжда Д. Р. С. Б. Видите ли, че нѣкой човѣкъ не постъпва правилно, изпратете му мислено думитѣ: Ти трѣбва да бждешъ Д. Р. С. Б. Добриягъ човѣкъ е образъ и подобие на Бога.

Желая ви, всички да се измѣните, да вървите отъ злото къмъ доброто, отъ безумието къмъ разумността, отъ безсилието къмъ силата, отъ сиромашията къмъ богатството.

Желая ви, всички да тръгнете като екскурзианти къмъ Д. Р. С. Б.

— Само свѣтлиятъ пътъ на мъдростта води къмъ истината.

— Въ истината е скритъ животътъ.

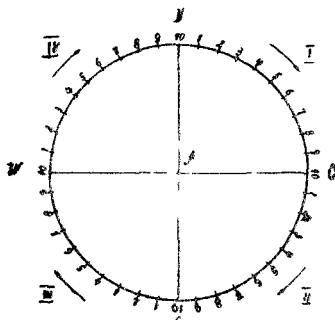
*

18. Лекция отъ Учителя, държана на 9. декемврий, 1931 г. София. — Изгрѣвъ.

Колелото на съзнанието

— Само Божията Любовъ, само Божията Мъдростъ, само Божията Истина носятъ пълния животъ.

Представете си, че имате едно голѣмо колело, (фиг. 1) на което сж закачени малки кофички. Колелото е въ постоянно движение. Като се движи, една часть отъ кофичкитѣ,

фиг. 1.

долнитѣ, се пълнятъ съ вода, изкачватъ се нагоре, и водата имъ се излива въ голѣмъ ба-

сеинъ, одето се разпредѣля да пои градини и бостани. Значи, при слизане надолу, кофичкитѣ се пълнятъ съ вода, изкачватъ се нагоре и постепенно се изпразватъ. Кржгътъ е раздѣленъ на четири части. Всѣка частъ съдържа по десетъ кофички, които се движатъ по посока на стрелкитѣ.

Като разглеждате колелото, виждате, че всѣка кофичка представя число, отъ 1—10, които биватъ положителни и отрицателни. Всички числа, на които сж закачени пълни кофички, сж положителни. Останалитѣ, на които висятъ празни кофички, сж отрицателни. Значи, положителнитѣ и отрицателнитѣ числа на колелото се опредѣлятъ отъ съдържанието. Ако кофичкитѣ само се пълнятъ и празнятъ, безъ да вършатъ нѣкаква работа, въ това нѣма никаква философия. То е все едно да палите и да гасите кибритенитѣ клечки. Другъ е въпросътъ, ако запалването на кибритената клечка представя процесъ на пробуждане на съзнанието. Следователно, ако колелото, което е въ постоянно движение, представя човѣшкото съзнание, ние имаме едно динамо, въ което числата се мѣнятъ: положителнитѣ ставатъ отрицателни, а отрицателнитѣ — положителни. Понеже съзнанието на човѣка е въ постоянно движение, въ него ставатъ различни промѣни. Тази е причината, поради която човѣкъ ту се радва, ту скърби. Тази е причината, поради която съзнанието на човѣка ту просвѣтва, ту се помрачава.

Представете си, че нѣкой човѣкъ получава голѣмо наследство. Той се радва, и радостта му се увеличава, докато стигне своята максимална точка, т. е. до зенига. Отъ зенига радостта му постепенно се намалява, докато съвършено изчезне. Той се чуди, кжде отиде радостта му, и казва: Изпразни се нѣщо въ мене. Какво стана, не зная, настѣпи нѣкаква промѣна въ съзнанието ми. Много естествено! Щомъ кофата, т. е. сърдцето му се напълни съ радостъ, непремѣнно трѣбва да се изпразни, за да може отново да се напълни. — Кжде отиде радостта му?— Въ басейна на градинаря, който ще полива своитѣ цвѣтя и зеленчуци. Радвайте се, когато вашитѣ кофички се изпразватъ, за да поливатъ зеленчуцитѣ. Ако никой не жертвува своята радостъ за поливане на градини и бостани, човѣчеството ще бжде лишено отъ благата на живота. Като се изпразнатъ, кофичкитѣ започватъ да слизатъ надолу, да черпятъ вода отъ голѣмия резервуаръ. Щомъ е така, не съжالياвайте, когато вашето съзнание се празни. Като се изпразни, отново ще се напълни. А като се пълни и празни, колелото на съзнанието ще бжде въ постоянно движение.

И тѣй, не съжالياвайте, че кофичкитѣ ви се празнятъ, но използвайте времето, когато тѣ се пълнятъ съ съдържание, за да можете да уталожите жаждата си. При това, колкото и да сте жадни, вие нѣма да изпиете всичкото съдържание: една частъ ще изпиете, а остана-

лата ще отиде за поливане на градинитѣ. Вие мислите, че цѣлото съдържание е ваше. Не, ваше е само това, което можете да изпиете въ даленъ моментъ. Останалото богатство е за другитѣ. Като страдате за изгубеното си богатство, други нѣкои се радватъ. На вашето страдание се дължи радостта на други същества. После тѣ ще страдатъ, а вие ще се радвате. Тази смѣна въ състоянията наричаме „законъ за редуване.“ Той обяснява промѣнитѣ, които ставатъ въ човѣшкото съзнание или въ движението на колелото на съзнанието.

Процеситѣ, които ставатъ въ съзнанието, минаватъ отъ механически въ психически и обратно, отъ психически въ механически. Пълненето и празненето на кофичкитѣ сж механически процеси. Радостта и скръбта при тия промѣни сж психически процеси. Когато кофичкитѣ минаватъ презъ точкитѣ отъ 1 - 10 въ първата четвъртъ на колелото, човѣкъ е обезсърденъ, защото съзнанието му е празно. Когато човѣкъ влѣзе въ втората четвъртъ, кофичкитѣ започватъ да се пълнятъ. Той се радва, радостта му постепенно се увеличава, докато стигне числото 10 въ третата четвъртъ. Отъ тази точка вече кофичкитѣ се празнятъ, а съ това и съзнанието на човѣка започва отново да се помрачава. Човѣкъ изпада въ най-големо помрачаване на съзнанието, когато дойде до числото 10, въ първата четвъртъ на кръга. Оттукъ виждаме, че радостта и страданието се редуватъ въ зависимостъ

отъ пълненето и празненето на кофичкитѣ. Това показва, че има тѣсна връзка между физическитѣ и психическитѣ процеси.

И тъй, когато се намира въ първата четвъртъ на кръга, т. е. въ първата категория на числата отъ 1—10, човѣкъ дохожда до най-голѣмо обезсърчение. Всичкитѣ му кофички сж празни, и той казва: Свърши се моятъ животъ. Обаче, щомъ дойде въ точка О, дето е изгрѣвътъ на слънцето, кофичкитѣ една следъ друга започватъ да се пълнятъ до точка W. Човѣкъ започва да се обнадежда и казва: Виждамъ, че животътъ ми не се е свършилъ, започвамъ отново да придобивамъ богатството си. Право ми казваха хората, че слънцето на живота ми пакъ ще изгрѣе. Тази радостъ е въ втората и въ третата четвъртъ на кръга. Презъ това време хората го морализиратъ, че трѣбва да бжде щедъръ, да не мисли само за себе си. Въ първо време той не е съгласенъ съ този моралъ и здраво държи богатството си. Но понеже колелото се движи, най-после той се убеждава, че хората сж прави, започва да раздава отъ богатството си, и кофичкитѣ една следъ друга се изпразватъ. Щомъ влѣзе между числата отъ четвъртата и първата категория, човѣкъ става вече мораленъ, проявява щедростъ и къмъ своитѣ ближни. Въ тѣзи две области се намиратъ всички реформаторски, всички нови движения. Колелото е причина за новото въ свѣта. Като се движи, то заставя човѣка да мисли за Господа. Иска не иска, чо-

вѣкъ става мораленъ, благодетеленъ. Ако приеме новото доброволно, съзнанието му се пробужда, и той се радва, че може да сподѣли богатството си съ своитѣ ближни.

Следователно, всѣки човѣкъ трѣбва да мине презъ четиритѣ положения на съзнанието, да се пробуди, да заживѣе по новъ начинъ. Животътъ въ първата четвъртъ на колелото наричаме животъ на крайното обезсърдчаване, въ втората четвъртъ—животъ на обнадеждване, въ третата — придобиване на голѣмитѣ богатства, въ четвъртата — реализиране на новитѣ идеали. Въ последната четвъртъ се пробужда висшето съзнание на човѣка, и той се изпълва съ желанието да служи на Бога и да живѣе за ближнитѣ си. Когато съзнае това, човѣкъ дохожда до басейна на градината, дето трѣбва да излѣе всичкото си съдържание, и счита, че нищо не е изгубилъ. Той е раздалъ всичкото си богатство, безъ да е изгубилъ нищо.— Защо? — Защото колелото се движи. Човѣкъ пакъ ще мине презъ процеситѣ на обнадеждване, на реализиране на идеалитѣ си, на пълно забогатяване и осиромашаване, т. е. изпразване — животъ за другитѣ. Така се върти колелото цѣлъ день, докато дойде часътъ за почивка. Всѣки ще се намѣри на различно мѣсто: единъ ще бжде въ първата четвъртъ, другъ — въ втората, въ третата и т. н. Като се събератъ всички заедно, ще говорятъ за опитноститѣ, които сж имали презъ деня. На другия день колелото пакъ се върти, и чо-

вѣкъ започва работата на съзнанието си оттамъ, дето е спрѣлъ.

Това, което казахъ за движението на човѣшкото съзнание, се отнася до всички хора, млади и стари. Разликата между младия и стария се заключава въ начина, по който преживяватъ нѣщата. Младиятъ разчита повече на себе си и, като се обезсърдчи, казва: Ще направя още единъ опитъ. Като се засили, той се намира въ точката на изгрѣващото слънце, въ обнадяването. Отъ изтокъ той отива къмъ югъ — пълното реализиране на своитѣ идеали. Стариятъ, като се обезсърдчи, казва: Добъръ е Господъ, ще ми помогне по нѣкакъвъ начинъ. Пъкъ ако на земята не могатъ да се наредятъ работитѣ ми, въ другия свѣтъ ще се наредятъ. Обаче, като дойде въ точка О, той вижда, че работитѣ му започватъ да се нареджатъ. Той мисли, че е заминалъ за другия свѣтъ. Споредъ религиознитѣ хора, другиятъ свѣтъ е горе, а споредъ материалиститѣ — долу, дето се пълнятъ кофитѣ. Както и да разглеждате въпроса, важно е да знаете, че едната половина на колелото се намира въ този свѣтъ, а другата половина — въ онзи свѣтъ.

Ако колелото прави едно обръщане за 12 часа, казваме, че презъ това време съзнанието минава четири важни състояния. Всѣко състояние трае по три часа: три часа обезсърдяване, три часа обнадяване, три часа пълно реализиране на идеалитѣ и три часа раздаване на богатствата, т. е. служене на Бога и на ближ-

ния. Ще кажете, че това е игра на сждбата. Сждбата не си играе съ човѣка, но работи върху него. Значи, движението на колелото наричаме работа на сждбата. Сждбата поставя всѣки човѣкъ на почетно мѣсто и, ако той съзнателно и съ любовъ извършва работата си, велико бждеще го очаква. Сждбата е господарьтъ на колелото. Като види, че нѣкой човѣкъ влиза въ областъта на обезсърдчаването, той го погали малко и му казва: Не се страхувай, следъ нѣколко часа ти отново ще забогатѣешъ, ще се напълнишь толкова много, че ще стане нужда да давашъ на другитѣ.

Като ученици, вие трѣбва да гледате съзнателно на промѣнитѣ въ вашия животъ. Сждбата нѣма лоши намѣрения къмъ никого. Тя не цели нещастieto на човѣка. Понеже всѣки човѣкъ е заставенъ да свърши една работа, той неизбѣжно минава презъ всички числа на колелото на живота. Числата мѣнятъ мѣстата си, а съ тѣхъ заедно се движи и човѣкъ. Това движение наричаме функция на живота. Който е слѣзълъ на земята, той неизбѣжно трѣбва да се движи. Остане ли въ покой, въ бездействие, той влиза въ областъта на свещения мързелъ. Бездействието и мързелътъ водятъ къмъ рѣждясване, а рѣждясването — къмъ разлагане. За да не се разлагатъ нѣщата, колелото трѣбва да се движи. Мнозина се страхуватъ отъ движението. Тѣ мислятъ, че като се движатъ, ще страдатъ. Не е така. Като се движи и като страда, човѣкъ се усвѣршенствува.

Следователно, благодарете, че сте въ колелото на живота и се движите заедно съ него. Като единица, вие представяте малка но необходима частъ отъ това колело. Радвайте се, че ви е дадено мѣсто въ това колело. Дали сте на първо или на последно мѣсто въ колелото, не е важно. Господарьтъ ви се грижи еднакво за всички свои части. Той има предъ видъ щастието и благоденствието на частицитѣ си. Природата поставя всички живи същества на работа, а Божественото начало опредѣля темпа на движението на колелото. — Какъвъ е смисълътъ на живота споредъ това колело? — Да се обезсърчимъ, да се обнадежимъ, да разбогатѣемъ и най-после да се проникнемъ отъ съзнанието, че трѣбва да служимъ на Бога и на своя ближень. Преведено на съвремененъ езикъ това означава: да се изпраздимъ, да се приготвимъ за пълнене, да се напълнимъ и отново да се приготвимъ за изпразване.

Сега, ако търсите това колело, ще го намерите въ живота. Въ него ще видите живота и на младия, и на стария. Съ помощта на това колело и младиятъ, и стариятъ си обясняватъ противоречията въ живота и вървятъ напредъ. Стариятъ знае, че като забогатѣе, трѣбва да раздаде всичко, да се откаже отъ своя материализъмъ и да стане религиозенъ, т. е. набоженъ човѣкъ. При това положение той трѣбва да се отрече отъ себе си, отъ своя личенъ животъ. Това значи изпразване. Като се изпразва, човѣкъ се обезсърдчава. Споредъ Толстоя.

крайното обезсърдяване подразбира абсолютно самоогричане. Това сж два процеса неразривно свързани. Следователно, каже ли нѣкой, че се е обезсърдилъ, това значи, че той е дошълъ до фазата на самоотричането. Като се самоотрече отъ всичко, човѣкъ казва: Трѣбва да живѣя за Бога!

Колелото, за което говоря днесъ, има отношение къмъ сегашния животъ и сегашнитѣ състояния на хората. Това колело обхваща земния животъ на човѣка. Обаче, то е свързано съ друго едно колело, което е устроено по другъ начинъ. вследствие на което и нѣщата въ него ставатъ другояче. Който влѣзе въ това колело, не мисли вече за земята. Той напуска работата си и трѣгва за другия свѣтъ. Една група отъ 40 млади жътвари жънали на нивата. По едно време край тѣхъ миналъ мечкаръ съ своята мечка. Като започналъ да разиграва мечката, тѣ напуснали работата си и отишли да гледатъ, какъ играе мечката. Ако за една мечка жътваритѣ напуснаха работата си, колко повече човѣкъ би напусналъ работата си на земята, за да влѣзе въ духовното колело на живота и се понесе съ него въ пространството.

Като се върнете у дома си, нека всѣки си начъртае това колело, което нарекохме „колело на човѣшкото съзнание“. При всѣко число кофичката се намира въ различно състояние. Въ първата четвъртъ на кржга кофичкитѣ се намиратъ при най-лоши, оскждни условия; въ втората четвъртъ условията се подобряватъ;

въ третата четвъртъ условията сж идеални въ материално отношение; въ четвъртата четвъртъ условията на живота даватъ своя плодъ. Тукъ човѣкъ влага капитала си въ своето съзнание, като въ Божествена банка, отъ която всѣкога може да черпи, колкото иска. На земята Божествената банка е басейнътъ на градинаря, отдето водата се разпредѣля по всички лехи, да ги напоява. Тукашнитѣ градинари не държатъ смѣтка, колко кофички се вливатъ въ тѣхния басейнъ, но живата природа държи смѣтка за всѣка кофичка, т. е. за всѣко живо същество, което е участвувало въ движението на нейното колело.

Природата е много точна. Тя никого не ощетява. Нѣма случай, когато природата да не е възнаградила щедро всѣки, който е свършилъ нѣкаква работа за нея. Тя плаща скъпо и за най-малката работа. Въ всичкитѣ си постѣпки тя е крайно справедлива. Който не разбира проявитѣ на природата, нито нацѣлокупния животъ, вади криви заключения, вследствие на което често се обезсърдчава. Естествено е да се обезсърдчи човѣкъ, естествено е и да се насърдчи — зависи въ коя четвъртъ на кръга е попадналъ. Ако е попадналъ въ първата четвъртъ, ще се обезсърдчи; ако е попадналъ въ втората, ще се насърдчи; ако е попадналъ въ третата, ще почне да реализира своитѣ идеали, ако е попадналъ въ четвъртата, ще почне да прилага, да дава отъ себе си, докато се изпразни. Въ всѣка четвъртъ човѣкъ схваща само

една частъ отъ истинското положение на нѣщата. Ето защо, за да има пълна представа за проявитѣ на живота, той трѣбва да има търпение, да мине пхтя на цѣлото колело. Така, той ще знае положението на нѣщата при едно обръщане на колелото. А това колело се движи 12 часа на день. Същевременно то се движи цѣли 365 деня презъ годината. Значи, съ течение на дни и години, човѣкъ разширява своитѣ разбирания и познания. Той се стреми да се домогне до знанието, което се включва въ цѣлокупния животъ.

Напишете на дъската числата 195 678 и 956,781. — Каква е разликата между единицата въ дветѣ числа? — Въ първото число единицата стои на мѣстото на стохилядитѣ, а въ второто — на мѣстото на единичитѣ. Въ количествено отношение, първата единица е сто хиляди пхти по-голѣма отъ втората. Ако дветѣ единици представятъ две съзнания, първото щѣше да бжде по-обременено отъ второто. Ако дветѣ единици бѣха две животни, второто щѣше да бжде по леко. Когато се намѣри въ опасностъ, второто животно ще бѣга по-бързо. Това е вѣрно по отношение само на нѣкой нѣща, а не за всички случаи. Запримѣръ, земята, която е толкова голѣма и тежка, се движи съ много голѣма бързина. Нейната бързина на движение не може да се сравнява и съ най-бързитѣ тренове. Когато дойдемъ до мисълта, казваме: Колкото по-бързи сж трептенията на мисълта, толкова по-интенсивна с гя;

оттамъ и страданията сж по-кратковременни и силни. И обратно: колкото по-бавни сж трептенията на мисълта, толкова по-слабо интензивна е тя, и толкова по-дълготрайни сж страданията. Колкото по-тежки сж желанията на човѣка, толкова по-голъми сж и страданията му. Запримѣрь, нѣкой иска да стане богатъ, да разполага съ милиони. Това желание е много тежко, вследствие на което произвежда голѣма тежестъ и напрежение върху мозъка и нервната система на човѣка.

Следователно, човѣкъ не може да държи известна идея въ ума си, безъ тя да произвежда известенъ физиологически ефектъ върху мозъка и нервната му система. Като знаете силата на мислитѣ, на чувствата и на постъпките си, трѣбва да бъдете внимателни къмъ тѣхъ. Една мисълъ, едно чувство, една дума може да произведе върху мозъка и сърдцето на човѣка таково напрежение, че да го осакати. Ще кажете, че вие си говорите тихо, едва се чувате. Вие можете даже да не се чувате, но навсѣкжде по земята, както и въ другитѣ свѣтове, сжществуватъ различни системи радио, които хващатъ и най-слабитѣ звукове и ги разнасятъ изъ пространството. Затова е казалъ Христосъ, че ще отговаряте за всѣка праздна дума, която е излѣзла отъ устата ви. Кажете ли една дума, хиляди години наредъ тя ще обикаля земята. Искате ли да знаете, какво сж казали Христосъ, Аристотель, Платонъ на времето си, не ходете да слушате,

какво ще ви кажатъ този и онзи, но турете една антена въ пространството, да хванете направо тѣхнитѣ думи а не да очаквате на нѣкой философъ, той да превежда словото имъ.

Материята и енергията въ природата нито се губятъ, нито се създаватъ но само се видоизмѣнятъ. Щомъ нищо не се губи, трѣбва да дойде Божествениятъ огънь на земята, да изгори всичко непотрѣбно. Като мине презъ този огънь, земята се връща въ своето първоначално състояние на девственостъ. Девствениятъ животъ е новиятъ животъ, който всички очакватъ. Добре, че съществуватъ и добри мисли, освенъ лошитѣ, та взаимно да се уравновесяватъ. Отъ гледището на астрологията, човѣкъ може предварително да опредѣли, всѣки часъ отъ деня и отъ нощта на какви мисли ще се натъкне. Колелото на живота се върти, мислитѣ и чувствата се въртятъ заедно съ него. Ако човѣкъ не разбира това, може да се обърка и да се отчае. Но като знае, че нѣщата всѣки моментъ се смѣнятъ, ще каже: Колелото се върти. Ще имамъ търпение да дочакамъ благоприятнитѣ условия. Който движи колелото, той знае, защо нѣщата ставатъ по единъ, а не по другъ начинъ.

Следователно, ако кофата ти се изпразни, не страдай за това. Ако се обезсърдиши, не се отчайвай. Ако забогатѣешъ, не бързай да се радвашъ. Следъ забогатяването иде изпразването. Това сж преходни нѣща. Важно е човѣкъ да разбира нѣщата. Нѣма по-велико нѣ-

що въ живота на човѣка отъ обезсърдчаването. Да се обезсърдчишъ, това значи, да се освободишъ отъ илюзиитѣ и заблуденията на живота. Докато не се обезсърдчи, човѣкъ все още се лъже, че това ще направи, онова ще направи. Като се обезсърдчи и изгуби вѣра въ преходнитѣ нѣща, човѣкъ отправя погледа си къмъ вѣчността, къмъ сжщественитѣ и трайни нѣща. Обезсърдченитѣ хора влизатъ въ правия пжтъ на живота. Обезсърдченитѣ хора сж обикновено добритѣ хора въ свѣта.

Какво виждаме въ живота? Когато нѣкой се обезсърдчи, иска да се самоубие, да тури край на живота си. Този човѣкъ не се е обезсърдчилъ още. Той желае нѣщо и го очаква отъ живота. Той е още въ категорията на насърдченитѣ, готовъ е да воюва. Истински обезсърдчениятъ не иска нищо, не очаква отъ никого нищо. Той е тихъ и спокоенъ и казва: Ако е дошълъ часътъ да умирамъ, нека умра; ако страдамъ, да страдамъ; ако има нѣщо за ядене, добре; ако нѣма, какво да ямъ, ще гладувамъ. Каквото дойде, добре дошло. Това значи, да се отрече човѣкъ отъ себе си. Обаче, ще знаете, че и това обезсърдчаване трае само три часа. Следъ това човѣкъ минава въ втората, третата и четвъртата четвъртини на колелото, докато направи пълно обръщение.

Ще приведа единъ примѣръ, чрезъ който ще илюстрирамъ цѣлата лекция. Единъ човѣкъ, крайно набоженъ, тръгналъ на далеченъ

пътъ съ магарето си. Той напълнилъ раницата си съ багажъ, турилъ я на гърба си и подкаралъ магарето да върви предъ него, безъ никакъвъ товаръ. По едно време пѣтникътъ срещналъ единъ мждрецъ и му казалъ: Тежъкъ е животътъ ми. Дотегна ми да живѣя вече. Не зная, какво да правя. Мждрецътъ го запиталъ: Защо карашъ това магаре? Пѣтникътъ си помислилъ: Чудно нѣщо! Азъ се оплаквамъ отъ живота си, а той ме пита, защо карамъ магарето. По-нататъкъ срещналъ другъ мждрецъ и на него се оплакалъ отъ живота си. Мждрецътъ му отговорилъ: Купи самаръ на магарето си. Срещналъ трети мждрецъ, който му казалъ: Натовари магарето си! Като се оплакалъ и на четвъртия мждрецъ, той му казалъ: Качи се и ти на магарето си!

Сега и азъ ви казвамъ: Натоварете магарето си, качете се и вие на него и така продължете пѣтуването си. Животътъ ви ще стане по-лекъ.

— Само Божиата Любовь, само Божиата Мждрость, само Божиата Истина носятъ пълния животъ.

*

19. Лекция отъ Учителя, държана на
16. януарий, 1931 г. София. — Изгрѣвъ.

Разумното слово

— Само свѣтлиятъ път на мъдростта води къмъ истината.

— Въ истината е скритъ животътъ.

Миналата лекция говорихъ за „колелото на човѣшкото съзнание“. — Прилича ли то на обикновенитѣ колела? — Щомъ се говори за колело на живота, на човѣшкото съзнание, ние разбираме нѣщо разумно. Сжщината на нѣщата се изявява чрезъ разумни работи.

Често чувате да се говори за сила, че човѣкъ трѣбва да бжде силенъ. Силата се проявява по два начина: безъ разумностъ и съ разумностъ. Резултатитѣ, които произтичатъ отъ двата вида сила, сжщо биватъ два вида. Всѣки човѣкъ, всѣко животно, колкото и да е малко, иска да покаже силата си. Защо иска да покаже силата си, нито човѣкътъ знае това, нито животното. Отвжтре нѣщо ги заставя да проявятъ силата си. Тази вжтрешна причина ние наричаме „разумностъ.“ Хората, обаче, казватъ: Този човѣкъ иска да се покаже предъ другитѣ, че е силенъ. Ако човѣкъ самъ не прояви силата си, хората ше го накаратъ да направи това. За другъ нѣкой казватъ, че иска да покаже знанието си предъ хората. Има ли

нѣщо лошо въ това, че нѣкой иска да покаже силата или знанието си предъ хората? Не е добре, когато човѣкъ иска да покаже, че има повече знания. отколкото сж въ действителность. Другъ е въпросътъ, когато човѣкъ се старае да докаже, че силата му е по голѣма, отколкото въ действителность. И едното, и другото положение не сж на мѣсто. защото не отговарятъ на действителността. Обаче, ако човѣкъ проявява по-малка сила и по-малко знания, отколкото има въ действителность, и това положение не отговаря на действителността.

Какво заключение можемъ да направимъ отъ проявитѣ на единия, който показва, че има много знания, и на другия, който или никакъ не проявява знанията, или показва, че знае по-малко, отколкото въ сжщность. За първия казваме, че е щеславенъ, а за втория, че е гордъ. Гордиятъ казва: Ако сте умни, вие сами ще познаете, колко и какви знания имамъ. Не е нужно азъ самъ да се проявявамъ. Питамъ: Кой е разумниятъ начинъ, по който човѣкъ трѣбва да постѣпва?

За следния пжтъ пишете върху темата: „Признаци на разумнитѣ прояви.“

Като изучавате природата. виждате, че всички промѣни, които ставатъ въ нея, иматъ за целъ да се прояви разумното начало. Азъ взимамъ думитѣ „разумно начало“ не въ тѣхната сжщина, а както вие ги разбирате. Запримѣръ, който изучава алгебра, въ израза $a + b = c$ вижда нѣкакво съдържание. Който не позна-

ва алгебра, не намира никакво съдържание въ дадения изразъ. За него $a + b = c$ не е нищо друго, освенъ съчетание на букви, на които той не разбира смисъла. За онзи, който знае, нѣщата се осмислятъ. За онзи, който не знае, всичко е безсмислено. Знаещиятъ прониква въ желанията си и намира причината, защо едно желание се проявява по единъ начинъ, а друго — по другъ начинъ. Той знае, по какъвъ начинъ едно и сѣщо желание ще се прояви въ двама души. Запримѣрь, желанието на човѣка да прояви силата си ще се прояви въ атлета по единъ начинъ, въ философа — по другъ. Първиятъ ще прояви силата си на физическия свѣтъ — чрезъ своитѣ мускули; вториятъ ще прояви силата си въ умствения свѣтъ — чрезъ своето перо.

Сега вие сте ученици и, какъвто въпросъ да ви се зададе, предпочитате да мълчите. — Защо ученикътъ мълчи? — Защото не знае. Той се страхува да говори предъ учителя си, да не покаже невежеството си. Нѣкога и учителтъ е билъ невежа, но като училъ, отворили му се очитѣ и сега може да преподава на невежитѣ. Въ този смисълъ, като учи, всѣки ученикъ може да стане учителъ, но до едно мѣсто. Като дойде дотамъ, додето е училъ, той спира. Следъ това дохожда другъ, който знае повече, но и той спира до едно мѣсто. После иде трети, четвърти, пети, шести, които се нареждатъ единъ до другъ. Предъ васъ седатъ все учени, но до известно мѣсто. Най-после трѣбва да дойде нѣ-

кой възвишенъ, великъ духъ, който разполага съ голѣми знания, съ познаване на великитѣ закони и да продѣлжи работата. Той има мощна сила, не физическа, но умствена. Въ познаване на великитѣ закони на Битието се заключава разумността или разумното начало. Колкото по-голѣмо е знанието, толкова по-голѣма е и свѣтлината. Дето е свѣтлината, тамъ е и любовта. Значи, свѣтлината се проявява само при любовта, а любовта се проявява само при свѣтлината. Наистина, когато обичате нѣкого, вие сте готови да му запалите една, две, три и повече свѣщи, да освѣтите пжтя му. Не го ли обичате, оставяте го да ходи въ тъмнина. Въ тъмнината могатъ да се проявятъ различни страсти, желаня, копнежи, но по никой начинъ любовъ. Любовта се изявява само при свѣтлина.

Мнозина мислятъ, че основа на страстта е любовта. Това е криво разбиране. Страстта води къмъ престѣпление. Любовта, обаче, изключва всѣкакво престѣпление. Страстта е низше чувство въ човѣка, което търси плячка. Вълкътъ, мечката, лисицата търсятъ нѣкаква жертва, да се нахранятъ, да задоволятъ своя гладъ. Следователно, гладътъ е онази неразумна сила въ човѣка, която го заставя да върши престѣпления. Въ глада има нѣщо разумно. Който е разбралъ разумното въ глада, той е станалъ уменъ човѣкъ. Който не е разбралъ разумното въ глада, той прави погрѣшки и престѣпления. — Кое е разумното въ

глада?—Потикътъ, който се събужда въ човѣка. Когато разумниятъ гладува, въ него се събужда потикъ за работа. Той напрѣга ума си, да намѣри правиленъ начинъ, чрезъ който да задоволи глада си. Сжщевременно, гладътъ събужда скрититѣ сили въ човѣка, съ което продължава живота му Човѣкъ трѣбва да разбира естеството на глада и на жаждата и да се справя съ тѣхъ разумно. Като разбере това, човѣкъ се домогва до едно отъ блаженствата, за което Христосъ казва: „Блажени, които гладуватъ и жадуватъ за правдата, защото тѣ ще се наситятъ“.

Какъ се задоволяватъ жаждата и гладътъ? — Жаждата се задоволява съ вода, а гладътъ — съ хлѣбъ. Думата „хлѣбъ“ се пише съ ѣ, а се изговаря по два начина: съ я и съ е. Когато желанието на човѣка за хлѣбъ е силно, той казва: Дайте ми хлѣбецъ. Обаче, когато е гладенъ, човѣкъ казва: Хлябъ! Той нѣма време да иска, да моли за хлѣбъ. Буквата „я“ е силна. Тя показва, че нѣкой човѣкъ е гладенъ, иска хлѣбъ. Гладътъ и жаждата сж най-силнитѣ потици, които сжществуватъ въ природата. Тѣ сж мощни сили, съ които природата си служи. Не е лесно да се бори човѣкъ съ глада и съ жаждата. Като мощни сили, тѣ движатъ всичко живо, заставятъ го да работи. Всички животни се движатъ по единствената причина, да търсятъ храна, за да задоволятъ глада си. Когато сж сити, животнитѣ спятъ. И човѣкъ, висшето животно, се движи,

работи, учи, мисли, съ единствената целъ, да придобие храна, да осигури хлѣба си. Детето отива на училище, учи се, за да не гладува. Възрастниятъ отива на църква, моли се, за да не изгуби Божието благословение, да има хлѣбъ, да вървятъ работитѣ му добре. Детето обича баща си и майка си, за да не се лиши отъ хлѣба, като благо на живота. Можете да изнесете много идеални поводи за стремежа на човѣка да учи, да работи да се моли, обаче, първичниятъ потикъ на вси ко това е гладътъ.

Мощна сила е гладътъ, но трѣбва да се разбира. Докато не се разбере, гладътъ е мжчение. Обаче, като се разбере, той се превръща въ добро. Доброто е гладъ, който уталожва глада. Колкото и да е силенъ гладътъ, като дойде доброто, той отстъпва. Гладътъ слуша и изпълнява всичко, каквото заповѣдва доброто. Значи, доброто заповѣдва на глада. Когато остане неразбранъ, гладътъ застава човѣка да прави престѣпления. За да спратъ престѣпленията, доброто излиза срещу глада и му се противопоставя. Зато казваме, че доброто ще оправи свѣта. Дето отсъствува доброто, тамъ владѣе голѣма грубостъ и жестокостъ. Страшно е да срещнете на пътя си гладна мечка, гладенъ лъвъ или гладенъ вълкъ. Тѣ се хвърлятъ грубо върху жертвата си и жестоко я разкъсватъ. Щомъ се яви доброто, жестокостъта и грубостъта отстъпватъ. Колкото и да е разгнѣвенъ човѣкъ, когато доброто влѣзе въ него като плодъ, той задово-

лява глада си съ него и става тихъ и спокоенъ, на лицето му се явява мека, спокойна усмивка. Усмивката не произтича отъ човѣка, но отъ доброто което е влѣзло въ него и задоволило глада му.

Като погледнете лицето на добрия човѣкъ, виждате, какъ е работила разумността върху него. Доброто е проява на разумността, т. е. на разумното слово, което оправя свѣта. Когато даде пжть на разумността въ себе си, човѣкъ има правилни разбирания за живота. Той не може да каже, че като се е родилъ, ще живѣе, както му попадне. Той гледа на живота и на раждането сериозно. Великъ процесъ е раждането! Всѣки процесъ се счита завършенъ, когато се роди нѣщо. Раждането на детето, т. е. излизането му отъ утробата на майката, е завършенъ процесъ за физическия свѣтъ, но незавършенъ за духовния. Когато майката пометне детето, или когато детето умира преждевременно, това показва, че не се е родило, както трѣбва. То трѣбва повторно да се роди по физически начинъ. Христосъ казва: „Ако се не роди човѣкъ изново, не може да влѣзе въ Царството Божие“. На друго мѣсто въ Писанието е казано: „Ако се не родите отъ вода и Духъ, не можете да влѣзете въ Царството Божие“. Значи, сегашниятъ човѣкъ не е още дороденъ. Той трѣбва да се роди изново, отъ вода и Духъ, за да се завърши процесътъ на неговото раждане. Подъ думата „раждане“ въ широкъ смисълъ, разбираме освобождаване на

човѣка отъ най-страшното робство, отъ ограничителнитѣ условия на живота. Неродениятъ живѣе въ небитието, въ робство, а родениятъ — въ битието, т. е. въ свободата. Тогава, каква е тази свобода, когато човѣкъ се ражда, влиза въ битието, а се оплаква отъ ограниченията, въ които живѣе? Какъ е възможно, родениятъ въ свобода да бжде несвободенъ? Ако човѣкъ не е свободенъ, това показва, че има нѣщо въ него, което още е въ небитието. Ако не може да прояви своята доброта, своя умъ и своето сърдце, той е още въ небитието.

Много хора и до днесъ още сж въ небитието. Запримѣръ, чувате нѣкой да казва: Не мога да мисля. — Въ небитието си. — Не мога да чувствувамъ. — Въ небитието си. — Не мога да правя добро. — Въ небитието си. — Какво трѣбва да направя, за да се проявя? — Трѣбва да влѣзешъ въ битието. — Какъ? — Като се родишъ изново. Наистина, всички хора се стремятъ да влѣзатъ въ битието.

Като говоримъ за битието и небитието, това не значи, че битието е нѣщо реално, а небитието — нереално. Небитието е мѣсто на страдания, на адъ. Страшно е положението на човѣка, който влиза въ небитието. Той има желание да вижда, но около него е тъмнина; иска да яде, мжчи го гладътъ, но нѣма какво да яде; жаденъ е, иска да пие вода, но не може да задоволи жаждага си. Отъ гледище на битието, на материалния животъ, небитието е животъ на въображение. — Защо? —

Защото нѣщата тамъ не се реализиратъ. Небитието е животъ на жажда и гладъ, вѣченъ стремежъ да удовлетворишъ нѣщо, което при даденитѣ условия не може да се удовлетвори. Ето защо, докато е на земята, въ битието, човѣкъ трѣбва да изучава закона на доброто, за да може да удовлетвори въ себе си глада и жаждата. Само доброто, като великъ разуменъ принципъ, освобождава човѣка отъ глада и отъ жаждата. Доброто е основа на великия законъ за освобождаването. Да бждешъ добъръ, това значи, да се освободишъ отъ робството, т. е. отъ свѣта на ограниченията и смъртъта. Подъ „смъртъ“ разбираме ония условия, които лишаватъ човѣка отъ богатата на живота. Тази е причината, дето хората се страхуватъ отъ смъртъта. Които не разбиратъ смъртъта, мислятъ, че тя ще ги освободи отъ мжнотиитѣ въ живота. Не само че нѣма да ги освободи, но тя ще ги въведе въ небитието.

Мисълъта за небитието представя киселина, която разяжда и руши. Ако човѣкъ мисли дълго време върху небитието, въ края на краищата ще се изпари. Много философи сж се изпарили по единствената причина, че сж попаднали въ областъта на небитието. Никой обикновенъ човѣкъ, никой смъртенъ не е разрешилъ и не може да разреши въпроса за небитието. Който се е занимавалъ съ този въпросъ, нищо не е постигналъ.—Тогава защо съмъ се родилъ?—Да бждешъ добъръ. —Какъ ще стана добъръ?—Като удовлетворявашъ глада и жаждата си съ

доброто. Това значи разумно хранене. По този начинъ думитъ Христови, че не само съ хлѣбъ човѣкъ може да живѣе, но съ всѣко разумно Слово, което излиза отъ Бога — ставатъ разбрани. Който се храни съ доброто, той не умира: той става господарь на условията, той влиза въ областта на битието. Значи, реално е само доброто. Реално е само това, което не се измѣня, нито изчезва, нито се унищожавя. Понеже доброто не се измѣня, не се губи и не изчезва, то е реално. — Водата реална ли е? — За насъ не е реална, понеже се измѣня. За други същества, обаче, водата е реална. Твърдата материя е реална за насъ

Като говоримъ за жажда и гладъ, освенъ физическото имъ проявление, ние имаме предъ видъ още и духовното. Човѣкъ изпитва гладъ и жажда за знание. Това е духовенъ гладъ и духовна жажда. И въ този случай доброто задоволява глада и жаждата на човѣка. Който има ясна представа за доброто, всичко може да постигне. Чрезъ прилагане на доброто човѣкъ може да решава и най-мъжнитъ задачи въ живота си. Прилагайте доброто въ живота си, за да придобивате повече свѣтлина въ умоветъ си, да станете силни и свободни. Не прилагате ли доброто, вие ще бъдете слаби, хилави, ограничени: ще желаете да направите нѣщо, но нѣма да знаете какъ. — Защо? — Доброто не е въ васъ. То трѣбва да бжде идеалъ на човѣка. Българинътъ казва: „Гладна мечка хоро не играе“. — Какво показва та-

зи поговорка? — Когато доброто задоволи глада и жаждата, човѣкъ може да играе хоро. Въртенето на хората въ кръгъ подразбира методъ за постигане на нѣщата. Значи, като възприеме и приложи доброто, човѣкъ може да реализира своитѣ идеали за придобиване на известни блага. Каквото представя хорото, такова нѣщо е колелото, съ което вадятъ вода отъ рѣкитѣ.

И тъй, когато доброто се свърже съ колелото на живота, човѣкъ става силенъ и може да постигне желаніята си. Чрезъ доброто човѣкъ разрешава всички противоречия. — Защо? — Защото доброто се проявява въ безкрайността. Противоречията се явяватъ при две противоположни мисли, чувства и постѣпки, които образуватъ квадрата. Влѣзе ли доброто въ квадрата, то веднага разтваря жглитѣ му, т. е. увеличава ги, като ги превръща въ изправени жгли, равни на 180° . Изправениятъ жгълъ не е нищо друго, освенъ права линия, която продължава да расте до безкрайностъ. Следователно, ако известенъ въпросъ не се разреши въ квадрата, трѣбва да се сведе къмъ правата линия. Ако и въ правата линия не може да се разреши, трѣбва да се пренесе въ точката. Следователно, когато въпросътъ се омаловажи, т. е. стане на точка, тогава иде разрешаването му. При бждещето възпитание човѣкъ трѣбва да знае, какъ да превръща квадрата въ права линия, и правата линия — въ точка.

Това сж твърдения, които нѣматъ ни-

какво приложение. Единствената сила, единствената реалност, която може да се приложи във живота, това е доброто. Само разумният може да бжде добър; само добрият разбира сжщината на живота. Само доброто е реално, защото е подобно на изворъ, който постоянно дава. Злото е подобно на пѣсъчлива почва, която само поглъща, безъ да дава нѣщо отъ себе си. Тази е причината, поради която животътъ не може да се прояви безъ доброто. Съвременнитѣ хора замѣстватъ думата „добро“ съ „законъ“. Тѣ казватъ: Безъ законъ не може да се живѣе. Тѣ искатъ да наложатъ доброто чрезъ законъ, чрезъ насилие, а това е невъзможно. Доброто само по себе си е законъ. То не търпи никакви ограничения, никакви външни форми. Когато доброто функционира въ човѣка, той мисли, чувствува и постъпва право. Да мисли човѣкъ право, това значи, мозъкътъ му да работи добре. Правитѣ чувства пѣкъ сж въ зависимостъ отъ правилното кръвообръщение. Правитѣ постъпки сж въ зависимостъ отъ правилната функция на стомаха. Каквато е зависимостъта между правитѣ мисли, чувства и постъпки, такава е и между функциитѣ на ума, сърдцето и волята.

И тѣй, ако искате да се домогнете до доброто, преди всичко, трѣбва да измѣните възгледитѣ си за живота. Казано е въ Писанието: „Ново вино въ нови мѣхове“. Новото разбиране трѣбва да се отдѣли отъ старото. Запримѣръ, старъ възгледъ е да мисли човѣкъ, че може

самъ да се изправи. Той може да съдействува за изправянето и за самовъзпитанието си, но не може да бжде единственъ факторъ. Достатъчно е човѣкъ да върви въ единство и съгласие съ природнитѣ закони. Това значи: достатъчно е да следва движението на природата, безъ да прави опити да спира нейното движение и да го нагажда споредъ разбирането си. Никой не може и нѣма право да се противопоставя на природата. Ще кажете, че имате свои разбирания, които искате да приложите. Направете опитъ да приложите своитѣ разбирания и вижте, какъвъ резултатъ ще имате. Ако съ вашитѣ разбирания можете да измѣните отрицателнитѣ си прояви, тѣ сж добри. Обаче, ако разбиранията ви не могатъ да ви помогнатъ, не могатъ да намалятъ вашата нервностъ и сприхавостъ, тѣ не сж на мѣсто. Въ този случай, вие трѣбва да измѣните възгледитѣ си. Това се постига чрезъ прилагане на доброто.

Като ученици, вие трѣбва да бждете изправни къмъ себе си, да имате будно съзнание по отношение на своитѣ движения и прояви. Запримѣръ, устнитѣ и жбигѣ ви трѣбва да се докосватъ леко, да не ги стискате. Ако свивате или стискате устнитѣ си силно, това показва, че вътрешно сте притиснати. И жбитѣ си не трѣбва да стискате. Каго се ржкувате, сжщо не стискайте силно ржцетѣ. Стискането на ржцетѣ показва, че въ васъ има нѣкакво желание, на което не можете да дадете ходъ.

Това желание може да не е ваше. Въ такъв случай ви се налага още по-голяма будност. Човѣкъ трѣбва да знае, какво прави и защо го прави. Подава ли се на чужди желания той не знае, защо се проявява по единъ или по другъ начинъ. Всѣко движение на човѣка трѣбва да бѣде естествено; не се позволяватъ движения по отражения, които сж резултатъ на външни влияния. Бждете естествени въ проявитѣ си и не се смущавайте отъ това, какво ще кажатъ хората за васъ. Имайте предъ видъ, какво ще каже Първата Причина, какво ще каже Божественото у васъ, какво ще каже вашиятъ умъ. Безъ камара може но безъ народъ не може. Безъ хора може, но безъ Бога не може. Богъ е цѣлокупността на нѣщата, а всѣки човѣкъ е представителъ на единъ народъ, избранъ отъ него да защитава интереситѣ му. Единъ денъ камарата ще прекрати своята дейностъ, и вие ще се върнете всрѣдъ народа, при своитѣ избиратели, да дадете отчетъ, какъ сте застъпвали неговитѣ интереси и какво сте направили за него.

За следния пѣтъ всѣки отъ васъ да резюмира лекцията, да види, какво е разбралъ. Ако не си правите резюмета отъ лекциитѣ и не вадите отъ тѣхъ поне по една мисль за приложение, вие ще приличате на затворени шишета съ съдържание, което не се използва. Съдържанието ще се развали, безъ да принесе своята полза. Новото учение се налива въ шишета, които сутринъ се пълнятъ, ве-

черь се изправзатъ. Въ никой случай съдържанието на новото учение не трѣбва да прекара нито една нощъ въ шишетата. Всѣка сутринь трѣбва да наливате ново съдържание. Ако не прилагате новото, ще дойде старото, което носи страдания. Съдържанието на новото е доброто. Старото е лишено отъ доброто. Новото завършва съ успѣхи, а старото — съ неуспѣхи. Каквото мисли или чувствува човѣкъ, трѣбва да влага въ него доброто. Безъ доброто, като основа на живота, нѣма успѣхъ, нѣма радостъ, нѣма и животъ. Безъ доброто, и знанието нѣма смисълъ. Каква полза отъ това, дали знаете, или не знаете, има ли животъ на месечината? Ще кажете, че има животъ на месечината. Това знание не ползува нито васъ, нито месечината. Ако можете да отидете на месечината, това знание вече има смисълъ. Ще кажатъ нѣкои, че не се интересуватъ отъ месечината. Всички трѣбва да се интересуватъ отъ месечината, защото тя указва влияние върху нервната система, върху ума на човѣка.

Всички планети иматъ влияние върху човѣка. Следователно, всѣки човѣкъ трѣбва да се интересува отъ тѣхъ дотолкова, доколкото тѣ иматъ влияние върху него. Вънъ отъ това влияние той е свободенъ да се интересува отъ тѣхъ, или не. Развитието на отдѣлния индивидъ, на семейството, на обществото, на държавата, както и на цѣлото човѣчество, сж въ зависимостъ отъ влиянието на планетитѣ върху земя-

та. Ето защо, за да познава условията на своя животъ, както и на по-голѣмитѣ единици отъ себе си, човѣкъ трѣбва да има широкъ интересъ къмъ окултнитѣ науки, въ правѣ смисълъ на думата, за да изучава законитѣ, които регулиратъ живота. Като познава себе си, като малка единица, човѣкъ ще познава и по-голѣмитѣ единици, вънъ отъ себе си. Той ще види, че каквото става въ него, сжщото става и вънъ отъ него. Щомъ мисленето, дишането и храносмилането въ човѣка не ставатъ правилно, и въ обществата не ставатъ правилно. Ето защо, за да се изправятъ семействата, обществата и народитѣ, първо трѣбва да се изправи отдѣлниятъ човѣкъ, да си създаде здравъ организъмъ, съ прави мисли, чувства и постѣпки.

И тъй, искате ли да помогнете на семействата, на обществата и на народитѣ, изправете мисълта си. Правата мисълъ всичко оправя. — Какво мога да направя азъ, малкиятъ човѣкъ? — Много можешъ да направишъ. Достатъчно е да бутнешъ едно копче, и цѣлата стая да се освѣти и отопли. Ако не пожелаешъ да направишъ това, другъ нѣкой ще го направи. Но трѣбва да знаете, че силата на човѣка се заключава въ това, което той самъ може да направи, било за себе си, или за другитѣ, а не въ това, което хората правятъ за него. Надпреварвайте се въ взаимни услуги, за да се усъвършенствувате. Никога не очаквайте само на васъ да правятъ добро, да ви

услужватъ, а вие нищо да не правите. Ще кажете, че всѣки е свободенъ да постѣпва, както знае, както намира за добре. Значи, котката ще постѣпва, както знае; вълкътъ ще постѣпва, както знае; лисицата, мечката — също. Най после и човѣкъ ще постѣпва, както трѣбва. — Кое е правото тогава? — Има едно право въ самия човѣкъ, съ което той е роденъ. Това право е общо за всички умни, добри и свети хора. Реално е това, което създава нѣщата. Въ този смисълъ човѣкъ е реаленъ. — Защо? — Защото създава, т. е. може да твори. Човѣкъ създава постѣпкитѣ си, измѣня ги и ги подобрява. Реалнитѣ нѣща внасятъ потикъ въ човѣка за работа, за учене. Реално е това, което възраства нѣщата. Дето нѣма растене, тамъ реалността отсъствува. Доброто е реално. Тѣй шото, не е важно човѣкъ да бѣде само добъръ, но да проявява доброто. Макаръ и микроскопическо да е доброто, то е еднакво силно, еднакво ценно, както и голѣмото добро. Малкото добро е малък капиталъ, който всѣки денъ се увеличава. Голѣмото добро е голѣмъ капиталъ, който има възможность да расте, но има възможность и да се загуби.

Задачата на всѣки човѣкъ е да забогатява. Богатъ човѣкъ е онзи който туря капиталъ си въ обръщение. Помнете следното: реална постѣпка е тази, въ която взима участие доброто. Само при такива постѣпки човѣкъ забогатява. Следователно, не се запитвайте добри ли сте, или не, но си казвайте: Азъ

сѣмь добъръ. Щомъ сѣмь добъръ, трѣбва да влагамъ доброто въ всѣка мисль, въ всѣко чувство и въ всѣка постѣпка.

— Само свѣтлиятъ пътъ на мъдростята воли къмъ истината.

— Въ истината е скритъ животътъ.

*

20. Лекция отъ Учителя, държана на
23 януарии, 1931 г. София. — Изгрѣвъ.

Разумността

— Само свѣтлиятъ път на мъдростта води къмъ истината.

— Въ истината е скритъ животътъ.

Чете се темата: „Признаци на разумността.“

Какво означава думата „разумность“? Споредъ египетската митология частицата „ра“ означава слънце, „зу“ — животъ, „ом“ — на санскритски означава качества и сили, които действуватъ въ природата. Значи, въ разумното трѣбва слънцето да грѣе, да внася животъ, а между силитѣ на живота да има единство. Когато въ сричката „ом“ буквата „о“ се замѣсти съ „у“ имаме думата „ум“. Значението на тази дума е позната на всички славяни.

Какъ познавате, кой човѣкъ е разуменъ? Какво ще кажатъ за разумния човѣкъ онѣзи, които изучаватъ френология и физиогномия? Какъвъ е характерътъ и дейността на онѣзи, които иматъ валчести лица? Тѣ сж подобни на гумена топка, пълна съ въздухъ. Отъ действието на топлината въздухътъ се разширява и указва налѣгане върху всички точки и всички посоки на топката. Докато е топло и се намира при благоприятни условия, този човѣкъ

има подемъ нагоре. При добритѣ условия той е идеалистъ. Когато външната или вътрешната температура се понижи, той се свива и става неспособенъ за работа. Много естествено! Като направите дупчица на гумената топка, тя започва да издиша, свива се и пада на земята.

Да се върнемъ къмъ въпроса за признацитѣ на разумния човѣкъ. Ако гледате лицето на разумния човѣкъ, ще намѣрите единъ характеренъ признакъ, но всѣки не може да го открие. Не само разумността, но всѣка положителна и отрицателна чѣрта хвърля отпечатъкъ върху лицето. върху очитѣ, ушитѣ, носа и устата на човѣка. Запримѣрь, ушитѣ на честния човѣкъ иматъ една форма, а тия на безчестния — друга. Който разбира окултната наука, той може да чете по човѣшкото лице като по книга. Който лъже, има едни признаци, а истинолюбивиятъ — други. Лъжата може да бжде съзнателна и несъзнателна. Освенъ това, лъжата може да бжде по отношение на хората, а може да бжде и по отношение на природата. Който лъже хората, хората го наказватъ. Който лъже природата, природата го наказва.

Каква е разликата между разумния и умния човѣкъ? — Умниятъ човѣкъ се проявява въ повече области, а разумниятъ — само въ известни посоки. Интелектътъ пъкъ обхваща повече обективнитѣ способности на човѣка. Интелектуалниятъ човѣкъ не е много дълбокъ, но има ясенъ погледъ върху природата. Той схваща нѣщата ясно. Като говоримъ за уменъ и

за разуменъ човѣкъ. тѣ се взаимно допълватъ. Разумниятъ човѣкъ живѣе въ причинния свѣтъ. Въ него причинността на нѣщата е силно развита. Той има силна логика, никога не прави криви изводи. Разумниятъ може да изненада противника си, но никога не използва слабия. Къмъ слабитѣ и онеправданитѣ той е снизходителенъ. Въ много случаи разумниятъ постъпва като мъдрецъ. Той предвижда условията и ги използва.

Мнозина казватъ, че за да постъпва разумно, човѣкъ трѣбва да се приравнява съ условията, съ хората, които го обикалятъ и т. н. Какво разбирате подъ думата „приравняване“? Може да се приравнява само онзи, който има свойство на пружината, да се разпуска и свиwa, да се огъва, но въ края на краищата да се върне въ първоначалното си положение. Не може ли човѣкъ да се връща въ първоначалното си положение, той не е разуменъ. Разумниятъ запазва своитѣ качества и характерни чърти при всички условия на живота — благоприятни и неблагоприятни. При всички условия той остава естественъ. Никоя сила не е въ състояние да го накара да се измѣни. Той всѣкога намира сили въ себе си, чрезъ които да уравниеси добритѣ и лоши условия. Ако горниятъ клепачъ на окото представя добритѣ условия, а долниятъ — лошитѣ, разумниятъ човѣкъ ще даде на окото си такова движение, съ което да неутрализира лошитѣ условия. Това движение представя срѣдна линия между

двата клепача на окото. Разумниятъ работи съ доброто въ което се съдържатъ всички възможности въ човѣка. — Кой трѣбва да бжде разуменъ? — Днесъ стариятъ минава за разуменъ, а младиятъ за уменъ. Споредъ мене, младиятъ трѣбва да бжде разуменъ, а стариятъ — мждъръ.

Кой човѣкъ наричаме мждрецъ? — Който се справя съ всички положения въ живота. Мждрецътъ познава законитѣ на живота. Той е ученъ човѣкъ. Нѣма въпросъ, който мждрецътъ не познава. Мждрецътъ не е отъ тѣзи учени, които разрешаватъ въпроса за квадратурата на крѣга. Да опредѣлимъ квадратурата на крѣга, това значи, да намѣримъ такъвъ крѣгъ, който може да ни избави отъ квадрата. Значи, ако попадне въ квадрата, човѣкъ се намира въ обсадно положение. Противникътъ го обсадилъ, и той не може да се освободи. Квадратътъ е мѣсто на противоречие. Покривътъ на повечето кѣщи е квадратенъ. За да се освободятъ отъ противодействащитѣ сили на квадрата, хората поставятъ върху покрива на кѣшитѣ си тригълникъ. Когато англичанитѣ искатъ да кажатъ, че нѣкой човѣкъ се е затруднилъ, казватъ, че той е въ квадрата. За сѣщия случай пѣкъ българитѣ казватъ, че този човѣкъ се намира на кръстопѣтъ. Наистина, когато човѣкъ се намира въ точката, лето се пресичатъ диагоналитѣ на квадрата, той е на кръстопѣтъ.

Новото възпитание има предъ видъ позна-

ване законитѣ на квадрата. За да не изпадне въ безизходно положение, каквото е положението въ квадрата, човѣкъ трѣбва да вземе предъ видъ всички мжчноти, които ще срещне на пътя си. Когато заведоха Давида при единъ отъ еврейскитѣ царе, той се пристори на лудъ. Царѣтъ каза: Изпждете този човѣкъ навънъ. Не виждате ли, че е лудъ? Така Давидъ опредѣли квадратурата на кръга. Значи, той описа кръгъ около квадрата и излѣзе на периферията, т. е. на окръжността. Опасно е човѣкъ да не попадне въ нѣкоя спирала, т. е. въ нѣкой водовъртежъ. Кръгътъ, обаче, разполага съ сили, които могатъ да изкаратъ човѣка на периферията.

Да се върнемъ пакъ къмъ разумния човѣкъ. Той се отличава още и съ своя цвѣтъ. Особенъ е цвѣтътъ на разумния. Дълго време трѣбва да изучавате разумния човѣкъ, за да опредѣлите цвѣта му. Правете наблюдения, да видите, какъвъ цвѣтъ има разумниятъ човѣкъ. Когато говоримъ за жизнерадостния човѣкъ, всички знаятъ, че той има розовъ цвѣтъ на лицето. Ако лицето на човѣка е тъмно червено, има нѣщо болезнено въ него. Изобщо, по промѣнитѣ на цвѣтоветѣ можете да познаете кой човѣкъ е здравъ, и кой — боленъ. Ако лицето пожълтява, устнитѣ посиняватъ, езикътъ побѣлява, това сж признаци на болезнени състояния. Когато човѣкъ запазва здравословния цвѣтъ на лицето си, това показва, че въ характера му има нѣщо постоянно и устой

чиво. Този цвѣтъ крие въ себе си нѣкакво съдържание и смисълъ. Цвѣтътъ самъ по себе си не съдържа животъ, но дава животъ. Той не е разуменъ, но предизвиква разумността въ човѣка. Въпрѣки това, цвѣтоветъ указватъ влияние върху животъ сжщества.

Като ученици, вие трѣбва да учите, но каквото научите, трѣбва да го прилагате. Безъ приложение човѣкъ не е господарь на знанието си. Добре е човѣкъ не само да работи съ числата, но да знае значението на всѣко число. Запримѣръ, вие пишете числото шестъ и казвате, че имате шестъ единици. Обаче, числото шестъ означава още материалнитъ условия, при които човѣкъ може да работи. Числото деветъ означава разумността. Отъ деветъ нагоре човѣкъ не може да отиде. Дойде ли до деветтѣ, той трѣбва да ликвидира съ смѣткитѣ си. Деветорката представя вжжето, което се дава въ ржката на човѣка да се спаси. Хванешъ ли вжжето въ ржката си, дръжъ се здраво за него и излѣзъ на свобода. Ама вжжето не било коприно, или отъ другъ финъ материалъ, не е важно. Гледай да се спасишъ. Кой ти дава вжжето, не питай. Дръжъ се за вжжето и се спасявай. И дяволтъ да ти дава вжжето, не се отказвай отъ него. Пази следното правило: ако дяволтъ ти дава деветорка, ти хвани опашката, а той да хване главата. Направишъ ли обратното, ще пострадашъ. Ако дяволтъ ти дава шесторка, ти хвани главата, а той да хване опашката. Значи, при шестор-

ката, т. е. при материалнитѣ условия, ти ще държишъ главата, а дяволътъ — опашката. При деветорката, т. е. при Божественитѣ условия, ти ще държишъ опашката, а дяволътъ — главата. Шесторката представя змията. Срещнешъ ли змия на пътя си, ще я хванешъ за главата, а не за опашката. Хванешъ ли я за опашката, тя ще те ухапе.

И тъй, едно отъ качества на разумния човѣкъ е това, че той лесно се справя съ материалнитѣ условия, а разумно използва Божественитѣ.

— Само свѣтлиятъ пътъ на мъдростъта води къмъ истината.

— Въ истината е скритъ животътъ.

х

21. Лекция отъ Учителя, държана на
30. януарий, 1931 г. София. — Изгрѣвъ.

Съдържание

	стр.
1. Пътъ къмъ живота	3
2. Свѣтъ на правата линия	19
3. Силата на доброто	30
4. Милосърдие и користолюбие	38
5. Новъ мирогледъ	56
6. Единица мѣрка	75
7. Движение на силитѣ	91
8. Правилни отношения	106
9. Постижими и непостижими нѣща	121
10. Разумни промѣни	136
11. Влизане и излизане	150
12. Кржгово движение	165
13. Елементи на планетитѣ	181
14. Две реалности	193
15. Езикътъ на природата	204
16. Любовь и милосърдие	222
17. Съединителнитѣ нишки на живота	237
18. Четиритѣ положения	254
19. Колелото на съзнанието	266
20. Разумното слово	282
21. Разумността	300